

SPRAWOZDANIE
Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO
PRZEPROWADZONEGO W 2011 ROKU
W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM
I WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, ul. Nowa 2, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

SPRAWOZDANIE
z egzaminu gimnazjalnego
przeprowadzonego w kwietniu 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim

AUTORZY SPRAWOZDANIA

dr Agnieszka Barbara Muzyk

Grażyna Klimuszko

Elżbieta Prószyńska

Iwona Abramowicz (*rozdziały 1.1–1.5*)

Mariola Matejkowska (*rozdziały 1.6; 4–6*)

Iwona Łuba (*rozdziały 1.6; 12–14*)

Aleksandra Kodzis (*rozdział 20*)

Renata Wysocka (*rozdział 22*)

Stanisława Mierzyńska-Łój (*rozdział 24*)

DANE STATYSTYCZNE

Marcin Muzyk

Krzysztof Najda

OPRACOWANIE TECHNICZNE

dr Agnieszka Barbara Muzyk

Maria Fromelc-Chmielewska

ISBN 978-83-62915-04-0

Szanowni Państwo,

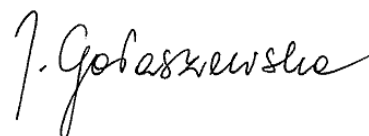
oddaję w Państwa ręce sprawozdanie z egzaminu przeprowadzonego w kwietniu w trzecich klasach gimnazjów. Sprawozdanie zawiera opis przygotowań i przebiegu egzaminu gimnazjalnego, procesu sprawdzania i oceniania prac uczniów, charakterystykę populacji oraz analizę ilościową i jakościową wyników z trzech części egzaminu.

Po raz pierwszy w sprawozdaniu z egzaminu gimnazjalnego znalazł się rozdział z opisem umiejętności absolwentów szkół podstawowych w świetle wyników sprawdzianu. Na podstawie tabel i wykresów z dużym prawdopodobieństwem można wnioskować, jakie umiejętności opanował uczeń, który otrzymał określoną liczbę punktów na sprawdzianie. Zachęcam do wykorzystania tego materiału w wewnątrzszkolnych analizach umiejętności uczniów rozpoczynających naukę w gimnazjum oraz w planowaniu pracy dydaktycznej w nowym roku szkolnym.

Pragnę zwrócić uwagę Państwa także na nowy, wprowadzony w bieżącym roku szkolnym, sposób komunikowania się Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży z egzaminatorami. W grudniu 2010 roku uruchomiona została platforma Moodle, na której eksperci OKE w Łomży przeprowadzili dwa e-learningowe szkolenia doskonalące umiejętności kryterialnego oceniania prac dla egzaminatorów egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej, egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej oraz egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Platforma Moodle okazała się także doskonałym narzędziem służącym omawianiu bieżących zagadnień podczas pracy zespołów egzaminatorów sprawdzających i oceniających prace uczniów.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom, które współpracowały z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Łomży przy organizacji i przeprowadzeniu egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku. Szczególnie dziękuję przewodniczącym i członkom szkolnych zespołów egzaminacyjnych, przewodniczącym zespołów egzaminatorów i nauczycielom-egzaminatorom, dyrektorom szkół, w których zorganizowano punkty redystrybucji lub ośrodki oceniania prac. Dziękuję przedstawicielom Kuratorium Oświaty w Białymstoku i Kuratorium Oświaty w Olsztynie oraz przedstawicielom organów prowadzących szkoły, którzy uczestniczyli w obserwacjach przebiegu egzaminu gimnazjalnego.

Życzę Państwu satysfakcji z podjętych działań i liczę na dalszą owocną współpracę.

Dyrektor OKE w Łomży

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
1. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU GIMNAZJALNEGO	12
1.1. ZGŁASZANIE UCZNIÓW DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO	12
1.2. PRZYGOTOWANIA DO PRZEPROWADZENIA EGZAMINU GIMNAZJALNEGO	12
1.3. SZKOLENIA PRZEWODNICZĄCYCH SZKOLNYCH ZESPOŁÓW EGZAMINACYJNYCH.....	12
1.4. DYSTRYBUCJA I REDYSTRYBUCJA MATERIAŁÓW EGZAMINACYJNYCH.....	13
1.5. PRZEBIEG EGZAMINU GIMNAZJALNEGO.....	13
1.6. SPRAWDZANIE I OCENIANIE PRAC UCZNIÓW	14
1.7. PRZEKAZYWANIE WYNIKÓW SZKOŁOM I UCZNIOM	16
1.8. UDOSTĘPNIANIE PRAC DO WGLĄDU	17
2. CHARAKTERYSTYKA POPULACJI	18
3. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA – ARKUSZ STANDARDOWY	24
3.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO ...	24
3.2. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO A WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI.....	26
3.3. WYNIKI UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ I BEZ DYSLEKSJI	29
3.4. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO A PŁEĆ UCZNIÓW	31
3.5. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI	34
4. OPIS ZESTAWU ZADAŃ Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH – ARKUSZ STANDARDOWY	39
5. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA, ARKUSZ STANDARDOWY	40
6. UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA, ARKUSZ STANDARDOWY	42
6.1. CZYTANIE I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY (I GH)	42
6.2. TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU (II GH)	44
7. WYNIKI UCZNIÓW SŁABO WIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA	57
8. WYNIKI UCZNIÓW SŁABO SŁYSZĄCYCH I NIESŁYSZĄCYCH – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA ...	59
9. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA	61
10. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA	65
10.1. OPIS ARKUSZA	65
10.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE CZYTANIE I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY.....	66
10.3. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU.....	66
11. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA – ARKUSZ STANDARDOWY	67
11.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO .	67
11.2. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO A WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI	69
11.3. WYNIKI UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ I BEZ DYSLEKSJI	72

11.4. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO A PŁEĆ UCZNIÓW	75
11.5. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI	77
12. OPIS ZESTAWU ZADAŃ Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO- -PRZYRODNICZYCH – ARKUSZ STANDARDOWY	83
13. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA, ARKUSZ STANDARDOWY	85
14. UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA, ARKUSZ STANDARDOWY	87
14.1. UMIEJĘTNE STOSOWANIE TERMINÓW, POJĘĆ I PROCEDUR Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH NIEZBĘDNYCH W PRAKTYCE ŻYCIOWEJ I DALSZYM KSZTAŁCENIU (I GM).....	87
14.2. WYSZUKIWANIE I STOSOWANIE INFORMACJI (II GM)	90
14.3. WSKAZYWANIE I OPISYWANIE FAKTÓW, ZWIĄZKÓW I ZALEŻNOŚCI W SZCZEGÓLNOŚCI PRZYCZYNOWO-SKUTKOWYCH, FUNKCJONALNYCH, PRZESTRZENNYCH I CZASOWYCH (III GM).....	93
14.4. STOSOWANIE ZINTEGROWANEJ WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW (IV GM)	95
15. WYNIKI UCZNIÓW SŁABO WIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO- -PRZYRODNICZA.....	101
16. WYNIKI UCZNIÓW SŁABO SŁYSZĄCYCH I NIESŁYSZĄCYCH – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO- -PRZYRODNICZA.....	103
17. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA.....	105
18. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA	110
18.1. OPIS ARKUSZA	110
18.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE UMIEJĘTNE STOSOWANIE TERMINÓW, POJĘĆ I PROCEDUR Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH NIEZBĘDNYCH W PRAKTYCE ŻYCIOWEJ I DALSZYM KSZTAŁCENIU.....	111
18.3. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE <i>WYSZUKIWANIE I STOSOWANIE INFORMACJI</i>	111
18.4. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE WSKAZYWANIE I OPISYWANIE FAKTÓW, ZWIĄZKÓW I ZALEŻNOŚCI, W SZCZEGÓLNOŚCI PRZYCZYNOWO-SKUTKOWYCH, FUNKCJONALNYCH, PRZESTRZENNYCH I CZASOWYCH	112
18.5. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE STOSOWANIE ZINTEGROWANEJ WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW	112
19. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY – JĘZYK ANGIELSKI.....	113
19.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO – ARKUSZ STANDARDOWY	113
19.2. WYNIKI EGZAMINU A WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY	115
19.3. WYNIKI UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ I BEZ DYSLEKSJI – ARKUSZ STANDARDOWY	117
19.4. WYNIKI EGZAMINU A PŁEĆ UCZNIÓW – ARKUSZ STANDARDOWY	118
19.5. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY	120

19.6. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM.....	123
20. JĘZYK ANGIELSKI – OPIS UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W OBSZARACH STANDARDÓW WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH – ARKUSZ STANDARDOWY.....	125
20.1. ODBIÓR TEKSTU SŁUCHANEGO	125
20.2. ODBIÓR TEKSTU CZYTANEGO.....	128
20.3. REAGOWANIE JĘZYKOWE	132
21. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY – JĘZYK NIEMIECKI.....	136
21.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO – ARKUSZ STANDARDOWY	136
21.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY	137
21.3. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM.....	138
22. JĘZYK NIEMIECKI – OPIS UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W OBSZARACH STANDARDÓW WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH – ARKUSZ STANDARDOWY.....	139
22.1. ODBIÓR TEKSTU SŁUCHANEGO	139
22.2. ODBIÓR TEKSTU CZYTANEGO.....	141
22.3. REAGOWANIE JĘZYKOWE	144
23. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY – JĘZYK ROSYJSKI.....	148
23.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO – ARKUSZ STANDARDOWY	148
23.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY	150
23.3. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM.....	150
24. JĘZYK ROSYJSKI – OPIS UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W OBSZARACH STANDARDÓW WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH – ARKUSZ STANDARDOWY.....	152
24.1. ODBIÓR TEKSTU SŁUCHANEGO	152
24.2. ODBIÓR TEKSTU CZYTANEGO.....	154
24.3. REAGOWANIE JĘZYKOWE	158
25. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY – JĘZYK FRANCUSKI.....	162
25.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO – ARKUSZ STANDARDOWY	162
25.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY	163
26. ŚREDNIE WYNIKI SZKÓŁ (ARKUSZE STANDARDOWE GH-1-112 I GM-1-112)	164
27. ŚREDNIE WYNIKI W POWIATACH I GMINACH – ARKUSZ STANDARDOWY	168
28. O UMIEJĘTNOŚCIACH ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W ŚWIETLE WYNIKÓW SPRAWDZIANU.....	184
28.1. UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW, KTÓRYCH WYNIKI ZNAJDUJĄ SIĘ W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH WYNIKÓW.....	184
28.2. TREŚCIOWE ZNACZENIE WYNIKU UCZNIĄ.....	187
28.3. WYNIKI W OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY.....	191

28.4. OGÓLNE WYNIKI UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI	192
ANEKS	194
ZRÓŻNICOWANIE WYNIKÓW Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO A LOKALIZACJA GIMNAZJUM – ANALIZA NA PODSTAWIE WYNIKÓW EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM WARMIŃSKO- -MAZURSKIM	194
MAPY-ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W GMINACH WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO	205
KARTOTEKI ARKUSZY	213

WPROWADZENIE

Egzamin gimnazjalny w 2011r. odbył się w dniach: 12, 13 i 14 kwietnia (termin główny) oraz 6, 7 i 9 czerwca (termin dodatkowy). Przystąpiło do niego łącznie 30 740¹ uczniów z 496 szkół.

Na podstawie § 35 rozporządzenia *Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. nr 83 z 2007 r., poz. 562, z późn. zm.) po raz trzeci na egzaminie gimnazjalnym sprawdzono wiedzę i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego, którego uczeń uczył się w szkole jako przedmiotu obowiązkowego. Najpopularniejszy wśród uczniów gimnazjów był język angielski.

Egzamin gimnazjalny sprawdzał stopień opanowania przez uczniów kończących naukę w gimnazjum wiadomości i umiejętności określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego. Wszyscy gimnazjaliści rozwiązywali te same zadania egzaminacyjne. Ich prace były sprawdzane i oceniane przez specjalnie przygotowanych egzaminatorów stosujących jednolite kryteria oceniania.

Wyniki uzyskane przez uczniów na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej wykorzystane były w rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych. Wynik egzaminu gimnazjalnego z języków obcych nie był brany pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do szkół ponadgimnazjalnych.

Egzamin gimnazjalny w części humanistycznej sprawdzał osiągnięcia uczniów w zakresie dwóch obszarów umiejętności: *czytanie i odbiór tekstów kultury* (I GH) oraz *tworzenie własnego tekstu* (II GH). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań w teście można było otrzymać 50 punktów.

Egzamin gimnazjalny w części matematyczno-przyrodniczej sprawdzał poziom osiągnięć uczniów w zakresie czterech obszarów umiejętności: *umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu* (I GM), *wyszukiwanie i stosowanie informacji* (II GM), *wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych* (III GM) oraz *stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów* (IV GM). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań w teście można było otrzymać 50 punktów.

Egzamin gimnazjalny z języka obcego nowożytnego sprawdzał poziom osiągnięć uczniów w zakresie trzech obszarów umiejętności: *odbiór tekstu słuchanego* (I), *odbiór tekstu czytanego* (II) oraz *reagowanie językowe* (III). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań w teście można było otrzymać 50 punktów.

Średni wynik gimnazjalistów z województwa podlaskiego piszących w pierwszym terminie standardowy zestaw zadań z części humanistycznej to 24,9 pkt z części matematyczno-przyrodniczej – 24,2 pkt, z języka angielskiego – 28,7 pkt, z języka niemieckiego – 27,7 pkt, z języka rosyjskiego – 34,1 pkt.

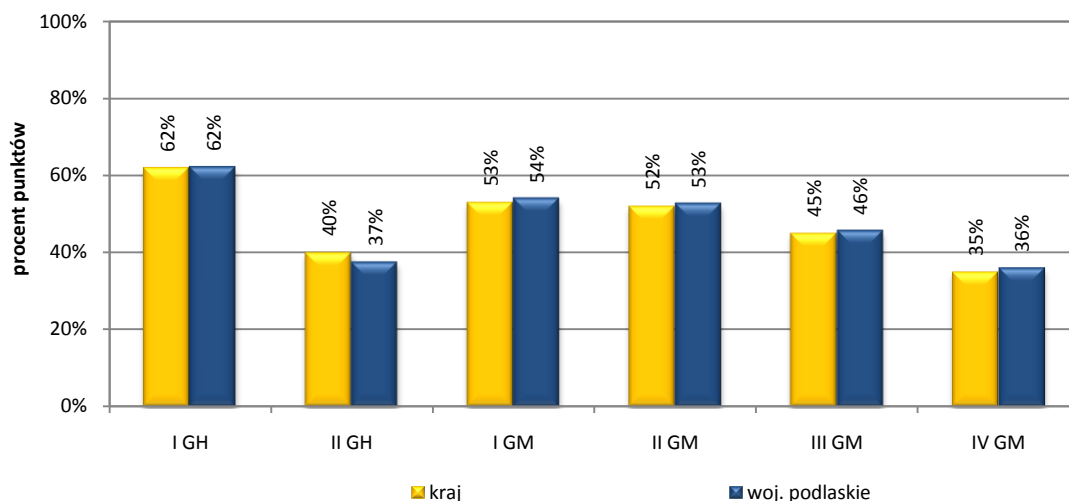
Średni wynik gimnazjalistów z województwa warmińsko-mazurskiego piszących w pierwszym terminie standardowy zestaw zadań z części humanistycznej to 23,8 pkt, z części matematyczno-przyrodniczej – 22,8 pkt, z języka angielskiego – 27,3 pkt, z języka niemieckiego – 26,8 pkt, a z języka rosyjskiego – 27,7 pkt.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i egzaminu z języka angielskiego wskazują na zróżnicowanie osiągnięć uczniów w zależności

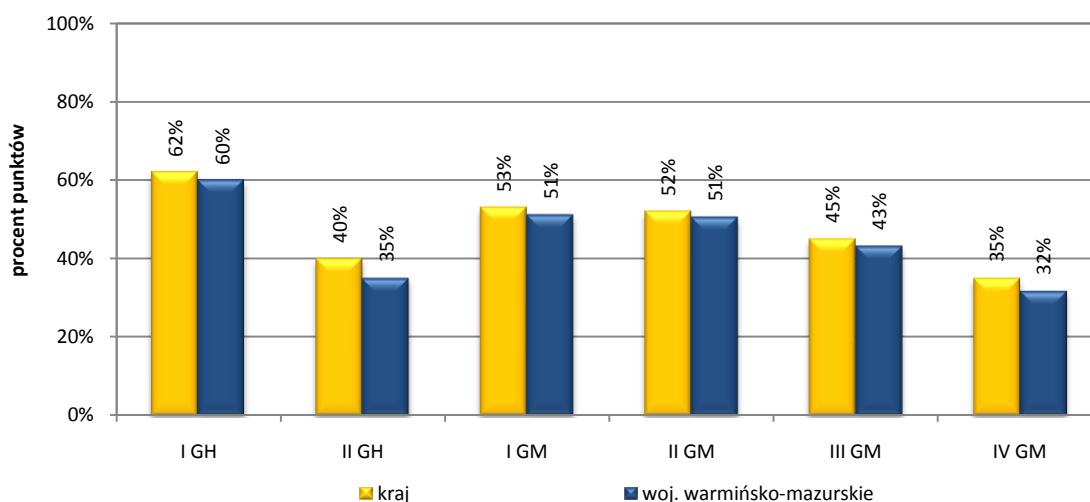
¹ Jest to liczba trzecioklasistów, którzy przystąpili przynajmniej do jednej części egzaminu.

od położenia ich szkoły. Szczególnie obserwować można różnicę w wynikach z języka angielskiego. Podobnie jak w ubiegłym roku, dziewczęta osiągają wyższe wyniki niż chłopcy, szczególnie w części humanistycznej. Natomiast w części matematyczno-przyrodniczej różnice nie są znaczące.

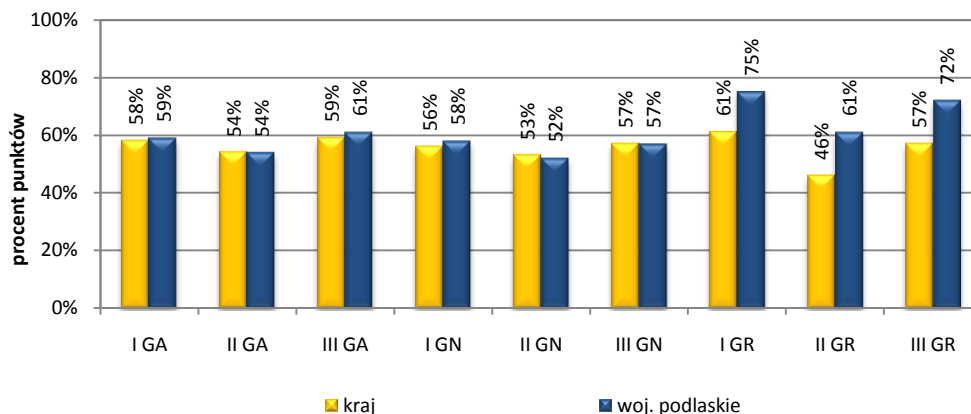
Wykres 1.1. Osiągnięcia uczniów w kraju i w województwie podlaskim w poszczególnych obszarach umiejętności sprawdzanych na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej (arkusze standardowe GH-1-112, GM-1-112)

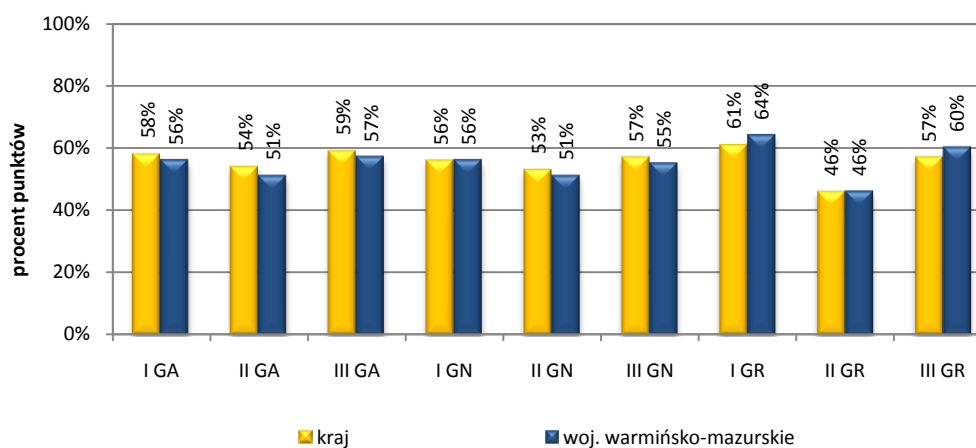
Wykres 1.2. Osiągnięcia uczniów w kraju i w województwie warmińsko-mazurskim w poszczególnych obszarach umiejętności sprawdzanych na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej (arkusze standardowe GH-1-112, GM-1-112)

Wykres 1.3. Osiągnięcia uczniów w kraju i w województwie podlaskim w poszczególnych obszarach umiejętności sprawdzanych na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego (arkusze standardowe GA-1-112, GN-1-112, GR-1-112)

Wykres 1.4. Osiągnięcia uczniów w kraju i w województwie warmińsko-mazurskim w poszczególnych obszarach umiejętności sprawdzanych na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego (arkusze standardowe GA-1-112, GN-1-112, GR-1-112)

1. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

Zasady i tryb przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku regulowały niżej wymienione akty prawne:

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83 z 2007 r., poz. 562, z późn. zmianami);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r., w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 19 z 2005 r., poz. 167);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r., w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach (Dz. U. Nr 19 z 2005 r., poz. 166);*
- *Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 31 marca 2010 r. w sprawie sposobu dostosowania warunków i formy przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego do potrzeb uczniów (słuchaczy) ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi od roku 2010/2011, opublikowany na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.*

1.1. ZGŁASZANIE UCZNIÓW DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

Przewodniczący szkolnych zespołów egzaminacyjnych, zgodnie z § 41. ust. 1. pkt 1. rozporządzenia, zgłaszali uczniów do egzaminu gimnazjalnego za pomocą aplikacji *Hermes*, w terminie do 30 października 2010 roku.

1.2. PRZYGOTOWANIA DO PRZEPROWADZENIA EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

Konferencje

W okresie od 6 do 19 października 2010 roku Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży przeprowadziła konferencje dla dyrektorów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Zorganizowano je w 6 ośrodkach: w Białymstoku, Ełku, Elblągu, Łomży, Olsztynie i Suwałkach. Podczas konferencji:

- omówiono osiągnięcia uczniów, którzy ukończyli w 2010 roku gimnazjum, ze szczególnym zwróceniem uwagi na obszary, w których uzyskali oni wysokie wyniki oraz te, w których uzyskali wyniki niskie;
- podsumowano organizację i przebieg egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w kwietniu 2010 r.;
- wprowadzono dyrektorów szkół w zagadnienia związane z organizacją egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku.

Uczestnicy konferencji otrzymali *Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w kwietniu 2010 roku w gimnazjach na terenie województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego*.

1.3. SZKOLENIA PRZEWODNICZĄCYCH SZKOLNYCH ZESPOŁÓW EGZAMINACYJNYCH

W okresie od 7 do 18 marca 2011 roku przeprowadzono szkolenia przewodniczących szkolnych zespołów egzaminacyjnych i ich zastępców dotyczące przygotowania i przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego. W województwie podlaskim przeprowadzono 14 szkoleń:

w Białymstoku, Bielsku Podlaskim, Łomży, Grajewie, Sokółce i Suwałkach. W województwie warmińsko-mazurskim odbyło się 19 spotkań, które zorganizowano w Elblągu, Ełku, Giżycku, Lidzbarku Warmińskim, Nidzicy, Olsztynie, Ostródzie i Szczytnie.

Podczas szkoleń przewodniczącym szkolnych zespołów egzaminacyjnych przekazano:

- naklejki z kodami kreskowymi szkół;
- informację o liczbie arkuszy, płyt CD i bezpiecznych kopert zamówionych przez OKE dla danej szkoły, zgodnie ze zgłoszeniem dokonany przez szkołę;
- *Biuletyn informacyjny – organizacja sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku.*

Pod koniec marca w serwisie ISA zamieszczono listy uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego oraz indywidualne kody dostępu niezbędne do uzyskania przez Internet informacji o wyniku egzaminu.

1.4. DYSTRYBUCJA I REDYSTRYBUCJA MATERIAŁÓW EGZAMINACYJNYCH

Dystrybucję materiałów egzaminacyjnych przeprowadzono w dwóch terminach:

- w dniu 12 kwietnia (pierwszy dzień egzaminu) w godzinach od 5.00 do 7.30 na część humanistyczną;
- w dniu 13 kwietnia (drugi dzień egzaminu) w godzinach od 5.00 do 7.30 na część matematyczno-przyrodniczą i na egzamin z języka obcego nowożytnego.

Nie odnotowano przypadków naruszenia przesyłek.

Redystrybucję prac uczniów i dokumentacji egzaminacyjnej przeprowadzono po zakończeniu egzaminu w godzinach od 12.00 do 14.00 w 30 punktach zlokalizowanych w powiatach na terenie województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego.

1.5. PRZEBIEG EGZAMINU GIMNAZJALNEGO

Termin główny

Egzamin przeprowadzono w dniach od 12 do 14 kwietnia 2011 roku w 218 gimnazjach zlokalizowanych na terenie województwa podlaskiego i w 278 gimnazjach na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Nad prawidłowością jego przebiegu w każdej sali egzaminacyjnej czuwały zespoły nadzorujące. Głównym zadaniem zespołów było zapewnienie samodzielności pracy uczniów oraz sprawny przebieg egzaminu. Liczba członków zespołu nadzorującego zależała od liczby uczniów przystępujących do egzaminu w danej sali, przy zachowaniu zasady, że co najmniej jeden z członków tego zespołu to nauczyciel z innej szkoły lub placówki.

Przebieg egzaminu gimnazjalnego obserwowało w obu województwach 144 obserwatorów. Funkcję tę pełnili pracownicy pedagogiczni Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży, pracownicy Kuratorium Oświaty w Białymstoku i Kuratorium Oświaty w Olsztynie oraz przedstawiciele organów prowadzących z obu województw. Obserwacją objęto 97 gimnazjów.

Z analizy *Arkuszy obserwacji* wypełnionych przez obserwatorów oraz dokumentacji egzaminacyjnej, przekazanej po egzaminie, wynika, że egzamin gimnazjalny w 2011 r. przebiegł bez większych zakłóceń. Zanotowano jednak pewne nieprawidłowości, takie jak:

- niepowołanie odpowiedniej, zgodnej z *Procedurami*, liczby członków zespołów nadzorujących egzamin w poszczególnych salach egzaminacyjnych;
- nieprzestrzeganie zasady zajmowania przez uczniów miejsc w sali egzaminacyjnej zgodnie z kolejnością na oryginalnej liście zdających wydrukowanej z ISA.

Termin dodatkowy

Egzamin przeprowadzono w dniach od 6 do 9 czerwca 2011 roku w 39 ośrodkach. Do egzaminu w części humanistycznej zakwalifikowano 50 uczniów, do części matematyczno-przyrodniczej – 47, do egzaminu z języka obcego nowożytnego – 56 uczniów z obu województw.

Nie odnotowano nieprawidłowości w przygotowaniu i przebiegu egzaminu gimnazjalnego w terminie dodatkowym.

1.6. SPRAWDZANIE I OCENIANIE PRAC UCZNIÓW

Wzorem lat ubiegłych rekrutację egzaminatorów do sprawdzania prac gimnazjalnych przeprowadzono z wykorzystaniem aplikacji internetowej. Dzięki tej aplikacji egzaminatorzy mogli wybrać ośrodek sprawdzania oraz zweryfikować swoje dane osobowe niezbędne do zawarcia umowy.

Do sprawdzania i oceniania prac trzecioklasistów z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego zgłosiło się łącznie 1295 egzaminatorów z części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego.

W grudniu 2010 roku uruchomiono platformę e-learningową – Moodle (<http://oke.lomza.win.pl/moodle/>) dla egzaminatorów egzaminów gimnazjalnych, którzy znajdują się w ewidencji OKE w Łomży. Wszyscy egzaminatorzy, którzy posiadają aktywne konto poczty elektronicznej, zostali o tym fakcie powiadomieni. Platforma Moodle służy przede wszystkim doskonaleniu umiejętności egzaminatorów w sprawdzaniu i ocenianiu zadań egzaminacyjnych oraz ułatwia komunikację z ekspertami OKE w Łomży.

Tuż po uruchomieniu platformy zamieszczono tam dokumenty nawiązujące do egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku oraz egzaminu w zmienionej formule od 2012 roku. Jednocześnie podano wskazówki tym, którzy nie mieli jeszcze kontaktu z platformą Moodle, jak sprawnie z niej korzystać.

Od stycznia br. wzbogaćono platformę Moodle o quizy dla egzaminatorów. Znalazły się w nich kryteria punktowania zadań i rozwiązania uczniowskie, które egzaminatorzy mieli ocenić.

Każdy egzaminator, który wyraził chęć sprawdzania prac w 2011 roku, zobowiązany był do rozwiązania dwóch quizów. Jeden z nich dotyczył stosowania kryteriów oceny podczas sprawdzania zadań polonistycznych lub matematycznych, drugi natomiast sprawdzał znajomość procedur sprawdzania i oceniania prac egzaminacyjnych. Do rozwiązania quizów przystąpiło 496 egzaminatorów z części humanistycznej, w tym 13 sprawdzających arkusze uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, oraz 503 z części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego. Spośród egzaminatorów, którzy pomyślnie rozwiązali dwa obowiązkowe quizy, utworzono 46 zespołów (24 zespoły – część humanistyczna, w tym jeden zespół sprawdzający arkusze uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, i 23 zespoły – część matematyczno-przyrodnicza, w tym jeden zespół sprawdzający arkusze uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, w stopniu lekkim). Zespoły sprawdzania i oceniania prac zlokalizowano w 17 miastach w 21 ośrodkach.

Arkusze egzaminacyjne uczniów z dysfunkcjami wymagały od egzaminatorów nie tylko ocenienia zadań otwartych, ale również przeniesienia uczniowskich rozwiązań zadań zamkniętych na kartę odpowiedzi.

Arkusze egzaminacyjne z języków obcych zawierały wyłącznie zadania zamknięte i w związku z tym nie było potrzeby zatrudniania egzaminatorów do oceny zadań. Wyniki były ustalane na podstawie elektronicznego odczytu karty odpowiedzi, na której uczniowie zaznaczali odpowiedzi.

Tabela 1.1. Lokalizacja ośrodków oceniania

Miejscowość	Nazwa szkoły
1. Augustów	1. Augustowskie Centrum Edukacyjne
	2. Gimnazjum nr 2 w Augustowie
2. Bartoszyce	3. Gimnazjum nr 1 w Bartoszycach
3. Białystok	4. Publiczne Gimnazjum nr 2 w Białymstoku
	5. Publiczne Gimnazjum nr 18 w Białymstoku
4. Bielsk Podlaski	6. Gimnazjum nr 1 w Bielsku Podlaskim
5. Działdowo	7. Gimnazjum nr 2 w Działdowie
6. Elbląg	8. Gimnazjum nr 4 w Elblągu
7. Ełk	9. Gimnazjum nr 3 w Ełku
8. Giżycko	10. Gimnazjum nr 2 w Giżycku
9. Iława	11. Gimnazjum Samorządowe nr 2 w Iławie
10. Kętrzyn	12. Gimnazjum nr 2 w Kętrzynie
11. Kolno	13. Gimnazjum w Kolnie
12. Łomża	14. Publiczne Gimnazjum nr 1 w Łomży
13. Olsztyn	15. I Liceum Ogólnokształcące w Olsztynie
	16. Gimnazjum nr 11 w Olsztynie
14. Ostróda	17. Gimnazjum nr 2 w Ostródzie
15. Suwałki	18. Zespół Szkół nr 1 w Suwałkach
	19. Gimnazjum nr 6 w Suwałkach
16. Wysokie Mazowieckie	20. Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem
17. Zambrów	21. Szkoła Podstawowa nr 5 w Zambrowie

Zdecydowana większość powołanych w tym roku egzaminatorów to osoby, które we wcześniejszych latach sprawdzały i oceniały prace egzaminacyjne. Ustalając składy zespołów, zadbane o właściwe proporcje między nauczycielami-egzaminatorami uczącymi różnych przedmiotów.

W zespołach sprawdzających część humanistyczną zdecydowaną większość stanowili nauczyciele języka polskiego, a w zespołach sprawdzających część matematyczno-przyrodniczą – matematycy. Funkcje przewodniczących zespołów egzaminatorów powierzono doświadczonym egzaminatorom, którzy dodatkowo charakteryzowali się umiejętnością zorganizowania pracy zespołu.

Kryteria oceniania odpowiedzi do zadań otwartych z obydwu części egzaminu zostały ustalone przez zespoły ekspertów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych. Zespoły te przygotowały również materiały na szkolenia egzaminatorów – klucze poprawnych odpowiedzi ilustrowane przykładami zróżnicowanych odpowiedzi uczniowskich do każdego zadania otwartego.

Szkolenie egzaminatorów poprzedzających sprawdzanie prac egzaminu gimnazjalnego zorganizowano w sposób kaskadowy.

Pierwszy etap szkoleń dotyczących stosowania kryteriów oceniania zadań otwartych zakładał przeszkolenie przewodniczących zespołów egzaminatorów. Szkolenia te prowadzili koordynatorzy egzaminu gimnazjalnego odpowiedzialni w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży za sprawdzanie i ocenianie prac egzaminu gimnazjalnego. Szkolenia te zorganizowano w Łomży w dniu 21 kwietnia 2011 roku.

Drugi etap szkoleń, kierowanych już do wszystkich egzaminatorów powołanych do sprawdzania i oceniania, przeprowadzony był przez przewodniczących zespołów egzaminatorów bezpośrednio przed rozpoczęciem pracy zespołów egzaminatorów w ośrodkach sprawdzania.

Warunkiem udziału egzaminatorów w sprawdzaniu i ocenianiu prac gimnazjalistów była obecność na szkoleniu oraz poprawne stosowanie kryteriów oceniania.

Wszelkie wątpliwości i problemy związane z ocenianiem zadań egzaminatorzy mogli konsultować na bieżąco z przewodniczącym zespołu.

Wyznaczeni egzaminatorzy, których zadaniem było powtórne sprawdzenie i ocenienie losowo wybranych prac, weryfikowali poprawność stosowania przez egzaminatorów schematu punktowania.

W celu usprawnienia komunikacji pomiędzy koordynatorami OKE a przewodniczącymi zespołów egzaminatorów uruchomiono dodatkowo platformę Moodle. Dzięki niej na bieżąco konsultowano ocenę nietypowych rozwiązań uczniowskich, wyjaśniano wątpliwości dotyczące stosowania kryteriów i przekazywano ustalenia koordynatorów CKE.

Weryfikację techniczną, czyli sprawdzenie poprawności kodowania arkuszy oraz poprawności naniesienia przez egzaminatorów informacji o liczbie punktów przyznanych za zadania otwarte, powierzono asystantom technicznym.

Podobnie jak w poprzednich latach, prace uczniów oceniane były wyłącznie w ośrodkach sprawdzania. Ośrodkami zostały te szkoły, w których zapewniono odpowiednie warunki pracy: co najmniej dwie sale na zespół egzaminatorów, odrębną salę do pracy dla weryfikatorów i asystenta technicznego, stały dostęp do Internetu, telefonu oraz faksu. Prace przechowywano w specjalnie wydzielonych pomieszczeniach, nad którymi nadzór sprawowały osoby upoważnione przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży.

Po przywiezieniu sprawdzonych i ocenionych prac do OKE w Łomży koordynatorzy egzaminów gimnazjalnych sprawdzili dokumentację pracy zespołów egzaminatorów pod względem jej kompletności oraz poprawności wypełnienia. Dokonano analizy prac, wobec których zachodziło podejrzenie niesamodzielności rozwiązywania zadań lub ingerencji osób trzecich w pracę zdającego.

Ponadto koordynatorzy zweryfikowali poprawność ocenienia prac, które wyodrębniono podczas przetwarzania danych egzaminacyjnych w OKE w Łomży oraz sformułowali wnioski dotyczące doskonalenia procesu sprawdzania i oceniania prac.

1.7.PRZEKAZYWANIE WYNIKÓW SZKOŁOM I UCZNIOM

Wyniki egzaminu gimnazjalnego ogłoszono 15 czerwca 2011 roku. W tym dniu na stronie internetowej OKE w Łomży zamieszczono *Informację o wynikach egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim* dotyczącą populacji trzecioklasistów przystępujących do egzaminu, ogólnych wyników egzaminu gimnazjalnego, osiągnięć trzecioklasistów w obszarach umiejętności oraz ogólnych wyników egzaminu w poszczególnych powiatach i gminach. W dostępnym dla dyrektorów serwisie ISA zamieszczono:

- listy uczniów z wynikami uzyskanymi przez nich na egzaminie gimnazjalnym (w formacie PDF),
- wyniki szczegółowe – liczbę punktów uzyskanych za każde zadanie i czynność przez każdego ucznia (Excel),
- program umożliwiający sporządzenie analizy wyników uczniów całej szkoły i poszczególnych oddziałów (Excel).

Wzorem lat ubiegłych, na stronie internetowej OKE w Łomży uruchomiono *Serwis dla gimnazjalistów*. Dzięki niemu każdy uczeń, który w dniach 12, 13 i 14 kwietnia 2011 r.

rozwiązywał arkusz standardowy, miał dostęp do szczegółowej informacji o swoich wynikach. Po wpisaniu indywidualnego kodu i hasła mógł się dowiedzieć, ile punktów uzyskał za rozwiązanie zadań sprawdzających poszczególne obszary wymagań, ile punktów uzyskał za rozwiązanie poszczególnych zadań zamkniętych i otwartych oraz o swoich mocnych stronach.

1.8. UDOSTĘPNIANIE PRAC DO WGLĄDU

Po ogłoszeniu wyników Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży udostępniła do wglądu, na wnioski 37 rodziców uczniów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. łącznie 47 prac z egzaminu gimnazjalnego (34 z części humanistycznej, 12 z części matematyczno-przyrodniczej, 1 z języka angielskiego).

2. CHARAKTERYSTYKA POPULACJI

Poniżej przedstawiono dane dotyczące uczniów, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego, i szkół, do których uczęszczali.

Tabela 2.1. Uczniowie na egzaminie gimnazjalnym w 2011 r.

	Liczba uczniów, którzy							
	przystąpili do egzaminu		zostali zwolnieni		byli laureatami		byli nieobecni	
	podlaskie	warmińsko-mazurskie	podlaskie	warmińsko-mazurskie	podlaskie	warmińsko-mazurskie	podlaskie	warmińsko-mazurskie
GH	13 552	16 772	12	24	151	112	53	106
GM	13 503	16 757	12	24	196	133	56	101
JON	13 538	16 833	12	26	150	42	59	107

Do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło 30 612 uczniów trzecich klas gimnazjum. To jest o 2 101 mniej niż w roku ubiegłym. Egzamin przeprowadzono w 496 szkołach, w tym w 40 gimnazjach niepublicznych z uprawnieniami szkoły publicznej.

Ze względów zdrowotnych lub losowych z egzaminu gimnazjalnego (z części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej) zwolniono 36 uczniów, a z egzaminu z języka obcego nowożytnego zwolniono 38 uczniów. Uczniowie, których nieobecność na egzaminie przeprowadzonym w kwietniu br. była usprawiedliwiona przyczynami losowymi bądź stanem zdrowia, przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w terminie dodatkowym (6, 7, 9 czerwca 2011 r.).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami 784 laureatom konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim przypisano wynik najwyższy, czyli 50 punktów z odpowiedniej części egzaminu.

Tabela 2.2. Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego, z uwzględnieniem typów zestawów egzaminacyjnych

Symbol arkusza	Opis	Liczba uczniów			
		GH		GM	
		podlaskie	warmińsko-mazurskie	podlaskie	warmińsko-mazurskie
GH-1-112 GH-L1-112 ² GM-1-112 GM-L1-112	standardowy	13 479	16 379	13 475	16 384
GH-4-112 GM-4-112	dla uczniów słabo widzących (16 pkt)	8	18	8	17
GH-5-112 GM-5-112	dla uczniów słabo widzących (24 pkt)	1	12	1	13
GH-6-112 GM-6-112	dla uczniów niewidomych (pismo Braille'a)	1	-	1	-
GH-7-112 GM-7-112	dla uczniów słabo słyszających i niesłyszających	23	40	23	40
GH-8-112 GM-8-112 GM-L8-112	dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	191	435	191	436
	Razem	13 703	16 884	13 699	16 890

² Arkusz przetłumaczony na język litewski.

Standardowy zestaw testowy rozwiązywało około 98% trzecioklasistów, w tym uczniowie z dysleksją i uczniowie piszący egzamin w języku litewskim. Dla pozostałych uczniów przygotowano arkusze dostosowane do ich potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych. Dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu było możliwe na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Tabela 2.3. Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego, z uwzględnieniem typów zestawów egzaminacyjnych – województwo podlaskie

Symbol arkusza	Opis	Liczba uczniów			
		GA	GN	GR	GF
GA3-1-112 GN4-1-112 GR5-1-112 GF6-1-112	standardowy	12 693	345	377	56
GA-4-112 GR-4-112	dla uczniów słabo widzących (16 pkt)	7	-	1	-
GA-5-112	dla uczniów słabo widzących (24 pkt)	1	-	-	-
GA-7-112	dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących	23	-	-	-
GA-8-112 GN-8-112 GR-8-112	dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	150	13	21	-
Razem		12 875	358	399	56

Tabela 2.4. Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego, z uwzględnieniem typów zestawów egzaminacyjnych – województwo warmińsko-mazurskie

Symbol arkusza	Opis	Liczba uczniów			
		GA	GN	GR	GF
GA-1-112 GN-1-112 GR-1-112 GF-1-112	standardowy	13 000	3 089	265	24
GA-4-112 GN-4-112	dla uczniów słabo widzących (16 pkt)	16	2	-	-
GA-5-112 GN-5-112	dla uczniów słabo widzących (24 pkt)	10	2	-	-
GA-7-112 GN-7-112	dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących	37	3	-	-
GA-8-112 GN-8-112 GR-8-112	dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	274	144	9	-
Razem		13 337	3 240	274	24

Już po raz trzeci gimnazjaliści sprawdzali swoje umiejętności z języka obcego nowożytnego. Najczęściej zdawano język angielski, następnie język niemiecki i język rosyjski. Tylko nieliczni uczniowie pisali egzamin z języka francuskiego. Tradycyjnie już, popularniejszy w województwie podlaskim był język rosyjski, a w województwie warmińsko-mazurskim język niemiecki.

³ GA – język angielski.

⁴ GN – język niemiecki.

⁵ GR – język rosyjski.

⁶ GF – język francuski.

Tabela 2.5. Zestawienie liczby uczniów z uwzględnieniem wielkości miejscowości

Lokalizacja szkoły	Woj. podlaskie		Woj. warmińsko-mazurskie		OKE Łomża	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Wieś	4 238	30,9	5 076	30,0	9 314	30,4
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3 220	23,5	4 788	28,3	8 008	26,2
Miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców	3 344	24,4	3 907	23,1	7 251	23,7
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	2 908	21,2	3 131	18,5	6 039	19,7
Razem	13 710	100,0	16 902	100,0	30 612	100,0

Do szkół wiejskich na terenie OKE w Łomży uczęszczało 9 314 uczniów, co stanowi 30,4%. Pozostali uczniowie kształcili się w szkołach zlokalizowanych w miastach, w tym najwięcej (26,2%) w miasteczkach do 20 tys. mieszkańców. W województwie podlaskim 30,9% uczniów uczęszczało do szkół wiejskich, w województwie warmińsko-mazurskim 30%. Odsetek uczniów przystępujących do egzaminu w dużych miastach był większy w województwie podlaskim (21,2% ogółu), a mniejszy w województwie warmińsko-mazurskim (18,5%).

Tabela 2.6. Zestawienie liczby szkół z uwzględnieniem wielkości miejscowości

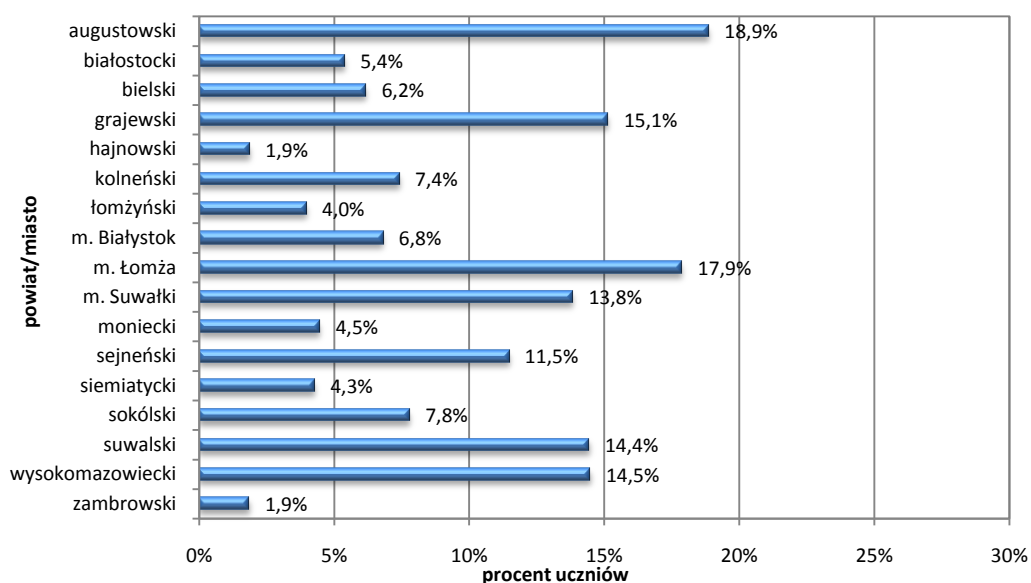
Lokalizacja szkoły	Woj. podlaskie		Woj. warmińsko-mazurskie		OKE Łomża	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Wieś	93	42,7	124	44,6	217	43,8
Miasto do 20 tys. mieszkańców	42	19,3	67	24,1	109	22,0
Miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców	42	19,3	48	17,3	90	18,1
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	41	18,8	39	14,0	80	16,1
Razem	218	100,0	278	100,0	496	100,0

W rejonie OKE w Łomży egzamin gimnazjalny odbył się w 496 gimnazjach. Na wsi zlokalizowanych było blisko 44% szkół, a pozostałe – w miastach, w tym najwięcej (22%) w miastach do 20 tys. mieszkańców, a najmniej (16,1%) w wielkich miastach pow. 100 tys. mieszkańców.

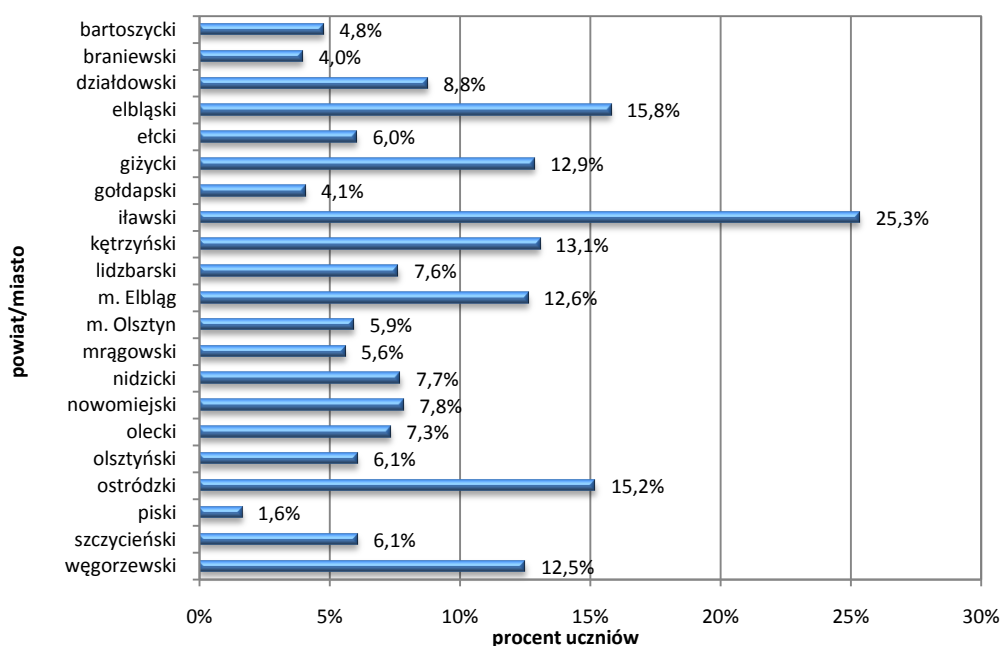
Tabela 2.7. Uczniowie na egzaminie gimnazjalnym z uwzględnieniem dysleksji

Województwo	Uczniowie bez dysleksji		Uczniowie z dysleksją		Razem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
podlaskie	12 496	91,1	1 214	8,9	13 710	100,0
warmińsko-mazurskie	15 267	90,3	1 635	9,7	16 902	100,0
OKE Łomża	27 763	90,7	2 849	9,3	30 612	100,0

Wykres 2.1. Uczniowie z dysleksją w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego

Wykres 2.2. Uczniowie z dysleksją w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego

Uczniowie, których rodzice lub prawni opiekunowie przedłożyli dyrektorowi szkoły opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się dziecka/podopiecznego, mogli przystąpić do egzaminu w warunkach i formie dostosowanych do swoich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych. Dostosowania miały charakter formalny (np. wydłużenie czasu egzaminu, korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego) oraz merytoryczny (np. modyfikacja kryteriów punktowania zadań).

Jeśli przyjrzymy się zjawisku występowania dysleksji w województwach, to uprawnionym jest stwierdzenie, że liczba uczniów z tego rodzaju dysfunkcjami jest porównywalna. W województwie podlaskim uczniów z dysleksją jest 8,9%, w województwie warmińsko-mazurskim 9,7%. Prof. Marta Bogdanowicz twierdzi w swoich publikacjach, że około 10% populacji może być dotknięta specyficznymi trudnościami w uczeniu się.⁷ Niezwykle istotne jest, aby dysleksja była w odpowiednim czasie zdiagnozowana i by dziecko otrzymało właściwą pomoc zarówno w szkole jak i w domu rodzinnym.

Na poziomie województw liczba uczniów z dysleksją jest zbliżona do średniej wielkości występowania tego zjawiska w populacji. Widoczne jest duże terytorialne zróżnicowanie występowania dysleksji w powiatach i gminach. Wśród 38 powiatów obu województw najwyższy odsetek dyslektyków występuje w powiecie ławskim (25,3%), a najniższy w powiecie piskim (1,6%) oraz w powiatach zambrowskim i hajnowskim (po 1,9%).

Jeszcze większe zróżnicowanie występowania dysleksji dotyczy gmin i szkół. Są gminy, w których nie zgłoszono na egzamin uczniów z dysleksją, ale są też takie, gdzie takich uczniów jest powyżej 30%. Zróżnicowany jest też odsetek uczniów z dysleksją w poszczególnych szkołach i w poszczególnych typach miejscowości. Najwyższy odsetek występuje w szkołach zlokalizowanych w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców w województwie podlaskim, a najniższy w gimnazjach wielkomiejskich również województwa podlaskiego (5,5%).

W tabelach 2.8. i 2.9. zestawiono liczbę uczniów klas trzecich, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku z uwzględnieniem płci oraz statusu szkoły w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

Tabela 2.8. Uczniowie na egzaminie gimnazjalnym z uwzględnieniem płci

Województwo	Dziewczęta		Chłopcy		Razem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
podlaskie	6 687	48,8	7 023	51,2	13 710	100,0
warmińsko-mazurskie	8 358	49,4	8 544	50,6	16 902	100,0
OKE w Łomży	15 045	49,1	15 567	50,9	30 612	100,0

Wśród uczniów klas trzecich, którzy otrzymali zaświadczenie o wynikach egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku (napisali część humanistyczną i część matematyczno-przyrodniczą), w rejonie obejmującym województwa: podlaskie i warmińsko-mazurskie dziewczęta stanowiły 49,1%.

⁷ M. Bogdanowicz, *Ryzyko dysleksji-problem i diagnozowanie*, Wyd. Harmonia, Gdańsk 2002.

Tabela 2.9. Zestawienie liczby uczniów i szkół z uwzględnieniem statusu szkoły

Status szkoły	Uczniowie						Szkoły					
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie		OKE Łomża		woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie		OKE Łomża	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Publiczna	13 291	96,9	16 500	97,6	29 791	97,3	199	91,3	257	92,4	456	91,9
Niepubliczna	419	3,1	402	2,4	821	2,7	19	8,7	21	7,6	40	8,1
Razem	13 710	100,0	16 902	100,0	30 612	100,0	218	100,0	278	100,0	496	100,0

Prezentowane w sprawozdaniu wyniki egzaminu dotyczą 456 szkół publicznych oraz 40 szkół niepublicznych z uprawnieniami szkoły publicznej. Liczbę tych szkół w poszczególnych województwach przedstawia tabela 2.9.

W stosunku do roku 2010 liczba gimnazjów, w których przeprowadzono egzamin, wzrosła o 4 (w tym 3 szkoły niepubliczne i 1 publiczną).

Liczba szkół niepublicznych, w których przeprowadzano egzamin gimnazjalny, jest porównywalna w obu województwach. W województwie podlaskim jest 19 takich szkół, a 21 w województwie warmińsko-mazurskim.

3. CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA – ARKUSZ STANDARDOWY

3.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej 12 kwietnia 2011 roku przystąpiło ogółem 30 587 uczniów klas trzecich w 496 gimnazjach dwóch województw: podlaskiego i warmińsko-mazurskiego.

Arkusz standardowy rozwiązywało 29 858 uczniów, co stanowi 98,4% w województwie podlaskim i 97% w województwie warmińsko-mazurskim przystępujących do pierwszej części egzaminu. Pozostali (729 uczniów), ze względu na posiadane dysfunkcje, rozwiązywali arkusze odpowiednio dostosowane do swoich możliwości.

Na terenie OKE w Łomży wynik średni na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej wyniósł 24,3 pkt. W części humanistycznej egzaminu 263 laureatów uzyskało maksymalną liczbę punktów. Wynik najczęściej uzyskiwany przez gimnazjalistów na terenie OKE w Łomży to 23 pkt, wynik środkowy 24 pkt. Odchylenie standardowe wyniosło 9,15 pkt. Współczynnik zmienności wskazuje na umiarkowane zróżnicowanie osiągnięć uczniów na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej.

Wyniki uczniów z poszczególnych województw przedstawiono w tabeli 3.1. oraz na wykresach 3.1. i 3.2.

Tabela 3.1. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (GH-1-112)

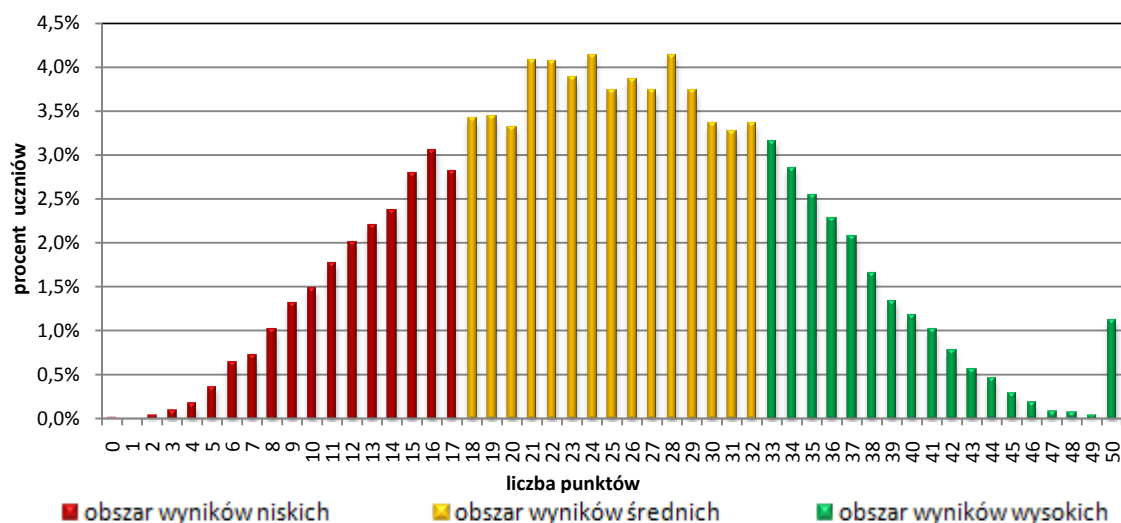
Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika		
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie	OKE w Łomży
Liczebność	13 479	16 379	29 858
Wynik średni	24,9 pkt	23,8 pkt	24,3 pkt
Procent uzyskanych punktów	50	48	49
Wynik najniższy	0 pkt	1 pkt	0 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt	50 pkt
Mediana ⁸	25 pkt	23 pkt	24 pkt
Odchylenie standardowe ⁹	9,26 pkt	9,04 pkt	9,15 pkt
Współczynnik zmienności ¹⁰	0,37	0,38	0,38

⁸ Mediana – wynik środkowy. Dzieli uczniów na dwie równoliczne grupy: w jednej uczniowie mają wynik niższy od mediany lub równy medianie, w drugiej – wynik wyższy od mediany lub jej równy.

⁹ Odchylenie standardowe – miara rozrzutu wyników w stosunku do średniej, wyrażona w punktach. Im wyższa wartość odchylenia, tym większe zróżnicowanie wyników.

¹⁰ Współczynnik zmienności (klasyczny) – oznaczany V_s lub V_d – jest to iloraz odchylenia standardowego (lub przeciętnego) przez średnią arytmetyczną. Wielkość niemianowana, używana do porównań zmienności w dwu lub więcej zbiorowościach. Pozwala ocenić, czy struktury są zróżnicowane względem wyników egzaminów.

Wykres 3.1. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo podlaskie

Wykres 3.2. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

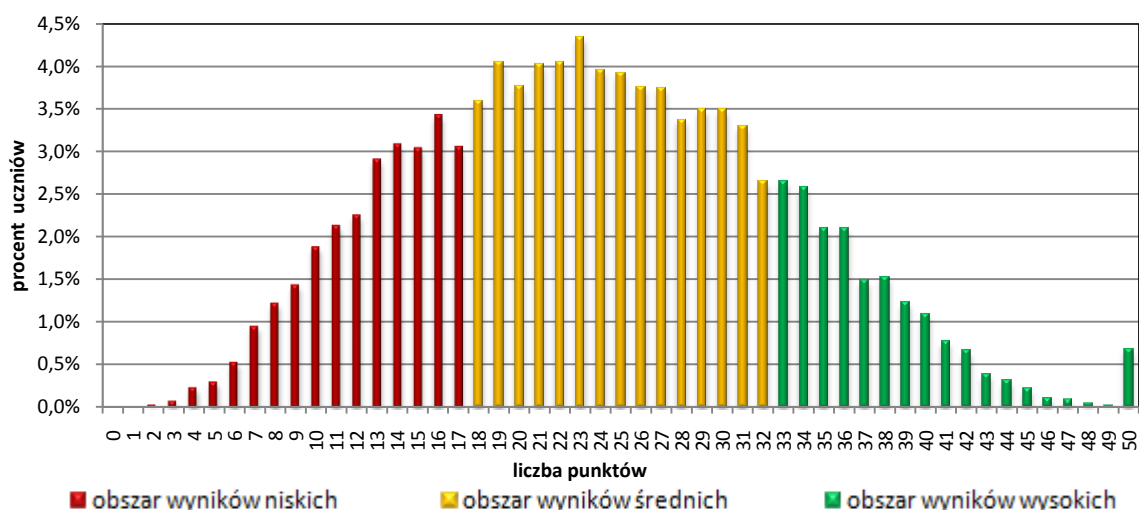

Tabela 3.2. Wyniki uczniów na skali staninowej – egzamin gimnazjalny 2011 w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112)

Stanin	Opis wyniku	Przedział punktowy	Procent uczniów w województwie	
			podlaskim	warmińsko-mazurskim
1	najniższy	0-9	4,3	4,8
2	bardzo niski	10-13	7,5	9,2
3	niski	14-17	11,0	12,6
4	niżej średni	18-22	18,3	19,5
5	średni	23-27	19,3	19,7
6	wyżej średni	28-32	17,8	16,3
7	wysoki	33-37	12,9	10,9
8	bardzo wysoki	38-41	5,2	4,6
9	najwyższy	42-50	3,6	2,5

Tabela 3.3. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych obszarach osiągnięć

Obszar	Opis	Staniny	Przedział punktowy	Procent uczniów w województwie	
				podlaskim	warmińsko-mazurskim
I	wyniki niskie	1-3	0-17	22,9	26,6
II	wyniki średnie	4-6	18-32	55,5	55,4
III	wyniki wysokie	7-9	33-50	21,6	18,0

Uwzględniając skalę staninową obliczoną na podstawie wyników uczniów z egzaminu gimnazjalnego 2011, na wykresach 3.1. i 3.2. oraz w tabelach 3.2. i 3.3. wyróżniono trzy obszary wyników. Pierwszy obszar wyników to wyniki niskie, obejmujące staniny 1., 2. i 3. (przedział punktowy od 1 do 17 punktów). Drugi obszar – wyniki średnie – to staniny 4., 5. i 6. (wyniki w przedziale od 18 do 32 punktów). Trzeci obszar – wyniki wysokie – to staniny najwyższe, czyli 7., 8., 9. (wyniki powyżej 32 punktów). Wyniki uczniów, którzy uzyskali do 17 punktów (od stanina 1. do 3.), znajdują się w obszarze wyników niskich. Wyniki gimnazjalistów, którzy na egzaminie otrzymali od 18 do 32 punktów (od stanina 4. do 6.), są w obszarze wyników średnich. Wyniki tych uczniów, którzy zdobyli co najmniej 33 punkty (od stanina 7. do 9.), umiejscowione są w obszarze wyników wysokich.

3.2. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO A WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI

Na wykresach 3.3. i 3.4. oraz w tabelach 3.4. i 3.5. przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim z uwzględnieniem lokalizacji szkoły.

Wykres 3.3. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

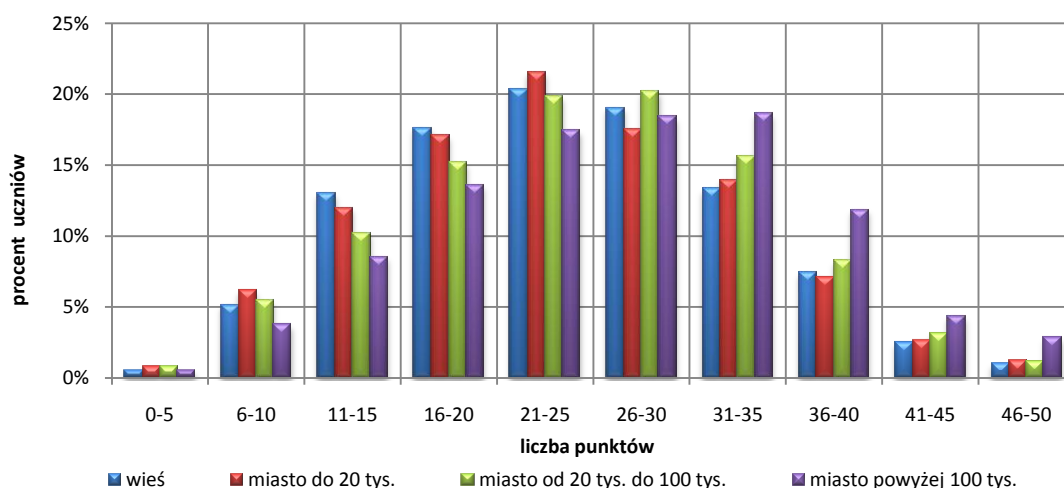

Tabela 3.4. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika							
	Liczebność	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Mediana (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	4 141	24,1	48	2	50	24,0	8,9	0,37
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3 176	24,0	48	2	50	24,0	9,2	0,38
Miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców	3 295	24,9	50	0	50	25,0	9,2	0,37
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	2 867	27,0	54,0	3	50	27,0	9,6	0,36

Wykres 3.4. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

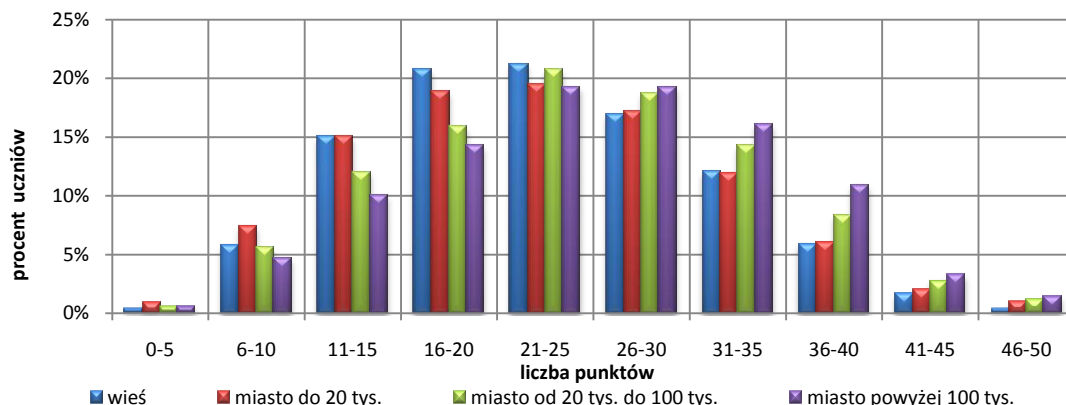

Tabela 3.5. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika							
	Liczebność	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Mediana (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	4 933	22,9	46	2	50	22,0	8,5	0,37
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4 655	22,9	46	2	50	22,0	9,1	0,40
Miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców	3 759	24,6	49	1	50	24,0	9,2	0,37
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	3 032	25,7	51	3	50	26,0	9,2	0,36

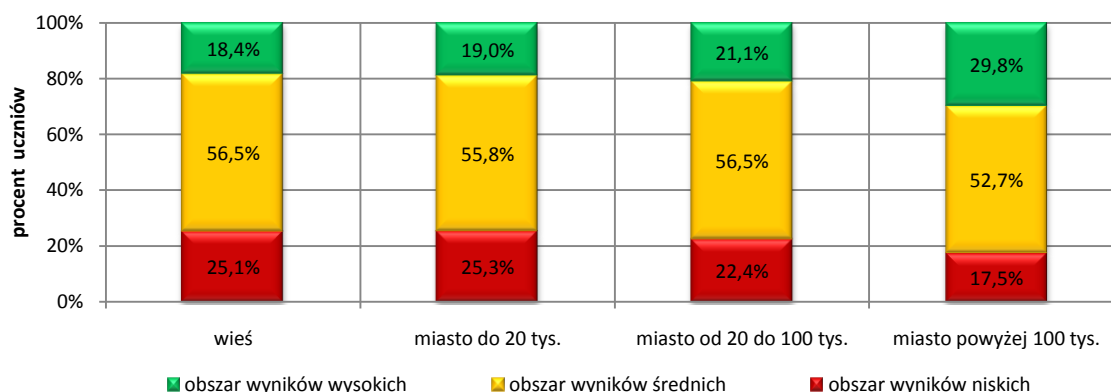
W obu województwach obserwuje się różnice w wynikach uczniów w zależności od lokalizacji szkoły. Różnice te można obserwować w sposób szczególny pomiędzy wynikami uczniów ze wsi a tymi, którzy uczęszczali do gimnazjów zlokalizowanych w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców.

W województwie podlaskim różnica pomiędzy średnimi wynikami uczniów z miast powyżej 100 tys. mieszkańców i uczniów ze wsi wynosi 2,9 punktu. W województwie warmińsko-mazurskim różnica ta wynosi 2,8 punktu. W 2011 roku uczniowie ze szkół zlokalizowanych w miastach do 20 tys. mieszkańców osiągnęli wyniki zbliżone do wyników uczniów z gimnazjów wiejskich. Również wyniki uczniów z miast od 20 do 100 tys. mieszkańców w województwie podlaskim nie różnią się w sposób istotny od tych ze szkół wiejskich.

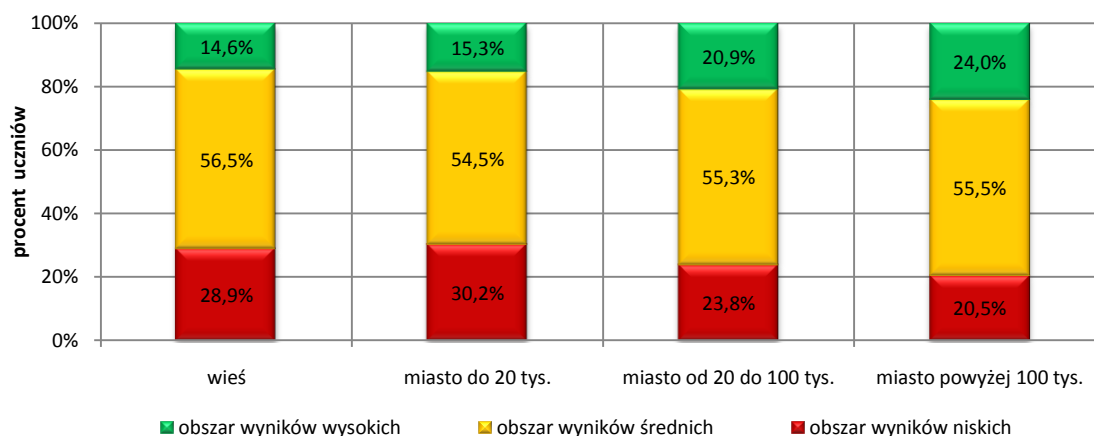
Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku pokazują, że udało się zmniejszyć na poziomie gimnazjum dysproporcje chociażby w warunkach nauczania między środowiskiem wiejskim i miejskim. Na podkreślenie zasługuje zrównanie średnich wyników uczniów gimnazjów wiejskich i małomiasteczkowych. Trend ten obserwować można było również w latach poprzednich. W tym roku widać to również wśród uczniów w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców.

Z pewnością obserwacja związku poziomu urbanizacji z wynikami egzaminacyjnymi jest istotnym kierunkiem analiz wyników egzaminacyjnych, jednak należy uświadomić sobie, że podział na cztery kategorie urbanizacyjne wyjaśnia tylko niektóre zmienności wyników egzaminacyjnych.

Wykres 3.5. Rozkłady wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Wykres 3.6. Rozkłady wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Na terenie województwa podlaskiego w obszarze wyników niskich znalazło się najmniej wyników uczniów z miast powyżej 100 tys. mieszkańców; podobnie w województwie warmińsko-mazurskim.

3.3. WYNIKI UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ I BEZ DYSLEKSJI

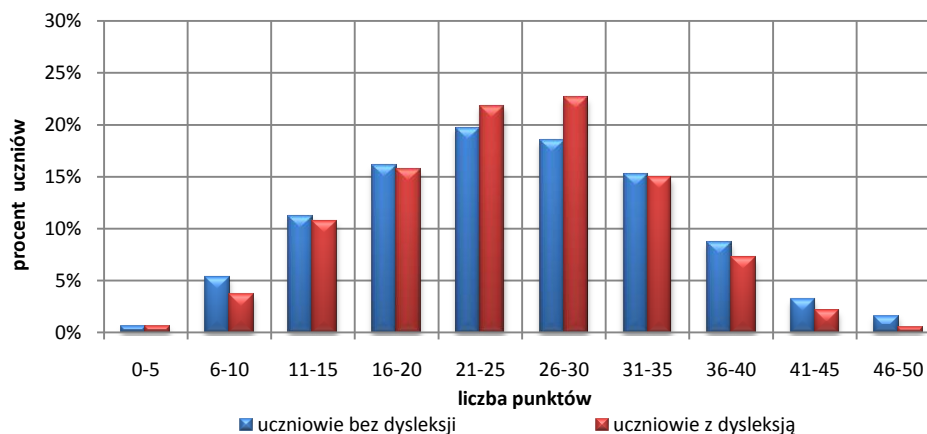
Z dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego do potrzeb uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się skorzystało 2 834 uczniów z dysleksją. Dostosowanie miało charakter formalny (np. przedłużenie czasu egzaminu, przystąpienie do egzaminu gimnazjalnego w oddzielnej sali lub korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego) oraz merytoryczny (ocena pracy na podstawie dostosowanych kryteriów).

W tabeli 3.6. i na wykresach 3.7.-3.10. przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z uwzględnieniem dysleksji w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim.

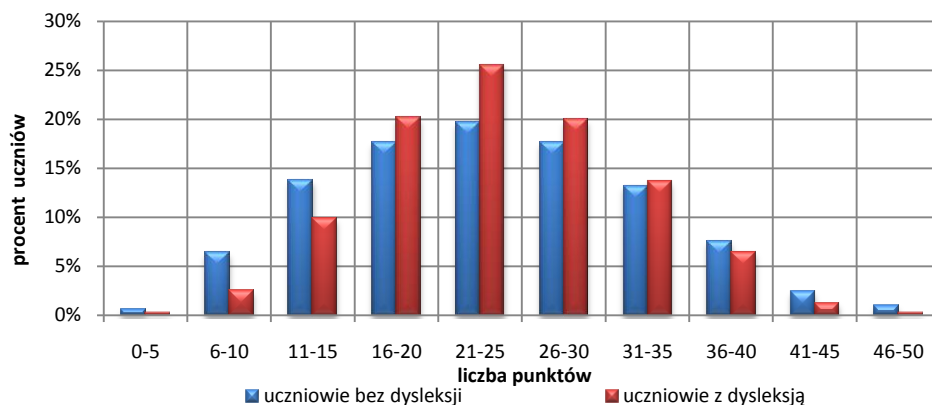
Tabela 3.6. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem dysleksji

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	uczniowie bez dysleksji	uczniowie z dysleksją	uczniowie bez dysleksji	uczniowie z dysleksją
Liczebność	12 268	1 211	14 756	1 623
Wynik średni	24,9 pkt	24,7 pkt	23,7 pkt	24,3 pkt
Procent uzyskanych punktów	50	50	48	49
Wynik najniższy	0 pkt	4 pkt	1 pkt	2 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt	50 pkt	50 pkt
Mediana	25,0 pkt	25,0 pkt	23,0 pkt	24,0 pkt
Odchylenie standardowe	9,35 pkt	8,31 pkt	9,18 pkt	7,58 pkt
Współczynnik zmienności	0,38	0,34	0,39	0,31

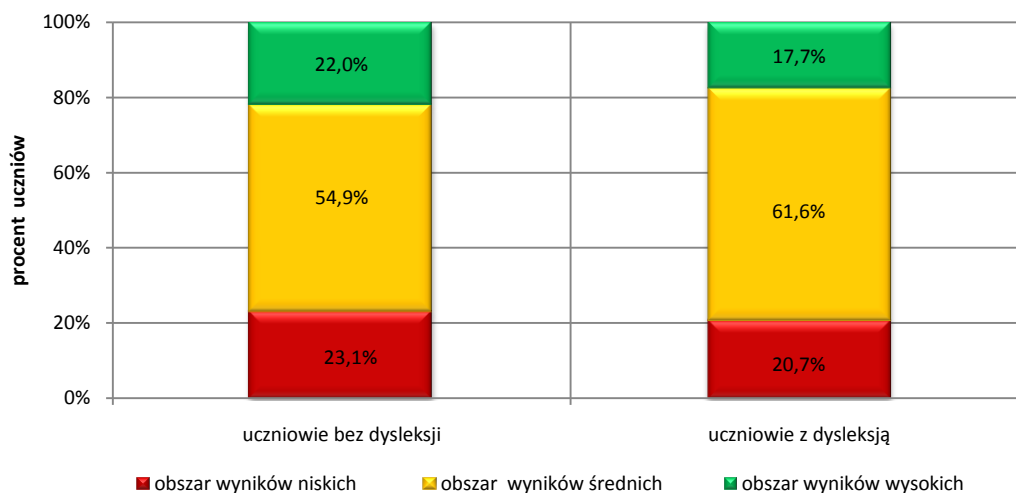
Wykres 3.7. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem dysleksji – województwo podlaskie

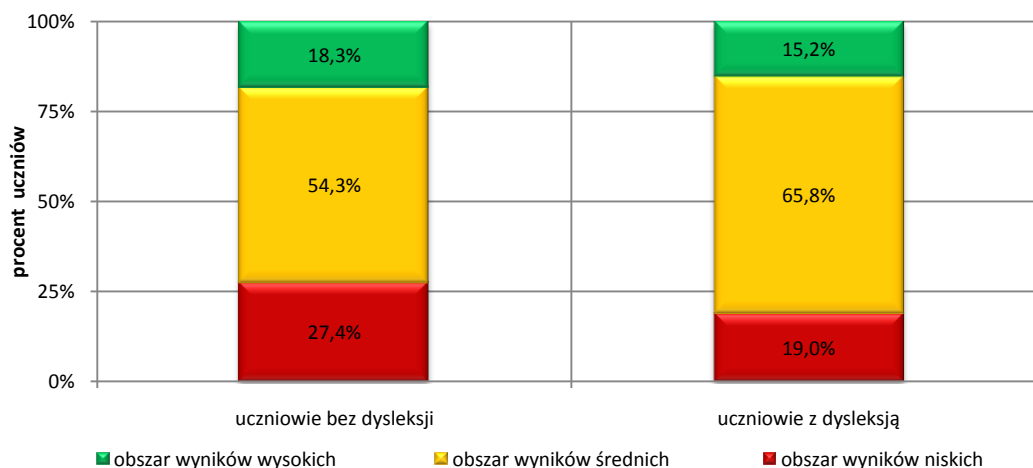
Wykres 3.8. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem dysleksji – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 3.9. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem dysleksji – województwo podlaskie

Wykres 3.10. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem dysleksji – województwo warmińsko-mazurskie

Uczniowie z dysleksją (zarówno w województwie podlaskim, jak i warmińsko-mazurskim) uzyskali wyniki zbliżone do wyników swoich rówieśników bez dysleksji. Chociaż podkreślić należy, że w grupie wyników niskich występuje przewaga wyników uczniów z dysleksją i jest ich mniej w grupie wyników wysokich.

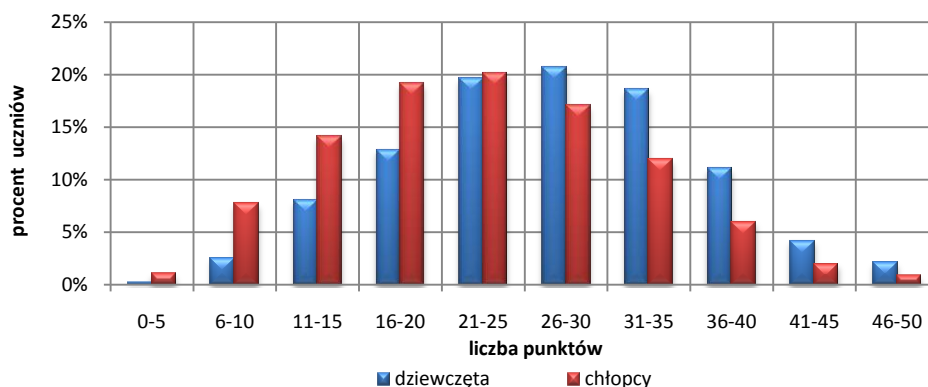
3.4. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO A PŁEĆ UCZNIÓW

W tabeli 3.7. i na wykresach 3.11.-3.14. zamieszczonych poniżej przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej z uwzględnieniem płci uczniów w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

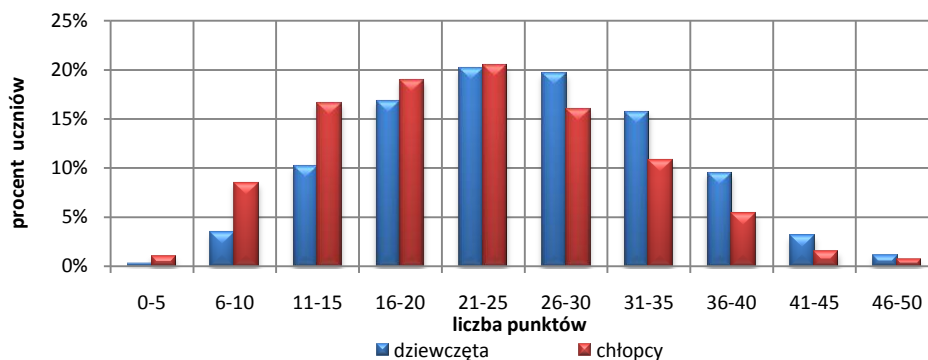
Tabela 3.7. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	dziewczęta	chłopcy	dziewczęta	chłopcy
Liczebność	6 612	6 867	8 129	8 250
Wynik średni	27,1 pkt	22,8 pkt	25,5 pkt	22,1 pkt
Procent uzyskanych punktów	54	46	51	44
Wynik najniższy	4 pkt	0 pkt	2 pkt	1 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt	50 pkt	50 pkt
Mediana	27,0 pkt	22,0 pkt	25,0 pkt	22,0 pkt
Odchylenie standardowe	8,93 pkt	9,09 pkt	8,80 pkt	8,95 pkt
Współczynnik zmienności	0,33	0,40	0,35	0,40

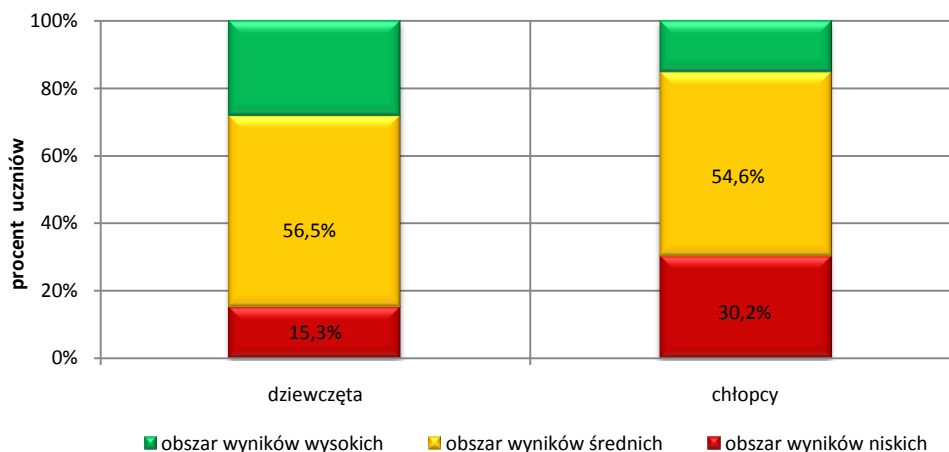
Wykres 3.11. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo podlaskie

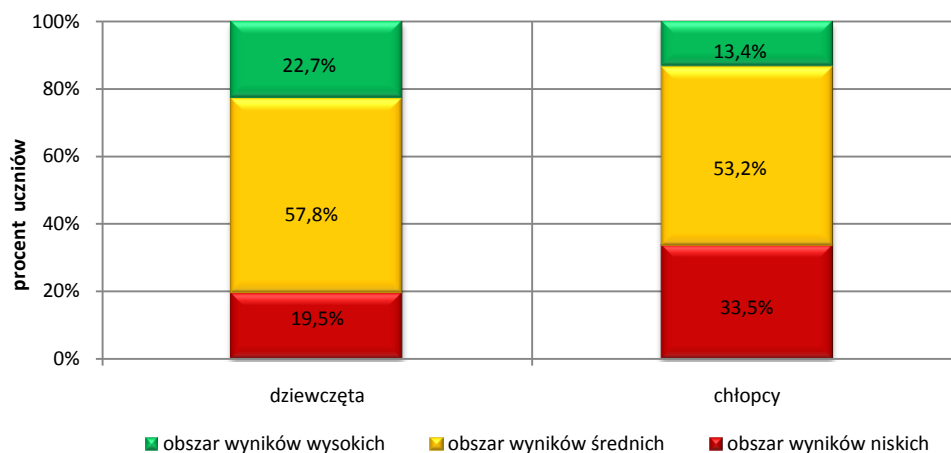
Wykres 3.12. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 3.13. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych obszarach osiągnięć z uwzględnieniem płci uczniów – województwo podlaskie

Wykres 3.14. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych obszarach osiągnięć z uwzględnieniem płci uczniów – województwo warmińsko-mazurskie

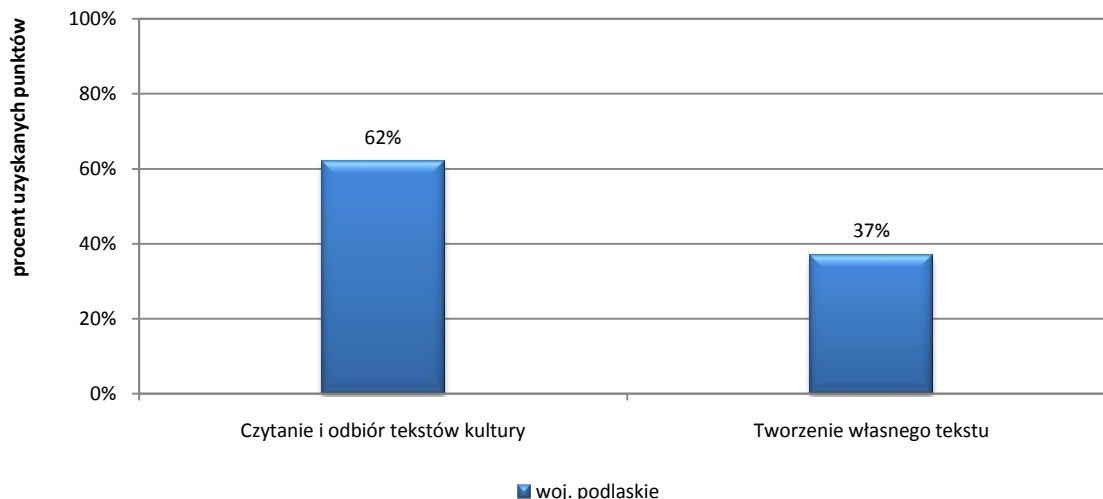
Dziewczeta uzyskały na egzaminie gimnazjalnym wyniki wyższe niż chłopcy. Różnica ta widoczna jest szczególnie w grupie wyników niskich i bardzo wysokich. Powstaje pytanie, czy rzeczywiście płeć wpływa na osiągnięte wyniki. Temat ten wzbudza zainteresowanie środowisk szkolnych i akademickich. „Wiele badań dotyczących międzypłciowych różnic potwierdza spostrzeżenia nauczycieli, wskazując na wyższe wyniki kobiet w zakresie umiejętności werbalnych oraz większe zdolności matematyczne i przestrzenne u mężczyzn. (...) Problem wydaje się jednak bardziej złożony. Bardziej skomplikowana statystyczna metaanaliza zarówno badań analizowanych przez Maccoby i Jacklin, jak i badań prowadzonych później ujawniła znikomą międzypłciową różnicę w zdolnościach werbalnych, podobnie jak matematycznych, wskazując, że jedynie 1% zmienności wyników można tłumaczyć zmienną płeć, a pozostałe 99% zależy od innych czynników. (...) Z drugiej strony trzeba brać pod uwagę fakt, że specyficzne trudności w nauce, takie jak dysleksja, dysgrafia, czy dysortografia, znacznie częściej są diagnozowane u chłopców niż u dziewczynek.”¹¹

¹¹ P. Petrus, Czy to prawda, że dziewczynki czytają lepiej niż chłopcy? Rozwój sprawności czytania w języku polskim w kontekście płci, w: *Kobieta w kulturze-kultura w kobiecie. Studia interdyscyplinarne*, pod. red. naukową A. Chybickiej i M. Kaźmierczak, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006, s. 440-441.

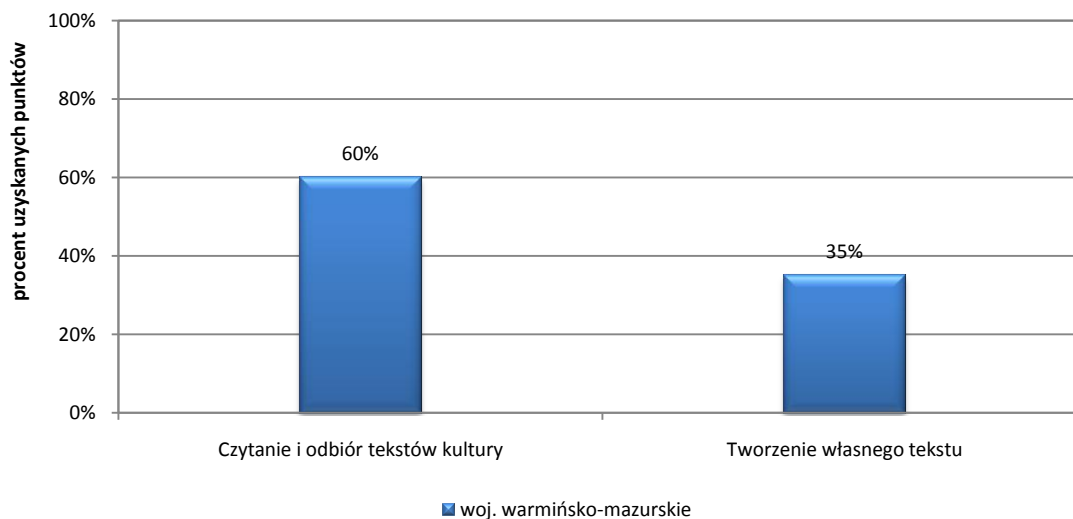
3.5. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI

Na zamieszczonych poniżej wykresach 3.15.-3.24. przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego z zakresu przedmiotów humanistycznych w poszczególnych obszarach umiejętności – w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

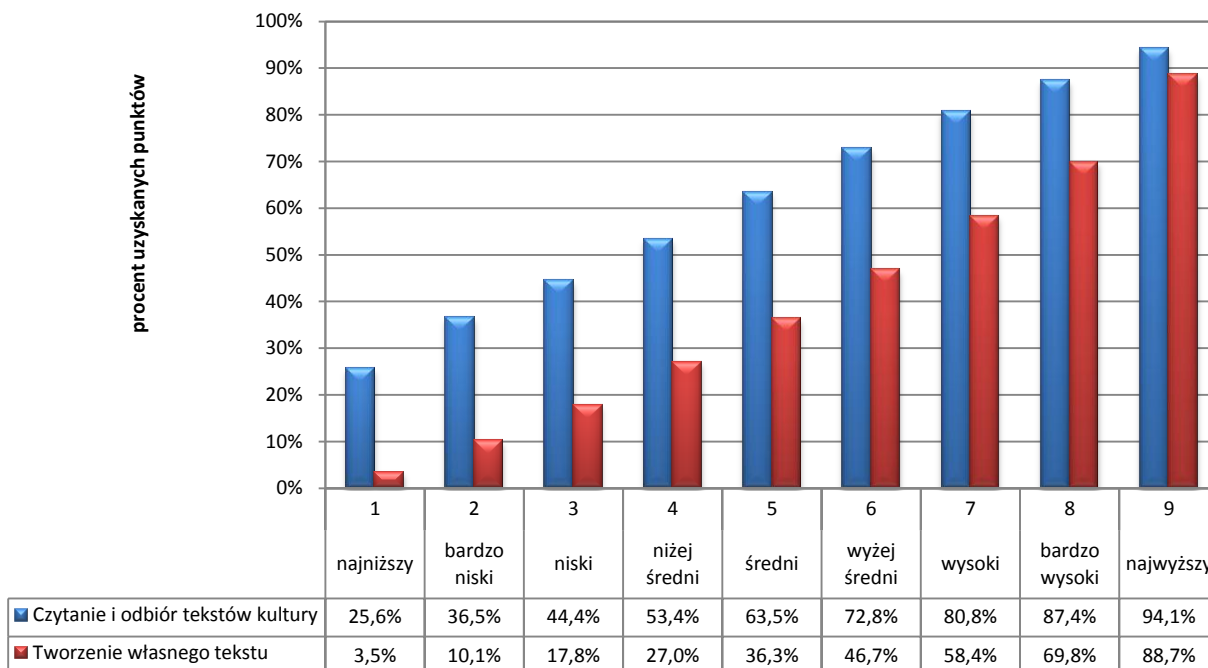
Wykres 3.15. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo podlaskie

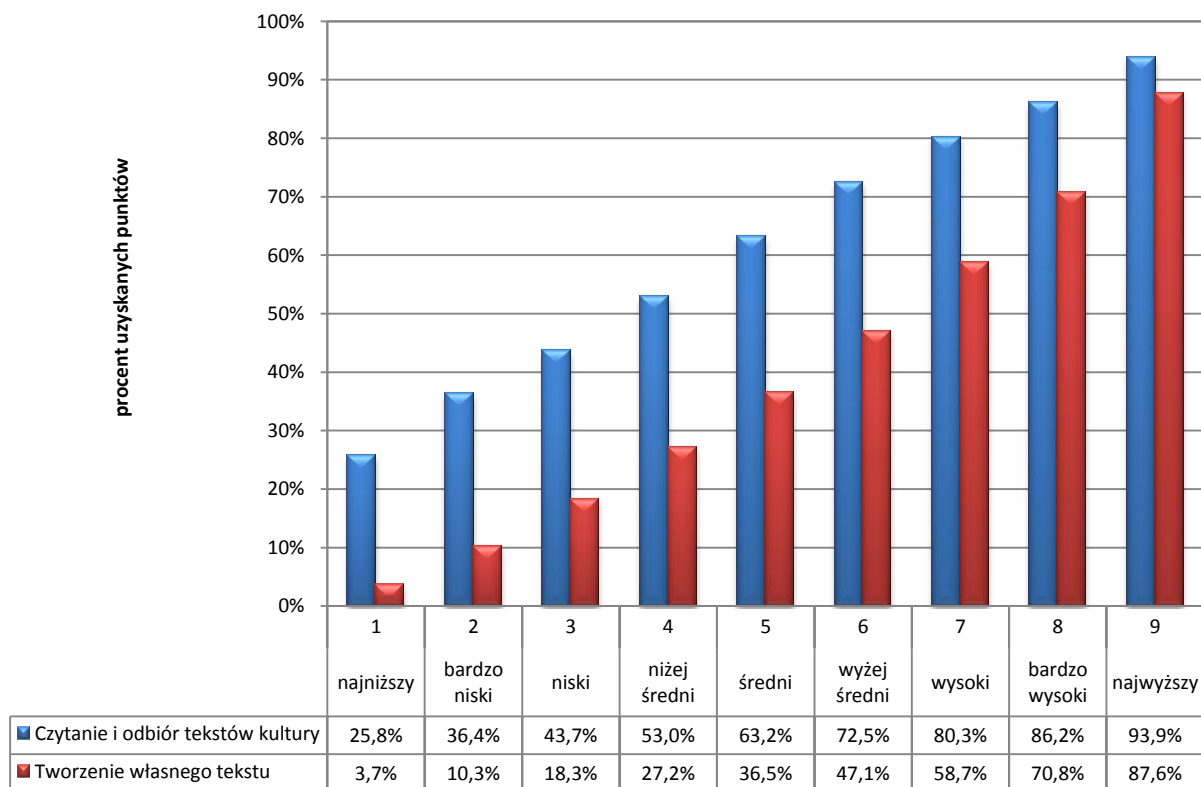
Wykres 3.16. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

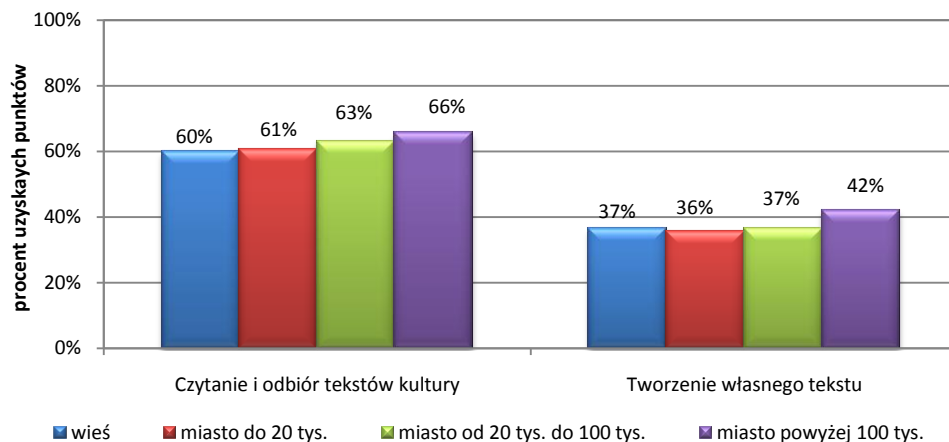
Wykres 3.17. Stopień opanowania badanych umiejętności uczniów, których wyniki znajdują się w poszczególnych przedziałach staninowych (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo podlaskie

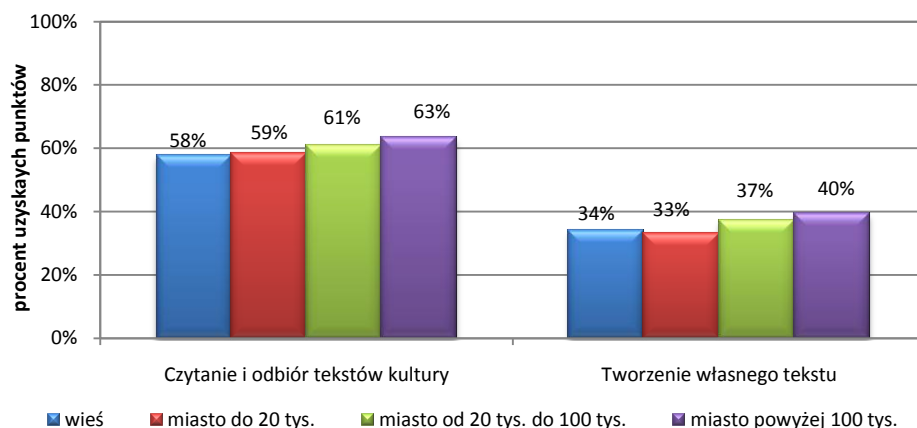
Wykres 3.18. Stopień opanowania badanych umiejętności uczniów, których wyniki znajdują się w poszczególnych przedziałach staninowych (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

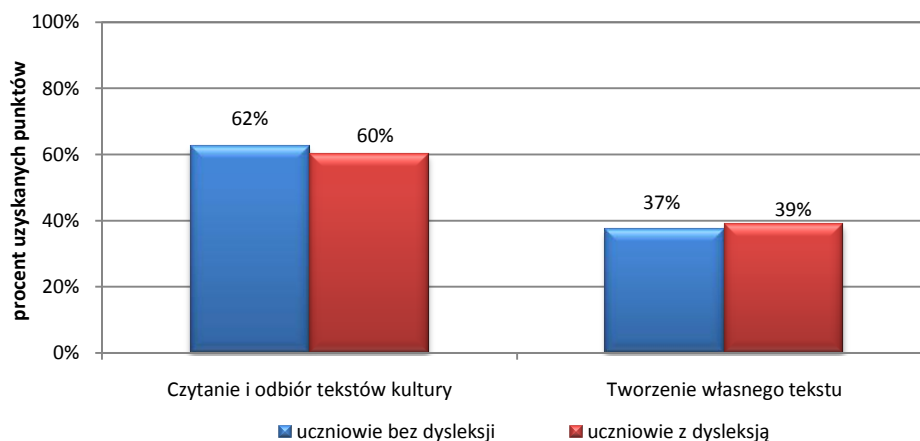
Wykres 3.19. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych z uwzględnieniem wielkości miejscowości (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo podlaskie

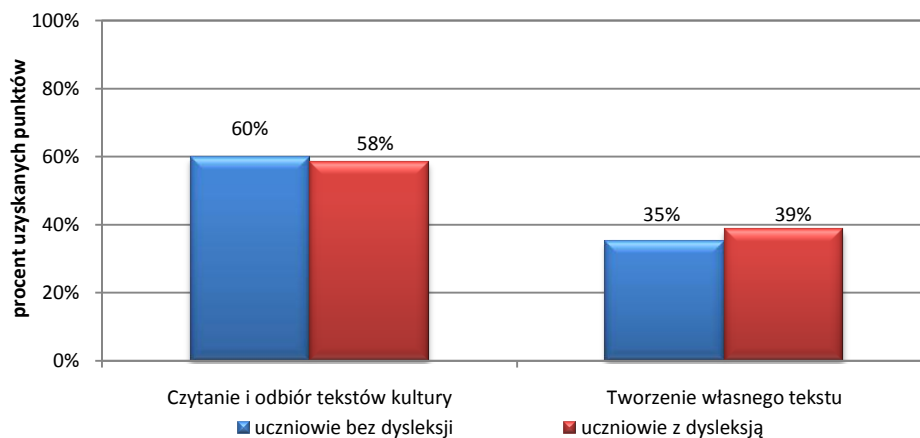
Wykres 3.20. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych z uwzględnieniem wielkości miejscowości (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

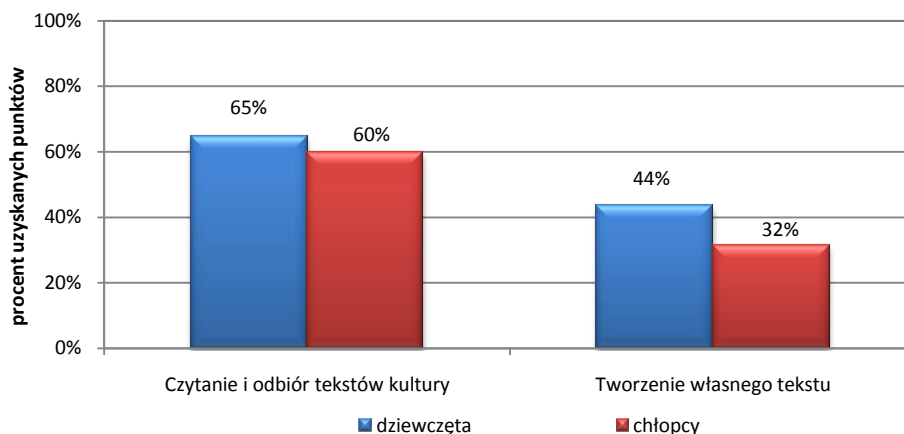
Wykres 3.21. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych z uwzględnieniem dysleksji rozwojowej (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo podlaskie

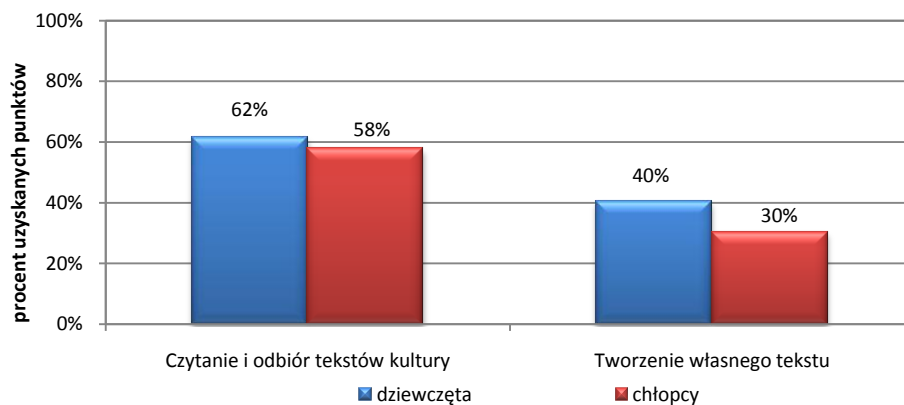
Wykres 3.22. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych z uwzględnieniem dysleksji rozwojowej (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 3.23. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych z uwzględnieniem płci uczniów (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo podlaskie

Wykres 3.24. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych z uwzględnieniem płci uczniów (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Test humanistyczny sprawdzał poziom opanowania wiadomości i umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych w obszarach: I – czytanie i odbiór tekstów kultury oraz II – tworzenie własnego tekstu.

Tak jak w latach poprzednich, zdający mieli większe trudności z rozwiązywaniem zadań badających umiejętności z drugiego obszaru standardów, lepiej radzili sobie natomiast w zakresie czytania i odbioru tekstów kultury.

Za rozwiązanie zadań z II obszaru standardów uczeń mógł otrzymać maksymalnie 25 punktów. Zdający najczęściej zdobywali 8 punktów. Dość duża grupa uczniów uzyskała 0 lub 1 punkt w tym obszarze (6,7 % zdających); są to uczniowie, którzy zupełnie nie poradzili sobie z tworzeniem własnego tekstu, zarówno w formie rozprawki jak i w formie użytkowej (podanie).

Wykresy 3.17. i 3.18. prezentują stopień opanowania umiejętności w obszarach standardów wymagań przez grupy zdających o wynikach znajdujących się w kolejnych staninach. Z przedstawionych danych wynika między innymi, że:

- stopień opanowania przez zdających sprawdzanych wiadomości i umiejętności w obu obszarach standardów wymagań rośnie wraz ze wzrostem numeru stanina;
- zdający z województwa warmińsko-mazurskiego, których wyniki mieszczą się w staninach 8. i 9., opanowali w stopniu zadowalającym badane umiejętności z obu obszarów standardów wymagań, tylko ci zdający z województwa podlaskiego, których wyniki mieszczą się w staninie 9, opanowali w stopniu zadowalającym badane umiejętności z obu obszarów standardów wymagań;
- zdający o wynikach zawartych w staninach 1., 2. i 3. nie opanowali nawet w stopniu koniecznym sprawdzanych umiejętności z żadnego z obszarów standardów wymagań.

4. OPIS ZESTAWU ZADAŃ Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH – ARKUSZ STANDARDOWY

Zestawem zadań z zakresu przedmiotów humanistycznych sprawdzano stopień opanowania wiadomości i umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych i podstawie programowej przez uczniów kończących trzecią klasę gimnazjum.

Zadania w zestawie obejmowały wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej następujących przedmiotów: język polski, historia, wiedza o społeczeństwie i sztuka oraz ścieżek edukacyjnych: czytelniczej i medialnej, filozoficznej, europejskiej oraz kultury polskiej na tle tradycji śródziemnomorskiej.

Zestaw zadań sprawdzał wiadomości i umiejętności opisane w następujących obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych: czytanie i odbiór tekstów kultury, tworzenie własnego tekstu.

Podstawę tworzenia zadań stanowiły teksty kultury: teksty literackie, teksty publicystyczne, tekst popularnonaukowy, ilustracje.

Zestaw egzaminacyjny zawierał 29 zadań – 20 zadań wyboru wielokrotnego oraz 9 zadań wymagających od ucznia samodzielnego sformułowania odpowiedzi (w tym 2 zadania rozszerzonej odpowiedzi, którymi sprawdzano umiejętność redagowania podania i rozprawki).

Na rozwiązanie wszystkich zadań przewidziano 120 minut, natomiast w przypadku uczniów za specyficznymi trudnościami w uczeniu się czas ten mógł być przedłużony do 180 minut. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 50 punktów.

Przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych przedstawia tabela 4.1.

Tabela 4.1. Plan zestawu zadań z egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (GH-1-112)

Obszar standardów	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
czytanie i odbiór tekstów kultury	25	50	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25
tworzenie własnego tekstu	25	50	22, 26, 27, 28, 29

W obszarze *czytanie i odbiór tekstów kultury* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- czytanie różnych tekstów na poziomie dosłownym i symbolicznym;
- interpretowanie tekstów kultury z uwzględnieniem intencji autora;
- wyszukiwanie informacji zawartych w różnych tekstach kultury;
- odczytywanie intencji nadawcy;
- dostrzeganie w odczytywanym tekście środków wyrazu i określanie ich funkcji;
- dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych;
- dostrzeganie kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury;
- dostrzeganie wartości wpisanych w tekst kultury;
- wskazywanie kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury.

W obszarze *tworzenie własnego tekstu* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- budowanie wypowiedzi poprawnej pod względem językowym i stylistycznym;
- budowanie wypowiedzi poprawnej pod względem językowym (ortografia i interpunkcja);
- tworzenie tekstu o charakterze perswazyjnym, dostosowanego do sytuacji komunikacyjnej;
- tworzenie tekstu na zadany temat;
- formułowanie argumentów uzasadniających podane stanowisko;
- dokonywanie celowych operacji na tekście, przekształcanie stylistycznie.

5. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA, ARKUSZ STANDARDOWY

Wykres 5.1. Poziom wykonania zadań z testu humanistycznego (arkusz standardowy GH-1-112)
– województwo podlaskie

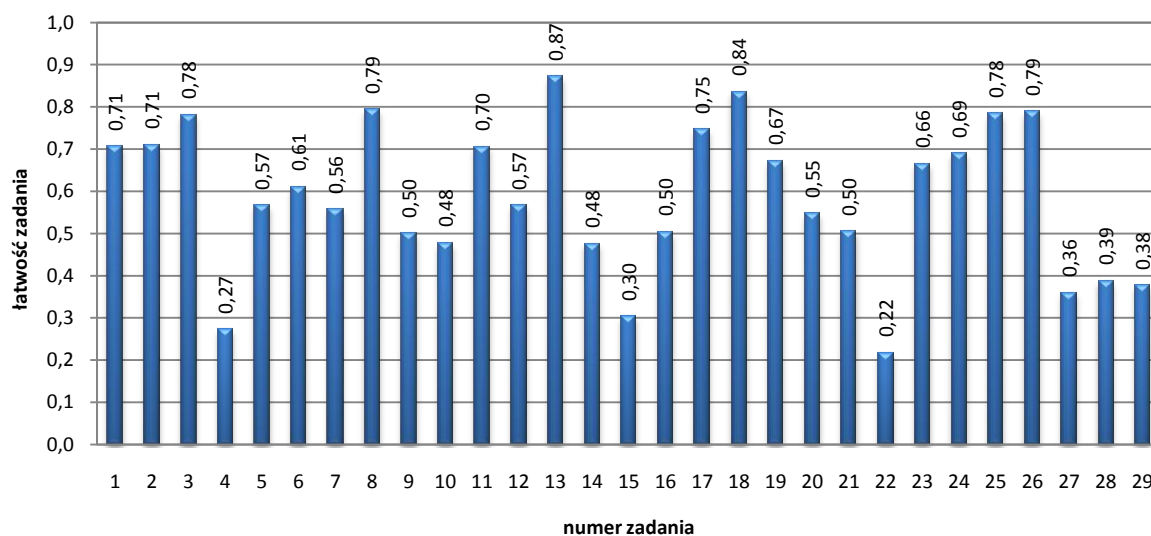

Tabela 5.1. Poziom wykonania zadań z testu humanistycznego (GH-1-102) przez uczniów
z województwa podlaskiego

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Czytanie i odbiór tekstów kultury	numer zadania	-	4, 10, 14, 15	5, 6, 7, 9, 12, 16, 19, 20, 21, 23, 24	1, 2, 3, 8, 11, 13, 17, 18, 25	-
		-	22, 27, 28, 29	-	26	-
Tworzenie własnego tekstu		-	22, 27, 28, 29	-	26	-
Liczba zadań		-	8	11	10	-
Liczba punktów		-	28	12	10	-

Dla uczniów województwa podlaskiego żadne zadanie nie okazało się bardzo trudne. Nie było też zadań bardzo łatwych. Najwięcej możliwych do uzyskania za test punktów gimnazjaliści mogli zdobyć za zadania trudne.

Wykres 5.2. Poziom wykonania zadań z testu humanistycznego (arkusz standardowy GH-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

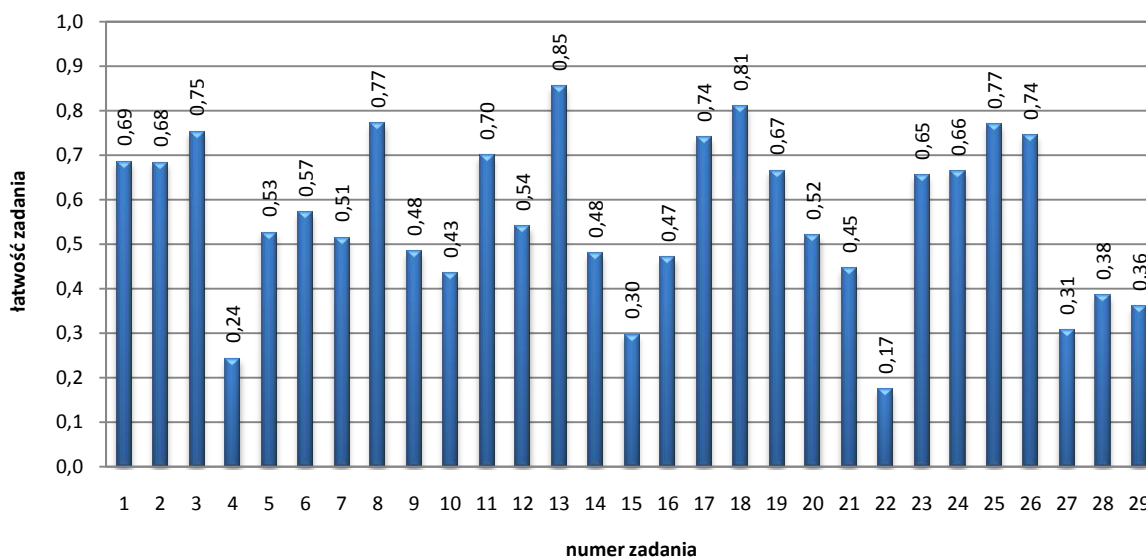

Tabela 5.2. Poziom wykonania zadań z testu humanistycznego (GH-1-102) przez uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Czytanie i odbiór tekstów kultury	numer zadania	-	4, 9, 10, 14, 15, 16, 21	1, 2, 5, 6, 7, 12, 19, 20, 23, 24	3, 8, 11, 13, 17, 18, 25	-
		22	27, 28, 29	-	26	-
Tworzenie własnego tekstu						
Liczba zadań		1	10	10	8	-
Liczba punktów		3	28	11	8	-

W zestawie zadań, który został zastosowany na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej, jedno zadanie było dla gimnazjalistów bardzo trudne, a dziesięć zadań było trudnych. Żadne zadanie w zestawie nie okazało się bardzo łatwe. Osiem zadań w zestawie było łatwych.

Zadanie bardzo trudne i zadania trudne na ogół sprawdzały opanowanie umiejętności, które wymagały od zdających wykonania czynności o charakterze złożonym, za ich poprawne wykonanie przyznawano dwa lub trzy punkty. Zadania umiarkowanie trudne i łatwe (takich zadań było w zestawie 18) sprawdzały na ogół umiejętności związane z wykonaniem czynności prostych. Za ich opanowanie zwykle przyznawano jeden punkt. Za rozwiązanie zadania bardzo trudnego i zadań trudnych (takich zadań było w zestawie 11) gimnazjaliści mogli uzyskać 31 punktów (na 50 punktów możliwych do uzyskania). Cały zestaw zadań zastosowany na egzaminie gimnazjalnym w 2011 roku okazał się dla trzecioklasistów trudny.

6. UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA, ARKUSZ STANDARDOWY

6.1. CZYTANIE I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY (I GH)

Za rozwiązanie zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszaru *czytanie i odbiór tekstów kultury* gimnazjaliści otrzymywali najczęściej od 12 do 19 punktów. Maksymalną liczbę punktów za zadania z tego obszaru (25 punktów) uzyskało ponad 1% uczniów klas trzecich. Tylko jeden gimnazjalista (województwo podlaskie) otrzymał 0 punktów za zadania sprawdzające umiejętności z obszaru *czytanie i odbiór tekstów kultury*.

Tabela 6.1. Procent punktów uzyskanych za poszczególne umiejętności w obszarze *czytanie i odbiór tekstów kultury* (I GH)

Numer zadania	Sprawdzana czynność Uczeń	Maksymalna liczba punktów	Procent uzyskanych punktów	
			woj. podlaskie	woj. warmińsko- mazurskie
14,18	czyta teksty na poziomie dosłownym i symbolicznym	2	66	64
1, 8, 9, 11, 12, 24	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy	7	66	64
19, 20, 23, 25	wyszukuje informacje w tekście	4	67	65
5, 13	dostrzega w odczytywanym tekście środki wyrazu i określa ich funkcję	2	72	69
16	dostrzega związki przyczynowo-skutkowe	1	50	47
3, 4, 6, 7, 10, 15, 17, 21	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury	8	53	50
2	dostrzega wartości wpisane w tekst kultury	1	71	68

Umiejętność **dostrzegania w odczytywanym tekście środków wyrazu i określania ich funkcji** okazała się dla uczniów najłatwiejsza spośród umiejętności sprawdzających *czytanie i odbiór tekstów kultury*. Umiejętność tę sprawdzano dwoma zadaniami zamkniętymi (zad. 5 i zad. 13). Jedno z nich (zad. 13) sprawdzające wiedzę i umiejętności międzyprzedmiotowe z wcześniejszego etapu kształcenia (muzyka, język polski i historia), okazało się dla gimnazjalistów najłatwiejszym zadaniem w zestawie. Ponad 85% zdających wskazało poprawną odpowiedź. Rozwiązanie drugiego z zadań sprawiło więcej problemów. Prawidłowo rozwiązała je więcej niż połowa piszących. Aby zaznaczyć poprawną odpowiedź, gimnazjalista powinien wykazać się wiedzą dotyczącą rytmu i skonfrontować ją z tekstem literackim.

Z **wyszukiwaniem informacji w tekście** poradziło sobie 2/3 zdających. Umiejętność tę badano dwoma zadaniami wielokrotnego wyboru (zad. 19 i zad. 20) i dwoma wymagającymi samodzielnego sformułowania odpowiedzi (zad. 23 i zad. 25). Zadania te również charakteryzowały się zróżnicowaną łatwością. Łatwe okazało się zadanie, w którym proszono ucznia o sformułowanie definicji patriotyzmu zgodnej z wypowiedziami Anny Dymnej, Zbigniewa Bońka i Stanisława Sojki. Aby sprostać poleceniu, udzielający odpowiedzi powinien uważnie odczytać trzy krótkie teksty i na ich podstawie własnymi słowami zdefiniować patriotyzm. Zgodne z poleceniem wyjaśnienia uczniów to: *patriotyzm – jest to szacunek do kraju, przywiązanie do kraju i godne jego reprezentowanie; patriotyzm – przywiązanie do kraju, w którym przyszliśmy na świat oraz szacunek do niego; patriotyzm to miłość, przywiązanie do ojczyzny, pamiętanie o niej bez względu na miejsce zamieszkania*. Co czwarty gimnazjalista nie sprostał wymogom polecenia, nie podjął próby udzielenia odpowiedzi lub wskazywał różnice w rozumieniu patriotyzmu przez wymienione postaci zamiast dostrzegać podobieństwo. Za sformułowania wskazujące różnice uczeń nie otrzymywał punktu. Były to między innymi takie wypowiedzi: *patriotyzm – to kraj w którym urodziliśmy się nosimy z szacunkiem barwy*

narodowe a także szacunek do rodziny, kraju, historii, języka oraz kultury; patriotyzm to szacunek dla kraju, szacunek dla rodziny przywiązanie do uczuć; patriotyzm to coś, co nas łączy z krajem.

Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 19, którym sprawdzano umiejętność wyszukiwania informacji wskazujących analogie między wydarzeniami historycznymi. Pominięcie istotnych informacji umieszczonych w przypisie (jest w nim mowa o bitwie pod Termopilami), mogło być przyczyną wskazywania innych wydarzeń historycznych niż tego, które ma związek z napisem na plateau: *Przechodniu, powiedz Polsce, żeśmy polegli wierni w jej służbie*.

Najtrudniejszym zadaniem sprawdzającym wyszukiwanie informacji było to zadanie, które polegało na wskazaniu wspólnego elementu artykułów hasłowych zaczerpniętych ze słowników języka polskiego (zad. 20). Nieco więcej niż połowa trzecioklasistów zauważyła, że cechą wspólną haseł słownikowych jest opis gramatyczny wyrazu i wskazała poprawną odpowiedź. Jednak co czwarty gimnazjalista twierdził, że elementem wspólnym haseł jest objaśnienie znaczenia wyrazu *patriotyzm*. Uczniowie udzielający takiej odpowiedzi najprawdopodobniej dokonali analizy tylko pierwszego artykułu hasłowego, bo tylko w nim znalazło się wyjaśnienie znaczenia tego wyrazu.

Umiejętność **interpretacji tekstów kultury, uwzględniając intencje nadawcy**, sprawdzano pięcioma zadaniami wielokrotnego wyboru (zadania: 1, 8, 9, 11 i 12) oraz jednym zadaniem otwartym (zad. 24). Najmniej trudności sprawiło zadanie, którego rozwiązanie polegało na określeniu funkcji słów: *Co nam obca moc wydała, szablą odbijemy*, zaczerpniętych z *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech*. Zdecydowana większość uczniów udzieliła poprawnej odpowiedzi. Według tych trzecioklasistów zacytowany fragment jest deklaracją – manifestem poglądów. Co ósmy zdający twierdził, że zacytowane słowa są hipotezą. Zadanie polegające na interpretacji wyrażenia *obca moc*, zaczerpniętego z *Pieśni Legionów...* nie przysporzyło problemów uczniom. Dla przeważającej większości zdających *obca moc* z tekstu hymnu to trzej zaborcy: Prusy, Austria i Rosja. Prawie 1/3 egzaminowanych nie potrafiła określić państw zaborczych i zaliczała do nich również Włochy i Szwecję.

Umiarkowanie trudnym zadaniem sprawdzającym umiejętność interpretacji tekstów kultury z uwzględnieniem intencji nadawcy okazało się zadanie 12. Nieco więcej niż połowa gimnazjalistów dokonała analizy treści *Pieśni Legionów...* i wskazała poprawną odpowiedź. Uznała, że odzyskanie niepodległości będzie możliwe, gdy Polacy zrezygnują z wewnętrznych waśni i podejmą walkę zbrojną z zaborcami. Co czwarty uczeń sądził, że odzyskanie niepodległości będzie możliwe, gdy Polacy odrzucą prywatne interesy i okażą uległość wobec zaborców. Taka odpowiedź nie była zgodna z wymową tekstu i z faktami historycznymi. Ze wskazaniem uosobienia, zastosowanego przez Józefa Wybickiego w słowach *Jeszcze Polska nie umarła,/ Kiedy my żyjemy*, nie miała problemu prawie połowa zdających. Dla co piątego ucznia kończącego gimnazjum przytoczone słowa zawierają apostrofę – bezpośredni zwrot do kogoś lub czegoś. Co czwarty trzecioklasista był przekonany o obecności w dwóch pierwszych wersach *Pieśni Legionów...* epitetu lub przerzutni.

Dostrzeganie kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury było dla gimnazjalistów jedną z najtrudniejszych do opanowania umiejętności w obszarze dotyczącym *czytania i odbioru tekstów kultury*. Stopień opanowania tej umiejętności sprawdzano ośmioma zadaniami (zadania: 3, 4, 6, 7, 10, 15, 17, 21). Najmniej trudności przysporzyło rozwiązanie zadania 3, którym sprawdzano umiejętność określania czasu wydarzeń. Ponad 3/4 zdających skorzystało z informacji zawartej w przypisie do fragmentu *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza i właściwie określiło wiek.

Podobnym stopniem trudności charakteryzowało się zadanie wymagające wskazania kraju, w którym rozegrała się bitwa pod Monte Cassino, opisana przez Melchiora Wańkowicza w tekście *Cmentarz polski pod Monte Cassino*. Błędem popełnianym przez gimnazjalistów było sytuowanie Monte Cassino w Polsce – tak czynił co dziesiąty uczeń trzeciej klasy. Zadanie 21, sprawdzające umiejętność dostrzegania kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury, było jednym z tych, które sprawiło egzaminowanym trudność. Mniej niż połowa

trzecioklasistów definiowała poprawnie pojęcie *patriotyzm lokalny*. Wyjaśnienia te przybierały różnorodną formę, np. *patriotyzm lokalny jest to miłość i poczucie przynależności ze swoim miejscem zamieszkania; patriotyzm lokalny to umiłowanie terytorium, na którym się mieszka (miasta, gminy, powiatu); patriotyzm lokalny to szacunek i troska o własny region, z którym jesteśmy związani*. Co drugi uczeń mylił znaczenie terminu *patriotyzm lokalny* ze znaczeniem terminu *patriotyzm* lub dokonywał kompilacji obu tych terminów, np. *patriotyzm lokalny jest to miłość ojczyzny, własnego narodu połączona z gotowością ofiar dla nich, czyli dla poległych w lokalnych bitwach; patriotyzm lokalny jest to patriotyzm panujący na danym terenie*. Błędy tego rodzaju częściowo mogły wynikać z tego, że część gimnazjalistów skorzystała z zamieszczonych powyżej zadania, przytoczonych z różnych słowników definicji słowa *patriotyzm*. Wśród odpowiedzi tych uczniów znalazły się wyjaśnienia: *patriotyzm lokalny – szczyry, gorący patriotyzm, miłość do ojczyzny, własnego narodu; patriotyzm lokalny oznacza patriotę, który kocha swoją ojczyznę; patriotyzm lokalny jest to szacunek dla tych, którzy oddali życie za Polaków*.

Mniej niż połowa zdających egzamin poradziła sobie z udzieleniem poprawnej odpowiedzi w zadaniu 10. Trudność w rozwiązaniu tego zadania polegała na tym, że aby wskazać poprawny szereg wyrazów o znaczeniu bliskoznacznym (*gniazdo, kolebka, macierz*), trzeba było wykazać się znajomością pojęcia *wyraz bliskoznacznym* oraz znać znaczenie wymienionych w zadaniu wyrazów. Co trzeci gimnazjalista nie dostrzegł różnicy znaczeniowej w wyrazach *flaga, godło, hymn* i wyrazy te uznawał za bliskoznaczne.

Gimnazjaliści mieli znaczące problemy z poprawnym rozwiązaniem zadania 15, w którym należało wykazać się wiedzą dotyczącą wybitnych wodzów walczących o niepodległość Polski, którzy żyli na przełomie XVIII i XIX wieku. Uważna lektura tekstu *Dwór w Soplicowie* i *Pieśni Legionów...* mogła ułatwić wskazanie poprawnej odpowiedzi, ale tylko co trzeci uczeń udzielił jej zgodnie z wymogami polecenia. Co drugi gimnazjalista uważał, że wśród postaci walczących o niepodległość kraju na przełomie XVIII i XIX wieku znajdował się Stefan Czarniecki, chociaż druga strofa *Pieśni Legionów...* zawiera informacje, że Czarniecki prowadził działalność w czasie potopu szwedzkiego (XVII wiek).

Najwięcej trudności przysporzyło zadanie 4, w którym proszono trzecioklasistę o rozpoznanie chronologicznego ciągu wydarzeń. Przesłanki tych wydarzeń można było odnaleźć w tekście *Dwór w Soplicowie*. Co czwarty zdający wskazał wydarzenia historyczne (*I rozbiór Polski, uchwalenie Konstytucji 3 maja, wybuch insurekcji kościuszkowskiej*) właściwie uporządkowane.

6.2. TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU (II GH)

Za zadania z obszaru *tworzenie własnego tekstu* gimnazjaliści najczęściej otrzymywali od 6 do 12 punktów (na 25 punktów możliwych do uzyskania). Ponad 3% uczniów nie udzieliło żadnej odpowiedzi do zadań otwartych lub wypowiedzi tych zdających nie były zgodne z wymogami poleceń. Większość zadań, którymi sprawdzano umiejętności należące do tego obszaru, należało do trudnych, jedno z nich było bardzo trudne. By sprostać warunkom większości poleceń, gimnazjalista powinien wykazać się wiedzą z języka polskiego i historii. Poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną oceniano w zadaniu 28 i 29.

Tabela 6.2. Procent punktów uzyskanych za poszczególne umiejętności w obszarze *tworzenie własnego tekstu* (II GH)

Numer zadania/ umiejętność	Uczeń	Sprawdzana czynność	Maksymalna liczba punktów	Procent uzyskanych punktów	
				woj. podlaskie	woj. warmińsko- mazurskie
28.2, 29.3		buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym	6	18	19
28.3, 29.4		buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym (ortografia i interpunkcja)	4	27	26
28.1		tworzy tekst o charakterze perswazyjnym, dostosowany do sytuacji komunikacyjnej	3	57	55
29.1, 29.2		tworzy tekst na zadany temat	6	56	53
22, 26		formułuje argumenty uzasadniające własne stanowisko	4	36	32
27		dokonyje celowych operacji na tekście, przekształca stylistycznie	2	36	31

Umiejętność formułowania argumentów uzasadniających podane stanowisko sprawdzana była przy pomocy zadania 22. Okazało się, że jest to najtrudniejsze zadanie w zestawie egzaminacyjnym. Formułując argumenty, należało odwołać się do wiedzy z historii Polski. Redagując uzasadnienie, trzeba było pamiętać o tym, by wymienionym postaciom historycznym przypisać takie wydarzenie z dziejów walki o wolność, które świadczyłoby o ich patriotyzmie. W wypowiedzi należało uwzględnić także czas opisanych przez siebie wydarzeń. Za każde poprawne przyporządkowanie odpowiedniego wydarzenia z czasem (rok lub wiek) i postacią historyczną można było otrzymać 1 punkt. Co piątemu uczniowi przyznano punkty (1, 2 lub 3) za to zadanie. Maksymalną liczbę punktów za rozwiązanie zadania 22 otrzymało 6% zdających.

Przykłady odpowiedzi poprawnych (3 punkty)

1. Tadeusz Kościuszko – zorganizował w 1794 r. powstanie Kościuszkowskie mające na celu próbę odzyskania niepodległości przez Polskę.
2. Jan Henryk Dąbrowski – w 1812 r. wyruszył do Moskwy, walczył, aby Polska odzyskała wolność.
3. Józef Piłsudski – przyczynił się do powstania wolnej Polski. Zastępuje na miano patrioty, ponieważ gdyby nie jego walki na początku XX w. Polska nadal mogłaby być pod zaborami.

1. Tadeusz Kościuszko – zasłużył na miano patrioty, gdyż był organizatorem insurekcji kościuszkowskiej w 1794 r. Walczył zaciekle o wolność Polski.
2. Jan Henryk Dąbrowski – dowódca Polskich Legionów we Włoszech w XVIII w. Walczył u boku Napoleona, aby ten przyszedł z pomocą Polsce.
3. Józef Piłsudski – zasłużył na miano patrioty, dlatego że zawsze dążył do tego, żeby Polska stała się silniejsza i lepsza. Przyczynił się on także do odzyskania przez Polskę niepodległości. Działal na przełomie XIX i XX wieku.

Przykłady odpowiedzi częściowo poprawnych (2 punkty)

1. Tadeusz Kościuszko – *doprowadził on do wybuchu insurekcji kościuszkowskiej w 1794 roku, aby odzyskać niepodległość Polski.*
2. Jan Henryk Dąbrowski – *był on dowódcą wojsk polskich we Włoszech pod zwierzchnictwem Napoleona, który obiecał Polakom za wspólny udział w bitwach pomóc odzyskać niepodległość – przełom XVIII i XIX w.*
3. Józef Piłsudski – *był generałem wojsk polskich, brał udział w uchwaleniu Konstytucji trzeciego maja 1918 roku.*

1. Tadeusz Kościuszko – *walczył za Polskę podczas powstania kościuszkowskiego w 1794 r. Zaciekle bronił ojczyzny przed zaborcami, aż sam zginął na polu bitwy.*
2. Jan Henryk Dąbrowski – *dowodził Legionami Polskimi we Włoszech w drugiej połowie XVIII w., mimo przewagi zaborców nie poddawał się.*
3. Józef Piłsudski – *marszałek Polski, walczył w czasie I wojny światowej, przyczynił się do odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r.*

1. Tadeusz Kościuszko – *Stanął na czele powstania Kościuszkowskiego w XVIII w. i walczył z zaborcami.*
2. Jan Henryk Dąbrowski – *brak odpowiedzi.*
3. Józef Piłsudski – *Zasłużył na miano patrioty, ponieważ wywalczył niepodległość 11 listopada 1918 roku. Walczył też z bolszewikami 1920 r.*

Przykład odpowiedzi częściowo poprawnej (1 punkt)

1. Tadeusz Kościuszko – *żył na przełomie XVIII i XIX wieku. Przyczynił się do wybuchu powstania kościuszkowskiego, które miało przynieść wolność Polsce – koniec XVIII w.*
2. Jan Henryk Dąbrowski – *napisał pieśń Legionów polskich we Włoszech.*
3. Józef Piłsudski – *uchwalenie konstytucji 3 maja.*

Przykłady odpowiedzi niepoprawnych (0 punktów)

1. Tadeusz Kościuszko – *poprowadził Powstanie Warszawskie, był wzorem dla wielu ludzi, dzięki czemu Polskość nie umarła w ludziach w czasie zaboru.*
2. Jan Henryk Dąbrowski – *przywódca żołnierzy Polskich, którzy po rozbiore Polski zostali przeniesieni na służbę wojskową do Włoch. Dał wiarę i wolę walki.*
3. Józef Piłsudski – *przywódca wojsk Polskich w Bitwie pod Grunwaldem – 1410 r. Poprowadził ich dlatego zasługuje na miano patrioty.*

1. Tadeusz Kościuszko – *Był dowódcą konstytucji 3 maja.*
2. Jan Henryk Dąbrowski – *Był dowódcą we Szwajcarii w Polsce.*
3. Józef Piłsudski – *Był dowódcą w III rozbiórce Polski.*

Umiejętność formułowania argumentu uzasadniającego podane stanowisko sprawdzano przy pomocy zadania 26. Zadanie to okazało się dla gimnazjalistów łatwe. Na dość wysoką wykonalność tego zadania mogła mieć wpływ dobra znajomość biografii Karola Wojtyły przez gimnazjalistów. Osoba Karola Wojtyły – papieża – na ogół jest znana gimnazjalistom z życia społecznego, z lekcji historii, wiedzy o społeczeństwie i religii. Ponad 3/4 zdających wykazało się znajomością biografii Karola Wojtyły w stopniu umożliwiającym uzasadnienie jego patriotyzmu po wyborze na papieża. Trzecioklasiści, którzy otrzymali za rozwiązanie zadania 1 punkt, uzasadniali patriotyzm Karola Wojtyły w sposób zróżnicowany.

Przykłady odpowiedzi poprawnych

Karol Wojtyła po wyborze na papieża pozostał patriotą, ponieważ rok po wyborze odwiedził Polskę. Nawoływał do pojednania i pokoju między ludem a władzą.

Karol Wojtyła po wyborze na papieża pozostał patriotą, bo zawsze dumnie mówił, że pochodzi z Polski i zawsze chętnie wracał do swojej ojczyzny.

Karol Wojtyła po wyborze na papieża pozostał patriotą, gdyż na swoich pielgrzymkach do Polski wspierał, dawał Polakom odwagę do walki z komunizmem. Zawsze otaczał rodaków miłością i modlitwą.

Karol Wojtyła po wyborze na papieża pozostał patriotą, ponieważ nigdy o nas nie zapomniał i pokazywał całemu światu, że jest Polakiem.

Karol Wojtyła pozostał patriotą, ponieważ przyjeżdżał na pielgrzymki do Polski. Bardzo kochał Polskę i polaków. Przyjeżdżał na polskie góry, bardzo lubił polskie kremówki.

Przykłady odpowiedzi niepoprawnych

Poniżej zamieszczono wypowiedzi uczniów, w których pojawiły się błędy rzeczowe wynikające z nieznaności biografii Karola Wojtyły. W wypowiedziach tych zabrakło odniesienia do ojczyzny (narodu) lub obok informacji prawdziwych znalazły się informacje nieprawdziwe.

Karol Wojtyła po wyborze na papieża został patriotą, ponieważ walczył o Polskę, chciał dla niej jak najlepiej, był zdolny oddać za nią życie. Był przywiązany do kraju.

Karol Wojtyła po wyborze na papieża pozostał patriotą, ponieważ kochał swój kraj oraz inne, niósł miłość do wszystkich ludzi i pragnął pokoju dla całego świata.

Karol Wojtyła po wyborze na papieża pozostał patriotą kraju oraz świata. Ponieważ reprezentował swój kraj.

Karol Wojtyła po wyborze na papieża został patriotą ponieważ kochał wszystkich ludzi nie poniżał, wysłuchiwał pomagał wspierał.

Karol Wojtyła był taki że potrafił rozmawiać z ludźmi i każdy za Nim przepadał. Karol Wojtyła był jedyny w swoim rodzaju, nie patrzył jak kto wygląda nie oceniał ludzi po wyglądzie był pełen energii człowiekiem, pełen szczęścia nie rozróżniał ludzi po kolorze skóry. Był dla wszystkich taki sam. Karol Wojtyła czyli Jan Paweł II był patriotą.

Umiejętność przekształcania zdania pojedynczego w zdanie złożone sprawdzano przy pomocy zadania 27. Zadanie to należało do trudnych. Co czwarty gimnazjalista poprawnie przekształcił podkreślony w zdaniu imiesłów na czasownik (orzeczenie) i zredagował zdanie złożone, nie zmieniając sensu wypowiedzi. Wykazał się też umiejętnością poprawnego stosowania interpunkcji w zdaniu złożonym i w związku z tym otrzymał 2 punkty za udzieloną odpowiedź. Co dziesiąty uczeń dokonał poprawnego przekształcenia zdania pojedynczego w złożone, ale nie zastosował poprawnej interpunkcji w przekształconym zdaniu.

Przykłady odpowiedzi poprawnych

Zdanie pojedyncze przekształcono w zdanie złożone i zastosowano poprawną interpunkcję.

Pośrodku plateau, które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych, znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.

Szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari znajduje się pośrodku plateau, które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych.

Przykłady odpowiedzi częściowo poprawnych

Zdanie pojedyncze przekształcono w zdanie złożone, ale popełniono błędy interpunkcyjne.

Pośrodku plateau, które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.

Szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari znajduje się pośrodku plateau które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych.

Przykłady odpowiedzi niepoprawnych

Zdania przekształcono niezgodnie z wymaganiami określonymi w poleceniu.

Mająwszy tysiąc czterysta metrów kwadratowych plateau, pośrodku znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.

Pośrodku, które ma tysiąc czterysta metrów kwadratowych plateau, znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.

Pośrodku liczącego tysiąc czterysta metrów kwadratowych plateau znajduje się szesnastometrowy krzyż Virtuti Militari.

Mając pośrodku tysiąc czterysta metrów kwadratowych plateau znajduje się wysoki krzyż Virtuti Militari ma on, aż szesnaście metrów wysokości.

Umiejętność redagowania podania na egzaminie gimnazjalnym sprawdzano przy pomocy zadania 28. Było ono dla gimnazjalistów trudne. Co piąty zdający otrzymał 0 punktów za to zadanie, ponieważ nie podjął się redagowania podania lub zredagował inną formę wypowiedzi. Nieliczni uczniowie napisali podanie zgodnie ze wszystkimi warunkami polecenia i otrzymali maksymalną liczbę punktów. Większość piszących uzyskiwała od 1 do 4 punktów na 6 możliwych do zdobycia za to zadanie.

Podanie jest gatunkiem wypowiedzi użytkowej, charakteryzuje się skonwencjonalizowaną formą – odpowiednią konstrukcją graficzną i aspektem perswazyjnym. To oficjalny rodzaj prośby, składany z reguły do jakiejś instytucji, władz czy urzędu. Pismo to powinno odznaczać się rzeczowością, jasnością i zwięzłością (musi zawierać jednoznaczne sformułowania). Szczególny nacisk należy położyć na motywacyjną część tej wypowiedzi, przekonującą adresata podania do akceptacji wyrażonej w podaniu prośby. Zaprezentowane argumenty powinny być uporządkowane i dotyczyć przedmiotu podania, a styl tego pisma utrzymywać się w tonie urzędowym i uprzejmym.

Uczeń powinien rozpocząć pisanie podania od uważnego przeczytania i przemyślenia polecenia, zastanowienia się nad argumentem, którym poprze wyrażoną prośbę.

Pierwszą czynnością, od której gimnazjalista powinien zacząć redagowanie podania, jest zapisanie w lewym górnym rogu danych do korespondencji osoby lub grupy kierującej pismo, natomiast w prawym górnym rogu – miejscowości i daty pisania podania. Poniżej, po prawej stronie, należało wskazać adresata podania.

Tekst podania trzeba było rozpocząć od przedstawienia sprawy – sformułowania prośby określonej w poleceniu (prośby do dyrektora szkoły o pomoc finansową niezbędną do realizacji projektu otwarcia szkolnego muzeum regionalnego), a następnie odpowiednio ją umotywić. Pismo powinno zakończyć się tradycyjną formułą grzecznościową, stosowaną w podaniach. Poniżej tekstu, po prawej stronie, należało się podpisać.

Podanie to pismo urzędowe, więc trzeba było zadbać nie tylko o jego poprawny pod względem językowym oraz ortograficznym i interpunkcyjnym zapis, ale także o estetykę tego zapisu.

Podania zredagowane poprawnie

Autorzy poniższych wypowiedzi spełnili wszystkie wymagania określone w poleceniu, nie przekroczyli dopuszczalnej liczby błędów i otrzymali maksymalną liczbę punktów za realizację tego zadania.

Zakopane, 12. 04. 2011 r

Anna Nowak
ul. Kwiatowa 3
10-100 Zakopane
tel. 500 000 000

Pan
Jan Kowalski
Dyrektor Publicznego Gimnazjum nr 6
w Zakopanem

W imieniu uczniów klasy III GA zwracam się z prośbą o pomoc finansową niezbędną do realizacji naszego projektu.

Pragniemy otworzyć szkolne muzeum regionalne. Nie mamy wystarczająco dużo pieniędzy, aby zakupić niezbędne wyposażenie. Dzięki temu projektowi uczniowie naszej szkoły mogliby poznać historię i kulturę najbliższych okolic.

Proszę o pozytywne rozpatrzenie mojej prośby.

Z poważaniem
Anna Nowak

Uczniowie klasy IIIB
Publicznego Gimnazjum nr X
w Borowikowie

Borowikowo, 18.04.2011 r.

Pan Jan Gąska
Dyrektor
Publicznego Gimnazjum nr X
w Borowikowie

Zwracamy się do Pana z uprzejmą prośbą o wsparcie finansowe dla naszej inicjatywy – utworzenia w szkole muzeum regionalnego. Swoją prośbę motywujemy tym, że muzeum wpłynęłoby na wzrost poczucia patriotyzmu wśród uczniów naszej szkoły. Niestety, taka inicjatywa niesie za sobą ogromne koszty, których sami nie jesteśmy w stanie sfinansować. Dołączamy kosztorys firmy, która zgodziła się zrealizować nasz plan.

Liczymy na pozytywne rozpatrzenie naszej prośby.

Uczniowie klasy IIIB

Załącznik:
Kosztorys firmy „Budowa i remont” z Warszawy

Podania zredagowane częściowo poprawnie

Autor poniższego podania uwzględnił wszystkie formalne wyróżniki charakterystyczne dla tej formy użytkowej, zapisał prośbę i ją uzasadnił, zastosował poprawną ortografię i interpunkcję, ale przekroczył dopuszczalną liczbę błędów z zakresu języka i stylu.

Uczniowie klasy IIIA

*Publicznego Gimnazjum nr 3
w Misiach*

12 kwiecień 2011 r.

*Do Dyrektora
Publicznego Gimnazjum nr 3
w Misiach*

PODANIE

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o wsparcie finansowe, dzięki któremu otworzymy szkolne muzeum regionalne.

Obiekty, które się tam znajdują, z pewnością przybliżą uczniom naszej szkoły historię i kulturę ludzi, zamieszkujących nasz region

Proszę o pozytywne rozpatrzenie naszego podania.

Uczniowie klasy IIIA

W podaniach napisanych przez gimnazjalistów w sposób częściowo niezgodny z wymaganiami określonymi w kryteriach oceniania nierzadko brakowało niektórych informacji istotnych dla funkcjonalności komunikatu, np. uzasadnienia prośby wyrażonej w podaniu, określenia nadawcy, podania nazwy miejscowości, zapisania daty, podpisu osoby formułującej podanie. Pominięcie jednego z wymienionych elementów podania oznaczało dla zdającego egzamin utratę punktów.

Zamieszczona niżej wypowiedź nie zawiera jednego z elementów, który jest właściwy dla formy, jaką jest podanie. Ponadto w poniższej wypowiedzi przekroczone dopuszczalną liczbę błędów interpunkcyjnych oraz błędów z zakresu języka i stylu.

Zakątek 22. 05. 2010

*Dyrektor
Publicznego Gimnazjum nr 1.
Zakątek*

Zwracamy się z prośbą o pomoc finansową o kwocie 450 zł niezbędną do realizacji utworzenia szkolnego muzeum regionalnego.

Prośbę swą motywujemy tym, że uczniowie czyli my będziemy mogli dowiedzieć się dużo więcej o swoim regionie.

Uczniowie

Właściwe motywowanie prośby jest ważnym elementem podania. W niektórych pracach uczniów, również w pracy zaprezentowanej niżej, brakowało jasno i precyzyjnie sformułowanego uzasadnienia prośby (jako właściwe uzasadnienie prośby nie może być potraktowane stwierdzenie, że *pomoc finansowa jest niezbędna*). Brak uzasadnienia prośby skutkowało nieprzyznaniem punktu. Wadą poniższej pracy jest także przekroczenie dopuszczalnej liczby błędów z zakresu zapisu, języka i stylu.

Magdalena Ogrodnik
Złota 43
22-306 Śmiechowo
tel 77823582

Złota, 10. 04. 2011.

Dyrektor Zespołu
Szkoł w Śmiechowie

Podanie

Uprzejmie zwracam się z prośbą w imieniu uczniów III B Gimnazjum w Śmiechowie o pomoc finansową niezbędną do realizacji projektu Szkolnego muzeum regionalnego
Proszę o pozytywne rozpatrzenie mojej sprawy

Z poważaniem
Magdalena Ogrodnik.

Przykład podania zredagowanego niepoprawnie (niewłaściwa forma wypowiedzi)

Szyszkowo 02. 02. 2008 r

Szanowna Pani Dyrektor

Zwracam się w swoim imieniu jak i w imieniu całej szkoły. Postanowiliśmy my uczniowie, żeby otworzyć szkolne muzeum regionalne. To będzie takie pierwsze w naszym województwie. Chcielibyśmy Panią bardzo poprosić o pomoc finansową na ten cel. Pieniądze przeznaczymy na kupno pamiątek regionalnych, i potrzebnego sprzętu do prowadzenia takiego muzeum. Pieniądze ze sprzedarzy biletów przekażemy na biednych i poszkodowanych w Japonii

Bardzo prosimy o pozytywne rozpatrzenie sprawy.

Samorząd Szkolny

Umiejętność redagowania rozprawki na egzaminie gimnazjalnym sprawdzano zadaniem 29. Okazało się, że zredagowanie w sposób poprawny wypowiedzi w formie rozprawki było dla gimnazjalistów trudne. Poprawnie skonstruowana rozprawka musiała zająć co najmniej połowę miejsca wyznaczonego w arkuszu egzaminacyjnym. Jeżeli ten warunek był spełniony, to ocenie podlegał temat wypowiedzi, jej kompozycja, język, styl i zapis. Jeżeli rozprawka zajęła mniej niż połowę strony, oceniano tylko temat wypowiedzi.

Okolo 1,5% trzecioklasistów napisało wypowiedzi, które spełniały wszystkie wymagania polecenia i otrzymało za realizację zadania maksymalną liczbę punktów. Część zdających (prawie 9%) za realizację zadania 29 nie otrzymało punktów. Były to osoby, które nie podjęły próby zredagowania rozprawki lub napisały wypowiedź niezgodną z tematem.

Zredagowanie rozprawki powinno być poprzedzone uważną analizą polecenia, ponieważ temat pracy nie pozostawiał piszącemu pełnej swobody w zakresie doboru treści. Polecenie napisania rozprawki zmuszało gimnazjalistę do zajęcia stanowiska wobec stanowiska, które zostało określone w temacie i postawienia jednoznacznej tezy. Sformułowaną tezę trzeba było uargumentować odpowiednimi przykładami z literatury, historii i własnych obserwacji.

W zakresie realizacji tematu najwięcej trudności mieli uczniowie z przywołaniem adekwatnych do zajętego stanowiska przykładów z literatury, historii i z własnych obserwacji.

Niektórzy trzecioklasiści zapominali o postawionej przez siebie tezie, np. *patriotą można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju* i w swoich rozważaniach podawali przykłady świadczące o tym, że patriotą można być tylko w czasie wojny. Zdarzały się też takie rozprawki, w których uczniowie przywoływali przykłady tylko z jednej dziedziny (historii lub literatury, lub własnych obserwacji). Taki sposób ujęcia tematu może świadczyć o niezrozumieniu lub

pobieżnym odczytaniu polecenia zadania. Co drugi gimnazjalista, spośród przystępujących do egzaminu, otrzymał punkty (od 1 do 5) za temat.

Warte podkreślenia jest to, że ponad 80% zdających egzamin wykazało się umiejętnością komponowania swojej wypowiedzi. Gimnazjaliści zachowywali właściwe proporcje pomiędzy wstępem, rozwinięciem i zakończeniem oraz wyróżnili graficznie poszczególne części pracy akapitem, interlinią lub blokiem. Uczniowskie rozprawki odznaczały się przejrzystą konstrukcją: najczęściej zaczynały się od tezy, potem następowały argumenty uzasadniające przyjęte stanowisko. Piszący zazwyczaj trafnie porządkowali i selekcjonowali informacje. Konsekwentnie prezentowali przyjęty tok rozumowania – rozwijając kolejne przykłady, nawiązywali do postawionej tezy. Odwoływali się wyłącznie do tych treści, które dowodziły słuszności przyjętego założenia. Uczniowie pisali w sposób spójny, zachowując między kolejnymi zdaniami związek zarówno gramatyczny, jaki znaczeniowy, dbali o porządek logiczny wyводу. Obok interesujących wprowadzanych argumentów: *Mój wywód byłby niepełny bez...*; *Warto również wspomnieć o...*; *Nie wolno zapomnieć o tym, że...*; w niektórych pracach można było zauważyć nadużywanie schematycznych sformułowań typu: *Po pierwsze...*; *Pierwszym argumentem jest...*; *Pierwszym przykładem jest...*; *Drugim przykładem...*; itp.

Zredagowanie rozprawki poprawnej pod względem językowym i stylistycznym było dla gimnazjalistów trudne. W ich wypowiedziach często pojawiały się skróty myślowe, np. *Nie mieszkała ona (Maria Skłodowska-Curie) wtedy w Polsce, jednak kochała ten kraj i chciała zrobić coś, aby to pokazać*. Gimnazjaliści często popełniali błędy składniowe i, rzadziej, fleksyjne, np. *symbolizują o patriotyzmie; zakończyć tą wojnę*. W wypowiedziach widoczne było naruszanie stałych związków wyrazowych, np. *szerokie możliwości; snuli perspektywy; wojna, której doznali*. Nadużywano wyrazów, wyrażeń i zwrotów z języka potocznego, np. *knuli różne plany, aby walczyć z Niemcami; z tym stwierdzeniem zgadzam się w stu procentach; babcia często opowiada mi stare historie; itd*. Niektórzy uczniowie nie potrafili wyznaczać granic zdania, budować zdań wielokrotnie złożonych z zastosowaniem poprawnej interpunkcji. Trzecioklasiści dość często powtarzali te same wyrazy i struktury składniowe.

Co czwarty gimnazjalista wykazał się umiejętnością stosowania reguł ortograficznych, a co piąty zasad interpunkcyjnych. Częstym błędem w zakresie stosowania zasad ortograficznych było błędne zapisywanie tytułu powieści Aleksandra Kamińskiego (wielką literą zapisywano wyraz *szaniec*), pisownia małą literą nazw mieszkańców państw, zapisywanie wielką literą przymiotników od nazw własnych.

Rozprawki zredagowane poprawne

Gimnazjaliści, którzy właściwie zrozumieli polecenie, nie mieli problemów z realizacją tematu. Postawili tezę i ustosunkowali się do niej, odwołując się do przykładów z literatury, historii i własnych obserwacji. Wysunęli trafne argumenty w celu uzasadnienia przyjętej tezy. Wykorzystali je w funkcji argumentacyjnej i podsumowali rozważania. Autorzy poniższych prac oprócz poprawnego ujęcia tematu właściwie skomponowali swoje prace. Ich wypowiedzi są spójne pod względem logicznym i składniowym, charakteryzują się trójdzielną budową. Redagujący rozprawki konsekwentnie stosowali akapity. Mimo poprawnej realizacji tematu i spełnienia wymogów w zakresie kompozycji piszącym nie udało się uniknąć błędów językowych i interpunkcyjnych, jednak ich liczba nie miała znaczenia przy ocenie pracy.

Niektórym ludziom wydaje się, że patriotą można być tylko w czasie wojny – walcząc o wolność ojczyzny. Powodem takiego wyobrażenia może być globalizacja, która sprawia, że człowiek traci poczucie jedności ze swoją ojczyzną. Uważam, że patriotą można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju.

Przykładem patriotyzmu jest postawa Marcina Borowicza – bohatera książki Stefana Żeromskiego pt. „Syzyfowe prace”. Chłopiec najpierw ulega rusyfikacji, ale po recytacji „Reduty Ordoña” przez Zygiera w Marcynie następuje duchowa przemiana. Dojrzewa do bycia świadomym Polakiem i staje się prawdziwym patriotą. Zaczyna interesować się literaturą i historią swego narodu. Próba wynarodowienia polskiej młodzieży przez zaborcę stała się dla nich syzyfową

pracą.

Polska przez 123 lata była pod zaborami, nie istniała na mapie świata. Do odzyskania suwerenności przez polski naród niewątpliwie bardzo przyczynił się Józef Piłsudski. Dzięki jego ogromnemu zaangażowaniu podczas I wojny światowej, Polska odzyskała niepodległość 11 listopada 1918 roku. Dokonania Piłsudskiego świadczą o jego wielkiej miłości do ojczyzny. Głęboko wierzył, że Polska będzie niepodległa i znacząco się do tego przyczynił.

Następnym ważnym argumentem dowodzącym, że patriotą można być w każdym czasie, są postawy wielu rodaków. Ich patriotyzm nie przejawia się w heroicznym czynach, ale w prostych działaniach. Biorą udział w referendum i wyborach prezydenckich, decydują, kto zostanie posłem na sejm, wywieszają flagi w święta narodowe, solidnie wykonują swoją pracę, itp. Takim zachowaniem potwierdzają swoją miłość do ojczyzny i odpowiedzialność za nią. Tak obecnie Polacy przejawiają patriotyzm.

Podsumowując, patriotyzm to postawa ponadczasowa, którą warunkują czynniki wewnętrzne oraz odpowiednie wychowanie. Niezależnie od sytuacji politycznej kraju, zawsze znajdują się ludzie kochający swoją ojczyznę i z dumą ją reprezentujący.

Patriotyzm to pojęcie abstrakcyjne, które trudno zrozumieć, ponieważ każdy interpretuje je na swój sposób. Kiedy zostaje się patriotą? W czasie wojny patriota to osoba, która nie waha się, gdy trzeba oddać życie za wolność kraju, ale w okresie pokoju nie trzeba umierać za kraj, więc jak okazać swój patriotyzm?

W utworze Adama Mickiewicza pt. „Pan Tadeusz” rodzina tytułowego bohatera kocha swój kraj. Wskazuje na to wystrój dworku w Soplicowie – rodzinnej miejscowości Tadeusza. W jednym z pokojów stał zegar, który grał melodię „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech”. Wskazuje to na miłość właścicieli posiadłości do Polski. Na ścianach wisiały portrety wybitnych Polaków zasłużonych w walkach o wolność kraju. Świadczy to, że dla tej rodziny ojczyzna była bardzo ważna. Z pewnością właściciele dworku można nazwać patriotami.

Kolejnym przykładem potwierdzającym słowa, że patriotą można być w czasie wojny, jak i w czasie pokoju są Alek, Rudy i Zośka z „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego. Przed wybuchem wojny chłopcy mieli duże możliwości, mogli studiować, pracować i żyć godnie. Już wtedy byli patriotami, gdyż myśleli o swojej przyszłości, nie pod kątem własnego dobra, ale mając na uwadze interes Polski i narodu. Ci młodzi ludzie pragnęli dołożyć wszelkich starań, aby być przydatnymi dla kraju. Rozwijali w sobie patriotyzm, kształtowali charaktery tak, aby być dobrymi Polakami. Podczas wojny natomiast udowodnili przynależność do kraju w inny sposób, a mianowicie przez działalność w Małym Sabotażu. Podejmowali ryzyko w walce z okupantem – zrywali niemieckie flagi a w ich miejsce zawieszali polskie, naklejali na słupach afisze obrażające Niemców, malowali na ścianach znak „Polski Walczącej”, odbijali więźniów z rąk wroga. Poniżali okupanta i osłabiali w ten sposób jego siły.

Aby zostać patriotą, nie trzeba koniecznie walczyć za swój kraj. Doskonałą postawą patriotyczną wykazał się Karol Wojtyła. Po wyborze na papieża nigdy nie wyrzekł się swojej narodowości. Podkreślał swą przynależność do narodu polskiego podczas spotkań z wiernymi nie tylko we Włoszech, ale i na całym świecie. Identyfikował się z Polakami, lubił z nimi rozmawiać. Na pewno tęsknił za ojczyzną, o czym świadczą liczne pielgrzymki do Polski. Człowieka, który mieszka daleko od kraju rodzinnego, ale szczerze go kochającego, można nazwać patriotą. Przyniesione argumenty świadczą o tym, że aby być patriotą, nie trzeba koniecznie walczyć za ojczyznę lub ginąć za nią. Można natomiast kochać i szanować ją, tęsknić za nią, będąc poza jej granicami. Trzeba dbać o tradycje i kulturę narodu, przyczyniać się do rozwoju kraju. To także jest postawa godna podziwu. Każdy może zostać patriotą.

Rozprawki zredagowane częściowo poprawne

Autor poniższej pracy otrzymał maksymalną liczbę punktów za temat. Postawił tezę, którą konsekwentnie uzasadniał przykładami z literatury, historii i własnych obserwacji. Zredagował dość spójną, logicznie uporządkowaną wypowiedź, zasadnicze części pracy wyróżnił akapitami, nie przekroczył dopuszczalnej liczby błędów za język i styl. Nie otrzymał punktu za interpunkcję,

bowiem popełnił ich więcej, niż dopuszczono. Błędny zapis powstania warszawskiego zadecydował o utracie 1 punktu za ortografię.

Uważam, że patriotą można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju. Postaram się to uzasadnić w dalszej części pracy, podając kilka argumentów.

W książce Stefana Żeromskiego „Szyfrowe prace” bohaterowie byli wierni ojczyźnie bez względu na okoliczności. Pomimo rusyfikacji w szkole, uczniowie nie zapomnieli o języku polskim, narodowych tradycjach i kulturze. Organizowali potajemne spotkania, podczas których czytali polską literaturę. Niestraszne im były konsekwencje. Miłość do ojczyzny górowała nad rozsądkiem.

Kolejnym przykładem patriotów, tym razem z historii, są uczestnicy powstania Warszawskiego, którzy oddawali swoje życie walcząc o wolność ojczyzny. Byli to głównie młodzi ludzie, którzy mieli wiele planów na życie, ale mimo to podjęli walkę. Wiedzieli, że mogą zginąć, lecz to ich nie zniechęcało. W ten sposób okazywali swą odpowiedzialność za losy ojczyzny.

Patriotą można być również w czasach pokoju. Znajomość hymnu państwowego, flaga polska wywieszana podczas ważnych uroczystości, świadczą o patriotyzmie. Jednak z moich obserwacji wynika, że ludzie coraz częściej zapominają o Polsce. Emigrują na obce tereny nie pamiętając o ojczyźnie. Podczas świąt narodowych tylko na niektórych budynkach powiewa flaga, a w instytucjach brakuje godła.

Uważam, że współcześnie ludzie inaczej rozumieją pojęcie patriotyzmu niż w przeszłości, ale niewątpliwie patriotą można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju. Myślę jednak, że dopiero po wydarzeniu się tragedii mieszkańcy Polski dostrzegają jak ważna jest ojczyzna. Wtedy w każdym odżywa patriotyzm, poczucie przynależności do kraju i narodu.

Autor poniższej pracy określił swoje stanowisko, ale poprawnie poparł i uzasadnił je przykładem tylko z jednej dziedziny wskazanej w poleceniu. W rozwinięciu uwzględnił również inne przykłady, ale nie można było ich uznać, gdyż pojawiły się w nich błędy rzeczowe. Uczeń zredagował spójną i logicznie uporządkowaną wypowiedź, poprawną pod względem ortograficznym, nie przekroczył dopuszczalnej liczby błędów interpunkcyjnych. Natomiast liczne błędy językowe i stylistyczne spowodowały, że za te kryteria piszący nie otrzymał punktów.

Powiedzenie „patriotą można być zarówno w czasie wojny, jak i w czasach pokoju” jest jak najbardziej prawdziwe.

W książce Kamińskiego pt. „Kamienie na szaniec”, poeta przedstawił sylwetki trzech chłopców, którzy byli wierni swej ojczyźnie pod każdym względem. W czasie pokoju sumiennie wykonywali polecenia z własnej woli, np. malowali żółwie, aby odstraszyć Niemców, rzucali w szybę fotografowi, który wywieszał zdjęcia wrogów. W czasie wojny zawzięcie bronili kraju do takiego stopnia, że napotkała ich śmierć. Zatem ci bohaterowie byli w zupełności patriotami.

Kolejnym przykładem osoby, która wykazała się patriotyzmem był Tadeusz Korsak, uczestnik powstania w 1794 roku. Był to wielki człowiek, który poświęcił swoje życie dla ojczyzny. Zginął, ale pozostał w sercach rodaków, ponieważ był bohaterem i dzięki takim ludziom Polska się szczyli.

Grupą ludzi miłujących swój kraj są żołnierze. Pozostawiając swe rodziny, wyjechali do Iraku. Są patriotami, ponieważ dokonali wyboru, jakim jest bitwa o swój naród. Nikt ich do tego nie zmuszał, tylko oni z własnej woli idą na pole walki. Poświęcają na to swój najcenniejszy skarb jakim jest życie. Twierdzę, że im więcej czasu spędzają poza Polską, tym bardziej za nią tęsknią.

Jest wiele osób, którzy są patriotami zarówno w czasie wojny, jak i w czasie pokoju. Nie tylko w książkach możemy taką osobę poznać, ale i również w dzisiejszych czasach, np. żołnierzy.

Rozprawki zrealizowane w sposób niezgodny z tematem

Wypowiedź zamieszczona poniżej nie spełniła wymagań określonych w poleceniu zadania. Nie przyznano za nią punktów.

Mój dziadek był wielkim patriotą. Na jego balkonie zawsze wisiała flaga Polski, do białej koszuli dobierał czerwony krawat, przed jedzeniem dziękował Bogu, że może żyć w swojej ojczyźnie. Kiedy miał 21 lat rozpętała się II wojna światowa. Bez zastanowienia poszedł walczyć o swój kraj, zostawiając rodzinę i bliskich. Po miesiącu ciężkich strzelanin został trafiony w nogę, ale nie poddał się. Nie obchodził go ból, musiał walczyć. Cywile siłą zabrali go do szpitala, z którego uciekł po tygodniu. Na szczęście przeżył i mówi mi wiele wspaniałych rzeczy. Zauważyłem też, że w Libii gdzie toczy się wojna możemy znaleźć wielu patriotów. Kiedy ludzie emigrują w strachu przed śmiercią niektórzy mężczyźni zostają by walczyć. Nie jeden zginął, ale nie poddają się i starają jak mogą, żeby zakończyć tą wojnę jak najszybciej. Ostatnio na lekcji przeczytaliśmy książkę "Kamienie na Szaniec", gdzie główni bohaterowie w młodym wieku knuli różne plany, aby walczyć z Niemcami. Zauważyłem, że wokół nas też jest dużo patriotów. Nie raz kiedy wracam ze szkoły widzę pełno polskich flag na oknach, balkonach, przy szyldach sklepów. Cieszę się, że mogę żyć w takim cudownym kraju.

Celem egzaminu gimnazjalnego jest sprawdzenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności, opisanych w podstawie programowej i standardach wymagań egzaminacyjnych. Dokonywanie po każdym egzaminie analizy wyników egzaminu pozwala na wskazanie tych umiejętności, które uczniowie opanowali dobrze, oraz tych, które wciąż wymagają doskonalenia.

Gimnazjaliści, którzy przystąpili do egzaminu w 2011 roku, na ogół wykazali się dobrym opanowaniem umiejętności z obszaru *czytanie i odbioru tekstów kultury*. Więcej problemów sprawiało im wykazanie się umiejętnościami z obszaru *tworzenie własnego tekstu*. Okazało się także, że zadania sprawdzające umiejętności z obszaru *czytanie i odbiór tekstów kultury* są dla uczniów łatwiejsze, jeżeli odnoszą się do krótkiego fragmentu tekstu, a trudniejsze, gdy wymagają zapoznania się z kilkoma tekstami. Gimnazjalistom łatwiej jest rozwiązać te zadania, które odwołują się do wiadomości i umiejętności międzyprzedmiotowych, trudniej zaś te, które do udzielenia odpowiedzi wymagają konfrontowania informacji z tekstu z wiedzą pozatekstową (lub gdy podstawę odpowiedzi stanowi wyłącznie wiedza ucznia).

Egzamin gimnazjalny dostarcza rzetelnych i porównywalnych w skali miasta, gminy, powiatu, województwa i kraju wyników o wiedzy i umiejętnościach gimnazjalistów. Pozwala na określenie ich mocnych i słabych stron. Umożliwia planowanie pracy przez nauczycieli gimnazjów i nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych, a uczniom daje wiedzę o sobie samych.

7. WYNIKI UCZNIÓW SŁABO WIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA

Do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej na terenie OKE w Łomży przystąpiło 40 uczniów słabo widzących i niewidomych.

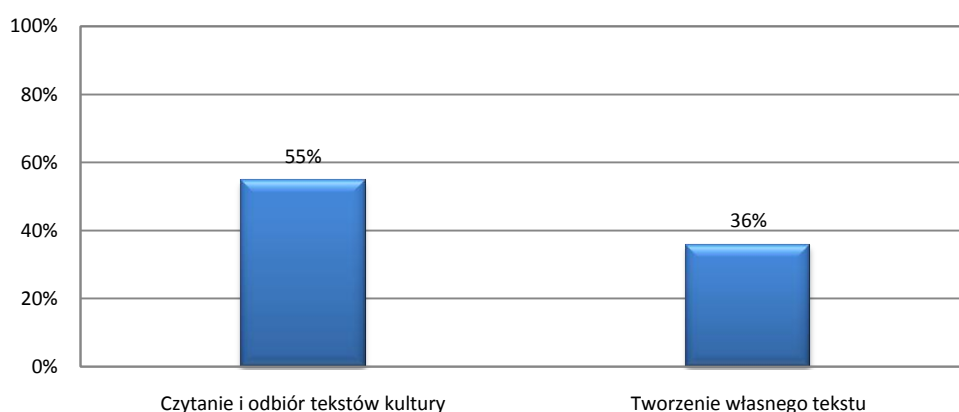
Zestawy zadań dla uczniów słabo widzących i niewidomych z zakresu przedmiotów humanistycznych, tj. arkusze GH-4-112, GH-5-112, GH-6-112, zostały przygotowane na podstawie standardowego arkusza GH-1-112. Uczniowie słabo widzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki – odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt, a gdy to było konieczne, reprodukcję obrazu uzupełniono bądź zastąpiono jego opisem. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

Ze względu na małą liczną grupę uczniów słabo widzących i niewidomych przystępujących do egzaminu w części humanistycznej analizie poddano wyniki uzyskane przez uczniów z obu województw łącznie.

Tabela 7.1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusze niestandardowe GH-4-112, GH-5-112, GH-6-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczebność	40
Wynik średni	22,6 pkt
Procent uzyskanych punktów	45
Wynik najniższy	6 pkt
Wynik najwyższy	38 pkt
Mediana	25,5 pkt
Odchylenie standardowe	10,46 pkt
Współczynnik zmienności	0,46

Wykres 7.1. Osiągnięcia uczniów słabo widzących i niewidomych w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusze niestandardowe GH-4-112, GH-5-112, GH-6-112)

Wykres 7.2. Wykonanie zadań (arkusze niestandardowe GH-4-112, GH-5-112, GH-6-112)

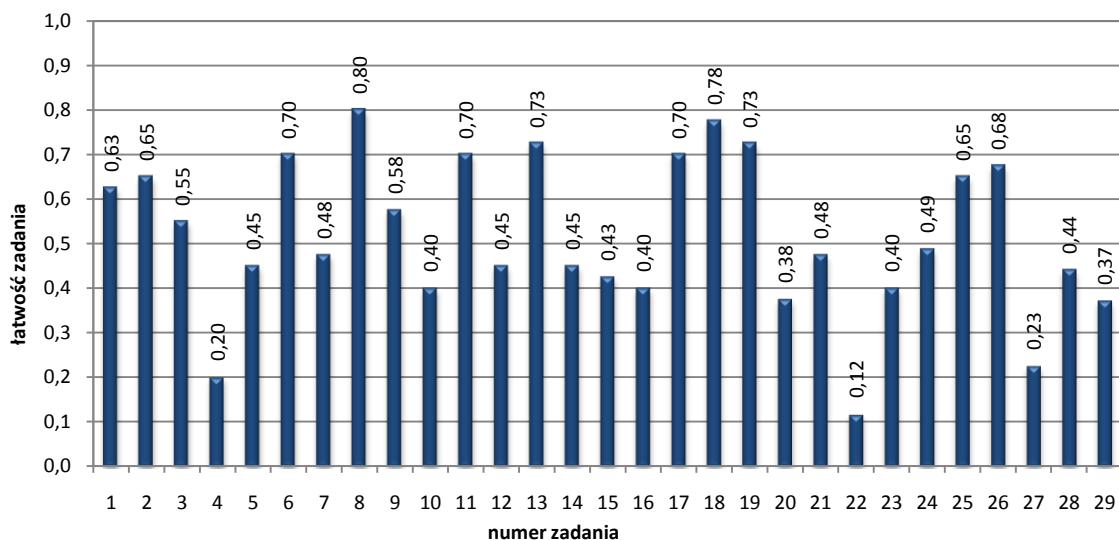

Tabela 7.2. Klasyfikacja zadań ze względu na poziom ich wykonania – uczniowie słabo widzący i niewidomi

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zdania	-	4, 5, 7, 10, 12, 14, 15, 16, 20, 21, 23, 24	1, 2, 3, 9, 25	6, 8, 11, 13, 17, 18, 19	-
II obszar		22	27, 28, 29	26	-	-
Liczba zadań		1	15	6	7	-
Liczba punktów		4	26	5	7	-

Łatwość poszczególnych zadań zestawu testowego była bardzo zróżnicowana. Poziom wykonania zadań wahał się od 0,12 do 0,80. Jedno zadanie okazało się bardzo trudne. Nie było zadań bardzo łatwych. Najwięcej zadań (15 zadań) dla uczniów słabo widzących i niewidomych było trudnych, za takie zadania można też było uzyskać najwięcej punktów.

8. WYNIKI UCZNIÓW SŁABO SŁYSZĄCYCH I NIESŁYSZĄCYCH – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA

Do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej na terenie OKE w Łomży przystąpiło 63 uczniów słabo słyszających i niesłyszających. Zestaw zadań skonstruowano wokół tematu *Polscy pisarze – laureaci Nagrody Nobla*.

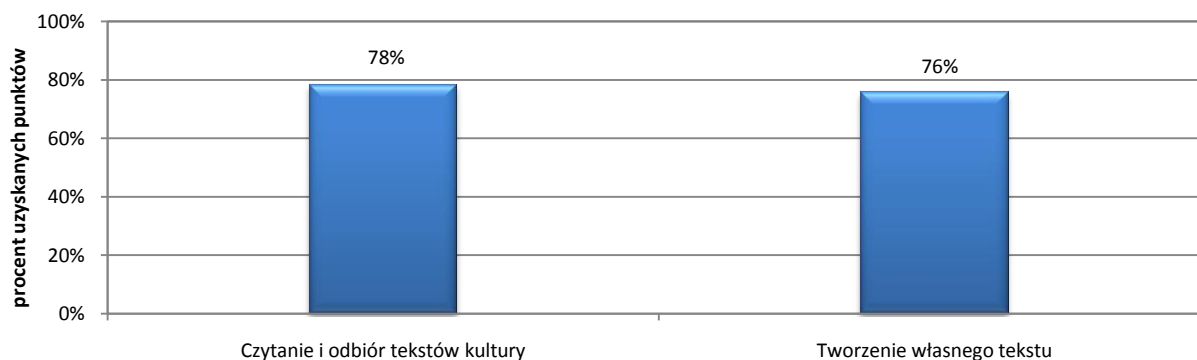
Zestaw egzaminacyjny składał się z 25 zadań, wśród których było 10 zadań zamkniętych wyboru wielokrotnego i 15 zadań otwartych. Zadania rozszerzonej odpowiedzi związane były z tworzeniem formy użytkowej (ogłoszenie) i dłuższej wypowiedzi pisemnej (opis).

Ze względu na niewielką grupę uczniów słabo słyszających i niesłyszających przystępujących do egzaminu analizie poddano wyniki uzyskane przez uczniów z obu województw łącznie.

Tabela 8.1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz niestandardowy GH-7-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczebność	63
Wynik średni	38,5 pkt
Procent uzyskanych punktów	77
Wynik najniższy	8 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt
Mediana	43,0 pkt
Odchylenie standardowe	11,22 pkt
Współczynnik zmienności	0,29

Wykres 8.1. Osiągnięcia uczniów słabo słyszających i niesłyszających w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz niestandardowy GH-7-112)

Warto zwrócić uwagę, że ta grupa uczniów poszczególne obszary umiejętności opanowała w sposób znacząco wyższy niż pozostali uczniowie.

Wykres 8.2. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GH-7-112)

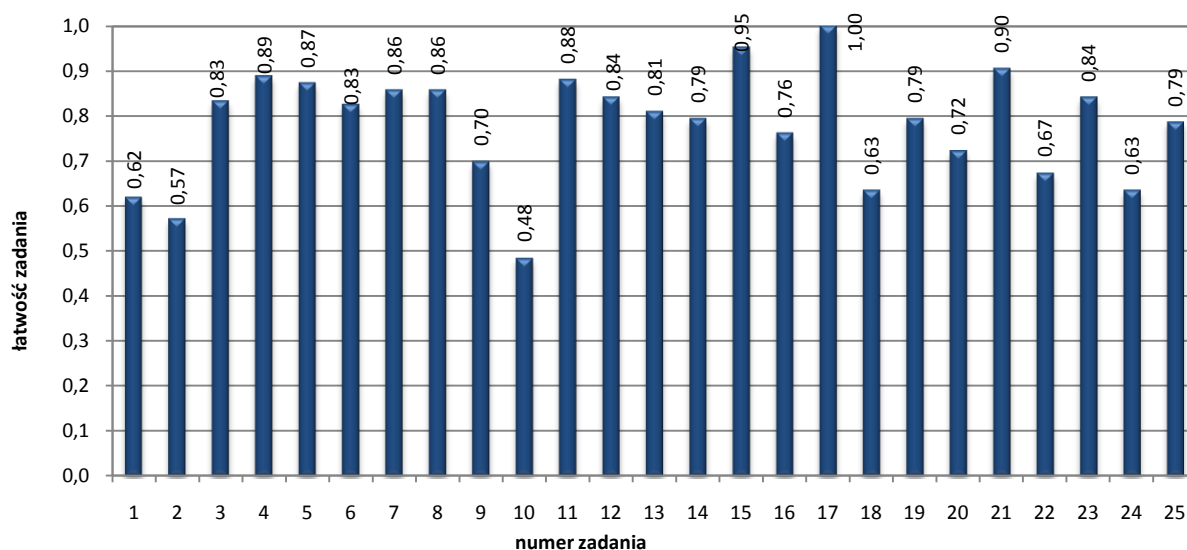

Tabela 8.2. Klasyfikacja zadań ze względu na poziom ich wykonania przez uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	-	10	1, 18, 24	3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 16, 19, 20	15, 17
II obszar		-	-	2, 22	4, 9, 14, 23, 25	21
Liczba zadań		-	1	5	16	3
Liczba punktów		-	2	9	25	3

Łatwość poszczególnych zadań zestawu testowego była bardzo zróżnicowana. Poziom wykonania zadań wahał się od 0,48 do 1,00. Było jedno zadanie trudne. Nie było zadań bardzo trudnych. Trzy zadania okazały się bardzo łatwe. Pozostałe zadania dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących były umiarkowanie trudne i łatwe. Połowę punktów uczniowie mogli otrzymać za zadania łatwe.

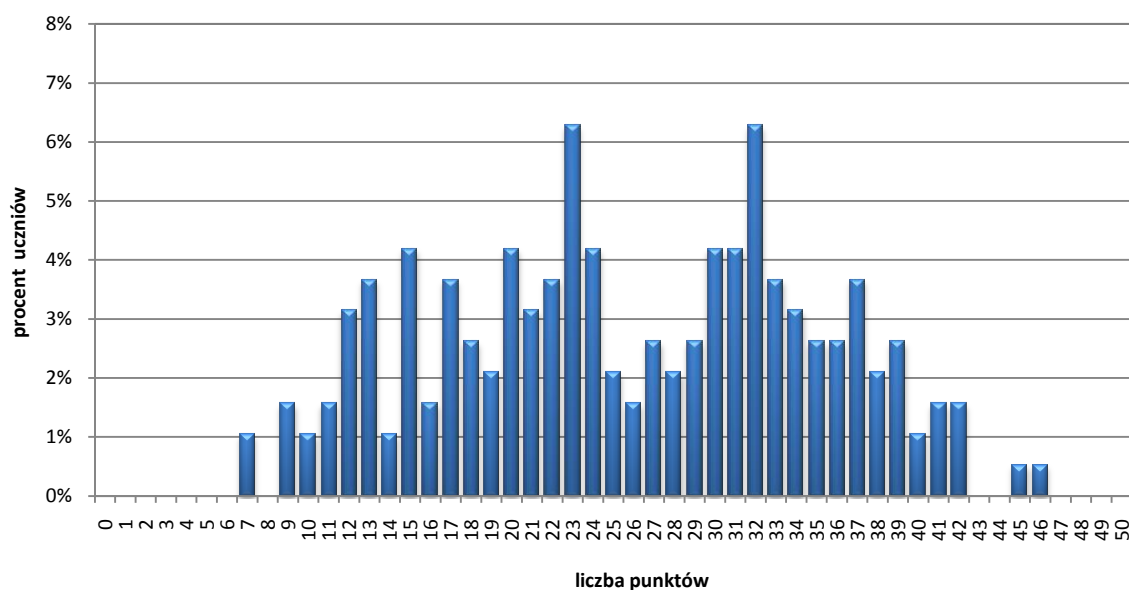
9. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA

Do egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej przystąpiło na terenie OKE w Łomży 626 uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Większość z nich (około 60%) uczyła się w szkołach masowych.

Tabela 9.1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz niestandardowy GH-8-112)

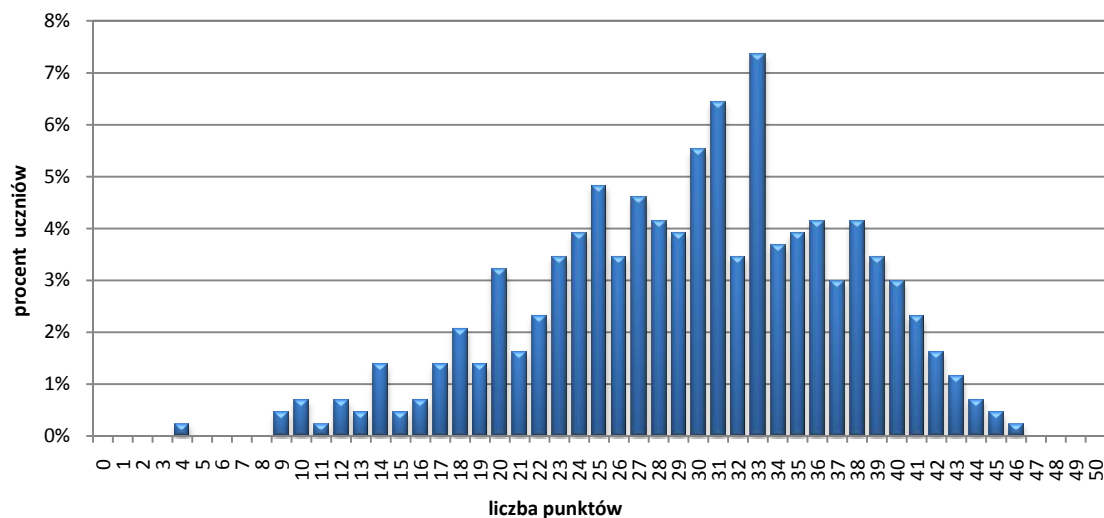
Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika	
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie
Liczebność	191	435
Wynik średni	25,7 pkt	29,6 pkt
Procent uzyskanych punktów	51	59
Wynik najniższy	7 pkt	4 pkt
Wynik najwyższy	46 pkt	46 pkt
Mediana	25,0 pkt	30,0 pkt
Odchylenie standardowe	9,11 pkt	7,68 pkt
Współczynnik zmienności	0,35	0,26

Wykres 9.1. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz niestandardowy GH-8-112) – województwo podlaskie

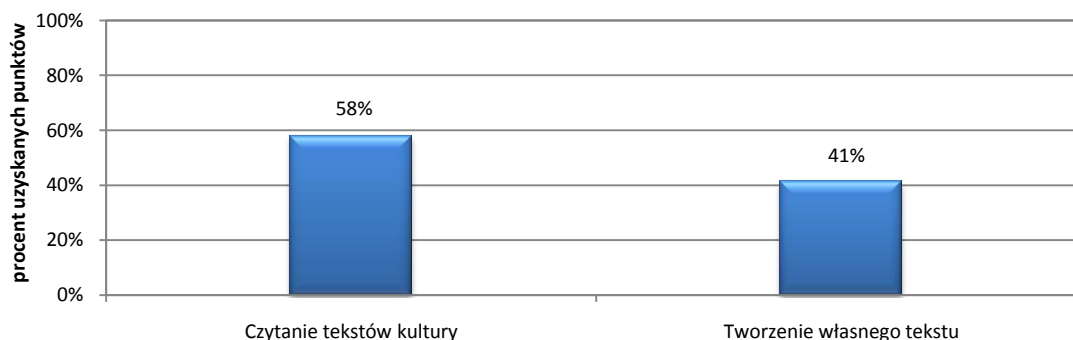
Dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną z województwa podlaskiego test był umiarkowanie trudny. Najniższy wynik 7 pkt uzyskało 2 uczniów, najwyższy – 46 pkt – otrzymał jeden uczeń. Odchylenie standardowe wyniosło 9,11 pkt.

Wykres 9.2. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz niestandardowy GH-8-112) w województwie warmińsko-mazurskim

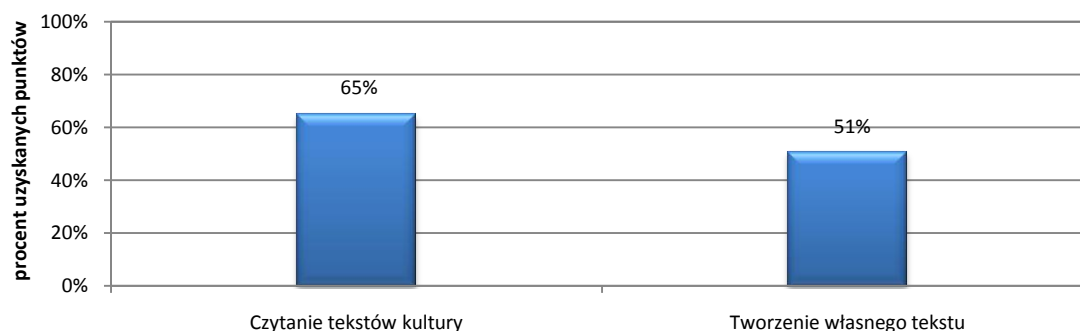

Dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną z województwa warmińsko-mazurskiego test był umiarkowanie trudny. Najniższy wynik 4 pkt uzyskał jeden uczeń. Najwyższy wynik (46 pkt) otrzymał jeden uczeń. Odchylenie standardowe wyników wyniosło 7,68 pkt.

Wykres 9.3. Osiągnięcia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz niestandardowy GH-8-112) – województwo podlaskie

Wykres 9.4. Osiągnięcia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz niestandardowy GH-8-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 9.5. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GH-8-112) – województwo podlaskie

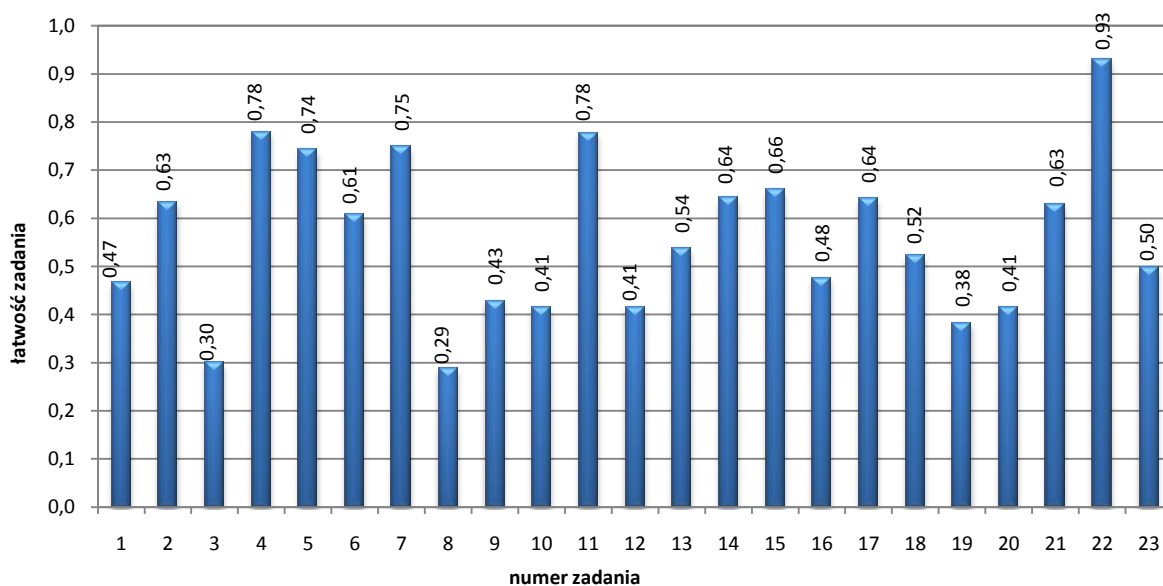

Tabela 9.2. Pogrupowanie zadań ze względu na ich łatwość (GH-8-102) – województwo podlaskie

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	-	1, 3, 8, 9, 10, 16, 19, 20	2, 6, 13, 14, 15, 17, 18, 21, 23	4, 5, 7, 11	22
II obszar		-	12	-	-	-
Liczba zadań		-	9	9	4	1
Liczba punktów		-	28	16	5	1

Łatwość poszczególnych zadań zestawu testowego była bardzo zróżnicowana. Poziom wykonania zadań przez gimnazjalistów z województwa podlaskiego wahał się od 0,29 do 0,93. Dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną żadne z zadań nie okazało się bardzo trudne. Jedno było bardzo łatwe. Najwięcej punktów uczniowie mogli otrzymać za zadania trudne.

Wykres 9.6. Wykonanie zadań ((arkusz niestandardowy GH-8-112) – województwo warmińsko-mazurskie

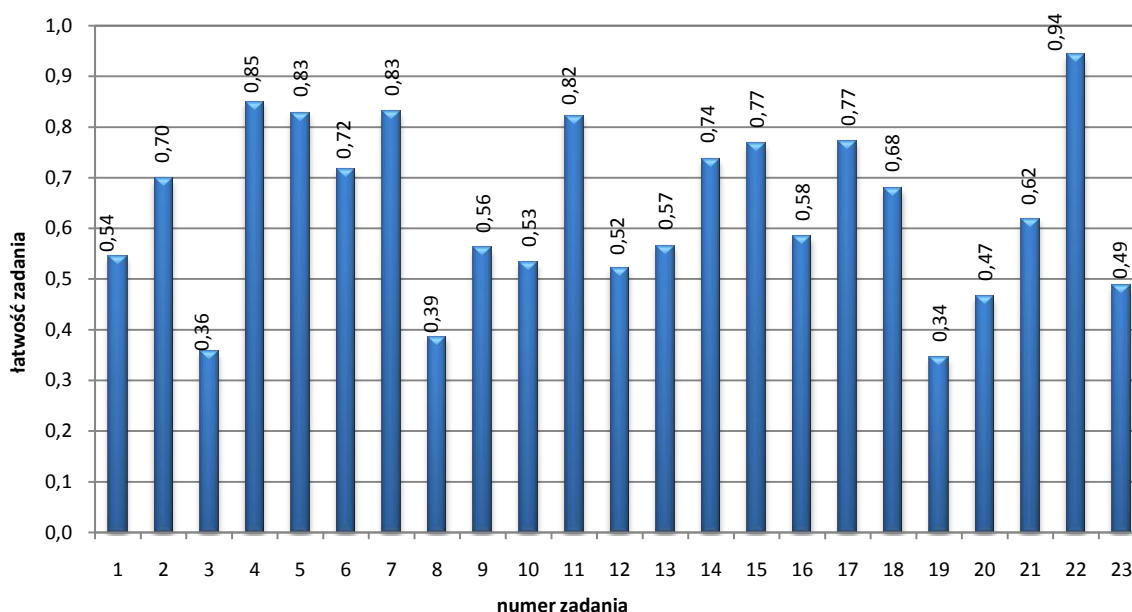

Tabela 9.3. Pogrupowanie zadań ze względu na ich łatwość (GH-8-102) – województwo warmińsko-mazurskie

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	-	3, 8, 19, 23	1, 9, 10, 13, 16, 17, 18, 21	2, 4, 5, 6, 7, 11, 14, 15	22
II obszar		-	20	12	-	-
Liczba zadań		-	5	9	8	1
Liczba punktów		-	10	27	12	1

Łatwość poszczególnych zadań zestawu testowego dla gimnazjalistów z województwa warmińsko-mazurskiego była zróżnicowana. Poziom wykonania zadań wahał się od 0,34 do 0,94. Nie było zadań, które okazałyby się bardzo trudne dla piszących. Jedno zadanie było bardzo łatwe. Najwięcej zadań (9 zadań) było umiarkowanie trudnych, ale najwięcej punktów uczniowie mogli otrzymać za zadania umiarkowanie trudne.

10. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM – CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA

10.1. OPIS ARKUSZA

Arkusz z zakresu przedmiotów humanistycznych, skonstruowany wokół motywu *Świat filmu*, sprawdzał opanowanie przez uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim kończących trzecią klasę gimnazjum wiadomości i umiejętności opisanych w standardach i podstawie programowej. Ogólny plan testu prezentuje poniższa tabela.

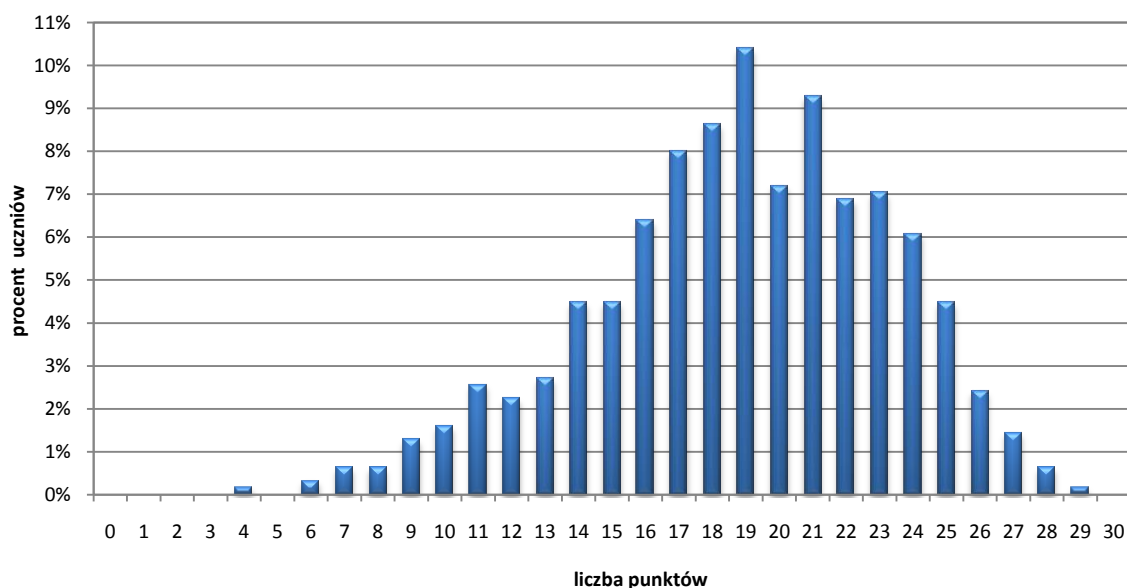
Tabela 10.1. Plan arkusza GH-8-112

Obszar standardów	Numery zadań	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I – czytanie i odbiór tekstów kultury	1, 2_1, 2_2, 3, 4, 5, 6_1, 6_2, 7, 8, 9, 10, 11_1, 11_2, 13_1, 13_2, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21_1, 21_2, 22, 23	30	60
II – tworzenie własnego tekstu	12_1_1, 12_1_2, 12_1_3, 12_1_4, 12_1_5, 12_1_6, 12_1_7, 12_2_1, 12_2_2, 12_3, 12_4, 12_5, 20_1_1, 20_1_2, 20_2, 20_3	20	40

Zestaw egzaminacyjny zbudowany był z 23 zadań, wśród których 15 to zadania zamknięte, a 8 to zadania otwarte. W zadaniach rozszerzonej odpowiedzi zdający musiał zredagować zaproszenie oraz charakterystykę ważnego dla niego człowieka. Na rozwiązanie wszystkich zadań zdający mieli 180 minut.

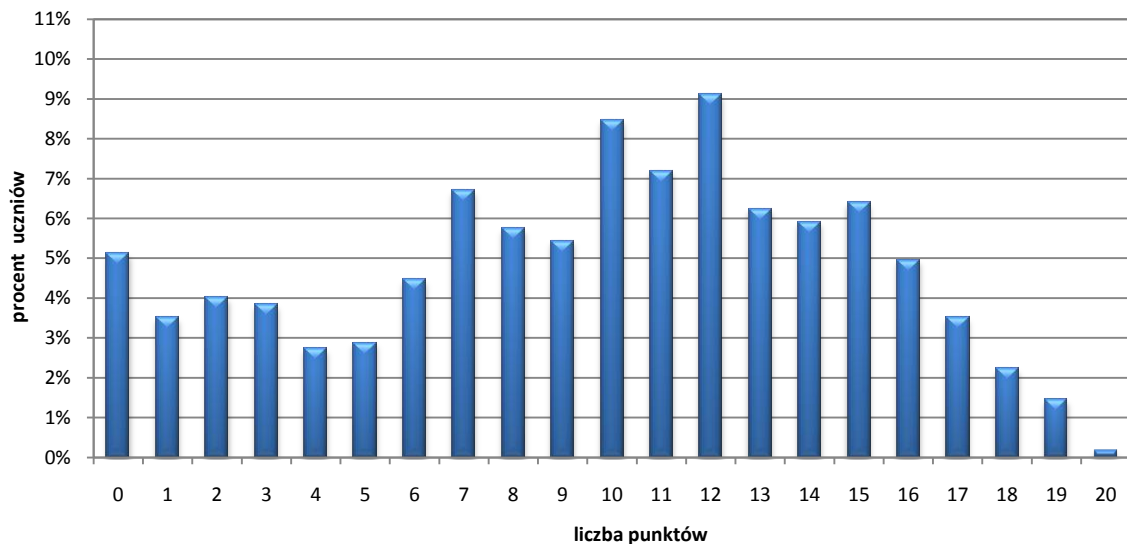
10.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE CZYTANIE I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

Wykres 10.1. Rozkład wyników uczniów w obszarze *czytanie i odbiór tekstów kultury* (arkusz niestandardowy GH-8-112)

10.3. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE TWORZENIE WŁASNEGO TEKSTU

Wykres 10.2. Rozkład wyników uczniów w obszarze *tworzenie własnego tekstu* (arkusz niestandardowy GH-8-112)

11. CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA – ARKUSZ STANDARDOWY

11.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej 13 kwietnia 2011 roku przystąpiło ogółem 29 859 uczniów klas trzecich w 496 gimnazjach województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami 329 laureatom konkursów organizowanych przez Kuratorów Oświaty przypisano w części matematyczno-przyrodniczej wynik najwyższy, czyli 50 punktów.

W rejonie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum rozwiązujący arkusz standardowy uzyskał na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej 23,4 punktu, co stanowi 46,8% punktów możliwych do uzyskania. Środkowy uczeń rozkładu uporządkowanego rosnąco uzyskał 22 punkty (mediana). Najczęstszy wynik (modalna) to 16 punktów. Najniższy wynik na egzaminie to 0 punktów, a najwyższy – 50 punktów.

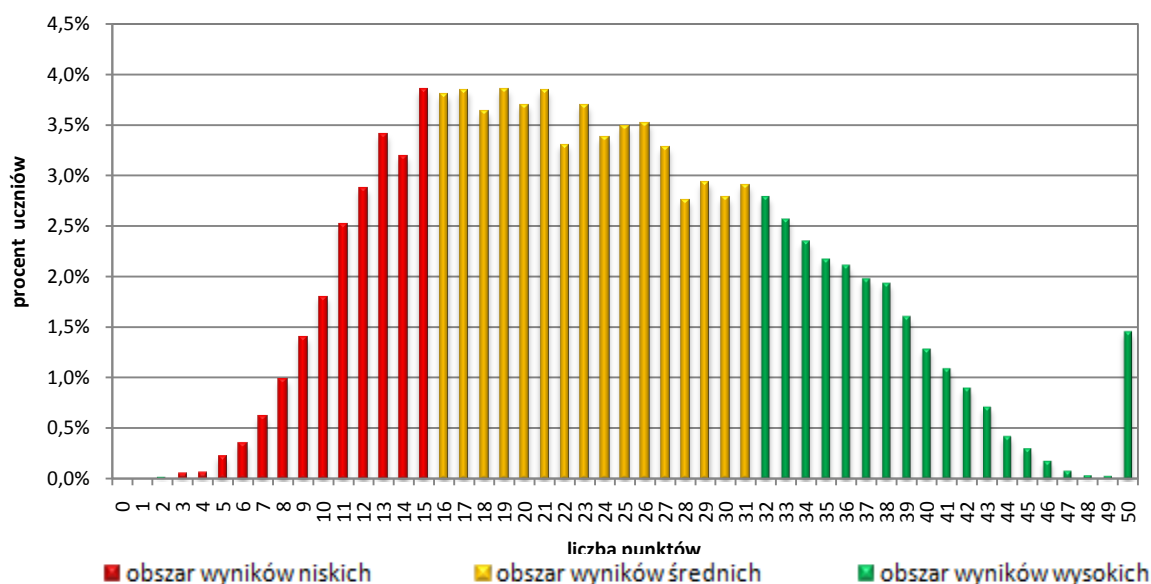
Współczynnik zmienności wskazuje na umiarkowane zróżnicowanie osiągnięć uczniów na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej.

Rozkład wyników uczniów, zarówno z województwa podlaskiego jak i z województwa warmińsko-mazurskiego, rozwiązujących na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej arkusz standardowy, jest prawoskośny, lekko przesunięty w stronę niższych wyników, co świadczy o tym, że test dla całej populacji okazał się trudny.

Tabela 11.1. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika	
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie
Liczebność	13 475	16 384
Wynik średni	24,2 pkt	22,8 pkt
Procent uzyskanych punktów	48	46
Wynik najniższy	2 pkt	0 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt
Mediana	23,0 pkt	22,0 pkt
Odchylenie standardowe	9,6 pkt	9,2 pkt
Współczynnik zmienności	0,40	0,40

Wykres 11.1. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) – województwo podlaskie

Wykres 11.2. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

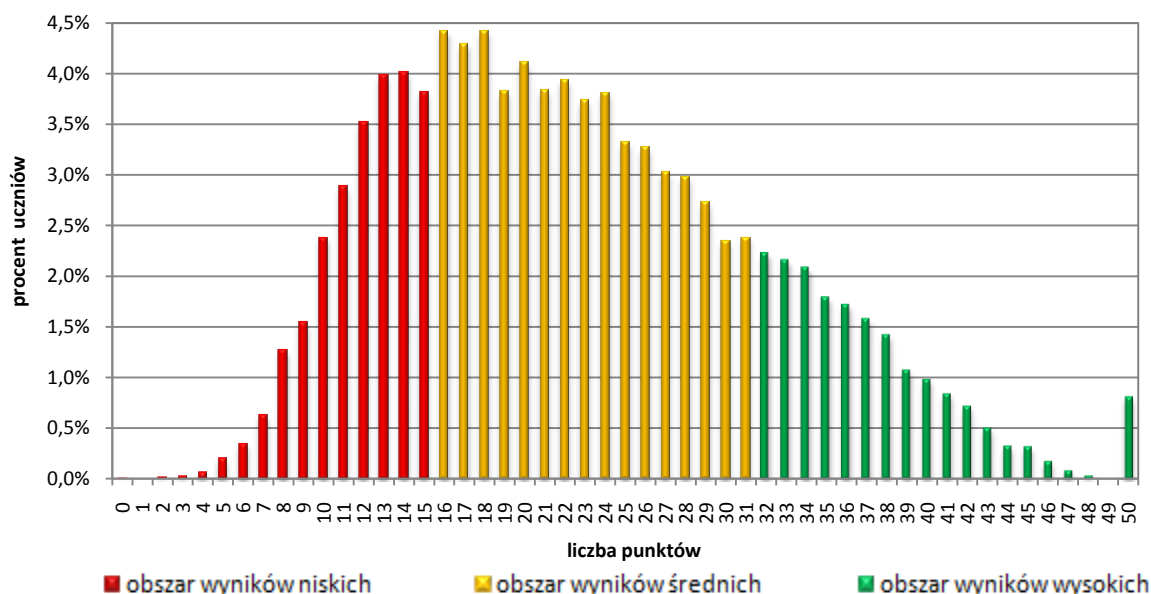

Tabela 11.2. Wyniki uczniów na skali staninowej – egzamin gimnazjalny 2011 w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112)

Stanin	Opis wyniku	Przedział punktowy	Procent uczniów w województwie	
			podlaskim	warmińsko-mazurskim
1	najniższy	0-9	3,7	4,1
2	bardzo niski	9-12	7,2	8,8
3	niski	13-15	10,5	11,8
4	niżej średni	16-19	15,1	17,0
5	średni	20-25	21,4	22,8

Stanin	Opis wyniku	Przedział punktowy	Procent uczniów w województwie	
			podlaskim	warmińsko-mazurskim
6	wyżej średni	26-31	18,2	16,7
7	wysoki	32-36	12,0	10,0
8	bardzo wysoki	37-41	7,9	5,9
9	najwyższy	42-50	4,1	3,0

Wyniki uczniów, którzy uzyskali od 0 do 15 pkt (od stanina 1. do 3.), znajdują się w obszarze wyników niskich. Wyniki gimnazjalistów, którzy na egzaminie otrzymali od 16 do 31 pkt (od stanina 4. do 6.), są w obszarze wyników średnich. Wyniki uczniów, którzy zdobyli 32 pkt i więcej (od stanina 7. do 9.), znajdują się w obszarze wyników wysokich.

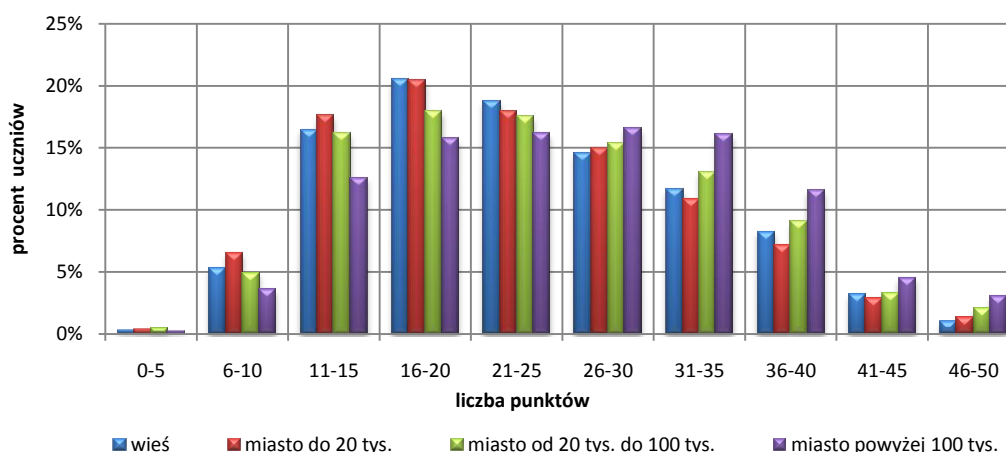
Tabela 11.3. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych obszarach osiągnięć

Obszar wyników	Opis	Staniny	Przedział punktowy	Procent uczniów w województwie	
				podlaskim	warmińsko-mazurskim
I	wyniki niskie	1-3	0-15	10,9	12,9
II	wyniki średnie	4-6	16-31	65,2	68,2
III	wyniki wysokie	7-9	32-50	24,0	18,9

11.2. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO A WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI

Na wykresach 11.3. i 11.4. oraz w tabelach 11.4. i 11.5. przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z uwzględnieniem lokalizacji szkoły w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim.

Wykres 11.3. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Wykres 11.4. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

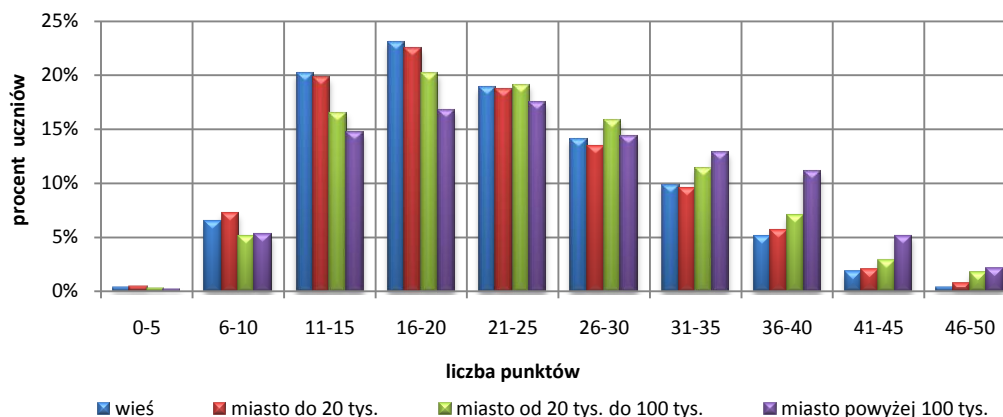

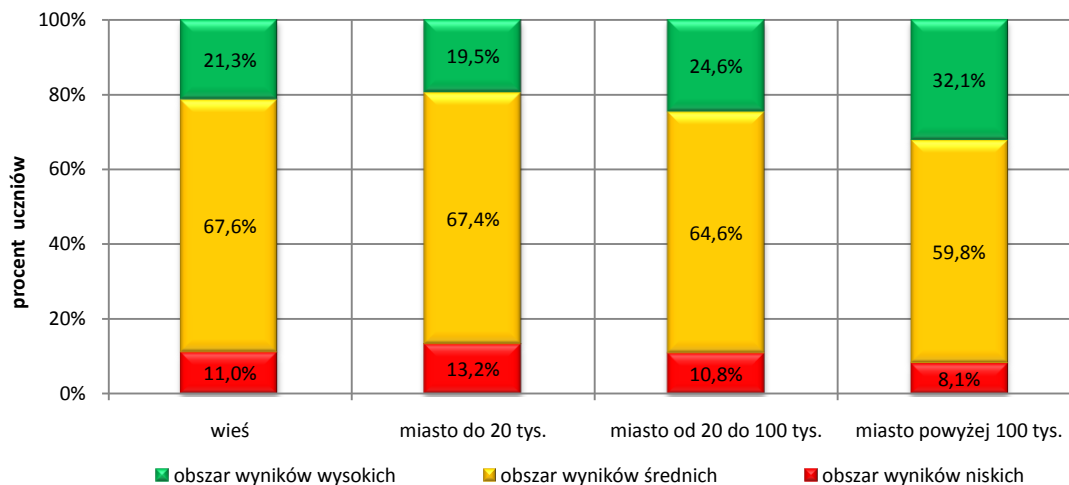
Tabela 11.4. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika							
	Liczebność	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Mediana (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	4 142	23,5	47	3	50	22,0	9,29	0,40
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3 177	23,0	46	2	50	22,0	9,41	0,41
Miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców	3 292	24,3	49	3	50	23,0	9,77	0,40
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	2 864	26,2	52	2	50	26,0	9,92	0,38

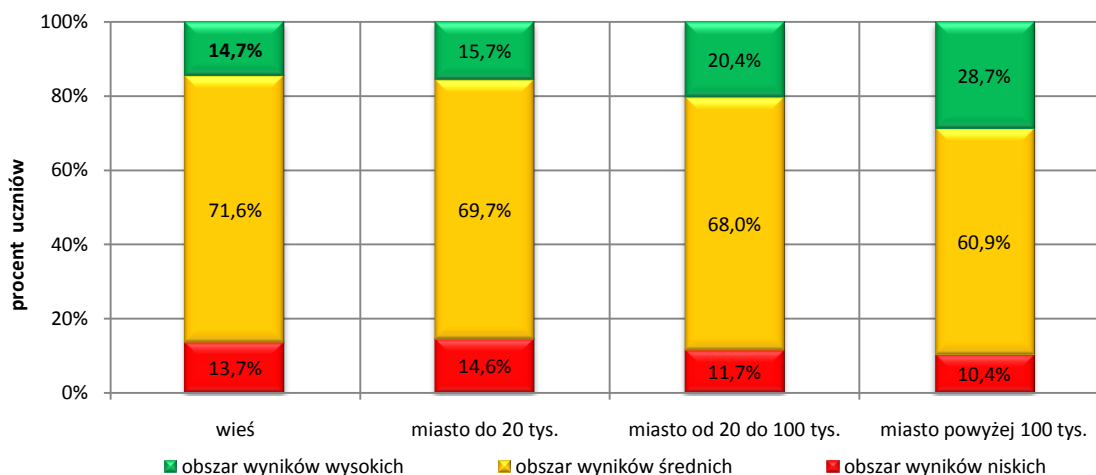
Tabela 11.5. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika							
	Liczebność	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Mediana (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	4 933	21,7	43	0	50	20,0	8,51	0,39
Miasto do 20 tys. mieszkańców	4 655	21,8	44	2	50	21,0	8,87	0,41
Miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców	3 763	23,5	47	3	50	23,0	9,34	0,40
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	3 033	25,1	50	2	50	24,0	10,10	0,40

Wykres 11.5. Rozkłady wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Wykres 11.6. Rozkłady wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

W obu województwach obserwuje się nadal różnice w wynikach uczniów w zależności od lokalizacji szkoły. Osiągnięcia gimnazjalistów ze szkół wiejskich i szkół zlokalizowanych w miastach do 20 tys. mieszkańców są niższe niż ich rówieśników uczących się w średnich i dużych miastach, chociaż z roku na rok różnice te są coraz mniejsze.

Aby zbadać współczynnik określający poziom zależności liniowej między zmiennymi (lokalizacja szkoły i wynik egzaminu), wybrano współczynnik korelacji Pearsona, który wyniósł 0,123. Natomiast współczynnik korelacji Spearmana wynosi 0,112. Okazuje się, że związek pomiędzy zmiennymi nie jest tak bardzo istotny statystycznie w przypadku egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej, jak zwykle się uważać.

Niepokoić jednak może różnica pomiędzy liczbą uczniów na wsi i w bardzo dużych miastach, w grupie wyników wysokich. Uczniów osiągających wyniki wysokie ze szkół zlokalizowanych na wsi jest mniej. W województwie podlaskim różnica pomiędzy tymi zbiorowościami (wieś, bardzo duże miasto) to 10,8% w województwie podlaskim, a w województwie warmińsko-mazurskim 14%.

Należy zauważyć, że: „W ostatnich latach nastąpiła istotna poprawa wielu czynników determinujących szanse edukacyjne na wsi: m.in. lepsza dostępność do wychowania przedszkolnego czy poprawa wyposażenia szkół i gospodarstw domowych w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu. Pod wieloma względami sytuacja szkół wiejskich jest podobna lub czasem nieco lepsza niż szkół w mieście (np. pod względem liczby uczniów przypadających na oddział czy stanowisko komputerowe). Pozostają jednak nadal istotne problemy, jak choćby: niższe wyniki egzaminów gimnazjalnych.”¹²

11.3. WYNIKI UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ I BEZ DYSLEKSJI

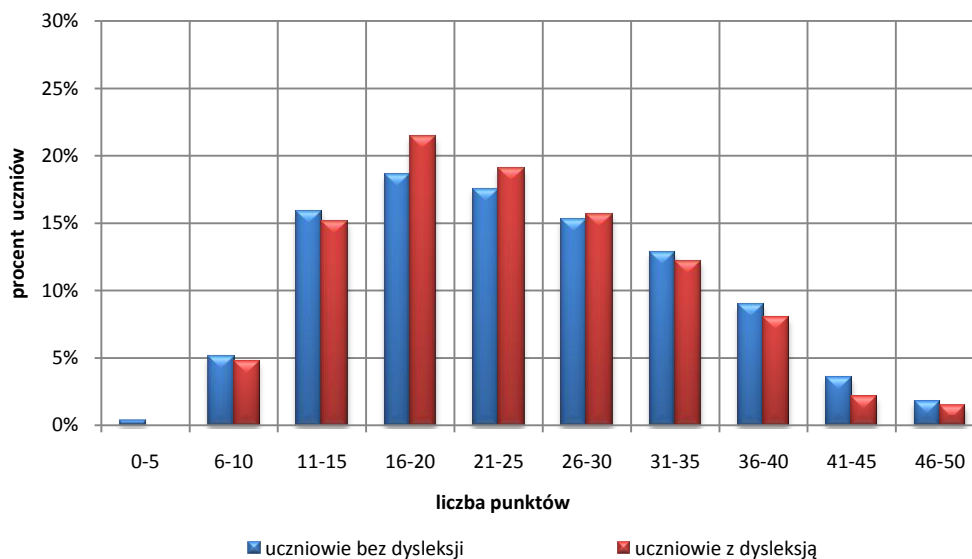
W tabeli 11.6. i na wykresach 11.7.-11.10. przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z uwzględnieniem dysleksji w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim.

Tabela 11.6. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem dysleksji

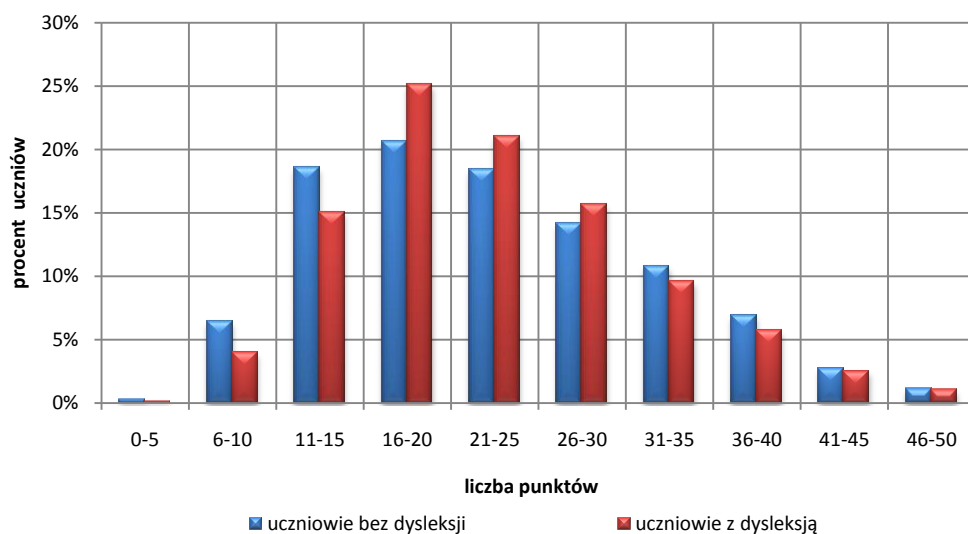
Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	uczniowie bez dysleksji	uczniowie z dysleksją	uczniowie bez dysleksji	uczniowie z dysleksją
Liczebność	12 264	1 211	14 760	1 624
Wynik średni	24,2 pkt	23,7 pkt	22,7 pkt	23,0 pkt
Procent uzyskanych punktów	48	47	45	46
Wynik najniższy	2 pkt	6 pkt	0 pkt	3 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt	50 pkt	50 pkt
Mediana	23,0 pkt	22,0 pkt	22,0 pkt	22,0 pkt
Odchylenie standardowe	9,70 pkt	9,06 pkt	9,28 pkt	8,54 pkt
Współczynnik zmienności	0,40	0,38	0,41	0,37

¹² *Potencjał obszarów wiejskich szansą rozwoju. Szanse edukacyjne na obszarach wiejskich.* Forum debaty publicznej, Kancelaria Prezydenta RP, s. 4. (www.prezydent.pl/.../2/.../szanse_educacyjne_na_obszarach_wiejskich.pdf), z dnia 15. 07. 2011r.

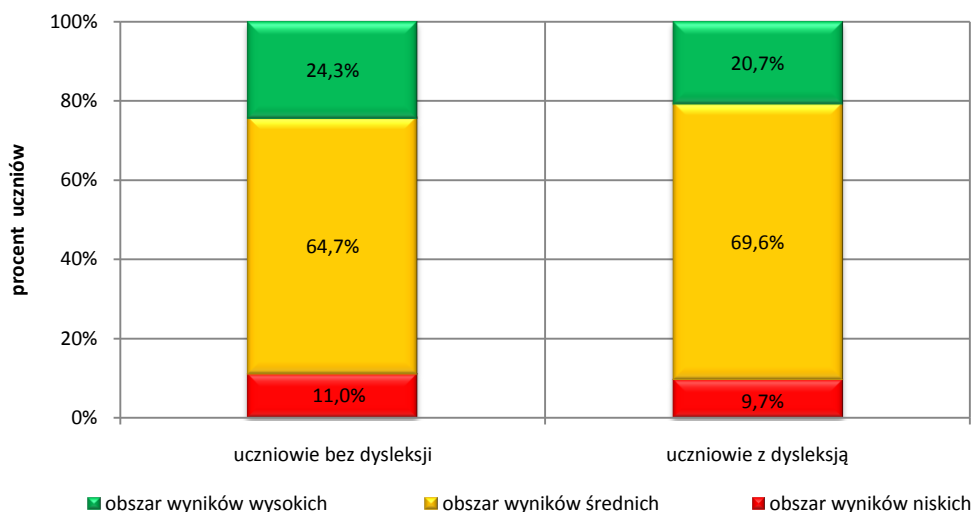
Wykres 11.7. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem dysleksji – województwo podlaskie

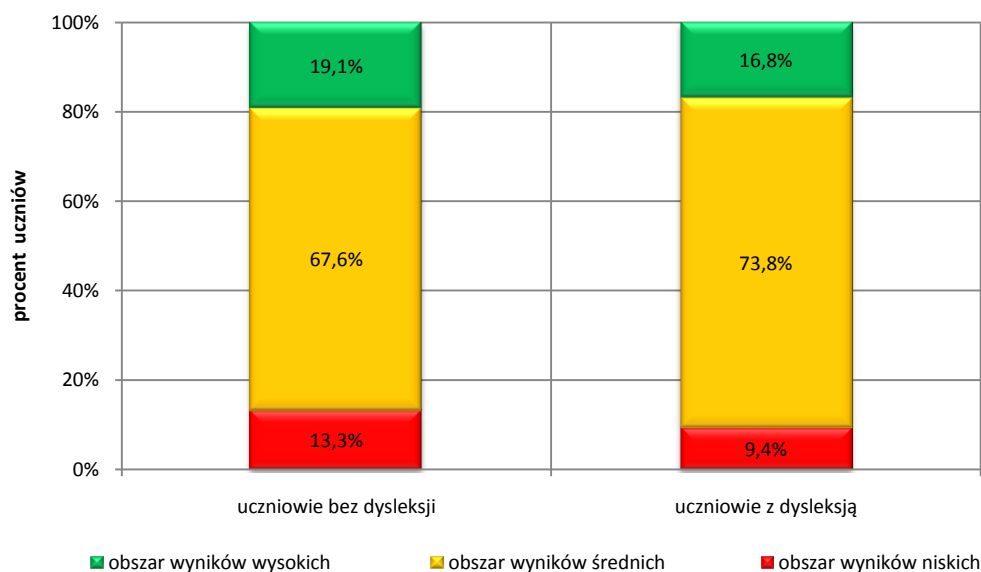
Wykres 11.8. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem dysleksji – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 11.9. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem dysleksji – województwo podlaskie

Wykres 11.10. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem dysleksji – województwo warmińsko-mazurskie

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej w grupie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się są mniej zróżnicowane niż w całej populacji. Świadczą o tym wartości odchylenia standardowego, wartości współczynnika zmienności oraz rozkłady wyników w obszarach osiągnięć (wykresy 11.9. i 11.10.). Uczniowie z dysleksją częściej niż ich rówieśnicy bez dysleksji otrzymywali wyniki w obszarze wyników średnich, a rzadziej w obszarze wyników niskich.

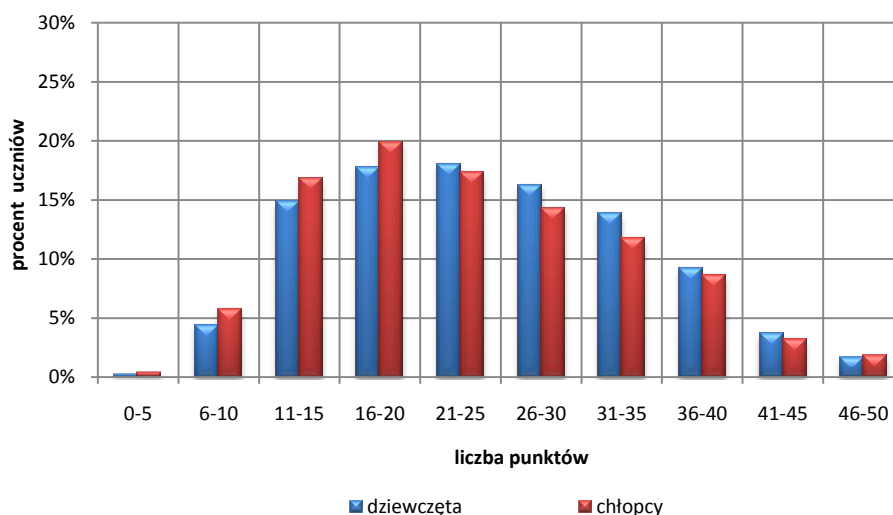
11.4. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO A PŁEĆ UCZNIÓW

W tabeli 11.7 i na wykresach 11.11.-11.14. zamieszczonych poniżej przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej z uwzględnieniem płci uczniów w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

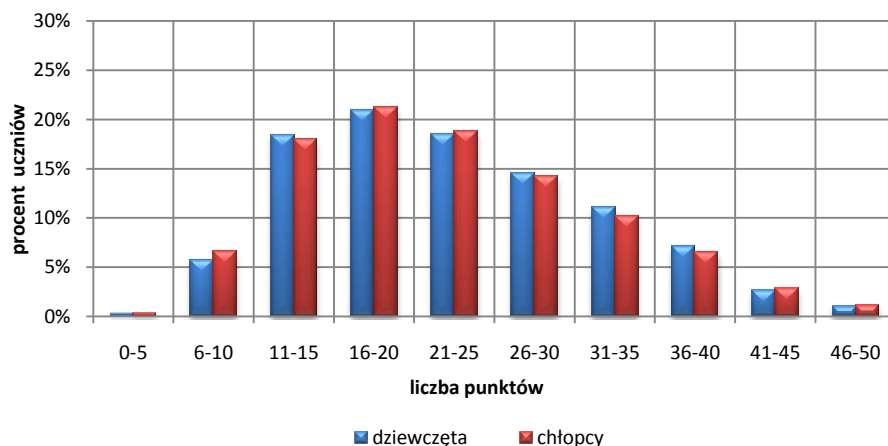
Tabela 11.7. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	dziewczęta	chłopcy	dziewczęta	chłopcy
Liczebność	6 613	6 862	8 131	8 253
Wynik średni	24,6 pkt	23,7 pkt	22,9 pkt	22,6 pkt
Procent uzyskanych punktów	49	47	46	45
Wynik najniższy	3 pkt	2 pkt	0 pkt	2 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt	50 pkt	50 pkt
Mediana	24,0 pkt	22,0 pkt	22,0 pkt	21,0 pkt
Odchylenie standardowe	9,54 pkt	9,72 pkt	9,16 pkt	9,26 pkt
Współczynnik zmienności	0,39	0,41	0,40	0,41

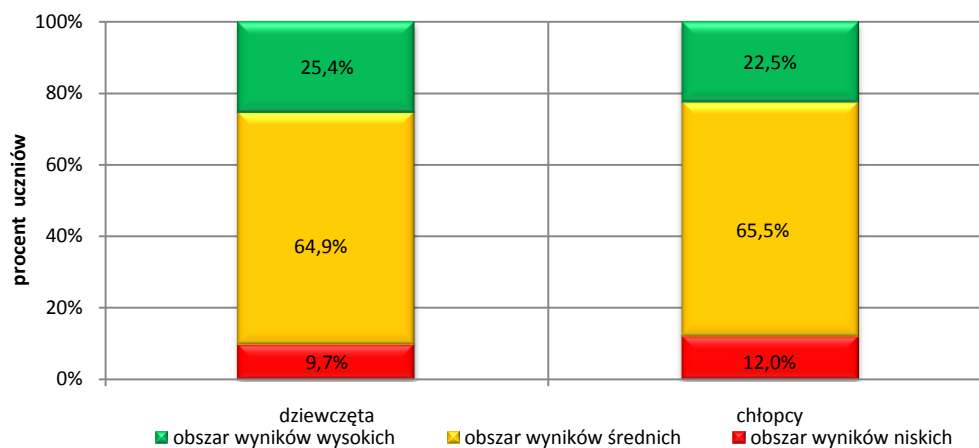
Wykres 11.11. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo podlaskie

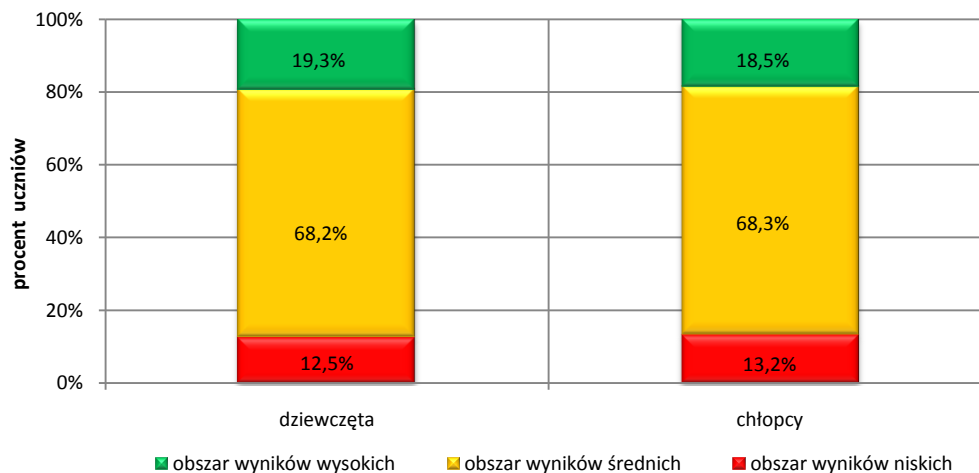
Wykres 11.12. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 11.13. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem płci uczniów – województwo podlaskie

Wykres 11.14. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych obszarach wyników z uwzględnieniem płci uczniów – województwo warmińsko-mazurskie

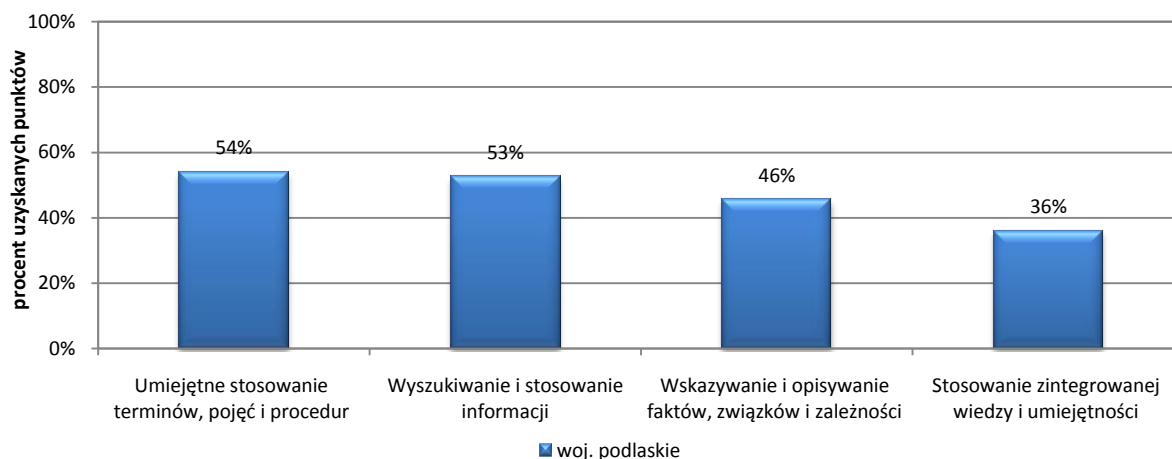
Płeć nie jest tą zmienną, która ma istotny wpływ na wyniki osiągnięte przez uczniów w części matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego. Nie zaobserwowano związku pomiędzy płcią a wynikiem średnim na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej. Jedynie w województwie podlaskim zaobserwowano większy udział wyników chłopców w grupie wyników niskich (różnica 2,3%).

11.5. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI

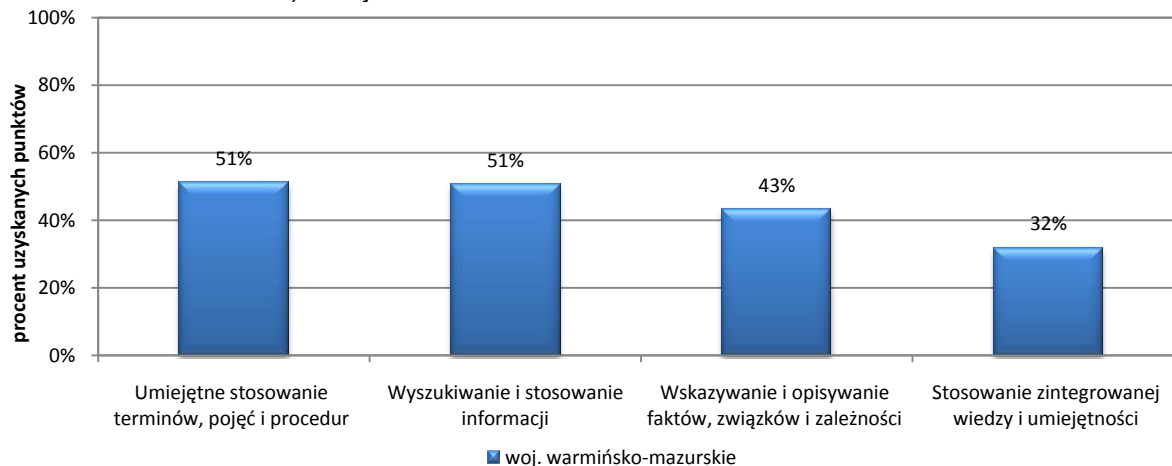
Stopień opanowania przez uczniów umiejętności z obszarów wymagań sprawdzanych poszczególnymi zadaniami określono poprzez poziom wykonania tych zadań, tj. poprzez podanie procentu punktów uzyskanych przez wszystkich zdających w stosunku do liczby punktów możliwych do otrzymania za ich poprawne rozwiązanie.

Osiągnięcia uczniów w OKE według sprawdzanych umiejętności określonych standardami są zróżnicowane. Trzecioklasiści najlepiej opanowali umiejętności *stosowania terminów, pojęć i procedur (obszar I) oraz wyszukiwania i stosowanie informacji (obszar II)*. Za rozwiązanie ich zdający otrzymali 52% punktów możliwych do uzyskania. Opanowali zatem te umiejętności na poziomie koniecznym. Najmniej punktów otrzymali w zakresie *stosowania zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów*, uzyskując średnio 2,7 punktu, czyli 34% punktów możliwych do otrzymania.

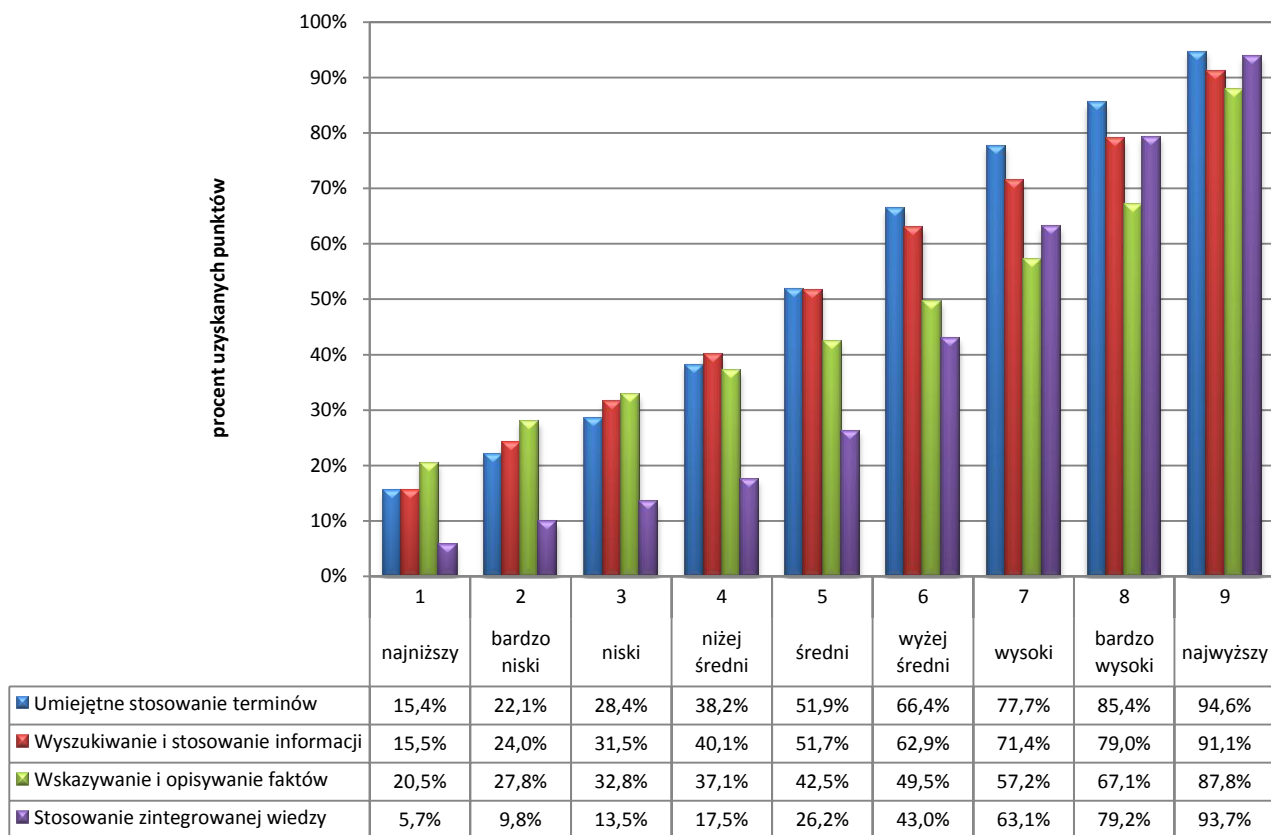
Wykres 11.15. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz standardowy GM-1-112) – województwo podlaskie

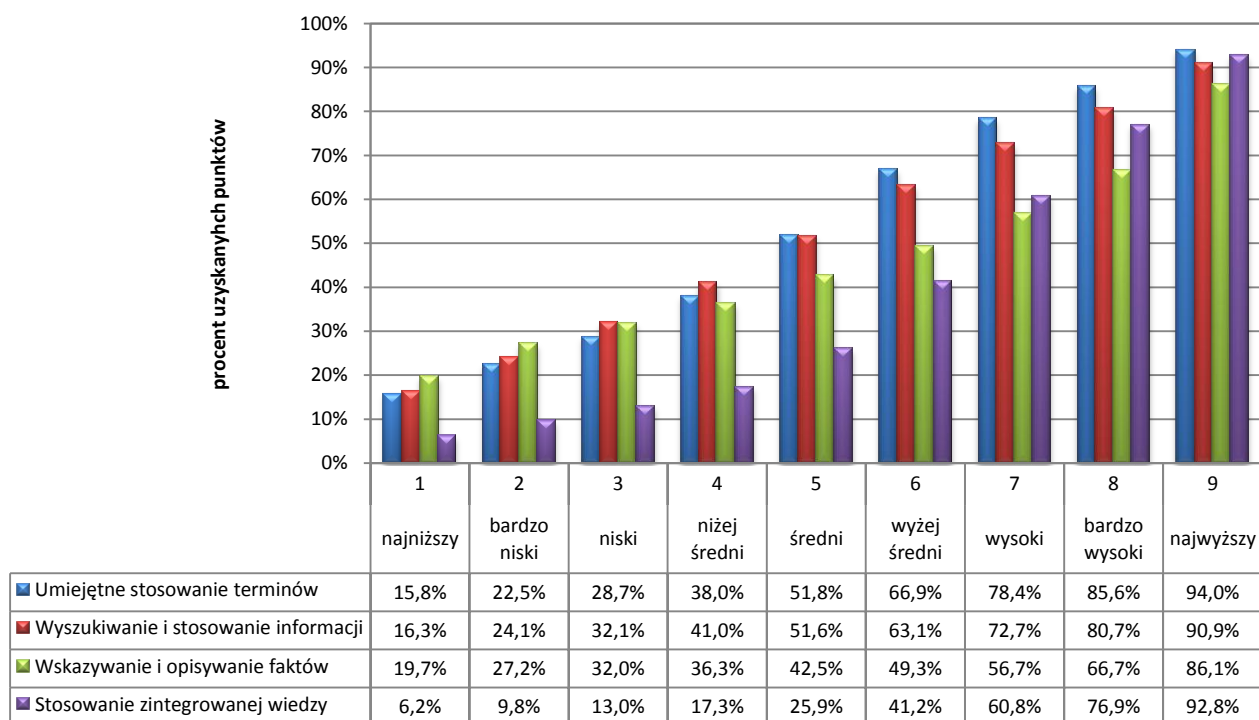
Wykres 11.16. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz standardowy GM-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

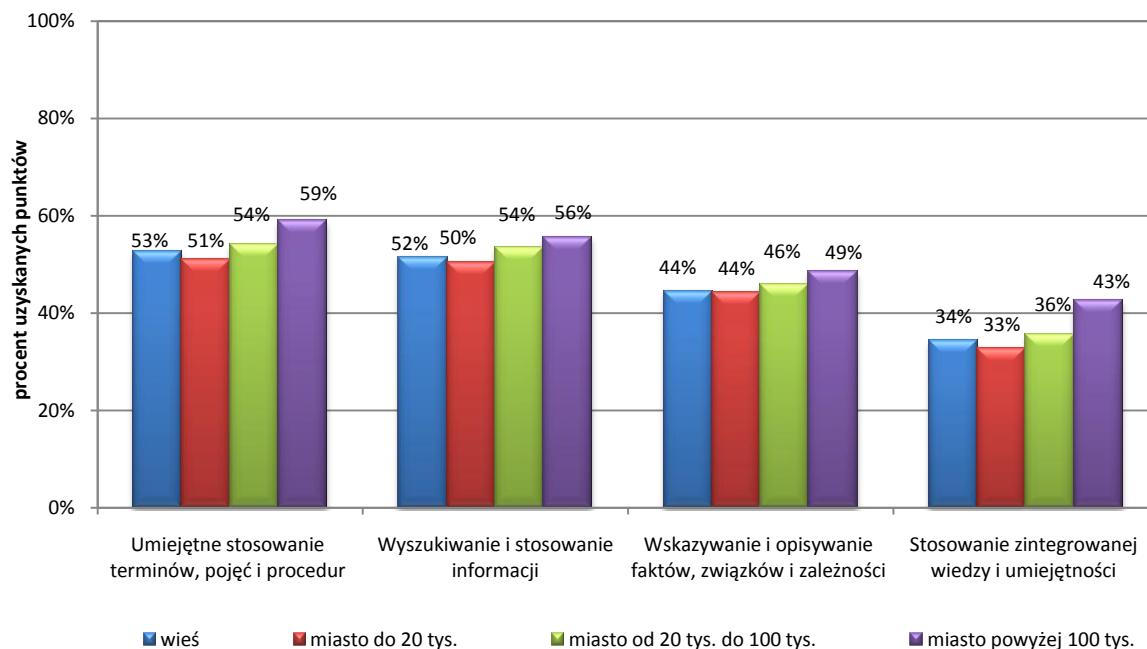
Wykres 11.17. Stopień opanowania badanych umiejętności uczniów, których wyniki znajdują się w poszczególnych przedziałach staninowych (arkusz standardowy GM-1-112) – województwo podlaskie

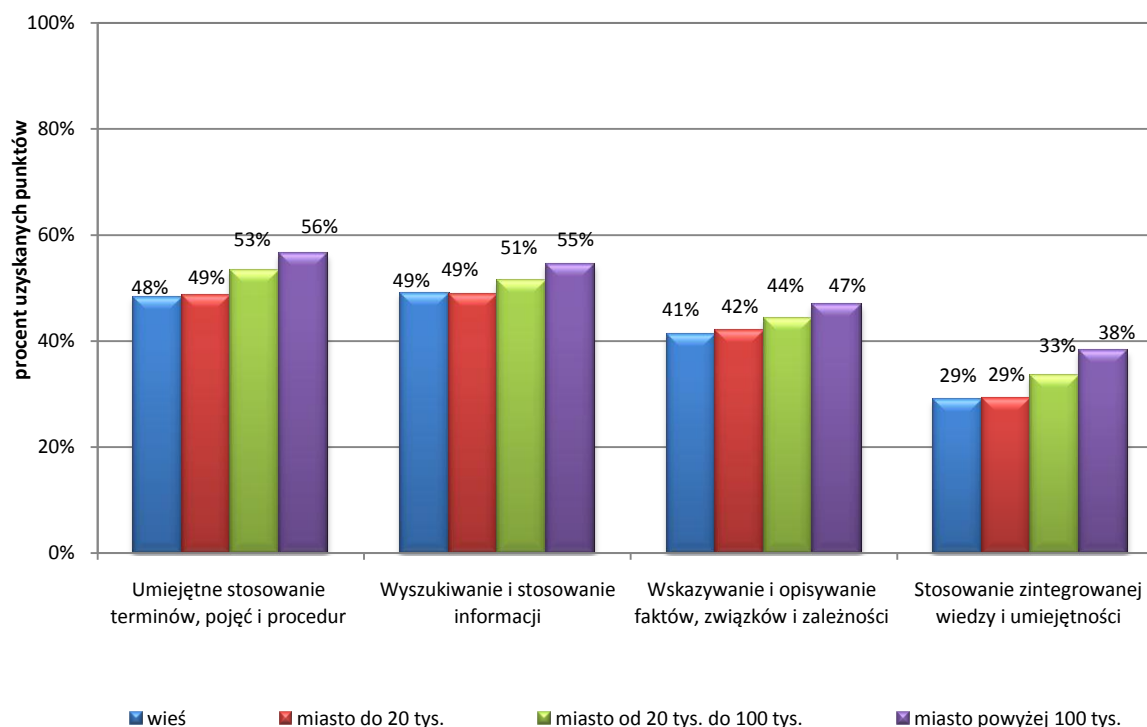
Wykres 11.18. Stopień opanowania badanych umiejętności uczniów, których wyniki znajdują się w poszczególnych przedziałach staninowych (arkusz standardowy GM-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

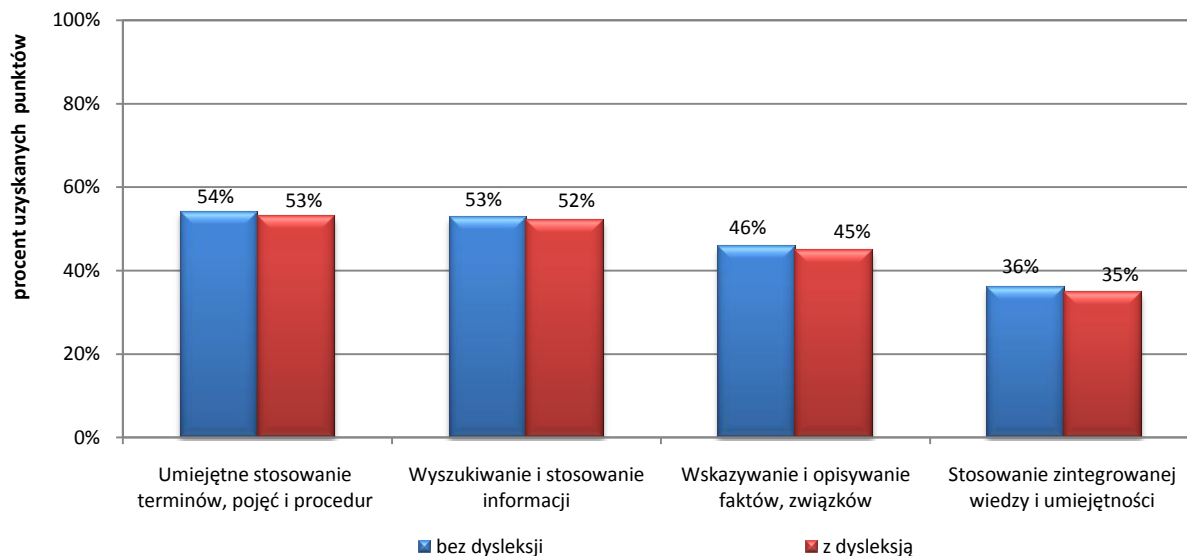
Wykres 11.19. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

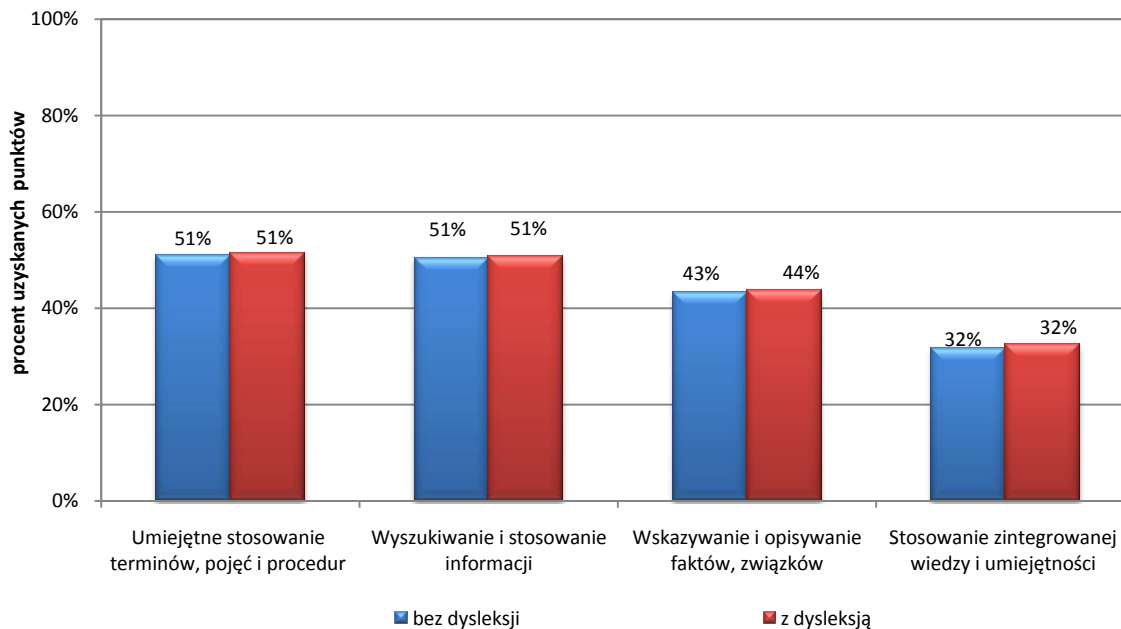
Wykres 11.20. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

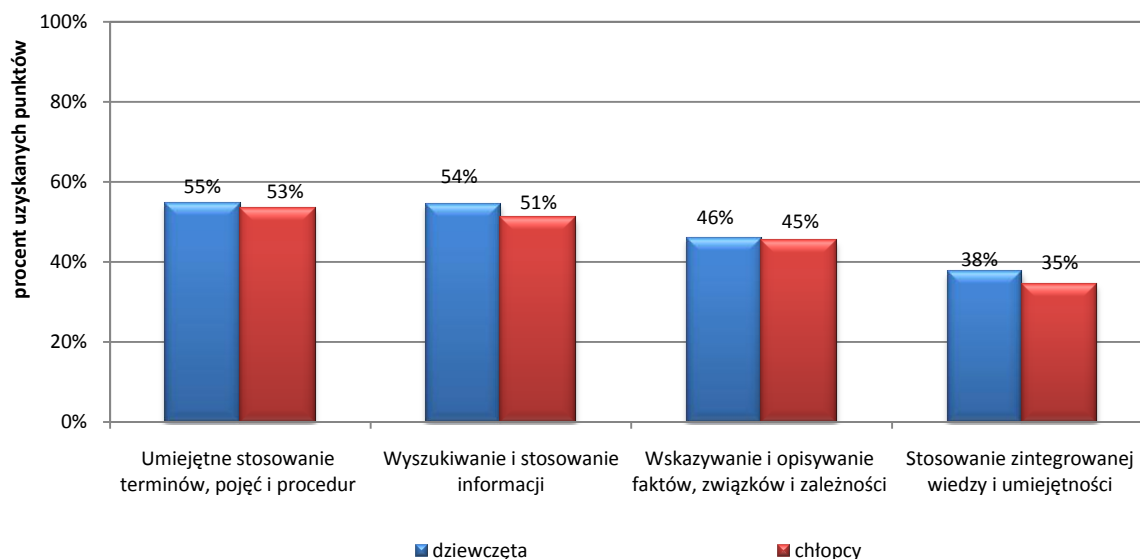
Wykres 11.21. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem dysleksji rozwojowej – województwo podlaskie

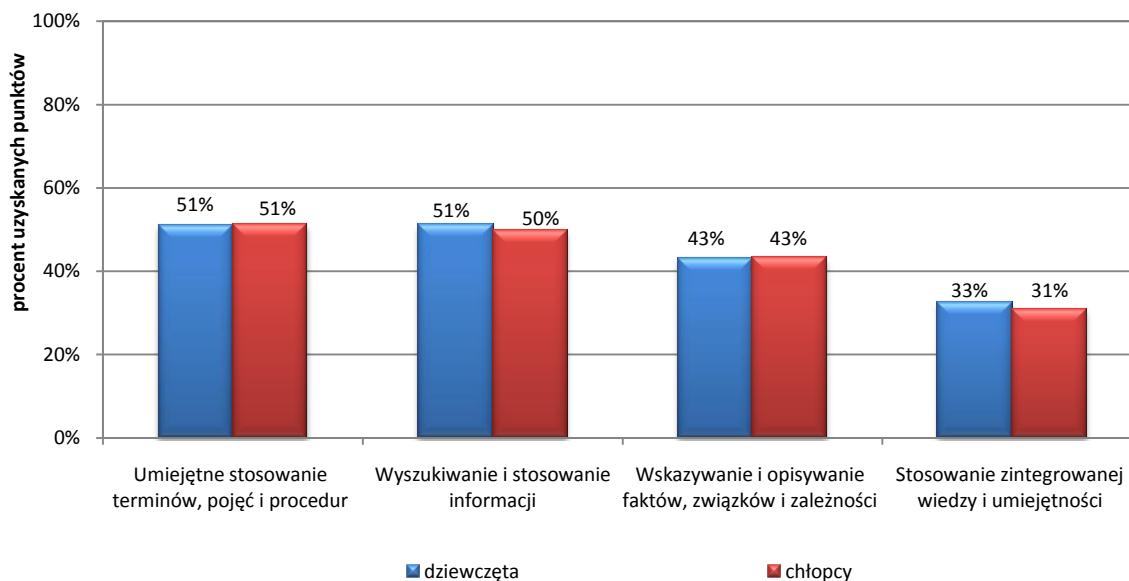
Wykres 11.22. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem dysleksji rozwojowej – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 11.23. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo podlaskie

Wykres 11.24. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo warmińsko-mazurskie

Wykresy 11.17. i 11.18. prezentują stopień opanowania umiejętności w obszarach standardów wymagań przez grupy zdających o wynikach znajdujących się w kolejnych staninach.

Z przedstawionych danych wynika między innymi, że:

- stopień opanowania przez zdających sprawdzanych wiadomości i umiejętności we wszystkich obszarach standardów wymagań rośnie wraz ze wzrostem numeru stanina;
- tylko zdający, których wyniki mieszczą się w stanie 9., opanowali w stopniu zadowalającym badane umiejętności ze wszystkich obszarów standardów wymagań;
- zdający o wynikach zawartych w staninach 1., 2., 3. i 4. nie opanowali nawet w stopniu koniecznym sprawdzanych umiejętności z żadnego z obszarów standardów wymagań.

Analizując stopień opanowania badanych testem matematyczno-przyrodniczym umiejętności uczniów, wzięto pod uwagę takie zmienne niezależne, jak: lokalizacja szkoły, występowanie dysleksji rozwojowej, płeć. Stwierdzić można, że jedynie w przypadku lokalizacji szkoły obserwuje się różnice w opanowaniu umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.

Istotnym wydaje się pytanie o wpływ różnych zmiennych na stopień opanowania umiejętności w sytuacji, gdy są one opanowane w sposób konieczny tylko w przypadku dwóch umiejętności: *stosowania terminów, pojęć i procedur (obszar I) oraz wyszukiwania i stosowanie informacji (obszar II)*. Z pewnością na wynik wpływa wiele innych czynników, np. potencjał intelektualny ucznia, kapitał kulturowy i ekonomiczny rodziny jak i zasoby materialne i niematerialne szkoły. Nie jest możliwa analiza wszystkich tych czynników w tym materiale. Warto jednakże mieć je na uwadze, analizując wyniki egzaminów w szkole.

Pewne jest, że „wiedza i warsztat myślenia przyrodnika pozwala zrozumieć zjawiska zachodzące w świecie natury i świecie techniki, ale także pomaga uporządkować procesy społeczne i cywilizacyjne. Jest podstawą kształcenia zawodowego przyszłych inżynierów, techników, lekarzy, naukowców, ale także rzemieślników, kierowców i pracowników fizycznych. Pomaga w codziennym życiu.”¹³ Bardzo istotne jest, ażeby uczniowie zrozumieli, że te umiejętności, które są badane na egzaminie gimnazjalnym, a które są w różny sposób przekazywane uczniom podczas edukacji szkolnej, mają bezpośrednie przełożenie na podejmowanie decyzji w wielu sytuacjach życia codziennego (np.: w ocenie rzetelności informacji handlowych, podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących własnego zdrowia, ocenie zagrożeń itp.). „Nie jest przypadkiem, że kraje uznawane za najbardziej innowacyjne, np. Finlandia, charakteryzują się lepszymi wynikami uczniów w rozumowaniu w naukach przyrodniczych i większym zainteresowaniem badaniami naukowymi.”¹⁴

Znaczenie przedmiotów przyrodniczych z pewnością podniesie podjęta w 2010 r. decyzja o nowym kształcie egzaminu. Od 2012 roku część przyrodnicza będzie oceniana niezależnie od części matematycznej. Celem wprowadzanych zmian jest m. in. podniesienie jakości kształcenia przedmiotów przyrodniczych.

¹³ M. Fedorowicz, M. Sitek, (red. merytoryczna), *Spółeczeństwo w drodze do wiedzy. Raport o stanie edukacji 2010*, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2011, s. 159.

¹⁴ Tamże, s. 161.

12. OPIS ZESTAWU ZADAŃ Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH – ARKUSZ STANDARDOWY

Zestaw zadań z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (GM-1-112) sprawdzał stopień opanowania przez uczniów kończących trzecią klasę gimnazjum wiadomości i umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych i podstawie programowej kształcenia ogólnego.

Zadania z arkusza egzaminacyjnego, obejmowały wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych: matematyki, biologii, geografii, chemii, fizyki i astronomii oraz ścieżek edukacyjnych związanych z tymi przedmiotami.

Zestaw egzaminacyjny z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych składał się z 36 zadań: 25 zadań zamkniętych wyboru wielokrotnego i 11 zadań otwartych, których rozwiązanie wymagało samodzielnego sformułowania odpowiedzi. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 50 punktów.

Zadania sprawdzały wiadomości i umiejętności z następujących obszarów standardów:

I obszar – umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu;

II obszar – wyszukiwanie i stosowanie informacji;

III obszar – wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych;

IV obszar – stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów.

W obszarze *umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- wybieranie właściwych terminów do opisu obiektów przyrodniczych;
- wykonywanie obliczeń w sytuacjach praktycznych, w tym: stosowanie własności działań, operowanie procentami, posługiwanie się jednostkami miar i posługiwanie się przybliżeniami;
- posługiwanie się własnościami figur, w tym: obliczanie pól figur płaskich.

W obszarze *wyszukiwanie i stosowanie informacji* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- odczytywanie informacji;
- operowanie informacją, w tym: selekcjonowanie, interpretowanie i przetwarzanie informacji.

W obszarze *wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- wskazywanie prawidłowości w funkcjonowaniu układów i systemów, w tym wykorzystywanie zasad i praw do objaśniania zjawisk;
- posługiwanie się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych, w tym: zapisywanie wielkości za pomocą symboli, zapisywanie związków i procesów za pomocą równań;
- stosowanie zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych.

W obszarze *stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- stosowanie technik twórczego rozwiązywania problemów;
- analizowanie sytuacji problemowej;
- tworzenie modelu sytuacji problemowej;
- tworzenie i realizowanie planu rozwiązania;
- opracowywanie wyników.

Tabela 12.1. Plan zestawu (arkusz standardowy GM-1-112)

Obszar standardów/standard		Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
I	Umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu	15	30	1, 2, 3, 6, 10, 14, 17, 18, 19, 20, 25, 29, 34
II	Wyszukiwanie i stosowanie informacji	12	24	7, 8, 13, 22, 24, 26, 27, 28, 32
III	Wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych	15	30	4, 9, 11, 12, 15, 21, 23, 31, 33, 36
IV	Stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów	8	16	5,16, 30, 35
Razem		50	100	

Szczegółowy opis sprawdzanych czynności i liczbę punktów, które można było za nie uzyskać, zawiera kartoteka zamieszczona w aneksie.

13. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA, ARKUSZ STANDARDOWY

Wykres 13.1. Poziom wykonania zadań z testu matematyczno-przyrodniczego (arkusz standardowy GM-1-112) – województwo podlaskie

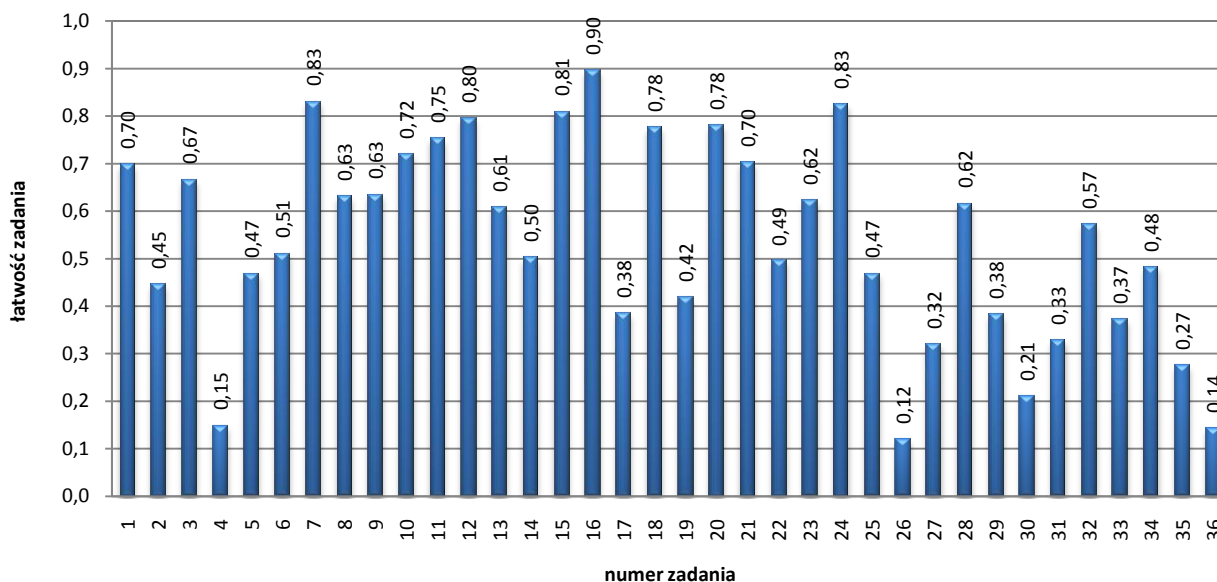

Tabela 13.1. Klasyfikacja zadań z testu matematyczno-przyrodniczego (GM-1-102) ze względu na poziom ich wykonania przez uczniów z województwa podlaskiego z uwzględnieniem obszarów standardów

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	-	2, 17, 19, 25, 29, 34	3, 6, 14	1, 10, 18, 20	-
II obszar		26	22, 27	8, 13, 28, 32	7, 24	-
III obszar		4, 36	31, 33	9, 23	11, 12, 15, 21	-
IV obszar		-	5, 30, 35	-	-	16
Liczba zadań		3	13	9	10	1
Liczba punktów		5	23	11	10	1

Poziom wykonania wszystkich zadań zamkniętych wyniósł 62%, a wszystkich zadań otwartych 35%.

Dla gimnazjalistów ze szkół województwa podlaskiego trzy zadania okazały się bardzo trudne i jedno bardzo łatwe. Najwięcej punktów można było uzyskać za zadania trudne. Najłatwiejsze dla uczniów było zdanie 16, najtrudniejsze zaś zadania 4, 26 i 36.

Wykres 13.2. Poziom wykonania zadań z testu matematyczno-przyrodniczego (arkusz standardowy GM-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

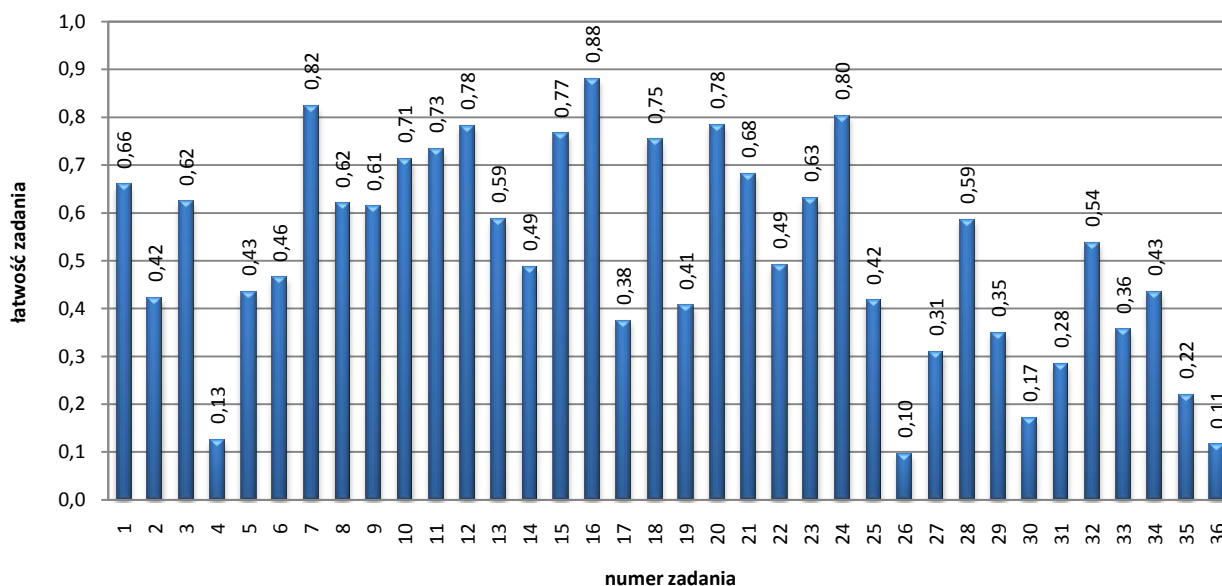

Tabela 13.2. Klasyfikacja zadań z testu matematyczno-przyrodniczego (GM-1-102) ze względu na poziom ich wykonania przez uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem obszarów standardów

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	-	2, 6, 14, 17, 19, 25, 29, 34	1, 3	10, 18, 20	-
II obszar		26	22, 27	8, 13, 28, 32	7, 24	-
III obszar		4, 36	31, 33	9, 21, 23	11, 12, 15	-
IV obszar		30	5, 35	-	16	-
Liczba zadań		4	14	9	9	-
Liczba punktów		7	23	11	9	-

Poziom wykonania wszystkich zadań zamkniętych wyniósł 60%, a wszystkich zadań otwartych 31%.

Arkusz zawierał zróżnicowane zadania pod względem ich łatwości. Najwięcej było zadań trudnych i można było za nie uzyskać najwięcej punktów. Najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 16 (analizowanie sytuacji problemowej – określenie problemu badawczego), najtrudniejsze zaś były zadania 4 i 36 (posługiwanie się językiem symboli i wyrażań algebraicznych) oraz 26 (operowanie informacją).

14. UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA, ARKUSZ STANDARDOWY

14.1. UMIEJĘTNE STOSOWANIE TERMINÓW, POJĘĆ I PROCEDUR Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH NIEZBĘDNYCH W PRAKTYCE ŻYCIOWEJ I DALSZYM KSZTAŁCENIU (I GM)

Umiejętności gimnazjalistów określone w obszarze standardów *stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu* sprawdzane były na egzaminie za pomocą 13 zadań. Spośród tych zadań trzy okazały się dla uczniów łatwe, dwa – umiarkowanie trudne, a osiem – bardzo trudne. Uczniowie za zadania z tego obszaru zdobyli średnio w województwie podlaskim 8,1 pkt, a w województwie warmińsko-mazurskim 7,7 pkt na 15 pkt możliwych do uzyskania. Bardzo dobry wynik (14-15 pkt) uzyskało około 6% piszących. Najczęstszym wynikiem uzyskanym za zadania z I obszaru przez gimnazjalistów z województwa podlaskiego było 9 punktów, natomiast z województwa warmińsko-mazurskiego 5 pkt. Około 5% gimnazjalistów otrzymało zaledwie 0-2 punkty. Ponad jedna trzecia uczniów uzyskała wyniki niskie od 4 do 7 punktów.

Tabela 14.1. Poziom opanowania poszczególnych umiejętności z obszaru *umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu* (GM-1-112)

Sprawdzana umiejętność	Procent uzyskanych punktów		Numery zadań
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie	
Uczeń: stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	53	50	14, 17, 20, 34
wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	56	53	1, 2, 3, 6, 10, 18, 19, 29
posługuje się własnościami figur	47	42	25

Najlepiej uczniowie radzili sobie z wykonywaniem obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych. Trudniejsze dla trzecioklasistów było stosowanie terminów i pojęć matematyczno-przyrodniczych. Posługiwanie się własnościami figur sprawdzane było tylko jednym zadaniem zamkniętym. Najłatwiejszą dla gimnazjalistów czynnością okazało się nazwanie procesu rozpadu kwasów, zasad i soli na jony pod wpływem wody. Trudność sprawiło im obliczenie kwoty rachunku dla określonej liczby połączeń w dwóch taryfach oraz wskazanie taryfy korzystniejszej.

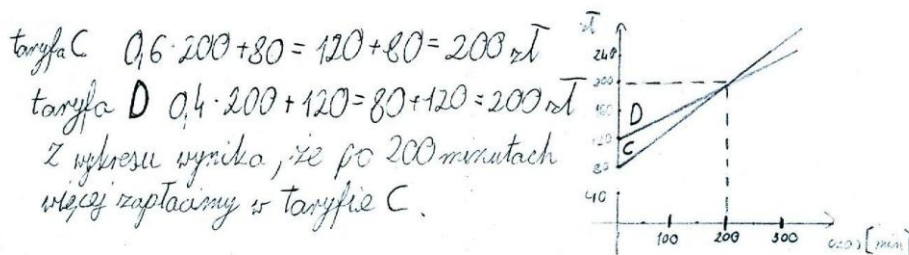
Stosowanie terminów i pojęć matematyczno-przyrodniczych sprawdzano czterema zadaniami, z których jedno (zadanie 20) okazało się dla uczniów łatwe (nazwanie procesu rozpadu kwasów, zasad i soli na jony pod wpływem wody). Z określeniem kierunku przepływu krwi w aorcie (zadanie 14) poradziło sobie niespełna 50 na 100 gimnazjalistów. Prawie co czwarty gimnazjalista wiedział, że w aorcie płynie krew natlenowana, ale pomylił kierunek przepływu. Różnicę w budowie komórek bakterii i organizmów jądrowych (zadanie 17) wskazało około 38% uczniów. Zadanie 34, w którym należało podać nazwy wielkości fizycznych i ich jednostki w układzie SI, okazało się dla uczniów trudne: 40 na 100 uczniów nie otrzymało żadnego punktu za to zadanie. Uczniowie mylą nazwy wielkości fizycznych i ich jednostki. Gimnazjaliści często w nazwie jednostki oporu elektrycznego wpisywali błędną nazwę *omega*. Maksymalną liczbę punktów (2 p.) za to zadanie otrzymał prawie co trzeci trzecioklasista.

Wykonywanie obliczeń w różnych sytuacjach praktycznych sprawdzano siedmioma zadaniami zamkniętymi i jednym zadaniem otwartym. Uczniowie dobrze poradzili sobie z obliczeniem czasu obrotu Ziemi wokół własnej osi o podany kąt (zadanie 10) oraz z obliczeniem masy cząsteczkowej związku chemicznego (zadanie 18). Z obliczeniem liczby na podstawie jej procentu (zadanie 1) poradziło sobie 68 na 100 gimnazjalistów. Zadanie 2, w którym sprawdzano umiejętność obliczenia procentu danej liczby wyrażonej w procentach, okazało się zadaniem trudniejszym niż zadanie 1 – jedynie 43% uczniów wskazało prawidłową odpowiedź. Średnią arytmetyczną liczb (zadanie 6) obliczyło 48 na 100 uczniów. Prawie co czwarty gimnazjalista wybrał błędną odpowiedź 3,8. Uczniowie wybierający tę odpowiedź prawdopodobnie mają problemy z poprawnością wykonywania rachunków i zastosowaniem średniej arytmetycznej. Natomiast co piąty uczeń błędnie obliczył średnią arytmetyczną jako średnią dwóch, a nie sześciu ocen. Zadanie 19, w którym należało obliczyć stosunek masowy pierwiastków w związku chemicznym, okazało się dla gimnazjalistów trudne, około 40% uczniów prawidłowo rozwiązało to zadanie. Co dziewiąty trzecioklasista porównywał masę wodoru do masy węgla zamiast masy węgla do masy wodoru. Natomiast co trzeci uczeń obliczył stosunek liczby atomów wodoru do liczby atomów węgla w etanie.

W **zadaniu 29** należało obliczyć kwotę rachunku dla określonej liczby połączeń w dwóch taryfach oraz wskazać taryfę korzystniejszą. Niespełna połowa uczniów nie otrzymała żadnego punktu za to zadanie. Byli to uczniowie, którzy nie podjęli próby rozwiązania zadania lub nie stosowali poprawnych metod porównania kosztu połączeń. Maksymalną liczbę punktów za zadanie (2 p.) otrzymał co piąty trzecioklasista. Co trzeci gimnazjalista otrzymał jeden punkt za rozwiązanie tego zadania – stracił punkt za wykonanie obliczeń lub niewskazanie korzystniejszej oferty. Przykładowo w mnożeniu 200 przez 0,4 zamiast 80 uczniowie otrzymywali 8. Przy pisemnym mnożeniu liczb dziesiętnych wstawiali w niewłaściwym miejscu przecinek.

Przykłady rozwiązań poprawnych

Gimnazjaliści, którzy za rozwiązanie zadania otrzymali maksymalną liczbę punktów, zastosowali poprawną metodę obliczenia kwoty rachunku dla określonej liczby połączeń w taryfach C i D oraz wskazali taryfę korzystniejszą. W rozwiązaniach tego zadania wystąpiły różnorodne sposoby porównania obu taryf, co ilustrują poniższe prace.

Odpowiedź: Taryfa D jest korzystniejsza

x - różnica w abonamencie między taryfą D i C
 y - różnica w koszcie rozmowy za minutę między taryfą A i C i D
 $x = 120zł - 80zł = 40zł$
 $y = 0,6zł_{\text{min}} - 0,4zł_{\text{min}} = 0,2zł_{\text{min}}$
 n - il. minut, po których taryfa D staje się korzystniejsza
 $n = \frac{x}{y}$
 $n = \frac{40zł}{0,2zł_{\text{min}}} = 200\text{min}$
 Odpowiedź: ...jeśli...miesięczny...czas...abonament...jest...nie...mniejszy...niż...200min, to
 korzystniejsza jest taryfa D.

Przykłady odpowiedzi częściowo poprawnych

Uczniowie często poprawnie obliczali kwoty rachunków w obu taryfach jedynie dla więcej niż 200 minut, wskazując przy tym taryfę korzystniejszą. Bywały rozwiązania, w których uczniowie obliczali kwotę rachunku w obu taryfach dla 200 minut, ale obliczenia te skreślali, uznając, że skoro wynik tych obliczeń nie wskazuje korzystniejszej oferty, to nie są one potrzebne.

Dla taryfy C
 $210\text{min} \cdot 0,60zł = 126zł$
 $126zł + 80zł = 206zł$

Dla taryfy D
 $210\text{min} \cdot 0,40zł = 84zł$
 $84zł + 120zł = 204zł$

$206zł > 204zł$

Odpowiedź: Jeżeli...czas...połączeń...jest większy niż 200 min...to
 korzystniejsza jest taryfa D.

W prezentowanym poniżej rozwiązaniu uczeń oblicza kwotę rachunku w obu taryfach dla 200 minut i wskazuje obie oferty jako jednakowo korzystne. Uczeń nie sprawdza wysokości miesięcznego rachunku dla więcej niż 200 minut.

Taryfa C:
 $200\text{min} \cdot 0,60zł = 120zł$
 $120zł + 80 = 200zł$

Taryfa D:
 $200\text{min} \cdot 0,40zł = 80zł$
 $80zł + 120zł = 200zł$

Odpowiedź: Obie taryfy są tak samo korzystne.....

Przykłady odpowiedzi niepoprawnych

Po dokładnym przeczytaniu treści zadania uczeń powinien ustalić, jakie wielkości są potrzebne do rozwiązania zadania. Zdarzały się rozwiązania, w których uczniowie nie uwzględniali w obliczeniach wysokości abonamentu.

$$0,60 \text{ zł} \cdot 200 \text{ min} = 120$$

$$0,40 \text{ zł} \cdot 120 \text{ min} = 48$$

$$\begin{array}{r} 2000 \\ 0,60 \\ \hline 12000 \\ 0000 \\ \hline 12000 \end{array} \quad \begin{array}{r} 1200 \\ 0,4 \\ \hline 1800 \end{array}$$

Odpowiedź: *Kompozycja Turyfa* — *jest zdecydowanie*
kompozycja.

Posługiwanie się własnościami figur sprawdzano jednym zadaniem zamkniętym. Z obliczeniem pola figury płaskiej poradziło sobie 44 na 100 uczniów. Prawie co trzeci gimnazjalista wybrał błędną odpowiedź 36 cm². Uczniowie wybierający tę odpowiedź prawdopodobnie przyjęli, że pole figury zamalowanej jest czwartą częścią pola kwadratu. Mogli też błędnie przypisać podstawie zamalowanego trójkąta 6 cm i przyjąć za wysokość 12 cm.

Umiejętności gimnazjalistów z obszaru standardów *wyszukiwanie i stosowanie informacji* sprawdzane były na egzaminie za pomocą 9 zadań, spośród których dwa okazały się dla uczniów łatwe, cztery umiarkowanie trudne, dwa trudne oraz jedno bardzo trudne. Uczniowie za zadania z tego obszaru zdobyli średnio w województwie podlaskim 6,3 pkt, a w województwie warmińsko-mazurskim 6,1 pkt na 12 pkt możliwych do uzyskania. Bardzo dobry wynik w II obszarze (11-12 pkt) uzyskał co osiemnasty gimnazjalista. Niespełna 8% gimnazjalistów uzyskało 0-2 punkty. Najczęstszym wynikiem uzyskanym za zadania z II obszaru było 6 punktów.

14.2. WYSZUKIWANIE I STOSOWANIE INFORMACJI (II GM)

Tabela 14.2. Poziom opanowania poszczególnych umiejętności z obszaru *wyszukiwanie i stosowanie informacji* (GM-1-112)

Sprawdzana umiejętność Uczeń	Procent uzyskanych punktów		Numery zadań
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie	
odczytuje informacje	83	80	24
operuje informacją	50	48	7, 8, 13, 22, 26, 27, 28, 32

Zdecydowana większość gimnazjalistów nie miała trudności z **odczytaniem informacji**, umiejętność ta była badana tylko jednym zadaniem. Zdający dobrze poradzi sobie ze wskazaniem figury, która ma jedną oś symetrii.

Operowanie informacją sprawdzano ośmioma zadaniami. Około 83% gimnazjalistów prawidłowo przetworzyło informacje z mapy i wskazało miasta oznaczone na mapie numerami (zadanie 7). Jednak co siódmy uczeń pomylił Poznań z Bydgoszczą, a Katowice z Opolem. Trudniejsze dla trzecioklasistów było nazwanie zaznaczonych na mapie województw (zadanie 8), co piąty uczeń pomylił województwo dolnośląskie z województwem śląskim. Informację ze schematu przedstawiającego układ krwionośny człowieka (zadanie 13) przetworzyło 60 na 100 uczniów. Jednak prawie co czwarty uczeń błędnie uznał, że w małym obiegu krew z tętnicy płucnej płynie żyłą płucną, a następnie naczyniami włosowatymi płuc do lewego przedsionka serca. W zadaniu 22 na podstawie informacji z tekstu i tabeli przedstawiających obserwacje doświadczenia należało wskazać probówkę, w której znajdował się roztwór wodorotlenku potasu. Zadanie to okazało się dla uczniów trudne. Około 50% gimnazjalistów wskazało poprawną odpowiedź – wiedzieli oni, że fenoloftaleina

w roztworach zasad barwi się na malinowy kolor. Jednak co czwarty uczeń wybrał probówkę, w której znajdował się kwas, na co wskazywało zabarwienie papierka uniwersalnego na czerwono. Natomiast co piąty uczeń wskazał w odpowiedzi probówkę II, prawdopodobnie nie zauważając zapisanych w tabeli obserwacji, że w probówce IV obserwacje są takie same, jak w II.

Najtrudniejsze w tym obszarze standardów było nazwanie procesów w obiegu węgla w przyrodzie (zadanie 26). Zadanie okazało się dla uczniów bardzo trudne: około 82% uczniów nie otrzymało żadnego punktu. Maksymalną liczbę punktów (2 p.) zdobyło jedynie 3 na 100 trzecioklasistów. Pojawiły się rozwiązania, w których trzecioklasiści zamiast procesów wpisywali nazwy, które wystąpiły na diagramie. Zamiast *spalania* często uczniowie wpisywali *wydychanie* lub *wydalanie*. Poniżej podano przykładowe błędne odpowiedzi uczniów:

- *producenci → konsumenci → CO₂ w atmosferze,*
- *producenci → destruenci → konsumenci → reduccenci,*
- *uwalnianie CO₂ z atmosfery → pobieranie CO₂ do atmosfery → wydalanie CO₂ z atmosfery → wytwarzanie CO₂.*

Zadanie 27, za pomocą którego sprawdzano wskazanie odpowiedniej grupy organizmów (dwu głównych grup destruentów odpowiedzialnych za rozkład martwej materii organicznej), okazało się dla uczniów trudne: około 70% uczniów nie otrzymało żadnego punktu za to zadanie. Maksymalną liczbę punktów (1 pkt) za wskazanie odpowiednich grup organizmów otrzymało 30 na 100 trzecioklasistów. Poniżej podano przykładowe błędne odpowiedzi uczniów:

- *destruenci i konsumenci,*
- *pleśń i grzyby,*
- *organizmy mięsożerne i roślinożerne,*
- *powietrze i ogień.*

Umiarkowanie trudne było zadanie 32, w którym trzecioklasista miał uzupełnić schemat obwodu elektrycznego i podać wielkości fizyczne mierzone odpowiednimi przyrządami. Co czwarty uczeń nie otrzymał żadnego punktu za to zadanie. Maksymalną liczbę punktów (2 pkt) otrzymało 35% trzecioklasistów. Jeden punkt otrzymywał uczeń, który prawidłowo na schemacie obwodu elektrycznego umieścił amperomierz i woltomierz lub podał wielkości fizyczne mierzone za pomocą woltomierza i amperomierza. Pojawiły się rozwiązania, w których uczniowie amperomierz podłączali do obwodu równoległe, a woltomierz szeregowo. Byli też uczniowie którzy mylili pojęcia natężenia i napięcia.

W **zadaniu 28** należało ustalić wysokość rachunku telefonicznego. Obliczając wysokość tego rachunku, uczniowie popełniali liczne błędy rachunkowe. Odejmując 120 od 300, uczniowie w wyniku otrzymywali 220 lub 280. Pojawiały się błędy w mnożeniu liczb dziesiętnych 180 przez 0,6: w rozwiązaniach niektórych gimnazjalistów to 10,80 lub 64,8. Bywały błędne rozwiązania, w których gimnazjaliści dzielili abonament przez koszt jednej minuty. Zadanie 28 okazało się dla

uczniów umiarkowanie trudne. Co czwarty uczeń nie otrzymał żadnego punktu za to zadanie, a około 46% piszących otrzymało maksymalną liczbę punktów (2 pkt).

Przykłady rozwiązań poprawnych

Autor poniższego rozwiązania pomniejszył czas połączeń wykonanych o liczbę minut bezpłatnych. Następnie obliczył koszt połączeń i wysokość miesięcznego rachunku telefonicznego.

$$300 - 120 = 180 \text{ min} \quad 180 \cdot 0,6 = 108 \text{ zł}$$

$$108 \text{ zł} + 80 \text{ zł} = 188 \text{ zł}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ 180 \\ \cdot 0,6 \\ \hline 108,0 \end{array}$$

Odpowiedź: Wysokość miesięcznego rachunku telefonicznego wynosi 188 zł.

Wśród rozwiązań były też takie, w których uczniowie obliczali koszt wszystkich połączeń wykonanych w danym miesiącu. Następnie powiększali tę kwotę o abonament i odejmowali od otrzymanego wyniku koszt połączeń bezpłatnych.

$$0,6 \cdot 300 = 180 \text{ zł} - \text{koszt wykonanych połączeń}$$

$$180 + 80 = 260 \text{ zł} - \text{łączna kwota z abonamentem}$$

$$260 - (120 \cdot 0,6) = 260 - 72 = 188 \text{ zł} - \text{kwota po odjęciu darmowych minut}$$

Odpowiedź: ~~Pan Kowalski~~ Wysokość miesięcznego rachunku wynosi 188 zł.

W kolejnym rozwiązaniu uczeń oblicza koszt pięciu minut rozmów, a następnie proporcjonalnie oblicza koszt połączeń przy 180 minutach rozmów.

$$300 - 120 = 180 (\text{min})$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ 36 \\ - 3 \\ \hline 108 \end{array}$$

$$1 \text{ min} = 0,60 \text{ zł}$$

$$5 \text{ min} = 3 \text{ zł}$$

$$180 : 5 = 36$$

$$36 \cdot 3 = 108 \text{ zł}$$

$$80 \text{ zł} + 108 \text{ zł} = 188 \text{ zł}$$

Odpowiedź: Wysokość rachunku telefonicznego wynosi 188 zł.

Przykłady odpowiedzi częściowo poprawnych

Uczniowie często poprawnie obliczali koszt połączeń przy 180 minutach rozmów, ale nie uwzględniali abonamentu miesięcznego przy obliczeniu wysokości miesięcznego rachunku telefonicznego.

$$\begin{array}{l}
 80 \text{ zł} - \text{wys. abonamentu} \\
 300 \text{ min} - \text{połączenia wykonane} \\
 80 \text{ zł} \rightarrow 0,6 \text{ zł/min} \\
 300 \text{ min} - 120 \text{ min} = 180 \text{ min} \\
 1,2 \text{ zł} - 2 \text{ min} \\
 x - 180 \text{ min} \\
 2x - 216 \text{ zł} \\
 x - 108 \text{ zł}
 \end{array}$$

120 min - bonus

Odpowiedź: Wysokość miesięcznego rachunku tel. to 108 zł.

14.3. WSKAZYWANIE I OPISYWANIE FAKTÓW, ZWIĄZKÓW I ZALEŻNOŚCI W SZCZEGÓLNOŚCI PRZYCZYNOWO-SKUTKOWYCH, FUNKCJONALNYCH, PRZESTRZENNYCH I CZASOWYCH (III GM)

Umiejętności gimnazjalistów określone w obszarze standardów *wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych* sprawdzane były na egzaminie za pomocą 10 zadań. Łatwość tych zadań była zróżnicowana. Uczniowie za zadania z tego obszaru zdobyli średnio w województwie podlaskim 6,8 pkt, a w województwie warmińsko-mazurskim 6,5 pkt na 15 możliwych punktów do uzyskania. Bardzo dobrze z zadaniami poradziło sobie niespełna 2% uczniów, zdobywając 14 lub 15 punktów. Około 3% gimnazjalistów otrzymało 0-2 pkt. Najczęstszym wynikiem uzyskanym za zadania z III obszaru było 6 pkt. Niespełna 60% uczniów uzyskało wyniki niskie od 4 do 7 punktów.

Tabela 14.3. Poziom opanowania poszczególnych umiejętności z obszaru *wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych* (GM-1-112)

Sprawdzana umiejętność Uczeń	Procent uzyskanych punktów		Numery zadań
	woj. podlaskie	woj. warmińsko- mazurskie	
wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	59	57	9, 11, 12, 15, 23, 33
posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	28	26	4, 21, 36
stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych	33	28	31

Umiejętność wskazywania prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów sprawiła uczniom trudność. Gimnazjaliści lepiej radzili sobie ze wskazaniem prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów niż z posługiwaniem się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych oraz stosowaniem zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych. Najłatwiejszą czynnością dla gimnazjalistów okazało się wskazanie celu, w jakim wykonuje się badanie EKG. Najtrudniejsze dla trzecioklasistów było

podanie nazwy produktów reakcji i zapisanie równania reakcji chemicznej oraz wskazanie wyrażenia odpowiadającego treści zadania.

Wskazanie prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów sprawdzano pięcioma zadaniami zamkniętymi i jednym otwartym. Na 100 uczniów 80 nie miało problemu ze wskazaniem celu, w jakim wykonuje się badanie EKG (zadanie 15) oraz z wykorzystaniem zasady zachowania ładunku elektrycznego do objaśniania zjawisk (zadanie 12). Trzy czwarte gimnazjalistów potrafi określić miejsce występowania nocy polarnej, znając nazwy wybranych przyłądków i ich współrzędne geograficzne (zadanie 11), jednak co ósmy uczeń wskazał przyładek Dondra, prawdopodobnie myląc długość geograficzną z szerokością. Około 62% gimnazjalistów wiedziało, że w dniach równonocy wiosennej i jesiennej, gdy Słońce nad równikiem góruje w zenicie, oświetla ono równomiernie obie półkule (zadanie 9). Prawie co szósty uczeń prawdopodobnie nie przeczytał w poleceniu, że Słońce góruje w zenicie nad równikiem, a nie nad zwrotnikiem Raka i uznał, że Słońce wówczas oświetla bardziej półkulę północną. W zadaniu 23 na podstawie informacji z tekstu i tabeli 63% uczniów prawidłowo rozpoznało roztwory o odczynie obojętnym. Co szósty uczeń pomylił zasadę z kwasem i uznał, że w próbówce, w której papierek uniwersalny zabarwił się na czerwono, jest roztwór zasadowy.

W **zadaniu 33** należało wykorzystać zasady i prawa do objaśniania zjawisk. Dotyczyło ono obwodu elektrycznego zbudowanego w celu wyznaczenia oporu elektrycznego opornika. Aby udzielić poprawnej odpowiedzi, uczeń musiał przeanalizować, jak zmieni się natężenie prądu, opór elektryczny opornika oraz jego moc, jeżeli napięcie na oporniku wzrosło dwukrotnie. Zadanie to okazało się dla uczniów trudne. Na 100 uczniów 30 nie otrzymało żadnego punktu za to zadanie, a niespełna 7% piszących otrzymało maksymalną liczbę punktów (3 pkt). Najtrudniejszym dla gimnazjalistów było określenie, jak zmieniła się moc opornika. Trzecioklasiści powinni wiedzieć, że jeżeli napięcie na oporniku wzrosło dwukrotnie, to natężenie prądu elektrycznego też wzrosło dwukrotnie, zatem moc opornika wzrosła czterokrotnie.

Posługiwanie się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych sprawdzano trzema zadaniami. Niespełna 70% trzecioklasistów prawidłowo ustaliło liczbę jonów w roztworach kwasów (zadanie 21). Wyrażenie odpowiadające treści zadania (zadanie 4) prawidłowo wskazało jedynie 14 na 100 uczniów. Ponad 80% uczniów wskazało błędną odpowiedź $\frac{2}{5}n - 40$, nie zauważając, że brak nawiasu zmienia sens wyrażenia.

W **zadaniu 36** należało podać nazwy produktów reakcji chemicznej oraz zapisać równanie tej reakcji. Na 100 trzecioklasistów 82 nie otrzymało żadnego punktu za to zadanie. Maksymalną liczbę punktów (2 pkt) za to zadanie otrzymało jedynie 7 na 100 gimnazjalistów. Uczniowie wpisywali zbyt ogólne nazwy produktów reakcji chemicznej np. *sól kwasu i bezbarwny gaz*. Częstym błędem pojawiającym się w rozwiązaniach uczniowskich było nieuwzględnienie tego, że magnez jest dwuwartościowy. Gimnazjaliści popełniali liczne błędy przy zbilansowaniu reakcji chemicznej. Poniżej podano przykładowe błędne równania reakcji z rozwiązań uczniów:

- $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{Mg} \rightarrow \text{MgCH}_3\text{COOH}$
- $2\text{CH}_3\text{COOH} + 2\text{Mg} \rightarrow 2\text{CH}_3\text{COOMg} + \text{H}_2$

Stosowanie zintegrowanej wiedzy do objaśniania zjawisk przyrodniczych sprawdzano jednym zadaniem otwartym, które odnosiło się do treści z geografii. Rozwiązanie zadania 31 polegało na wskazaniu zależności między działalnością człowieka a przyrodniczymi uwarunkowaniami tej działalności. Niespełna 47% uczniów nie otrzymało żadnego punktu za to zadanie, a jedynie co dziewiąty gimnazjalista otrzymał maksymalną liczbę punktów (3 pkt). Częstym błędem pojawiającym się w rozwiązaniach uczniowskich było wpisywanie do tabeli wszystkich określeń z ramki. Rozwiązania zawierały podwójne, wykluczające się wybory. Bywały rozwiązania, w których uczniowie jako przyrodnicze uwarunkowanie działalności człowieka Islandii wskazywali tajgę zamiast gejzerów.

14.4. STOSOWANIE ZINTEGROWANEJ WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW (IV GM)

Umiejętności gimnazjalistów określone w obszarze standardów *stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów* sprawdzane były na egzaminie za pomocą 4 zadań. Uczniowie za zadania z tego obszaru zdobyli średnio w województwie podlaskim 2,9 pkt, a w województwie warmińsko-mazurskim 2,5 pkt na 8 możliwych do uzyskania. Bardzo dobry wynik (7 lub 8 pkt) uzyskało około 8% uczniów. Jednak około 40% gimnazjalistów otrzymało 0-1 punktów. Najczęściej gimnazjaliści uzyskiwali za zadania z IV obszaru 1 punkt.

Tabela 14.4. Poziom opanowania poszczególnych umiejętności z obszaru *stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów* (GM-1-112)

Sprawdzana umiejętność Uczeń	Procent uzyskanych punktów		Numery zadań
	woj. podlaskie	woj. warmińsko- -mazurskie	
stosuje techniki twórczego rozwiązywania problemów	47	43	5
analizuje sytuację problemową	90	88	16
tworzy i realizuje plan rozwiązania	28	23	30, 35.1-3
opracowuje wyniki	12	8	35.4

Najłatwiejsza dla gimnazjalistów była analiza sytuacji problemowej, sprawdzana za pomocą jednego zadania (określenie problemu badawczego). Zadania, którymi sprawdzano umiejętność tworzenia i realizowania planu rozwiązania oraz opracowania wyników, były dla uczniów trudne. Największą trudność sprawiło zdającym wyznaczenie optymalnych warunków korzystania z danej taryfy w porównaniu z inną.

Stosowanie technik twórczego rozwiązywania problemów sprawdzano jednym zadaniem zamkniętym (zadanie 5), w którym uczniowie wnioskowali na podstawie warunków zadania. Około 45% uczniów prawidłowo odpowiedziało, że trzecie miejsce w wyborach zajęła Ala. Niespełna 22 na 100 trzecioklasistów wskazało Olę, która zdobyła największą liczbę głosów. Niespełna 18% gimnazjalistów prawdopodobnie pominęło w analizie liczbę głosów oddanych na Olę, ostatnią z kandydatek, i w odpowiedzi wskazało Basię.

Zdecydowana większość gimnazjalistów nie miała trudności z **analizą sytuacji problemowej**, umiejętność ta była badana tylko jednym zadaniem (zadanie 16). Zdający dobrze poradzili sobie z określeniem problemu badawczego dotyczącego wpływu barwy światła na wzrost siewek rzodkiewki.

Tworzenie i realizowanie planu rozwiązania sprawdzano dwoma zadaniami. Jedno z zadań okazało się dla uczniów trudne, drugie bardzo trudne.

W **zadaniu 30** należało wyznaczyć optymalne warunki korzystania ze wskazanej taryfy w porównaniu z inną. Poprawne rozwiązanie zadania wymagało uważnego przeczytania i przeanalizowania podanych informacji. Około 47% gimnazjalistów nie otrzymało punktów za to zadanie. Maksymalną liczbę punktów (2 pkt) otrzymało 12 na 100 gimnazjalistów. W przedstawionych odpowiedziach często brakowało precyzji, trzecioklasiści dość nieporadnie zapisywali rozwiązanie. Zdarzały się rozwiązania, w których uczniowie podejmowali tylko jedną próbę sprawdzenia warunków zadania. Zadanie 30 było rozwiązywane przez trzecioklasistów różnorodnymi metodami, co ilustrują prace 1 i 2.

Praca 1

$$\begin{array}{r} 35 \\ 1,1 \\ \hline 55 \\ 89 \\ \hline 38,5 \end{array} \quad \begin{array}{r} 40 \\ 1,1 \\ \hline 44,0 \\ 33,0 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 30 \\ 1,1 \\ \hline 33,0 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ 0,75 \\ \hline 22,50 \\ 22,5 \end{array} \quad \begin{array}{r} 35 \\ 0,75 \\ \hline 37,5 \\ 22,5 \\ \hline 26,25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ 0,75 \\ \hline 30,00 \\ 37,50 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 50 \\ 0,75 \\ \hline 37,50 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{aligned} 20z + 1,10z \cdot 20 &= \\ &= 22z \\ 20z + 1,10 \cdot 25z &= \\ &= 20z + 27,5z \\ &= 47,5z \\ 20z + 1,10 \cdot 30 &= \\ &= 20z + 33z = 53z \\ 20z + 1,10z \cdot 35 &= \\ &= 20z + 38,5z = 58,5z \\ 20z + 1,1z \cdot 40 &= \\ &= 20z + 44z = 64z \\ 20z + 1,1z \cdot 50 &= 20z + 55z = 75z \end{aligned}$$

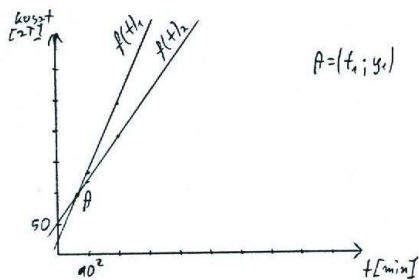
Czas [min]	CENA		ZGODNOŚĆ Z WARUNKAMI ZADANIA
	A	B	
20	22z	55z	X
25	47,5z	58,75z	X
30	53z	62,50z	X
35	58,5z	66,25z	X
40	64z	70z	X
50	75z	81,25z	X
51	76,1z	82,25z	X
52	77,2z	83z	X
53	78,3z	83,75z	X
54	79,4z	84,50z	X
55	80,5z	85,25z	X
56	81,6z	86z	X
57	82,7z	86,75z	✓
58	83,8z	87,5z	X

$$\begin{aligned} 40z + 0,75z \cdot 20 &= \\ &= 40z + 15z = 55z \\ 40z + 0,75 \cdot 25 &= \\ &= 40z + 18,75 = 58,75z \\ 40z + 0,75z \cdot 30 &= \\ &= 40z + 22,50z = 62,50z \\ 40z + 0,75z \cdot 35 &= \\ &= 40z + 26,25z = 66,25z \\ 40z + 0,75z \cdot 40 &= 40z + 30z \\ &= 70z \\ 40z + 0,75z \cdot 50 &= 40z + 37,5z \end{aligned}$$

Odpowiedź:

57 minut

Praca 2

$$A = (t_1; y_1)$$

Taryfa A $\Rightarrow f(t_1) = 1,1t_1 + 20$
Taryfa B $\Rightarrow g(t_1) = 0,45t_1 + 40$

$$\begin{array}{r} 54,4 \\ 2000 : 35 \\ - 145 \\ \hline 250 \\ - 245 \\ \hline 50 \\ - 35 \\ \hline 15 \end{array}$$

$$\begin{aligned} 1,1t_1 + 20 &= 0,45t_1 + 40 \\ 0,35t_1 &= 20 \\ t_1 &= \frac{2000}{35} \approx 57,14 \text{ min} \end{aligned}$$

dla $t_1 \in \mathbb{N} \Rightarrow t_1 \approx 57 \text{ min} \rightarrow$ szukana wartość czasu

Odpowiedź: W ciągu miesiąca można wykonać maksymalnie 57 min, aby rachunek telefoniczny w taryfie A był niższy niż w taryfie B.

W pracy 2 uczeń przedstawił wysokość miesięcznego rachunku telefonicznego w danej taryfie jako zależność funkcyjną. Następnie z wykresu wniosował, ile pełnych minut połączeń można co najwyżej wykonać, aby spełnione były warunki zadania.

Zdarzały się odpowiedzi uczniowskie, w których trzecioklasiści rozwiązywali zadanie za pomocą równania lub nierówności. Autor pracy 3 zapisał poprawny układ równań, ale popełnił błąd rachunkowy.

Praca 3

$$\begin{cases} 20 + 1,1x = y \\ 40 + 0,75x = y \end{cases} \quad | \cdot -1$$

$$\begin{cases} -20 - 1,1x = -y \\ 40 + 0,75x = y \end{cases} \quad y - \text{taryfa A}$$

$$20 = 0,35x$$

$$x = 59$$

$$20 + 1,1 \cdot 59 = y$$

$$y = 85$$

$$\begin{cases} x = 59 \\ y = 85 \end{cases}$$

Odpowiedź: ...Maksymalnie można wykonać 59 minut...

Wśród rozwiązań były też takie, w których uczniowie poprawnie obliczali czas połączeń zgodnie z warunkami zadania, ale błędnie interpretowali otrzymany wynik: 57,14 zaokrąglali do 58 minut. Bywały rozwiązania, w których gimnazjaliści sprawdzali warunki zadania tylko dla liczby 57. Trzecioklasiści, rozwiązując to zadanie, często stosowali metodę prób i błędów.

Po dokładnym przeczytaniu treści zadania uczeń powinien ustalić, jakie wielkości są potrzebne do rozwiązania zadania. Zdarzały się rozwiązania, w których uczniowie porównali rachunki telefoniczne w obu taryfach, uwzględniając koszt tylko jednej minuty rozmów i wyciągali błędny wniosek dotyczący zależności między tymi dwoma taryfami (praca 4).

Praca 4

Taryfa A
abonament: 20 zł
koszt za jedną minutę: 1,10 zł

21,10 zł

Aby A był niższy
niż taryfa B.

Taryfa B:
abonament: 40 zł
koszt za jedną minutę: 0,75 zł

40,75 zł

Odpowiedź: ...Można też ograniczyć dzień, gdyż rachunek A zawsze będzie niższy od rachunku B.

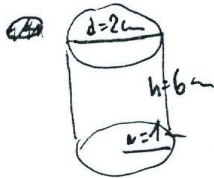
W zadaniu 35 należało rozwiązać zadanie opisujące sytuację problemową. Około 58% uczniów nie otrzymało żadnego punktu za to zadanie. Byli to uczniowie, którzy nie podjęli próby rozwiązania zadania lub nie stosowali poprawnych metod obliczenia objętości walca, kuli lub ustalenia sposobu obliczenia liczby koralików. Maksymalną liczbę punktów za zadanie (4 pkt) otrzymało około 10% trzecioklasistów. Gimnazjaliści popełniali błędy w obliczaniu objętości kuli i walca wynikające zwykle z nieznanymi wzorów. Zdarzały się rozwiązania, w których

uczniowie zamiast objętości brył obliczali pola powierzchni. Obliczając objętość kuli, uczniowie często popełniali błąd rachunkowy, $(0,5)^3$ w rozwiązaniach niektórych gimnazjalistów to 1,25.

Gimnazjaliści, którzy za rozwiązanie zadania otrzymali maksymalną liczbę punktów, zastosowali poprawną metodę obliczenia liczby koralików zgodnie z warunkami zadania. W rozwiązaniach tego zadania wystąpiły różnorodne sposoby porównania obu tariff, co ilustrują prace 1 i 2.

Praca 1

1 kawałek modeliny:

$$V = \pi r^2 \cdot h$$

$$r = 1 \text{ cm}$$

$$h = 6 \text{ cm}$$

$$d = 2 \text{ cm}$$

$$V = \pi \cdot 1^2 \cdot 6$$

$$V = 6\pi \text{ cm}^3$$

$$2 \cdot 6\pi \text{ cm}^3 = 12\pi \text{ cm}^3$$

$$12\pi \text{ cm}^3 : \frac{5}{30} \pi \text{ cm}^3 =$$

$$= 12\pi \text{ cm}^3 \cdot \frac{30}{5} \frac{1}{\pi \text{ cm}^3} = \frac{360}{5} \pi \text{ cm}^3$$

$$\frac{360}{5} \pi \text{ cm}^3 = 72$$

1 koralik:

$$d = 2 \text{ cm}$$

$$r = 0,5 \text{ cm}$$

$$V = \frac{4}{3} \pi r^3$$

$$V = \frac{4}{3} \pi \cdot 0,5^3$$

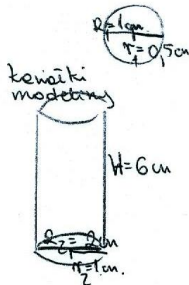
$$V = \frac{4}{3} \pi \cdot 0,125 \text{ cm}^3$$

$$V = \frac{0,5}{3} \pi \text{ cm}^3$$

$$V = \frac{5}{30} \pi \text{ cm}^3$$

Odpowiedź: Ania ulepiała 72 koraliki.

Praca 2

$$V_1 = V_2$$

$$x \cdot \frac{4}{3} \pi r_1^3 = 2 \cdot \pi r_2^2 \cdot H$$

$$x \cdot \frac{4}{3} \pi (0,5)^3 = 2 \cdot \pi \cdot 1 \cdot 6$$

$$x \cdot \frac{4}{3} \pi \cdot 0,125 = 12 \cdot \pi \quad | : \pi$$

$$x \cdot \frac{4}{3} \cdot 0,125 = 12$$

$$x \cdot \frac{1}{6} \cdot \frac{125}{1000} = 12$$

$$x \cdot \frac{1}{750} = 12$$

$$\frac{1}{6} x = 12 \quad | : \frac{1}{6}$$

$$x = 12 \cdot \frac{6}{1}$$

$$\underline{\underline{x = 42 \text{ koralików.}}}$$

Odpowiedź: Ania ulepiała 42 koraliki.

Bywały rozwiązania, w których uczniowie obliczali liczbę koralików z wykorzystaniem tylko jednego kawałka modeliny, co ilustruje praca 3.

Praca 3

$2r = 1 \text{ cm}$
 $r = 0,5 \text{ cm}$
 $V_s = \frac{4}{3} \pi r^3$
 $V_s = \frac{4}{3} \pi \cdot 0,5 \cdot 0,5 \cdot 0,5$
 $V_s = \frac{4}{3} \pi \cdot 0,125 \text{ cm}^3$
 $V_s = \frac{4\pi \cdot 0,125 \text{ cm}^3}{3} = \frac{0,500\pi \text{ cm}^3}{3}$
 $k = \frac{0,5 \pi \text{ cm}^3}{\frac{0,500\pi \text{ cm}^3}{3}} = \frac{1}{6} \pi \text{ cm}^3 / \frac{0,500\pi \text{ cm}^3}{3}$
 $6k = 1 \pi \text{ cm}^3 / \cdot 6$
 $36k = 6 \pi \text{ cm}^3$

$2r = 2 \text{ cm}$
 $r = 1 \text{ cm}$
 $H = 6 \text{ cm}$
 $V_w = \pi r^2 \cdot H$
 $V_w = \pi \cdot 1^2 \cdot 6 \text{ cm}$
 $V_w = 6\pi \text{ cm}^3$
 $6k = 1 \pi \text{ cm}^3 / \cdot 6$
 $36k = 6 \pi \text{ cm}^3$

Odpowiedź: Ania ulepiała 36 koralików.

W pracy 4 uczeń oblicza liczbę koralików zgodnie z warunkami zadania, ale błędnie zapisuje wzór na objętość kuli.

Praca 4

$V = \pi r^2 H$
 $V = 6\pi$
 $2V = 12\pi$

$V = \frac{3}{4} \pi r^3$
 $V = 0,125 \cdot \frac{3}{4} \pi$

$12\pi = \frac{3}{4} \pi \cdot \frac{125}{1000} \cdot x \cdot 1,4$
 $48\pi = 3\pi \cdot \frac{125}{1000} \cdot x \cdot 1,3$
 $16\pi = \pi \cdot \frac{125}{1000} \cdot x \cdot 1,4$
 $16 = \frac{125}{1000} \cdot x \cdot 1,4$
 $125x = 16000 : 1,4$
 $x = 132$

Odpowiedź: Ania ulepiała 132 koraliki.

Zdarzały się rozwiązania, w których uczniowie nie zastosowali poprawnych metod obliczenia ani objętości walca, ani objętości kuli. Nie potrafili także ustalić sposobu obliczenia liczby koralików (praca 5).

Praca 5

$P_0 = \pi r^2 = \pi (0,5)^2$
 $= 0,25\pi$

$P_c = \pi r^2 \cdot P_b$
 $P_c = \pi r^2 \cdot P_b = 1\pi \cdot 6\text{cm} = 6\pi$

$6\pi : 0,25\pi = \frac{600}{25} = 24$

Odpowiedź: Amia ulepiona 24 koraliiki

Na podstawie wyników egzaminu gimnazjalnego można określić, z jakimi umiejętnościami uczniowie radzili sobie lepiej, a które opanowali słabiej. Osiągnięcia uczniów w zakresie opanowania umiejętności określonych standardami są bardzo zróżnicowane. Obok rozwiązań poprawnych, świadczących o umiejętności samodzielnego myślenia, są odpowiedzi błędne lub niepełne. W przypadku zadań zamkniętych gimnazjaliści mieli najwięcej trudności ze wskazaniem wyrażenia odpowiadającego treści zadania oraz wskazaniem różnic w budowie komórek bakterii i organizmów jądrowych. Przy rozwiązywaniu zadań otwartych uczniowie mieli problem z tworzeniem i realizowaniem planu rozwiązania ukazanego w treści zadania i kolejno przeprowadzeniem właściwych obliczeń. Dotyczy to na przykład zadania 30, w którym należało wyznaczyć optymalne warunki korzystania ze wskazanej taryfy w porównaniu z inną. Trudne dla uczniów okazało się też zadanie 26 – operowanie informacją. Wykonało je poprawnie 11% uczniów. Pozostali gimnazjaliści, zamiast czytać podane informacje, przepisywali dane wprost ze schematu lub tworzyli własne błędne schematy.

Wśród zadań otwartych były cztery zadania matematyczne. Zadania 28–30, sprawdzające typowe, ćwiczone na lekcjach umiejętności, nie okazały się łatwe. Zadanie 35, które wymagało od ucznia obmyślenia strategii rozwiązania i uzasadnienia odpowiedzi, było zadaniem trudnym. Zadania złożone, za które można było otrzymać kilka punktów, sprawiały uczniom problemy. Gimnazjaliści pomijali zapisanie niektórych etapów rozwiązania, a wykonując obliczenia, popełniali liczne błędy rachunkowe. W dalszym ciągu do słabych stron gimnazjalistów należy mała sprawność rachunkowa.

15. WYNIKI UCZNIÓW SŁABO WIDZĄCYCH I NIEWIDOMYCH – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA

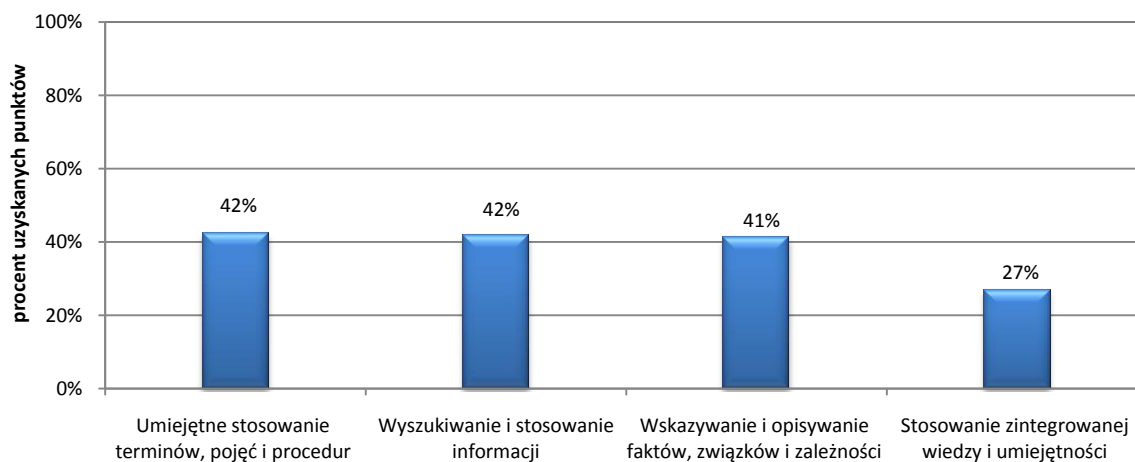
Do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej na terenie OKE w Łomży przystąpiło 39 uczniów słabo widzących i niewidomych. Zestawy zadań dla uczniów słabo widzących i niewidomych z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (GM-4-112, GM-5-112, GM-6-112) zostały przygotowane na podstawie arkusza GM-1-112. Jeden gimnazjalista pisał zestaw testowy GM-6-102 dla uczniów niewidomych, pozostali – arkusze dla uczniów słabo widzących oznaczone GM-4-102 i GM-5-102. W wymienionych zestawach egzaminacyjnych zastosowano powiększoną czcionkę, odpowiednio Arial 16 pkt i Arial 24 pkt, oraz druk w piśmie Braille'a. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań piszący mógł zdobyć 50 pkt, tak jak w standardowym zestawie egzaminacyjnym. Wynik średni osiągnięty przez tych uczniów to 19,7pkt.

Ze względu na mało liczną grupę uczniów słabo widzących i niewidomych przystępujących do egzaminu w części matematyczno-przyrodniczej analizie poddano wyniki uzyskane przez uczniów z obu województw łącznie.

Tabela 15.1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusze niestandardowe GM-4-112, GM-5-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczebność	39
Wynik średni	19,7 pkt
Procent uzyskanych punktów	39
Wynik najniższy	3 pkt
Wynik najwyższy	40 pkt
Mediana	17,0 pkt
Odchylenie standardowe	10,2 pkt
Współczynnik zmienności	0,52

Wykres 15.1. Osiągnięcia uczniów słabo widzących i niewidomych w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusze niestandardowe GM-4-112, GM-5-112, GM-6-112)

Osiągnięcia uczniów według sprawdzanych umiejętności są porównywalne w trzech pierwszych obszarach umiejętności (*umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym*

kształceniu; wyszukiwania i stosowania informacji; wskazywania i opisywania faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych). Najbardziej wypadła umiejętność stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów.

Wykres 15.2. Wykonanie zadań (arkusze niestandardowe GM-4-112, GM-5-112)

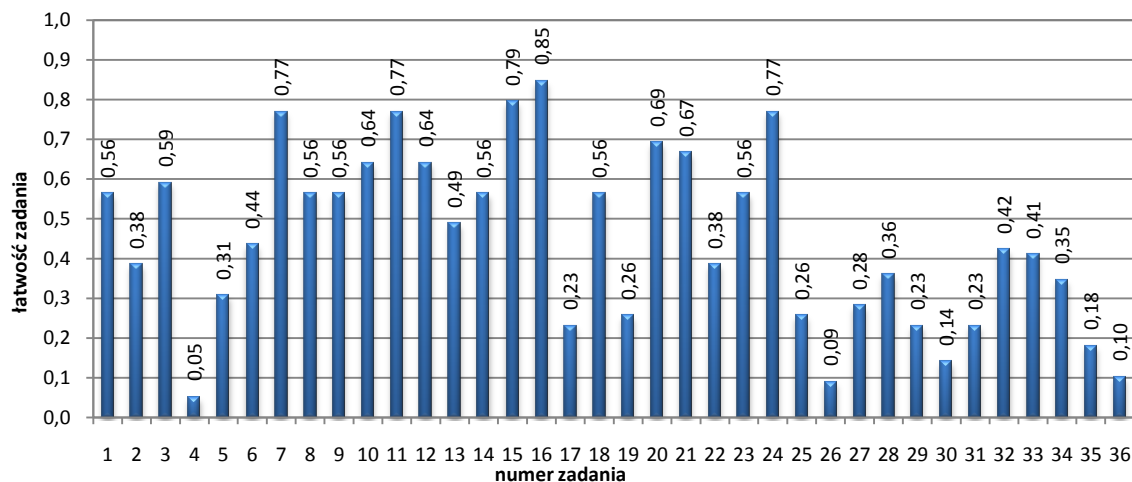

Tabela 15.2. Klasyfikacja zadań ze względu na poziom ich wykonania przez uczniów słabo widzących i niewidomych

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	-	2, 6, 17, 19, 25, 29, 34	1, 3, 10, 14, 18, 20	-	-
II obszar		26	13, 22, 27, 28, 32	8	7, 24	-
III obszar		4, 36	31, 33	9, 12, 21, 23	11, 15	
IV obszar		30, 35	5	-	16	-
Liczba zadań		5	15	11	5	-
Liczba punktów		14	21	10	5	

Łatwość poszczególnych zadań zestawu testowego była bardzo zróżnicowana. Poziom wykonania zadań wahał się od 0,05 do 0,85. Pięć zadań okazało się bardzo trudnych. Nie było zadań bardzo łatwych. Najwięcej zadań (15 zadań) dla uczniów słabo widzących i niewidomych było trudnych. Umiarkowanie trudnych było 11 zadań.

16. WYNIKI UCZNIÓW SŁABO SŁYSZĄCYCH I NIESŁYSZĄCYCH – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA

Do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej na terenie OKE w Łomży przystąpiło 63 uczniów słabo słyszających i niesłyszających. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań piszący mogli zdobyć 50 punktów. Średni wynik w tej grupie uczniów wyniósł 22,6%.

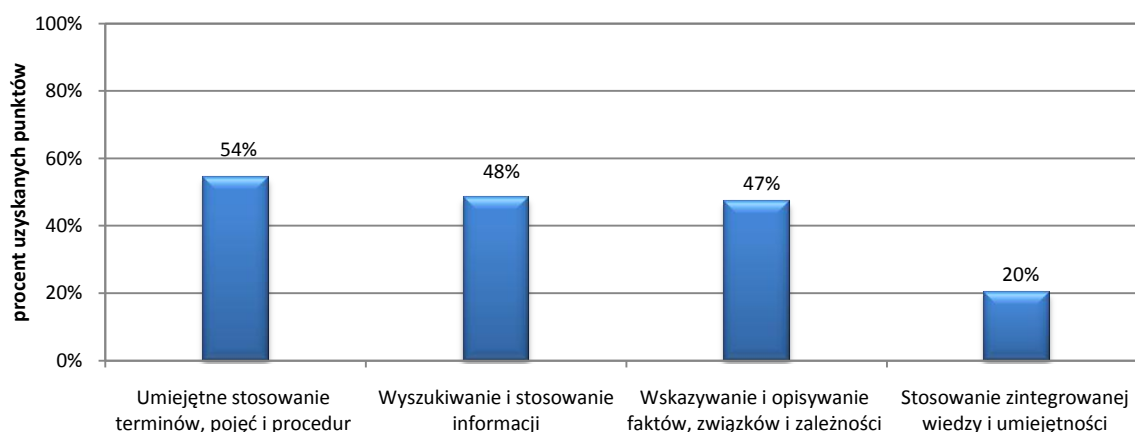
Zestaw egzaminacyjny z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów słabo słyszających i niesłyszających składał się z 33 zadań, w tym 25 zadań zamkniętych wyboru wielokrotnego i 8 zadań otwartych. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 50 punktów.

Ze względu na niewielką grupę uczniów słabo słyszających i niesłyszających przystępujących do egzaminu w części matematyczno-przyrodniczej analizie poddano wyniki uzyskane przez uczniów z obu województw łącznie.

Tabela 16.1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz niestandardowy GM-7-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczebność	63
Wynik średni	22,6 pkt
Procent uzyskanych punktów	45
Wynik najniższy	5 pkt
Wynik najwyższy	49 pkt
Mediana	20,0 pkt
Odchylenie standardowe	9,5 pkt
Współczynnik zmienności	0,42

Wykres 16.1. Osiągnięcia uczniów słabo słyszających i niesłyszających w poszczególnych obszarach umiejętności

Najlepiej uczniowie słabo słyszających i niesłyszających opanowali umiejętność *umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu*, najslabiej *stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów*.

Wykres 16.2. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GM-7-112)

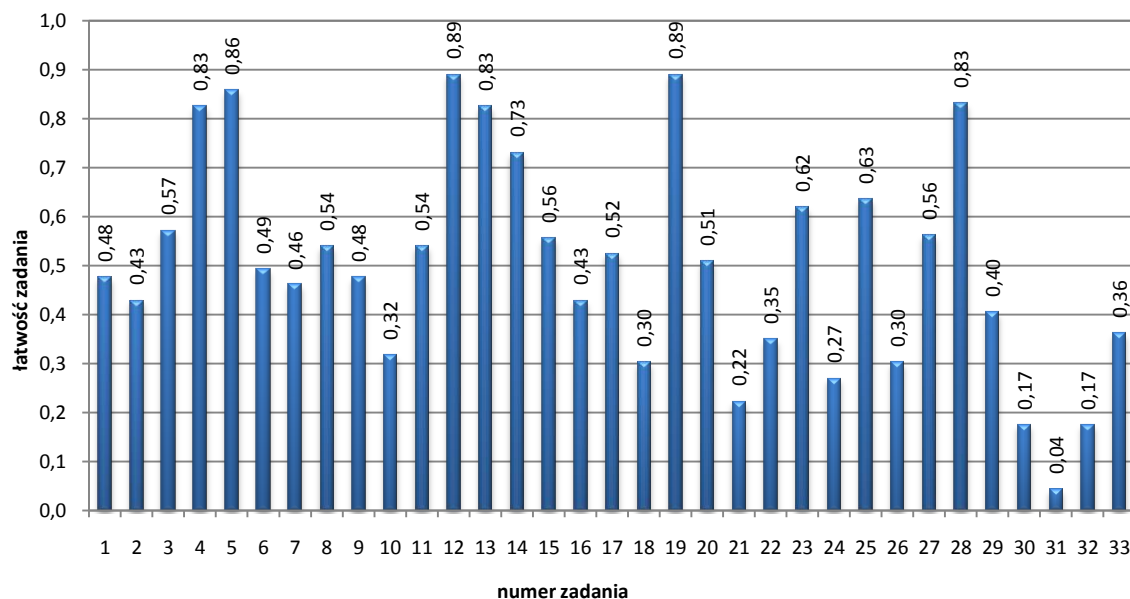

Tabela 16.2. Klasyfikacja zadań ze względu na poziom ich wykonania przez uczniów słabo słyszących i niesłyszących

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	32	2, 6, 7, 18	8, 11, 25	13, 19, 28	-
II obszar		-	1, 22, 24, 29	20, 27	12	-
III obszar		30	9, 10, 16, 21, 26	3, 15, 17, 23	4, 5, 14	-
IV obszar		31	33	-	-	-
Liczba zadań		3	14	9	7	-
Liczba punktów		9	21	11	9	-

Łatwość poszczególnych zadań zestawu testowego była bardzo zróżnicowana. Poziom wykonania zadań wahał się od 0,04 do 0,89. Nie było zadań bardzo łatwych, trzy zadania okazały się bardzo trudne. Większość zadań (14 zadań) dla uczniów słabo słyszących i niesłyszących była trudna i za te zadania uczniowie mogli otrzymać najwięcej punktów.

17. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA

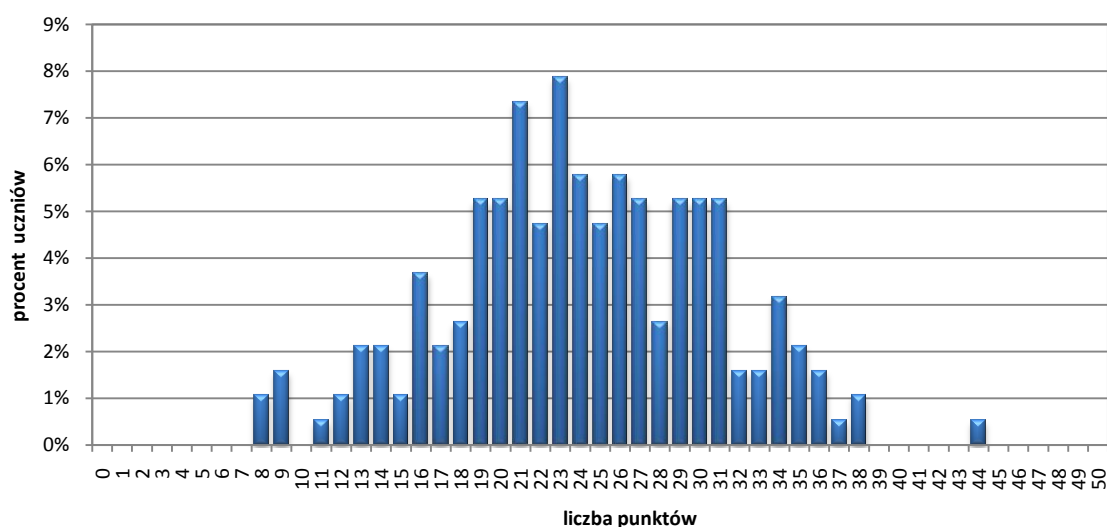
Do egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej przystąpiło na terenie OKE w Łomży 627 (o 45 osób mniej niż w roku ubiegłym) uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Większość z nich (około 60%) uczyła się w szkołach masowych. Zestaw zadań z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim kończących trzecią klasę gimnazjum sprawdzał opanowanie wiadomości umiejętności opisanych w standardach i podstawie programowej. Zawierał 23 zadania, za których poprawne rozwiązanie uczeń mógł otrzymać 50 punktów.

Średni wynik dla województwa podlaskiego wyniósł 24,1 pkt, a dla województwa warmińsko-mazurskiego 27,1 pkt. Odchylenie standardowe świadczy o tym, iż obserwacje są skupione wokół średniej.

Tabela 17.1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz niestandardowy GM-8-112)

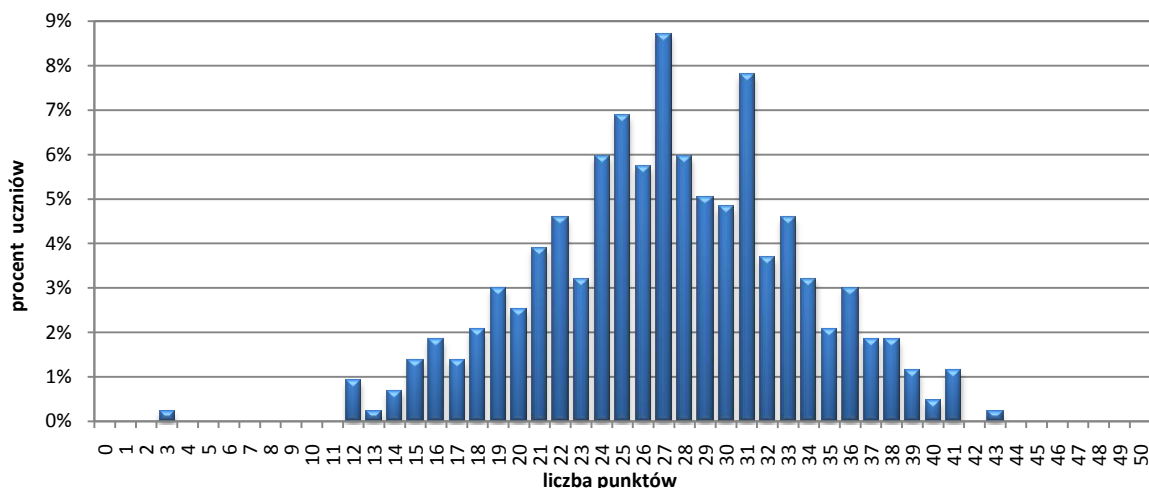
Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika	
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie
Liczebność	191	436
Wynik średni	24,1 pkt	27,1 pkt
Procent uzyskanych punktów	48	54
Wynik najniższy	8 pkt	3 pkt
Wynik najwyższy	44 pkt	43 pkt
Mediana	24,0 pkt	27,0 pkt
Odchylenie standardowe	6,6 pkt	6,2 pkt
Współczynnik zmienności	0,27	0,23

Wykres 17.1. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz niestandardowy GM-8-112) – województwo podlaskie

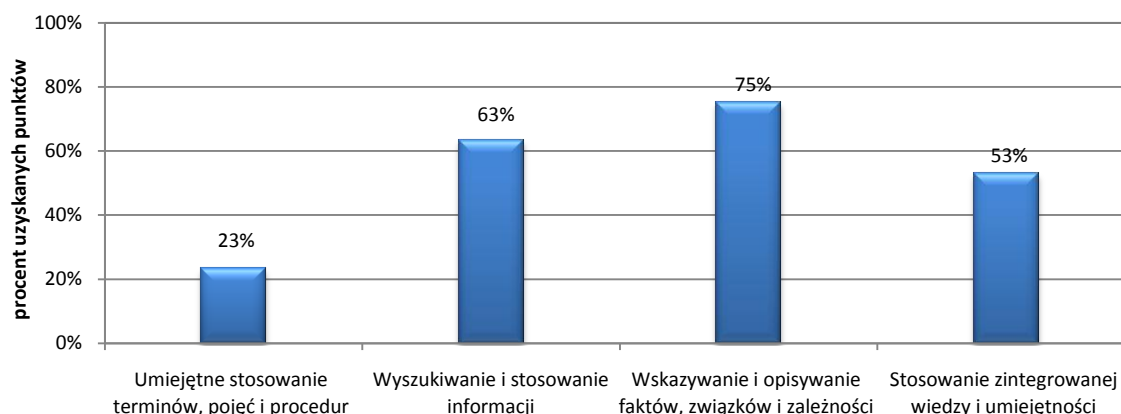
Na podstawie wyników uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w województwie podlaskim można wnioskować, że test był dla piszących umiarkowanie trudny. Najniższy wynik 8 pkt uzyskało 2 uczniów, najwyższy – 38 pkt – otrzymało dwóch uczniów. Odchylenie standardowe wyniosło 6,6 pkt, co świadczy o niskim rozproszeniu wyników i skoncentrowaniu ich wokół średniej.

Wykres 17.2. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz niestandardowy GM-8-112) – województwo warmińsko-mazurskie

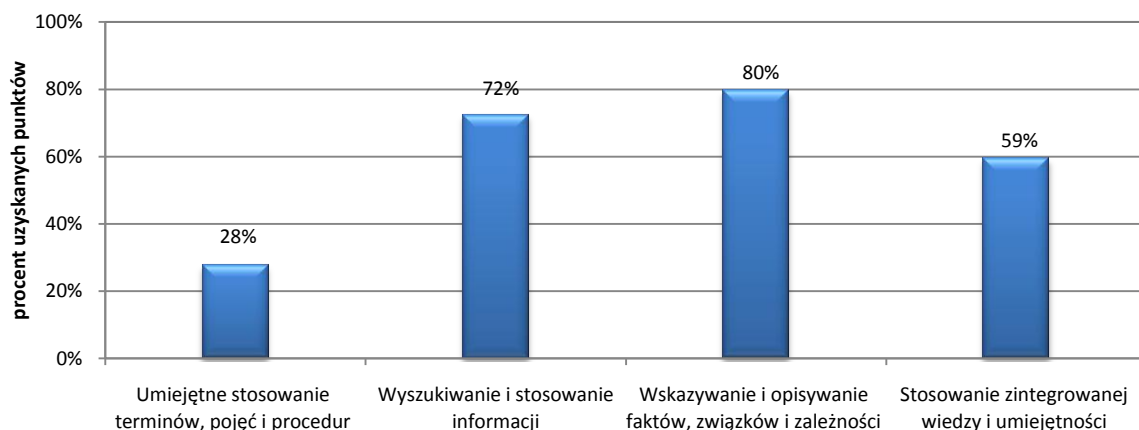

Na podstawie analizy wyników uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w województwie warmińsko-mazurskim można wnioskować, że test był dla piszących umiarkowanie trudny. Najniższy wynik 3 pkt uzyskał jeden uczeń, najwyższy – 43 pkt – otrzymał jeden uczeń. Odchylenie standardowe wyniosło 6,2 pkt i świadczy o niskim rozproszeniu wyników oraz skoncentrowaniu ich wokół średniej.

Wykres 17.3. Osiągnięcia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz niestandardowy GM-8-112) – województwo podlaskie

Wykres 17.4. Osiągnięcia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz niestandardowy GM-8-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną, zarówno w województwie podlaskim jak i warmińsko-mazurskim, najłabiej poradzi sobie z umiejętnością: *umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu*. Najlepiej natomiast ze *wskazywaniem i opisywaniem faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych*. Umiejętność ta została opanowana na poziomie zadowalającym w każdym z województw, ale uczniowie w województwie warmińsko-mazurskim poradzi sobie lepiej z opanowaniem tej umiejętności.

Wykres 17.5. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GM-8-112) – województwo podlaskie

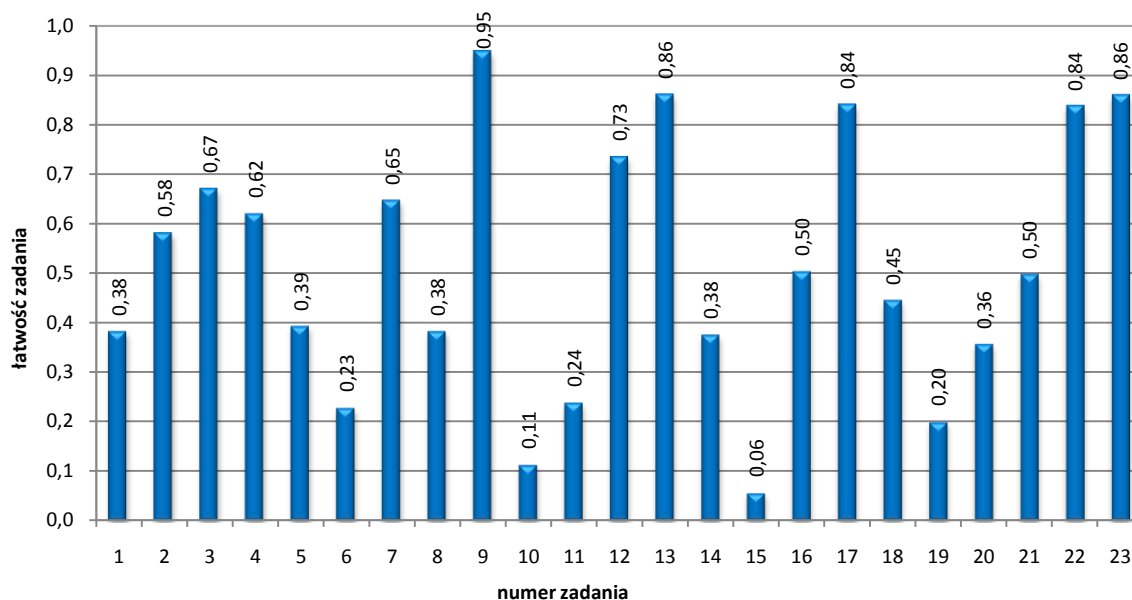

Tabela 17.2. Pogrupowanie zadań ze względu na ich łatwość (GM-8-102) – województwo podlaskie

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	10, 15	5, 6, 14, 19, 20	21	-	-
II obszar		-	1	2, 3, 4, 16	12, 17	-
III obszar		-	8	7	13, 22	-
IV obszar		-	11, 18	-	23	9
Liczba zadań		2	9	6	5	1
Liczba punktów		8	17	12	12	1

Łatwość poszczególnych zadań zestawu testowego była zróżnicowana. Poziom wykonania zadań wahał się od 0,06 do 0,95. Dwa zadania okazały się bardzo trudne, a jedno było bardzo łatwe. Najwięcej zadań (9 zadań) dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną województwa podlaskiego było trudnych i można było uzyskać za nie0 najwięcej punktów.

Wykres 17.6. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GM-8-112) – województwo warmińsko-mazurskie

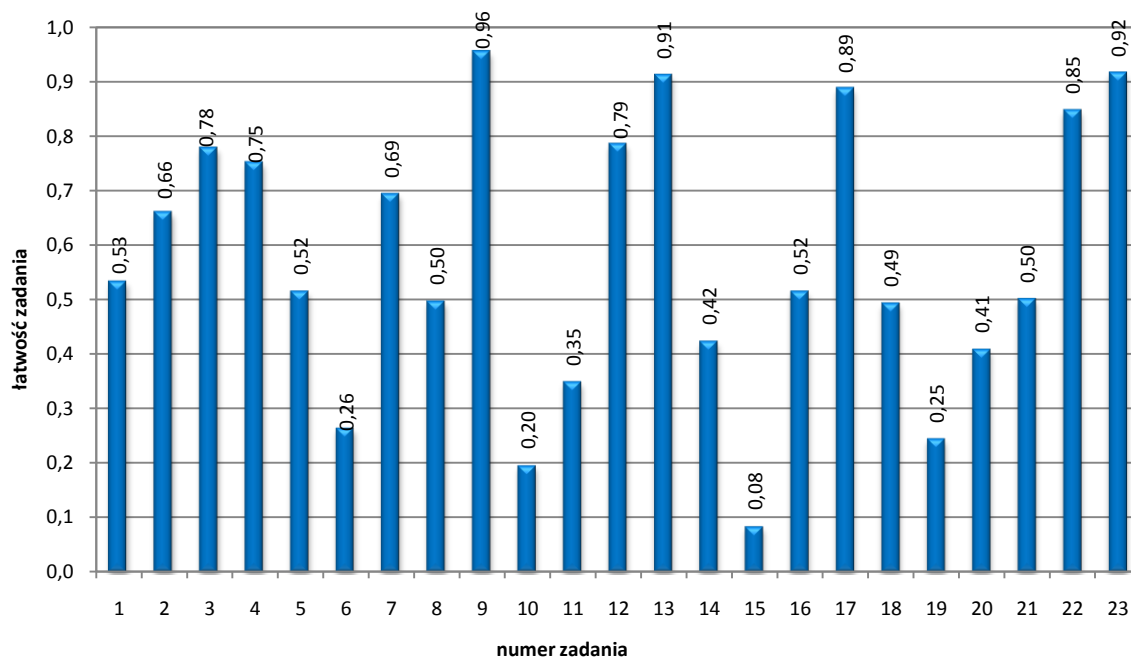

Tabela 17.3. Pogrupowanie zadań ze względu na ich łatwość (GM-8-102) – województwo warmińsko-mazurskie

Łatwość zadania		0-0,19	0,20-0,49	0,50-0,69	0,70-0,89	0,90-1,00
		bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
I obszar	numer zadania	15	6, 10, 14, 19, 20	5, 21	-	-
II obszar		-	-	1, 2, 16	3, 4, 12, 17	-
III obszar		-	-	7, 8	22	13
IV obszar		-	11, 18	-	-	9, 23
Liczba zadań		1	7	7	5	3
Liczba punktów		6	15	11	13	5

Łatwość poszczególnych zadań zestawu testowego była zróżnicowana. Poziom wykonania zadań wahał się od 0,08 do 0,96. Nie było zadań bardzo trudnych. Trzy zadania okazały się bardzo łatwe. Po siedem zadań było trudnych i umiarkowanie trudnych, przy czym więcej punktów można było uzyskać za zadania trudne.

18. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM – CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA

18.1. OPIS ARKUSZA

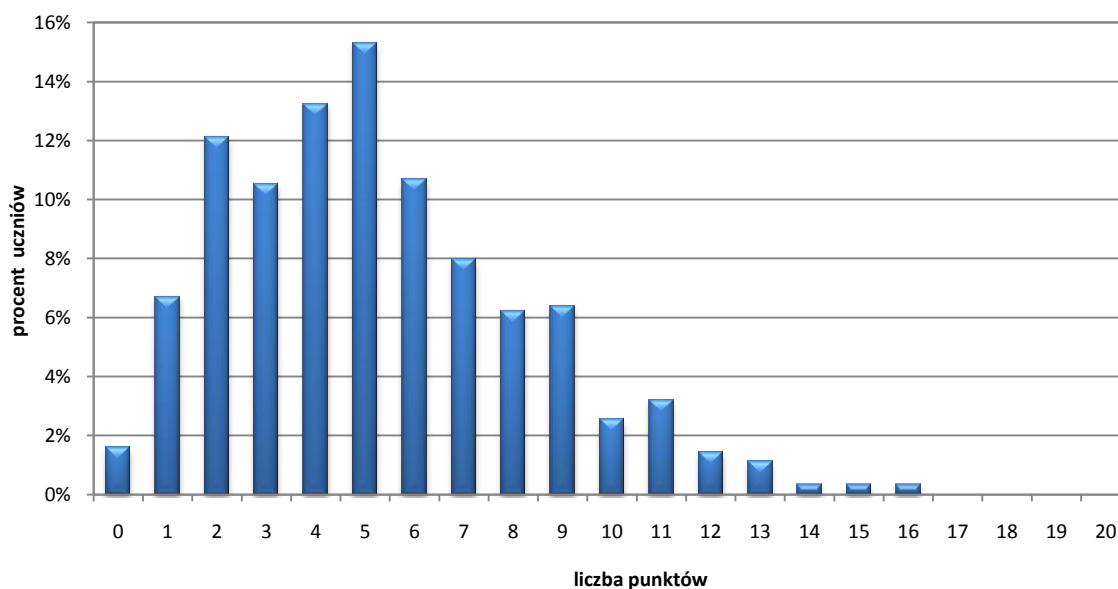
Zestaw egzaminacyjny *Na lotnisku* (GM-8-112) badał poziom opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim kończących trzecią klasę gimnazjum. Sprawdzał opanowanie wiadomości i umiejętności opisanych w standardach i podstawie programowej. Zawierał 23 zadania, za których poprawne rozwiązanie uczniów mógł otrzymać 50 punktów. Przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów *standardów* przedstawiono poniżej.

Tabela 18.1. Plan arkusza GM-8-112

Obszar standardów	Numery zadań	Maksymalna liczba punktów za rozwiązanie zadań	Waga punktów w %
I – umiejętne stosowanie terminów, pojęć i procedur z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych niezbędnych w praktyce życiowej i dalszym kształceniu	5, 6_1, 6_2, 10_1, 10_2, 14, 15_1, 15_2, 15_3, 15_4, 15_5, 15_6, 19_1, 19_2, 20_1, 20_2, 21_1, 21_2	18	36
II – wyszukiwanie i stosowanie informacji	1, 2, 3_1, 3_2, 4, 12_1, 12_2, 12_3, 16, 17_1, 17_2	18	36
III – wskazywanie i opisywanie faktów, związków i zależności, w szczególności przyczynowo-skutkowych, funkcjonalnych, przestrzennych i czasowych	7, 8, 13, 22_1, 22_2, 22_3	8	16
IV – stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów	9, 11, 18, 23	7	14

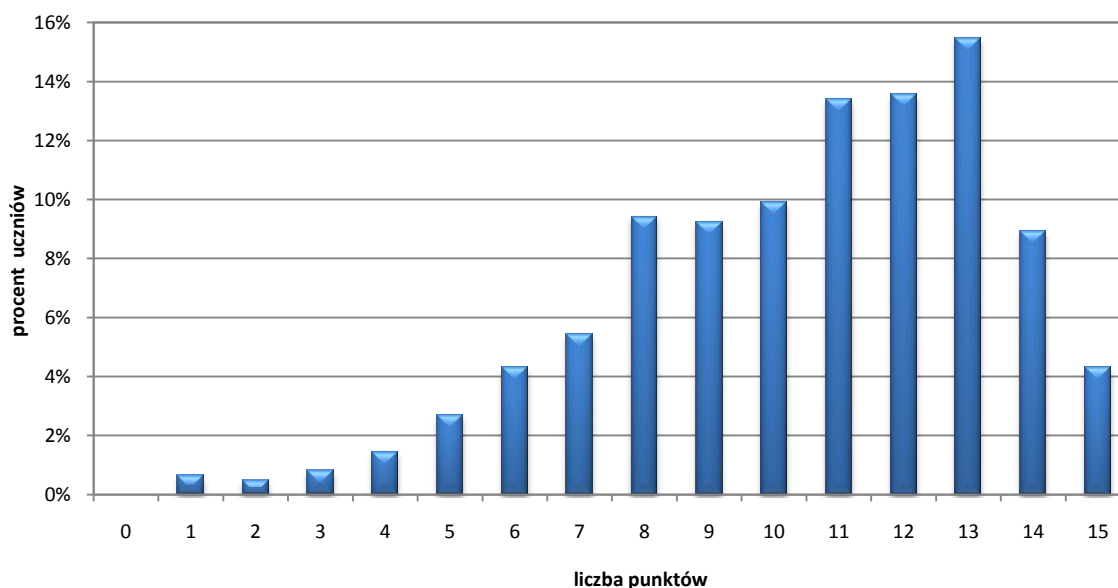
18.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE UMIEJĘTNE STOSOWANIE TERMINÓW, POJĘĆ I PROCEDUR Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH NIEZBĘDNYCH W PRAKTYCE ŻYCIOWEJ I DALSZYM KSZTAŁCENIU

Wykres 18.1. Rozkład wyników w I obszarze (arkusz niestandardowy GM-8-112)

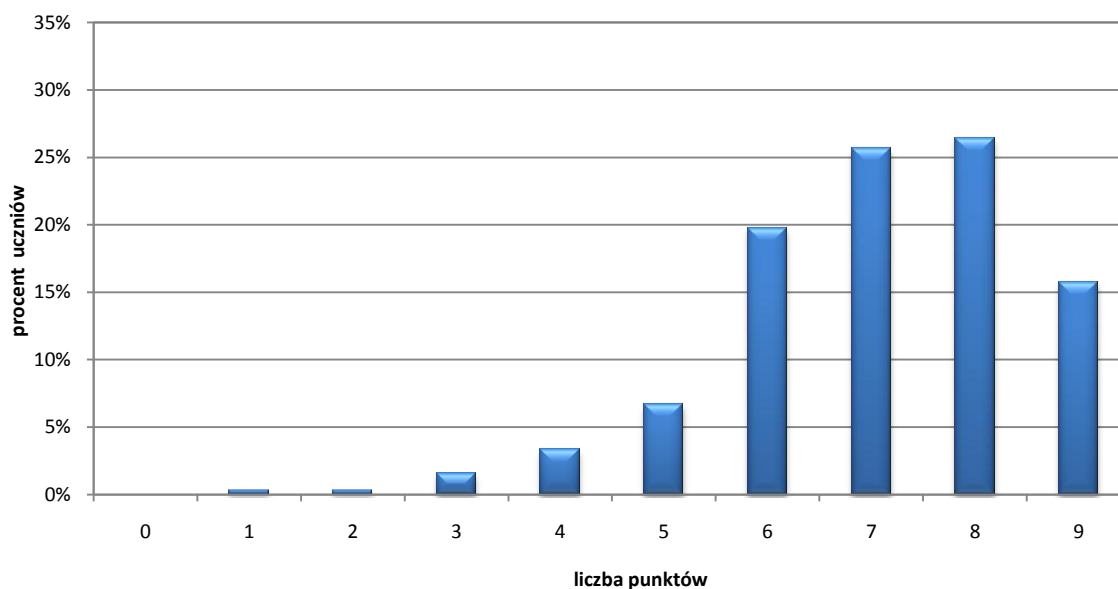
18.3. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE WYSZUKIWANIE I STOSOWANIE INFORMACJI

Wykres 18.2. Rozkład wyników w II obszarze (arkusz niestandardowy GM-8-112)

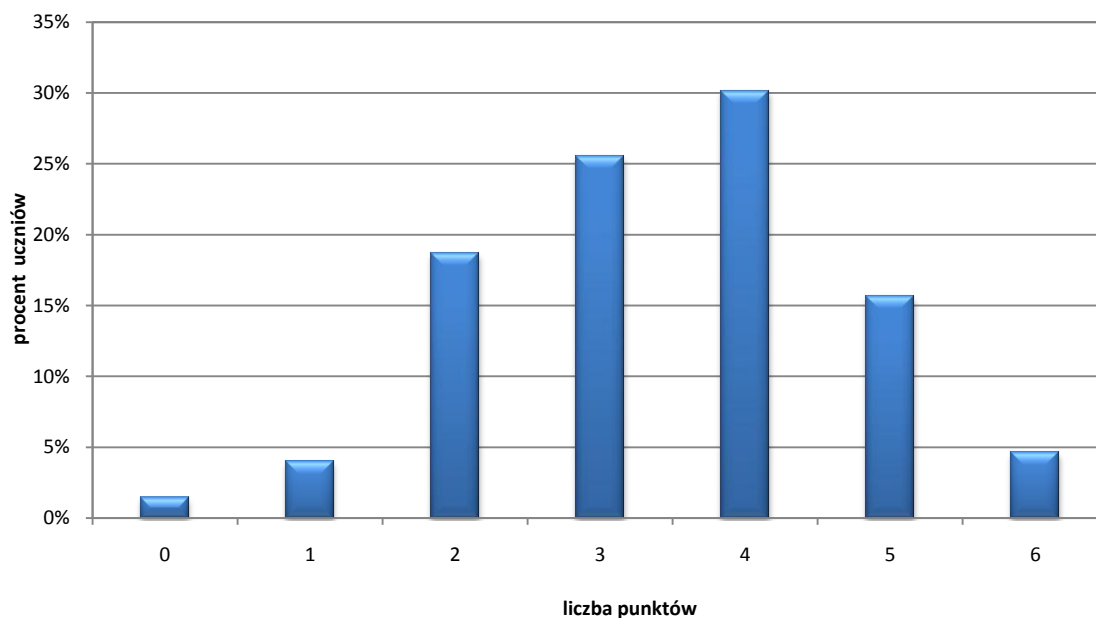
18.4. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE WSKAZYWANIE I OPISYWANIE FAKTÓW, ZWIĄZKÓW I ZALEŻNOŚCI, W SZCZEGÓLNOŚCI PRZYCZYNOWO-SKUTKOWYCH, FUNKCJONALNYCH, PRZESTRZENNYCH I CZASOWYCH

Wykres 18.3. Rozkład wyników w III obszarze (arkusz niestandardowy GM-8-112)

18.5. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W OBSZARZE STOSOWANIE ZINTEGROWANEJ WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

Wykres 18.4. Rozkład wyników w IV obszarze (arkusz niestandardowy GM-8-112)

19. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY – JĘZYK ANGIELSKI

19.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO- -MAZURSKIEGO – ARKUSZ STANDARDOWY

Na terenie województwa podlaskiego statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum uzyskał na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego 28,7 pkt, w województwie warmińsko-mazurskim 27,3 pkt. Wyniki są porównywalne ze średnim wynikiem w kraju, który wyniósł 28,28 pkt.

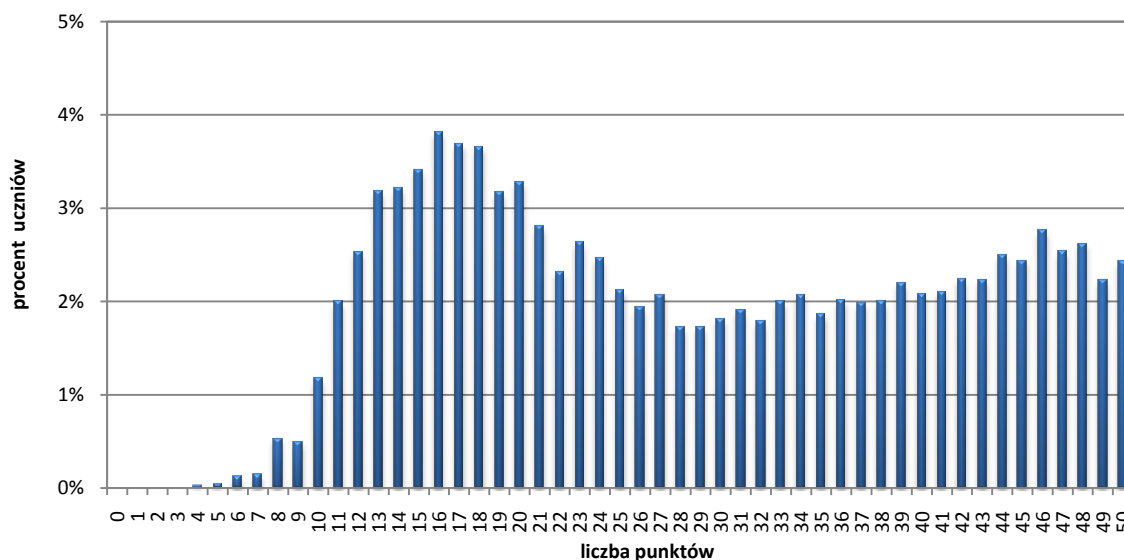
Maksymalną liczbę punktów zdobyło 594 trzecioklasistów. Najniższą liczbę punktów (2 pkt) otrzymał 1 uczeń. Odchylenie standardowe w województwie podlaskim wynosi 12,32 pkt, a w województwie warmińsko-mazurskim 12,44 pkt. Świadczy to o dużym zróżnicowaniu wyników względem średniej. Współczynnik zmienności wskazuje na większe zróżnicowanie osiągnięć uczniów na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego niż z części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej.

Wyniki uczniów z poszczególnych województw przedstawiono w tabeli 19.1. oraz na wykresach 19.1. i 19.2.

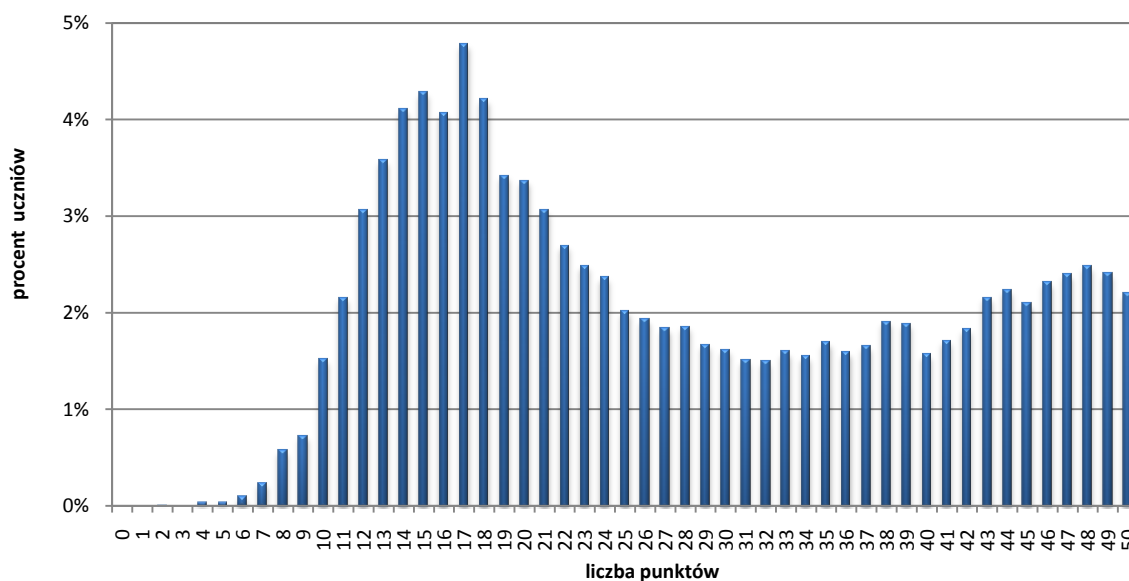
Tabela 19.1. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika	
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie
Liczebność	12 693	13 000
Wynik średni	28,7 pkt	27,3 pkt
Procent uzyskanych punktów	57	55
Wynik najniższy	4 pkt	2 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt
Mediana	27,0 pkt	24,0 pkt
Modalna	16 pkt, 46 pkt	17 pkt, 48 pkt
Odchylenie standardowe	12,32 pkt	12,44 pkt
Współczynnik zmienności	0,43	0,46

Wykres 19.1. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) – województwo podlaskie

19.2. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Zarówno w województwie podlaskim, jak i województwie warmińsko-mazurskim rozkład wyników z języka angielskiego jest dwumodalny, co świadczy o wyraźnym zróżnicowaniu gimnazjalistów pod względem badanych na egzaminie umiejętności. Najsilniej na to zróżnicowanie wpłynęła lokalizacja szkoły.

19.2. WYNIKI EGZAMINU A WIELKOŚĆ MIEJSCOWOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY

Wykres 19.3. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

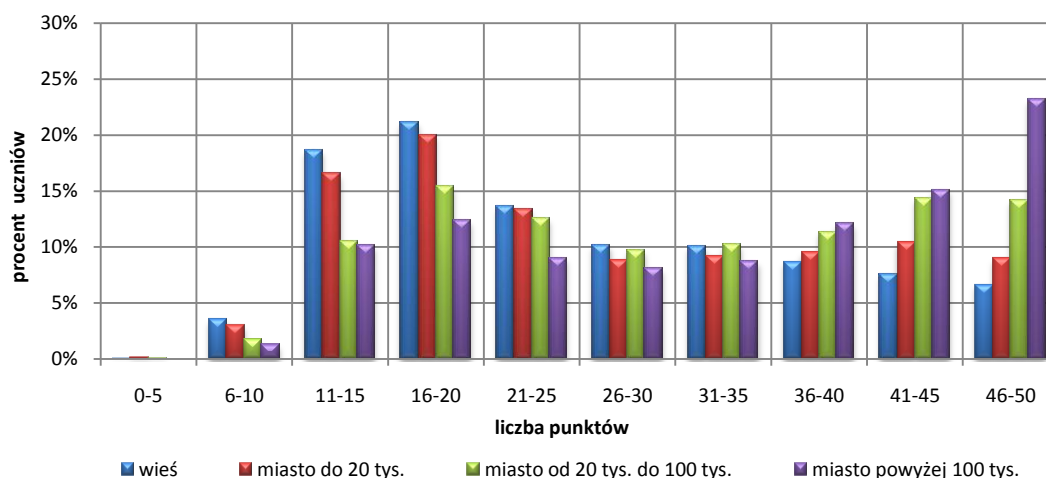

Tabela 19.2. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

Lokalizacja	Liczebność	Rodzaj wskaźnika							
		Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Mediana (pkt)	Modalna (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	3 831	25,5	51	5	50	23,0	16	11,33	0,44
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3 057	27,0	54	4	50	24,0	16	11,95	0,44
Miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców	3 088	30,5	61	4	50	31,0	18	12,10	0,40
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	2 717	33,2	66	6	50	36,0	50	12,65	0,38

Wykres 19.4. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

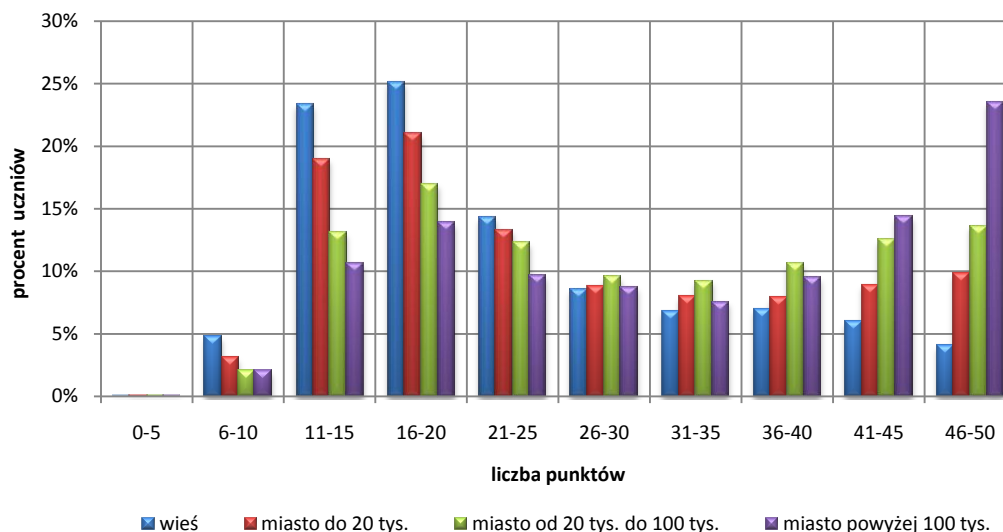

Tabela 19.3. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika								
	Liczebność	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Mediana (pkt)	Modalna (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	3 763	23,1	46	4	50	20,0	15	10,65	0,46
Miasto do 20 tys. mieszkańców	3 554	26,2	52	2	50	23,0	17	12,10	0,46
Miasto od 20 do 100 tys. mieszkańców	3 064	29,5	59	4	50	28,0	17	12,35	0,42
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	2 619	32,3	65	4	50	34,0	49	13,03	0,40

Na wykresach 19.3. i 19.4. oraz w tabelach 19.2. i 19.3. przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem lokalizacji szkoły w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim.

W obu województwach obserwuje się różnice w wynikach uczniów w zależności od lokalizacji szkoły. Osiągnięcia gimnazjalistów ze szkół miejskich są wyższe niż osiągnięcia ich rówieśników uczących się na wsi. Statystyczny uczeń szkoły wiejskiej w rejonie OKE w Łomży uzyskał na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego 23,1 pkt, co stanowi 46% pkt możliwych do uzyskania, podczas gdy w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców wynik średni wyniósł 32,2, co stanowi 65% punktów możliwych do zdobycia. Odchylenie standardowe wskazuje na duże rozproszenie wyników, najwyższe (12,84 w OKE) w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców.

Istnieje korelacja pomiędzy miejscem pobierania nauki a wynikami na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego. Współczynnik korelacji Pearsona wynosi 0,258, współczynnik korelacji Spearmana 0,252. Obie wartości świadczą o tym, że jest to związek istotny statystycznie. Szczegółową analizę dotyczącą wyników z języka angielskiego zamieszczono na stronie 194.

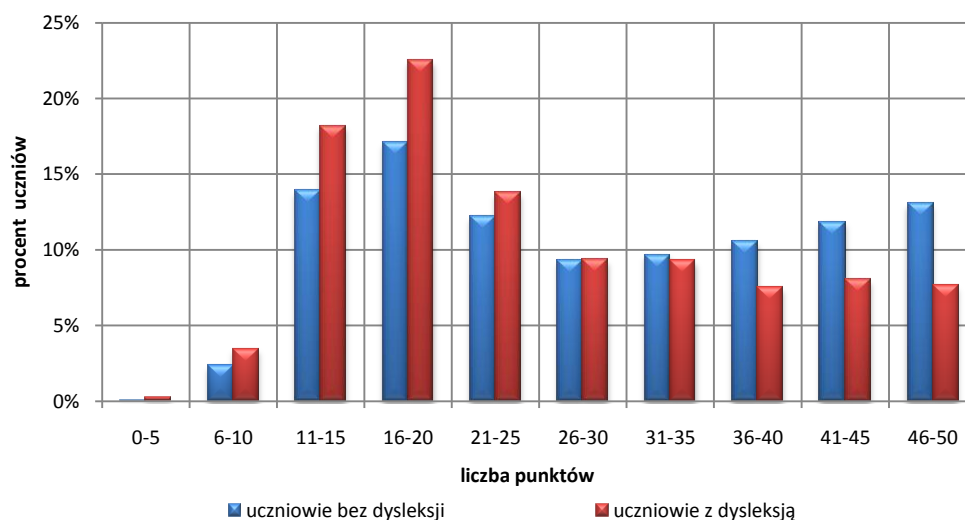
19.3. WYNIKI UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ I BEZ DYSLEKSJI – ARKUSZ STANDARDOWY

Na wykresach 19.5. i 19.6. oraz w tabeli 19.4. przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem dysleksji w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim.

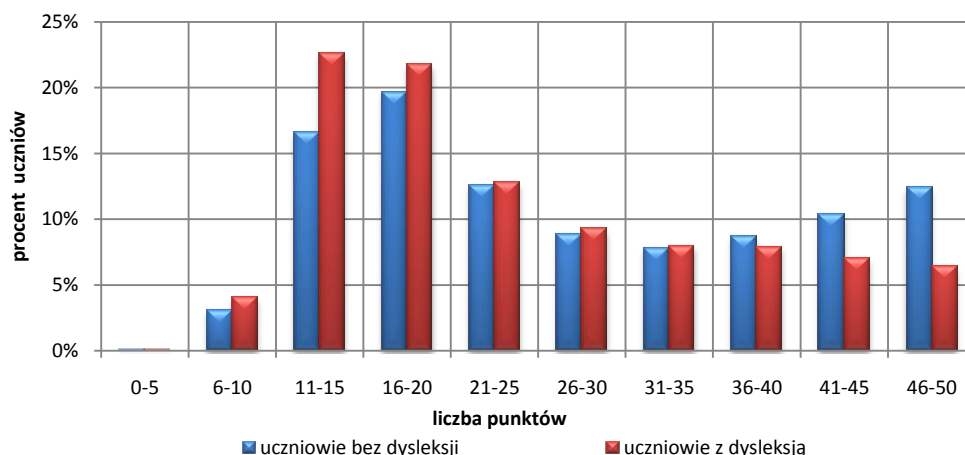
Tabela 19.4. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem dysleksji

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	uczniowie bez dysleksji	uczniowie z dysleksją	uczniowie bez dysleksji	uczniowie z dysleksją
Liczebność	11 538	1 155	11 696	1 304
Wynik średni	29,1 pkt	25,6 pkt	27,6 pkt	24,5 pkt
Procent uzyskanych punktów	58	51	55	49
Wynik najniższy	4 pkt	5 pkt	2 pkt	4 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt	50 pkt	50 pkt
Mediana	28,0 pkt	23,0 pkt	25,0 pkt	21,0 pkt
Modalna	16 pkt	15 pkt	17 pkt	15 pkt
Odchylenie standardowe	12,35 pkt	11,58 pkt	12,51 pkt	11,40 pkt
Współczynnik zmienności	0,43	0,45	0,45	0,47

Wykres 19.5. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem dysleksji – województwo podlaskie

Wykres 19.6. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem dysleksji – województwo warmińsko-mazurskie

Obserwować można zależność pomiędzy występowaniem dysleksji a osiąganymi wynikami z języka angielskiego. W województwie podlaskim w wyniku średnim wynosi ona 3,5 pkt pomiędzy uczniami bez dysleksji i z dysleksją, przy czym wyższy wynik średni mają uczniowie bez dysleksji. W województwie warmińsko-mazurskim różnica pomiędzy tymi dwiema grupami wynosi w wyniku średnim 3,1 pkt.

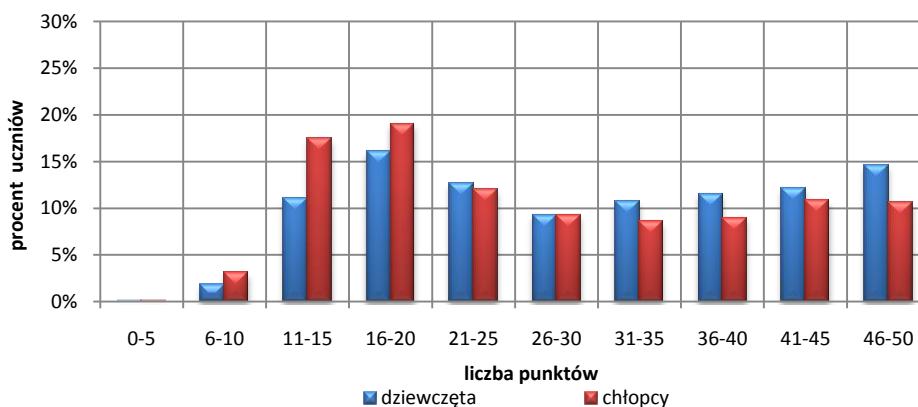
19.4. WYNIKI EGZAMINU A PŁEĆ UCZNIÓW – ARKUSZ STANDARDOWY

Na wykresach 19.7. i 19.8. oraz w tabeli 19.5. zamieszczonych poniżej przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem płci uczniów w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

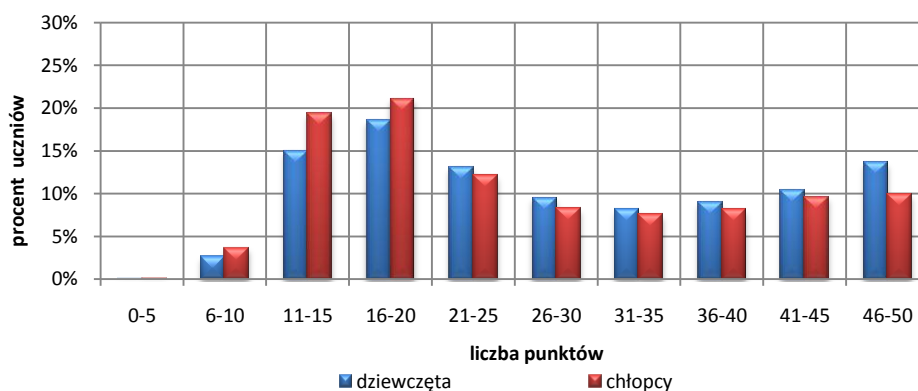
Tabela 19.5. Miary opisujące wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika			
	woj. podlaskie		woj. warmińsko-mazurskie	
	dziewczęta	chłopcy	dziewczęta	chłopcy
Liczebność	6 206	6 487	6 461	6 539
Wynik średni	30,2 pkt	27,3 pkt	28,4 pkt	26,3 pkt
Procent uzyskanych punktów	60	55	57	53
Wynik najniższy	4 pkt	4 pkt	4 pkt	2 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt	50 pkt	50 pkt
Mediana	30,0 pkt	25,0 pkt	26,0 pkt	23,0 pkt
Modalna	20 pkt	16 pkt	17 pkt	17 pkt
Odchylenie standardowe	12,15 pkt	12,33 pkt	12,46 pkt	12,33 pkt
Współczynnik zmienności	0,40	0,45	0,44	0,47

Wykres 19.7. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo podlaskie

Wykres 19.8. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo warmińsko-mazurskie

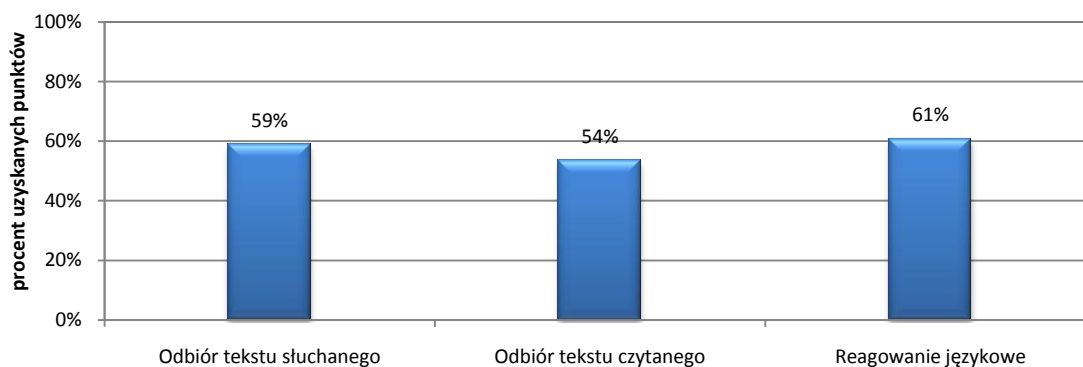

W niniejszym opracowaniu postawiono już pytanie: na ile płeć wpływa na osiągnane wyniki egzaminacyjne? Okazuje się bowiem, że również z egzaminu z języka angielskiego chłopcy uzyskali niższy wynik średni. W przypadku województwa podlaskiego różnica wynosi 2,9 pkt, a w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego 2,1 pkt. Czy jest to różnica istotna, a jeśli tak, to czy decydujący wpływ na wynik mają wrodzone predyspozycje, zdolności, inteligencja, czy też uwarunkowania kulturowe? Z pewnością stanowić to może ciekawy, ale złożony przedmiot badań, w którym na pewno należy unikać stereotypowego potraktowania problemu.

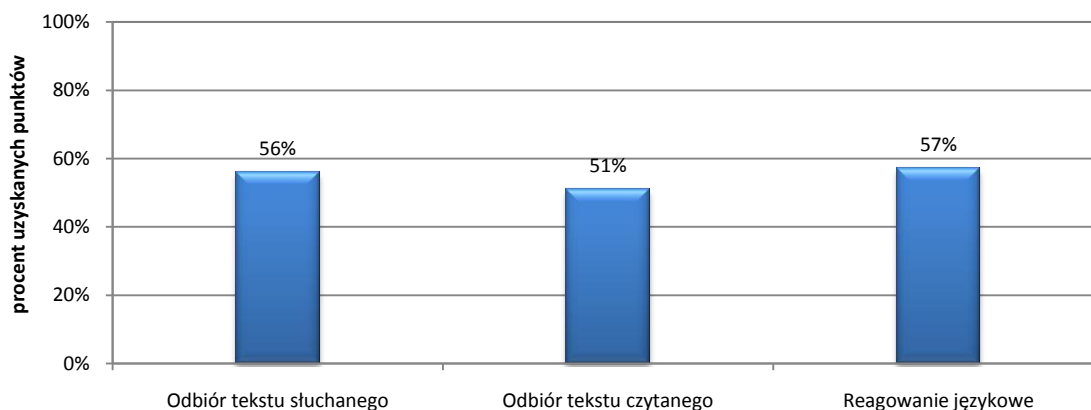
19.5. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY

Na wykresach 19.9.-19.16. zamieszczonych poniżej przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

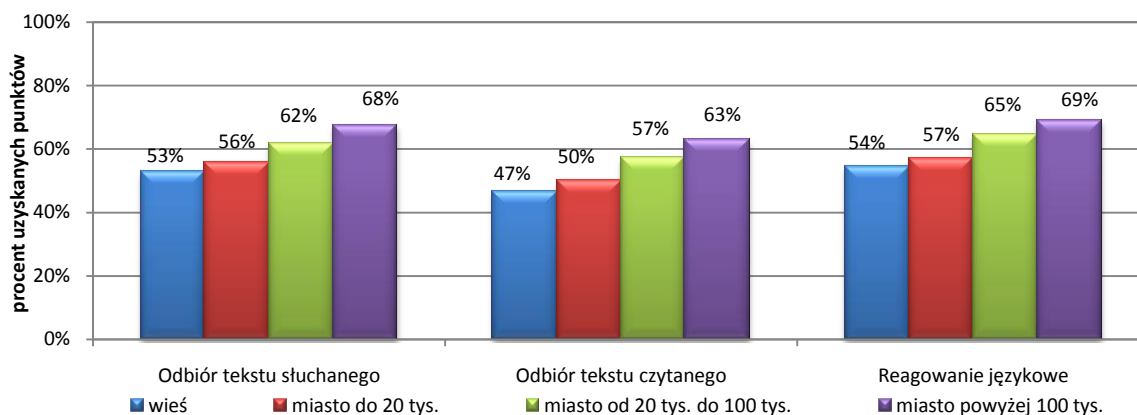
Wykres 19.9. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) – województwo podlaskie

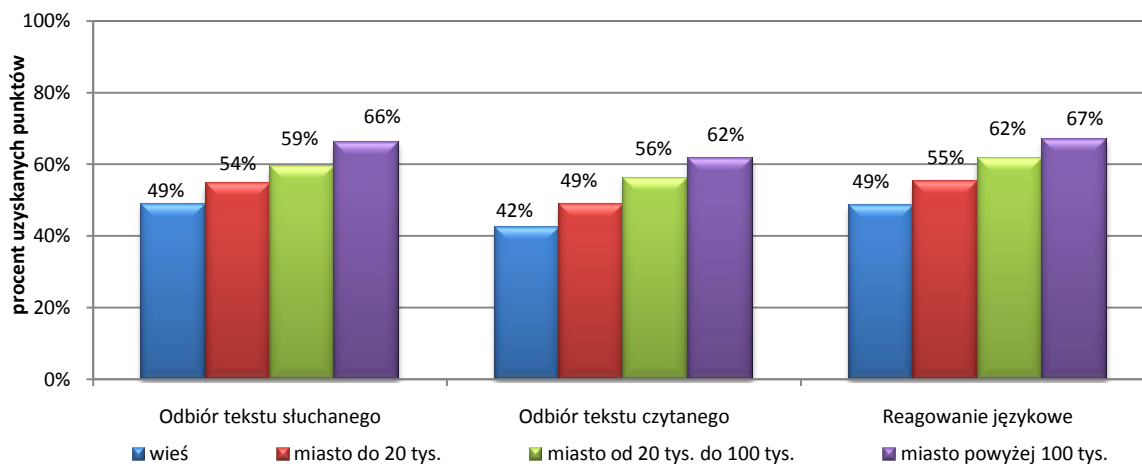
Wykres 19.10. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

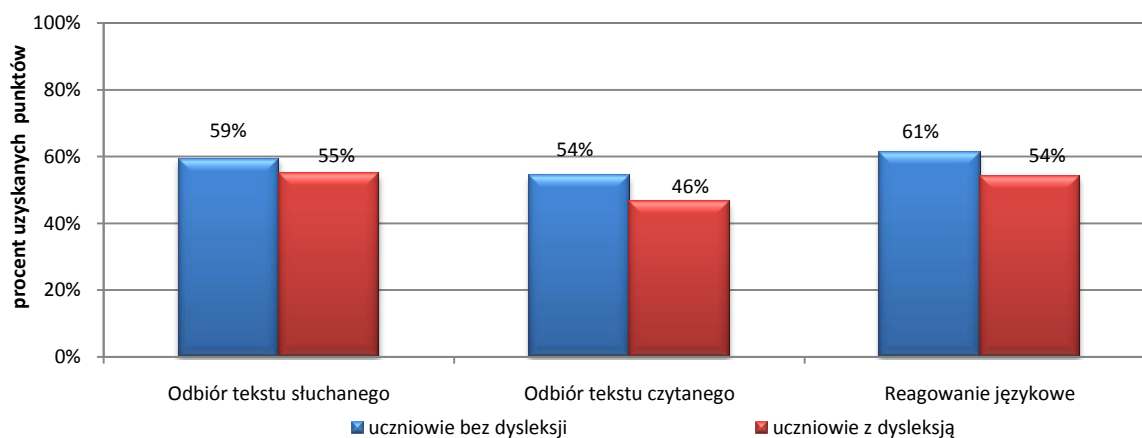
Wykres 19.11. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo podlaskie

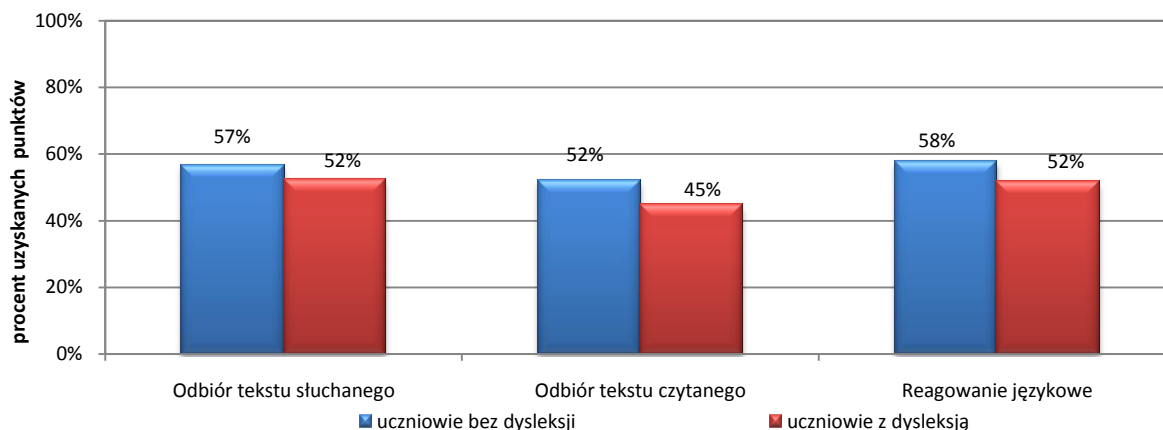
Wykres 19.12. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem wielkości miejscowości – województwo warmińsko-mazurskie

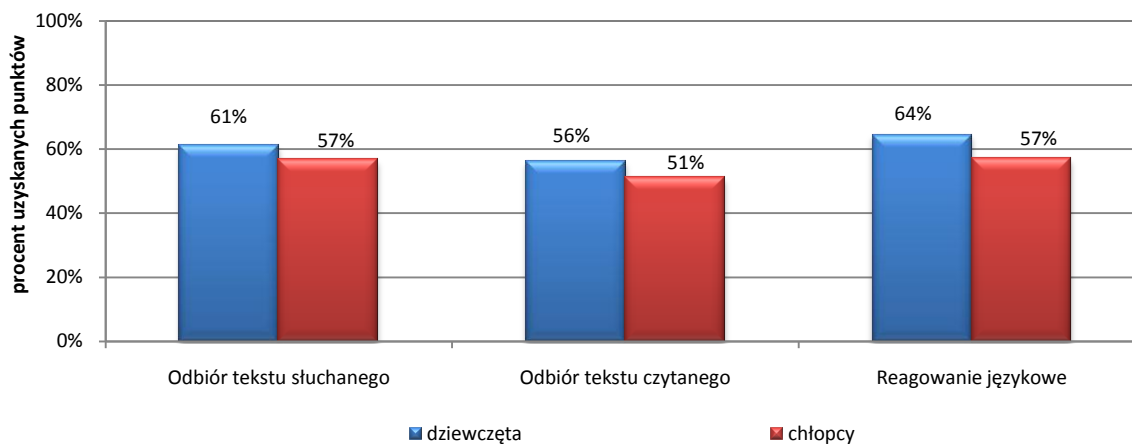
Wykres 19.13. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem dysleksji – województwo podlaskie

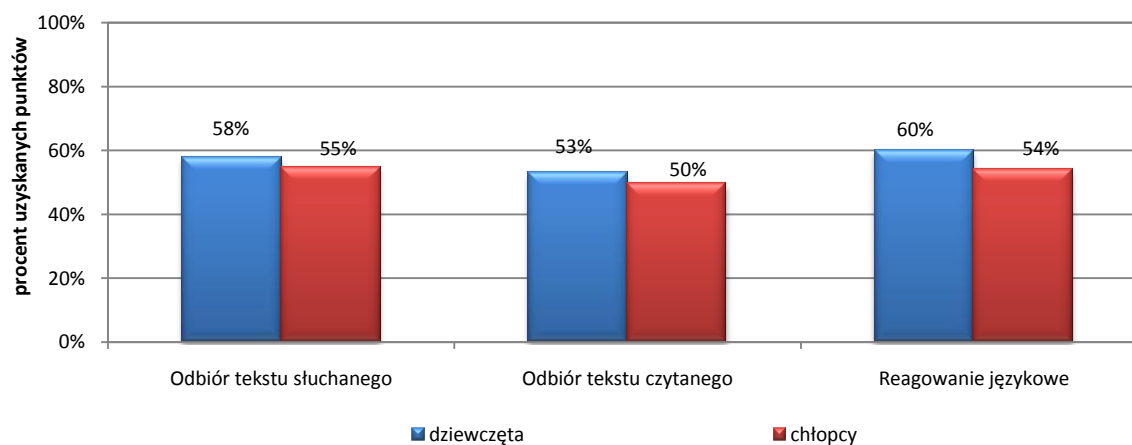
Wykres 19.14. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem dysleksji – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 19.15. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo podlaskie

Wykres 19.16. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) z uwzględnieniem płci uczniów – województwo warmińsko-mazurskie

Wszystkie umiejętności badane na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego zostały opanowane na poziomie koniecznym. Na wyniki z pewnością miały wpływ takie zmienne niezależne, jak: lokalizacja szkoły, występowanie dysleksji rozwojowej i płeć. Wpływ lokalizacji gimnazjum na wyniki jest szerzej omówiony na stronie 26.

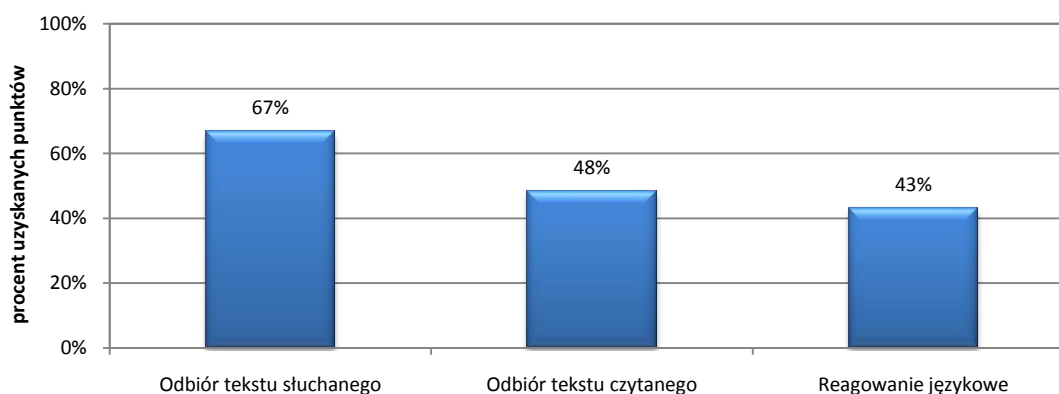
19.6. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM

Do egzaminu z języka angielskiego przystąpiło na terenie OKE w Łomży 424 uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Przygotowano dla nich dostosowany zestaw testowy oznaczony symbolem GA-8-102. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł zdobyć 50 pkt.

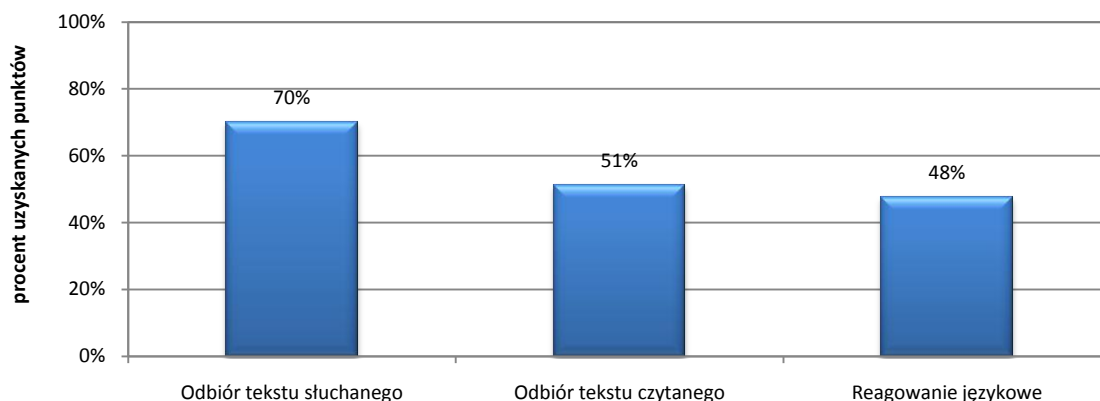
Tabela 19.6. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz niestandardowy GA-8-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika	
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie
Liczebność	150	274
Wynik średni	24,9 pkt	26,8 pkt
Procent uzyskanych punktów	50	54
Wynik najniższy	9 pkt	10 pkt
Wynik najwyższy	47 pkt	49 pkt
Mediana	23,0 pkt	26,0 pkt
Odchylenie standardowe	8,0 pkt	7,6 pkt
Współczynnik zmienności	0,32	0,28

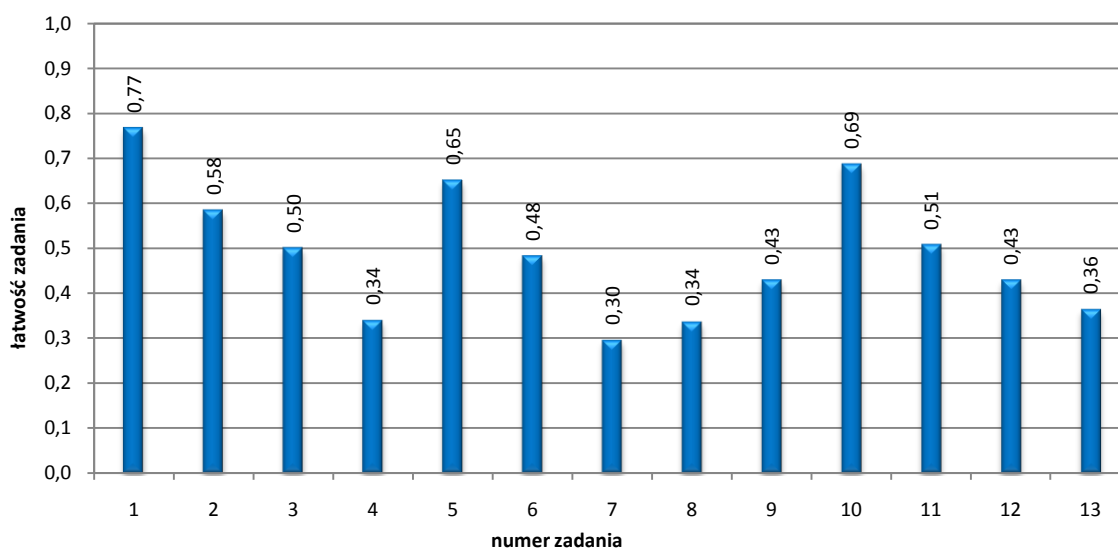
Wykres 19.17. Osiągnięcia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych obszarach umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego (arkusz niestandardowy GA-8-112) – województwo podlaskie

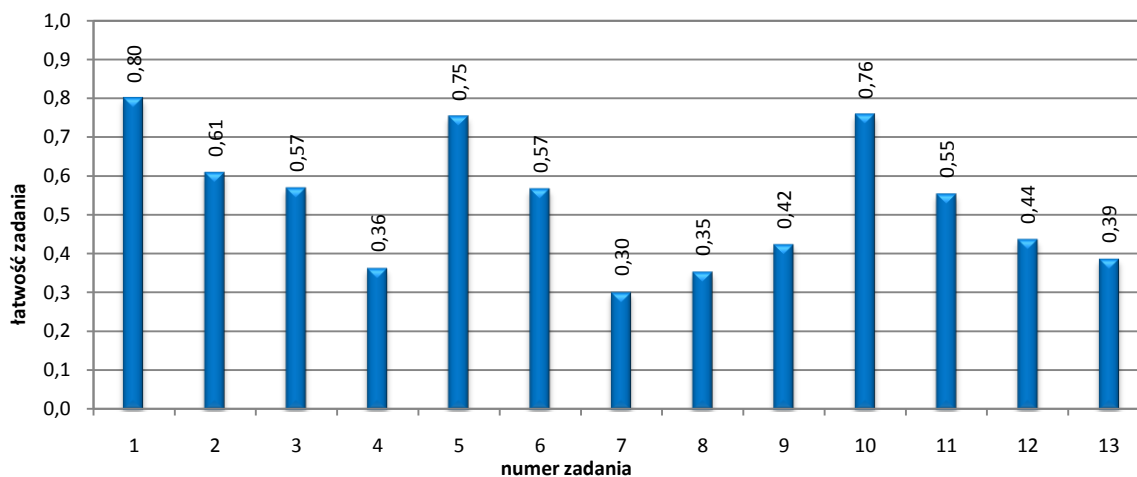
Wykres 19.18. Osiągnięcia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych obszarach umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego (arkusz niestandardowy GA-8-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 19.19. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GA-8-112) – województwo podlaskie

Wykres 19.20. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GA-8-112) – województwo warmińsko-mazurskie

20. JĘZYK ANGIELSKI – OPIS UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W OBSZARACH STANDARDÓW WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH – ARKUSZ STANDARDOWY

Egzamin z zakresu języka obcego nowożytnego przeprowadzono 14 kwietnia 2011 roku. Do egzaminu z języka angielskiego w województwie podlaskim przystąpiło 12 693 uczniów, w województwie warmińsko-mazurskim 13 000 osób.

Zestaw z języka angielskiego składał się z 13 zadań zamkniętych. Były to zadania wyboru wielokrotnego, typu prawda/fałsz i na dobieranie. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań piszący mógł otrzymać 50 punktów.

Przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych przedstawia poniższa tabela.

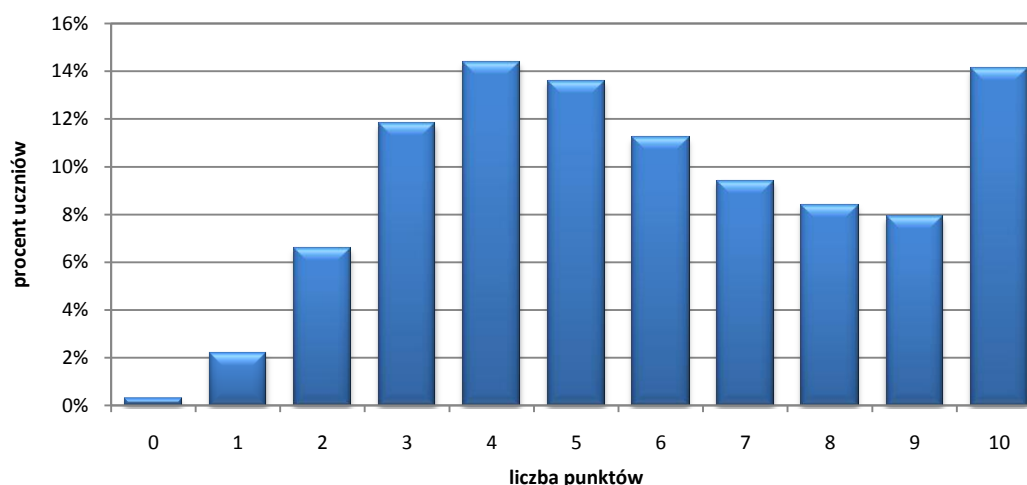
Tabela 20.1. Plan arkusza z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (GA-1-112)

Nr obszaru standardów	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
I	Odbiór tekstu słuchanego	10	20	1, 2, 3
II	Odbiór tekstu czytanego	20	40	9, 10, 11, 12, 13
III	Reagowanie językowe	20	40	4, 5, 6, 7, 8
	Razem	50	100	

20.1. ODBIÓR TEKSTU SŁUCHANEGO

Średni wynik uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności to 5,9 pkt, czyli 59% punktów możliwych do uzyskania. Zadania te okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Najczęstszym wynikiem uczniów w tej części egzaminu były 4 punkty. Taką liczbę punktów otrzymało 1826 uczniów, co stanowi 14,4% wszystkich piszących. Umiejętność odbioru tekstu słuchanego została opanowana przez uczniów gimnazjum w stopniu niżej zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

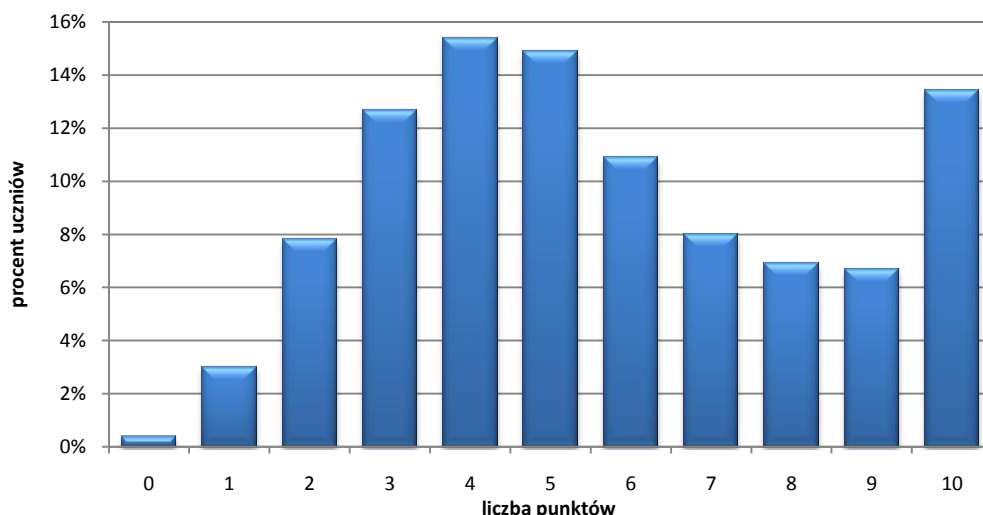
Wykres 20.1. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu słuchanego* (GA-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów z gimnazjów województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności – to 5,6 pkt, czyli 56% punktów możliwych do uzyskania. Zadania te okazały się

umiarkowanie trudne dla piszących. Najczęstszym wynikiem uczniów w tej części egzaminu były 4 punkty. Taką liczbę punktów otrzymało 2005 uczniów, co stanowi 15,4% wszystkich piszących. Umiejętność odbioru tekstu słuchanego została opanowana przez uczniów gimnazjum w stopniu niżej zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 20.2. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu słuchanego* (GA-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Stopień opanowania umiejętności z obszaru *odbiór tekstu słuchanego* sprawdzano za pomocą trzech zadań zamkniętych (typy zadań – dobieranie, prawda/fałsz, wyboru wielokrotnego). Teksty do wszystkich trzech zadań dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

W obszarze *odbiór tekstu słuchanego* zestaw egzaminacyjny sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie głównej myśli tekstu;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji.

(I.1.) Uczeń określa główną myśl tekstu słuchanego

Umiejętnością tą piszący musieli się wykazać, rozwiązując zadanie cząstkowe 1.1, oparte na technice wyboru wielokrotnego. Należało w nim wysłuchać wypowiedzi dziewczynki na temat jej planów na przyszłość i wybrać spośród trzech podanych opcji odpowiedzi tę, która prawidłowo określa główną myśl wysłuchanego tekstu.

Zadanie, za pomocą którego sprawdzano umiejętność określoną tym standardem, poprawnie rozwiązało 46% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 40% uczniów gimnazjów województwa warmińsko-mazurskiego. Zadanie cząstkowe polegające na określaniu głównej myśli tekstu słuchanego okazało się dla uczniów trudne.

Uczniowie, którzy w tym zadaniu udzielili błędnych odpowiedzi, najczęściej wybierali opcję *The girl is talking about her childhood in Hollywood*, choć dziewczynka, która wygłasza monolog, nic nie wspomina na temat swojego dzieciństwa. Uczniowie ci, być może, zasugerowali się trzykrotnym pojawieniem się w tekście słowa *Hollywood*, w tym raz w kontekście dzieci.

(I.2.) Uczeń określa kontekst sytuacyjny

Stopień opanowania tej umiejętności sprawdzono za pomocą zadania cząstkowego 1.2 opartego na technice wyboru wielokrotnego. Polegało ono na wysłuchaniu krótkiego dialogu i dobraniu do niego ilustracji przedstawiającej miejsce, a konkretnie rodzaj sklepu, w którym dialog ten się odbył.

Zadanie, za pomocą którego sprawdzano umiejętność określoną tym standardem, rozwiązało poprawnie 75% uczniów gimnazjów województwa podlaskiego i tyle samo gimnazjalistów z warmińsko-mazurskiego. Było więc ono dla zdających zadaniem łatwym.

Uczniowie, którzy udzielili w tym zadaniu błędnych odpowiedzi, w niemal równym stopniu decydowali się na jedną bądź drugą z pozostałych opcji – sklep obuwniczy lub sklep z zabawkami – najwyraźniej wyłowiwszy z tekstu wyrazy *new shoes*, *hippo*, czy *panda* bez zrozumienia kontekstu, w jakim się one pojawiły.

(I.3.) Uczeń stwierdza, czy tekst słuchany zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Stopień opanowania tej umiejętności sprawdzono za pomocą zadań cząstkowych 1.3 i 1.4 oraz zadań 2 i 3. Oba zadania cząstkowe 1.3 i 1.4 oparte były na technice wyboru wielokrotnego. Ich rozwiązanie polegało na wysłuchaniu odpowiednio monologu i dialogu oraz wybraniu właściwego obrazka, adekwatnego do treści wysłuchanych tekstów. W zadaniu 2 wykorzystano technikę *prawda/fałsz* i składało się ono z trzech zadań cząstkowych. Należało w nim wysłuchać rozmowy dwojga nauczycieli oraz stwierdzić, które z podanych w zadaniu informacji są zgodne z treścią dialogu, a które nie. Zadanie 3 polegało na dobraniu do każdej z trzech wysłuchanych wypowiedzi na temat Internetu odpowiadającego jej zdania – jednego spośród czterech podanych opcji.

Średni wynik procentowy uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego za zadania, których rozwiązanie wymagało umiejętności określonych tym standardem – to 58% możliwych do uzyskania punktów. Gimnazjaliści z województwa warmińsko-mazurskiego otrzymali średnio 56% punktów. Zadania z zakresu tego standardu okazały się umiarkowanie trudne.

Spośród tych zadań najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 1.4, w którym poprawnych odpowiedzi udzieliło 76% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 73% z warmińsko-mazurskiego. Wyniki te wskazują, iż większość uczniów nie miała poważniejszych trudności ze wskazaniem pociągu jako środka transportu preferowanego przez uczestników rozmowy podczas podróży do Hiszpanii.

Najtrudniejsze było dla gimnazjalistów zadanie cząstkowe 3.2 – 38% piszących w województwie podlaskim i 37% w województwie warmińsko-mazurskim bezbłędnie rozwiązało to zadanie. Należało w nim do wypowiedzi:

I agree that the Internet is a great source of information, and you can stay in touch with people who live far away. But, once you switch on your computer, time starts flying. I've noticed that I don't meet my friends as often as I used to and it worries me.

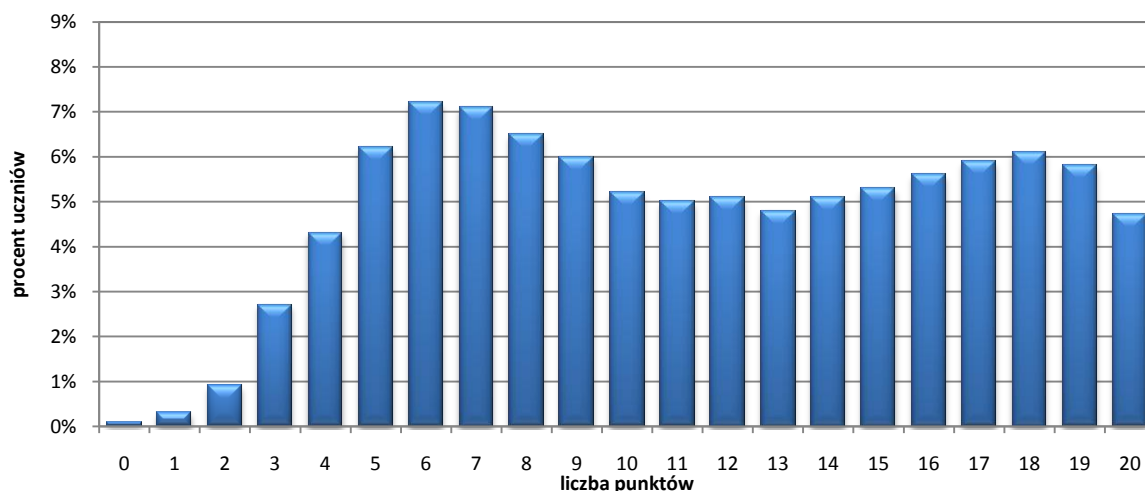
dobrać zdanie, w którym mowa o tym, iż osoba wypowiadająca się nie spotyka się obecnie z ludźmi tak często, jak zwykła to robić w przeszłości – *This speaker meets people less often now than in the past.* Trudność związana z doбором właściwego zdania mogła wynikać z tego, że początkowy fragment wypowiedzi 3.3 zawierał opinię innych osób, mogącą sugerować inne rozwiązanie zadania: *Many people think that the Internet is dangerous for friendship because people no longer talk to each other, they only send each other e-mails now.* Wprawdzie w dalszym ciągu tej wypowiedzi znajduje się informacja, iż osoba mówiąca całkowicie nie zgadza się z tą opinią i kontaktuje się z przyjaciółmi zarówno przez Internet, jak i osobiście. Jednak uczniowie, którzy nie wysłuchali lub nie zrozumieli dokładnie całego tekstu 3.3, mogli mylnie zinterpretować jego początek jako informację adekwatną do zdania, stanowiącego odpowiedź właściwą dla tekstu 3.2.

W zadaniach z zakresu tego standardu najatrakcyjniejsze błędne odpowiedzi były wybierane średnio przez 31,4% piszących. Oznacza to, iż blisko jedna trzecia gimnazjalistów, słuchając wypowiedzi w języku angielskim, koncentrowała się prawdopodobnie nie na selekcjonowaniu informacji, lecz pojedynczych wyrażeni, ignorując kontekst, w jakim wystąpiły. Zjawisko to ilustruje opisany powyżej przykład zadania 3.2, jak również inne podobne, np.: w zadaniu cząstkowym 1.3 w odpowiedzi na pytanie o miejsce, w którym Emma znajdzie kluczyki do samochodu, 29% uczniów błędnie wskazało salon, ponieważ wyłowili oni z tekstu wyrażenie *the living-room*, które jednak wystąpiło w tej wypowiedzi w kontekście informacji nie związanej z kluczykami. Z kolei w zadaniu 2.1 39% piszących błędnie stwierdziło, iż wypadek, o którym mowa w dialogu, nie miał miejsca w budynku szkoły, gdyż we wspomnianym dialogu w kontekście wypadku padło słowo *playground*, a nie *school building*. Jednak na temat miejsca wypadku z dialogu wiadomo, że uczniowie tym razem nie biegali przed szkołą, jak mieli w zwyczaju, tylko na korytarzu i tam też wypadek miał miejsce. Ponad jedna trzecia piszących nie zrozumiała więc adekwatnej informacji, lecz oczekiwała pojawienia się w tekście wyrazów użytych w zadaniu.

20.2. ODBIÓR TEKSTU CZYTANEGO

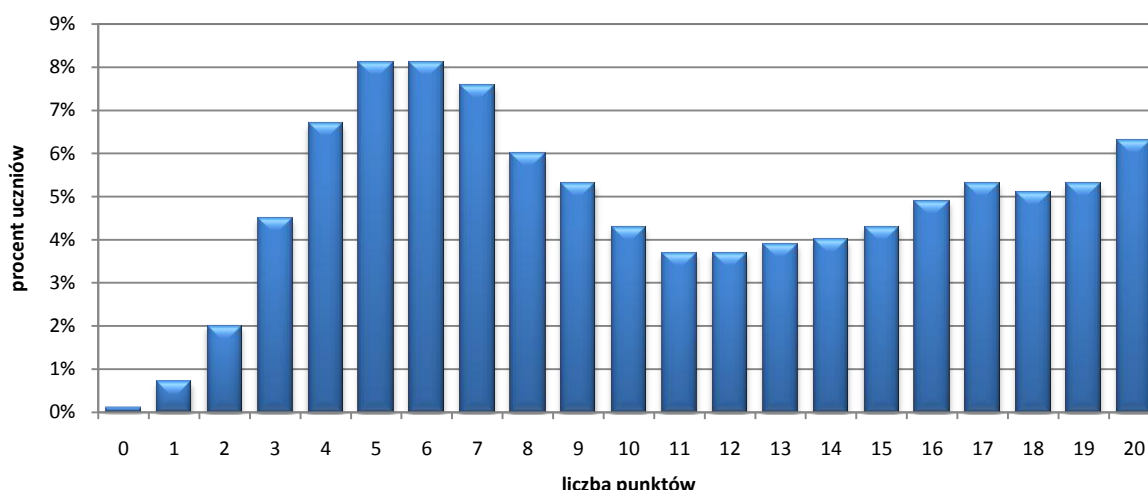
Średni wynik uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności – to 10,7 pkt, czyli 54% punktów możliwych do uzyskania. Okazuje się, że jest to obszar, w którym piszący otrzymali najniższe wyniki. Zadania, których rozwiązanie wymagało umiejętności z tego obszaru, okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Najczęstszym wynikiem uczniów w tej części egzaminu było 6 punktów. Taką liczbę punktów uzyskało 1034 uczniów, co stanowi 8,1% wszystkich piszących z tego województwa. Umiejętność odbioru tekstu czytanego została opanowana przez uczniów gimnazjum w stopniu niżej zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 20.3. Rozkład wyników w obszarze odbiór tekstu czytanego (GA-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów z gimnazjów województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności – to 10,2 pkt, czyli 51% punktów możliwych do uzyskania. Okazuje się, że jest to obszar, w którym piszący otrzymali najniższe wyniki. Zadania w tym obszarze okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Najczęstszym wynikiem uczniów w tej części egzaminu było 6 punktów. Taką liczbę punktów uzyskało 1231 uczniów, co stanowi 9,5% wszystkich piszących z tego województwa. Umiejętność odbioru tekstu czytanego została opanowana przez uczniów gimnazjum w stopniu niżej zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 20.4. Rozkład wyników w obszarze odbiór tekstu czytanego (GA-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Stopień opanowania umiejętności z obszaru odbiór tekstu czytanego sprawdzano za pomocą pięciu zadań zamkniętych (typy zadań – dobieranie, prawda/fałsz, wyboru wielokrotnego). W obszarze odbiór tekstu czytanego zestaw egzaminacyjny sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji;
- określanie intencji nadawcy tekstu;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu.

(II.2.) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu czytanego

Umiejętnością tą piszący musieli się wykazać, rozwiązując zadanie 10, które składało się z czterech zadań cząstkowych opartych na technice dobierania. Uczniowie musieli odczytać cztery akapity tekstu zawierającego wskazówki, jak nakręcić dobry film i dopasować do każdego akapitu właściwy nagłówek w formie pytania, podsumowujący główną myśl poszczególnych akapitów.

Średni wynik procentowy uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego za zadania, których rozwiązanie wymagało umiejętności określonych tym standardem – to 60% możliwych do uzyskania punktów. Gimnazjaliści z województwa warmińsko-mazurskiego otrzymali średnio 56% punktów. Zadania z zakresu tego standardu okazały się umiarkowanie trudne.

Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie cząstkowe 10.2, w którym poprawnej odpowiedzi udzieliło 71% piszących z województwa podlaskiego oraz 69% z województwa warmińsko-mazurskiego. Zadanie to dotyczyło sposobów stworzenia w filmie właściwej atmosfery, nadania mu odpowiedniego charakteru, więc uczniowie mieli wskazać pytanie: *How do I create the atmosphere?*

Najtrudniejsze było zadanie cząstkowe 10.4, które poprawnie rozwiązało 51% uczniów gimnazjum w województwie podlaskim oraz 46% w województwie warmińsko-mazurskim. Uczniowie, którzy nie rozwiązyli poprawnie tego zadania, najczęściej wybierali odpowiedzi *When is the best time to shoot a film?* oraz *Where should I look for the actors?*, co mogło być podyktowane zbyt powierzchownym przeczytaniem tekstu. Wprawdzie zawiera on elementy czasu i miejsca, jednak w kontekście innym niż przewidywany w powyższych pytaniach – mowa o miejscach odpowiednich do kręcenia filmu i potrzebie zdecydowania, kiedy to zrobić:

Find an interesting place and decide on a time to shoot the film. If you can't find the right place, create it at school – ask your actors for help. Remember that you can always go to a park, shopping centre or a football pitch to shoot.

Należało więc w zadaniu cząstkowym 10.4 wskazać odpowiedź: *Where should I make the film?*

(II.3.) Uczeń stwierdza, czy tekst czytany zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Stopień opanowania tych umiejętności sprawdzono za pomocą zadań cząstkowych 9.3 i 9.4 oraz zadań 12 i 13. Zadania cząstkowe 9.3 i 9.4 oparte były na technice wyboru wielokrotnego. Uczniowie musieli przeczytać teksty dwóch ogłoszeń i wybrać właściwą odpowiedź spośród podanych trzech opcji. Pierwsze ogłoszenie informowało o wyprzedaniu biletów na przedstawienie, natomiast drugie zawierało informacje o kursach tenisa. Zadanie 12 składało się z czterech zadań cząstkowych i wykorzystano w nim technikę dobierania. Polegało ono na przeczytaniu krótkich tekstów zawierających informacje o czterech osobach oraz dobraniu do każdej z tych osób jednej z pięciu podanych ofert pracy. W zadaniu 13 zastosowano technikę wyboru wielokrotnego. Wymagało ono przeczytania tekstu na temat zespołu rockowego oraz wybrania właściwych odpowiedzi spośród trzech podanych opcji w każdym z pięciu zadań cząstkowych.

Uczniowie nie opanowali w stopniu zadowalającym umiejętności określonych tym standardem. Średni wynik procentowy uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego za zadania, których rozwiązanie wymagało wykorzystania tych umiejętności – to 45% punktów możliwych do uzyskania. Gimnazjaliści z województwa warmińsko-mazurskiego otrzymali średnio 43% punktów. Zadania z zakresu tego standardu okazały się trudne dla piszących.

Najmniej trudności spośród zadań w całym obszarze II.3. sprawiło piszącym zadanie cząstkowe 13.3 – 59% piszących w województwie podlaskim oraz 56% w województwie warmińsko-mazurskim wskazało właściwą tematykę piosenek zespołu rockowego, któremu poświęcony był tekst w zadaniu.

Trudne okazało się dla piszących z obu województw całe zadanie 12. Uczniowie z województwa podlaskiego uzyskali za nie 37% możliwych do zdobycia punktów, a średni wynik piszących z warmińsko-mazurskiego – to 36% punktów. Przyczyną tych trudności może być sama technika dobierania tekstów do podanych profili osób, gdyż jest ona wymagająca ze względu na dość dużą ilość tekstu do przeczytania i spore nagromadzenie w nim informacji pogrupowanych w różnych kombinacjach.

Najtrudniejszym zadaniem cząstkowym, sprawdzającym stopień opanowania umiejętności określonych tym standardem wymagań, było zadanie 12.4, które zostało rozwiązane poprawnie przez 24% uczniów z województwa podlaskiego oraz 23% z województwa warmińsko-mazurskiego. Uczniowie w tym zadaniu do profilu Richarda często błędnie dobierali oferty pracy w Piccadilly Restaurant i Soprano Restaurant, pomimo obecności w tych ofertach elementów sprzecznych z wymogami określonymi w opisie 12.4: w pierwszej ze wspomnianych ofert wykluczającym ją elementem jest informacja: *A restaurant in a quiet country area...* (w profilu: *Richard needs a change from his boring country life.*), natomiast w drugiej z ofert wymagane jest od kandydata doświadczenie (*You must know how to take care of our customers.*), którego Richard nie posiada (*He has no job experience.*). Ofertą, stanowiącą prawidłową odpowiedź w zadaniu 12.4, jest tekst dotyczący Ramsey Restaurant, w którym sprzecznych informacji brak, za to jest aż pięć elementów łączących ofertę z profilem osoby: lokalizacja w centrum miasta, wymóg znajomości dwóch języków, poranne godziny pracy, brak wymagań względem doświadczenia i szczególnych kwalifikacji oraz jest mowa o pracy przy dowożeniu na zamówienie, przy czym restauracja posiada własne pojazdy. Uczniowie mieli w tym zadaniu widoczne trudności w dostrzeganiu powiązań między informacjami oraz wykluczających się fragmentów tekstów.

(II.4.) Uczeń określa intencje nadawcy tekstu czytanego

Stopień opanowania tej umiejętności został sprawdzony poprzez jedno zadanie cząstkowe 9.2, które polegało na przeczytaniu krótkiej wiadomości, a następnie wybranie spośród trzech podanych opcji właściwej odpowiedzi określającej cel, dla którego wiadomość ta została napisana. Dotyczyła ona tematyki *Życie rodzinne i towarzyskie*. Zadanie opierało się na technice wyboru wielokrotnego.

Średni wynik procentowy uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego za zadanie, którego rozwiązanie wymagało zastosowania tej umiejętności – to 58% punktów możliwych do uzyskania. Gimnazjaliści z województwa warmińsko-mazurskiego otrzymali średnio 56% punktów. Zadanie to okazało się umiarkowanie trudne.

Prawidłową odpowiedzią w tym zadaniu było zdanie: *Helen wrote the message to thank Rob for something*. Uczniowie, którzy udzielili błędnych odpowiedzi, w niemal równym stopniu decydowali się na jedną bądź drugą z pozostałych opcji stwierdzających, że celem była prośba lub zaproszenie. Przyczyną było tu prawdopodobnie dokonanie przez piszących wyboru odpowiedzi na podstawie podobieństwa wyrazów zastosowanych w opcjach oraz tekście wiadomości.

(II.5.) Uczeń określa kontekst sytuacyjny

Stopień opanowania tej umiejętności został sprawdzony za pomocą zadań cząstkowych 9.1 i 13.5, które oparto na technice wyboru wielokrotnego. Pierwsze z nich polegało na zapoznaniu się z treścią napisu umieszczonego w miejscu publicznym. Następnie należało wybrać spośród trzech podanych opcji właściwą odpowiedź stwierdzającą, przed którym z wymienionych budynków użyteczności publicznej tego typu napis jest zamieszczany. W drugim ze wspomnianych zadań po zapoznaniu się z treścią tekstu na temat grupy rockowej uczniowie mieli wybrać spośród trzech podanych opcji właściwą odpowiedź wskazującą jego źródło. Umiejętność określania kontekstu sytuacyjnego została przez uczniów kończących naukę w gimnazjum opanowana najlepiej spośród wszystkich umiejętności w obszarze *odbiór tekstu czytanego*.

Średni wynik procentowy uczniów gimnazjów w obu województwach za zadania, których rozwiązanie wymagało wykorzystania tej umiejętności – to 71% punktów możliwych do uzyskania. Zadania te okazały się łatwe dla przystępujących do egzaminu.

Zadanie cząstkowe 9.1 było dla piszących łatwe. Rozwiązało je poprawnie 86% przystępujących do egzaminu w trzeciej klasie gimnazjalistów z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. W zadaniu tym należało połączyć komunikat *PATIENTS CAN PARK HERE ONLY IN AN EMERGENCY* z jego typową lokalizacją: *You can see this sign in front of a hospital*.

Trudniejsze było zadanie cząstkowe 13.5, które zostało rozwiązane poprawnie przez 56% uczniów gimnazjum z obu województw. Właściwym rozwiązaniem tego zadania było stwierdzenie: *The text comes from a magazine*. Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią było *The text comes from a concert review*. Wybrało ją około 30% rozwiązujących zadania w tym arkuszu. Najprawdopodobniej wynika to z powierzchownego skojarzenia tej opcji z tekstem jedynie na podstawie zawartego w niej słowa *concert*. Możliwe jest również, że uczniowie nie znali znaczenia wyrazu *review*, bądź posiadali zbyt małą wiedzę na temat formy recenzji, gdyż tekst w tym zadaniu nie zawierał elementów oceny koncertu opisywanej grupy rockowej. Był on jedynie tekstem w dość swobodnym stylu opisującym zespół i jego działalność artystyczną.

(II.6.) Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu czytanego

Stopień opanowania tej umiejętności sprawdzono za pomocą zadania 11, które opierało się na technice dobierania. Składało się ono z trzech zadań cząstkowych i polegało na uzupełnieniu luk w tekście brakującymi zdaniami.

Średni wynik procentowy uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego za zadanie, którego rozwiązanie wymagało wykorzystania tej umiejętności – to 61%, a z warmińsko-mazurskiego – 59% możliwych do uzyskania punktów. Zadanie 11 okazało się umiarkowanie trudne dla piszących.

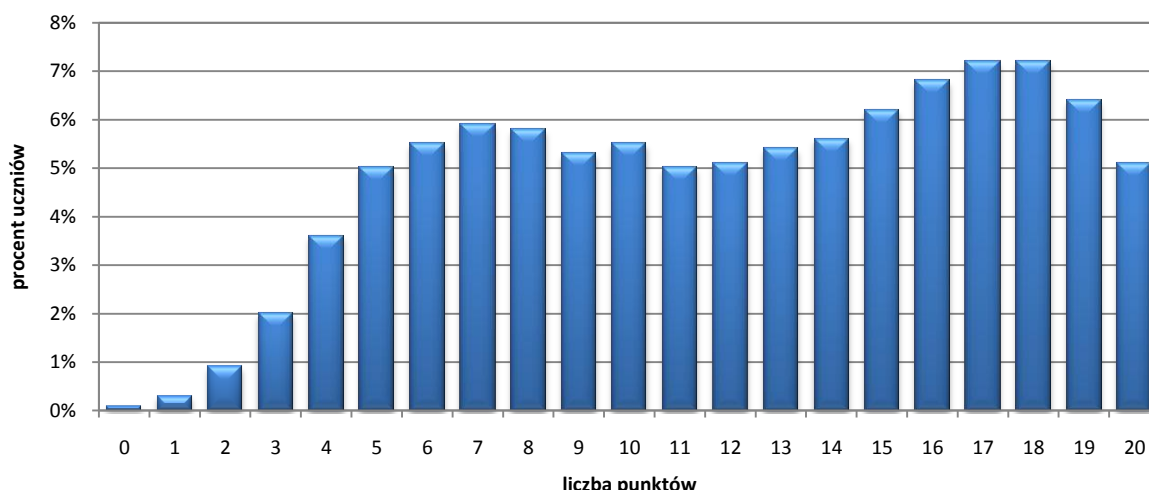
Najłatwiejsze dla przystępujących do egzaminu okazało się zadanie cząstkowe 11.1, które poprawnie rozwiązało 66% uczniów gimnazjum w województwie podlaskim i 64% w województwie warmińsko-mazurskim. W lukę 11.1 należało wstawić zdanie: *Now we live in a block of flats in the city centre.* W zdaniu tym były elementy, które łączyły się ze zdaniami przed oraz za luką, co większość uczniów zdołała dostrzec, dlatego dokonali prawidłowego wyboru.

Natomiast najwięcej problemów sprawiło piszącym zadanie cząstkowe 11.3, które poprawnie rozwiązało 54% piszących z województwa podlaskiego oraz 51% z województwa warmińsko-mazurskiego. Właściwym uzupełnieniem luki było zdanie: *So there is a lot of entertainment and it's impossible to get bored.* Niestety, jedna czwarta wszystkich piszących wybrała niewłaściwą odpowiedź *Unfortunately, there were no shops nearby.*, pomimo tego, że w tym akapicie nie ma żadnych odniesień do przeszłości (mówi on o zaletach mieszkania w wielkim mieście) i to zdanie nie ma logicznego odniesienia do fragmentów tekstu bezpośrednio przed i po luce. Po raz kolejny uczniowie prawdopodobnie dokonali wyboru, sugerując się powtórzeniem wyrazów: *There are many shops* (w zdaniu poprzedzającym lukę) – *there were no shops* (w niepoprawnej odpowiedzi).

20.3. REAGOWANIE JĘZYKOWE

Średni wynik uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności – to 12,1 pkt, czyli 61% punktów możliwych do uzyskania. Zadania w tym obszarze okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Najczęstszym wynikiem uczniów w tej części egzaminu było 17 punktów. Taką liczbę punktów uzyskało 913 uczniów, co stanowi 7,2% wszystkich piszących z tego województwa. Umiejętność reagowania językowego została opanowana przez uczniów gimnazjum w stopniu niższym niż zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

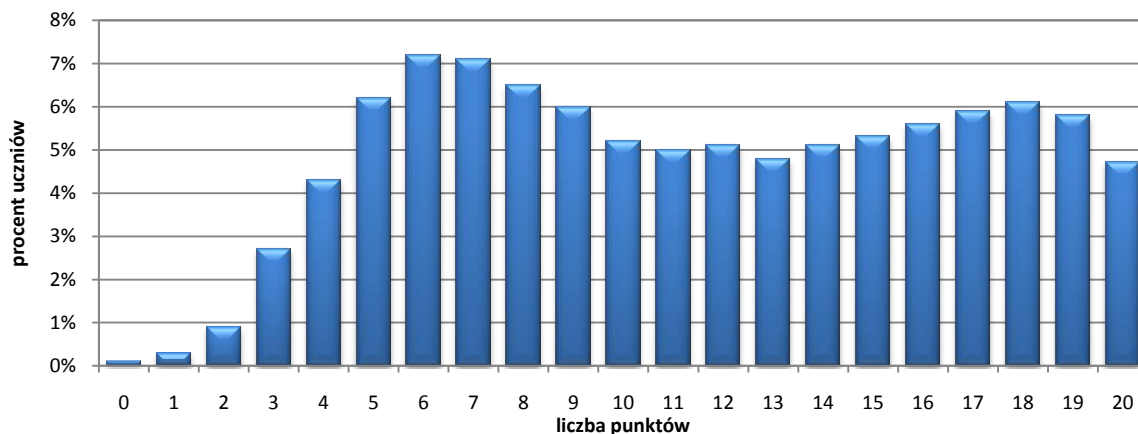
Wykres 20.5. Rozkład wyników w obszarze *reagowanie językowe* (GA-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów z gimnazjów województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności to 11,4 pkt, czyli 57% punktów możliwych do uzyskania. Zadania w tym obszarze okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Najczęstszym wynikiem uczniów w tej części egzaminu było 6 punktów. Taką liczbę punktów uzyskało 934 uczniów, co stanowi 7,2% wszystkich piszących z tego województwa. Umiejętność reagowania językowego została

opanowana przez uczniów gimnazjum w stopniu niżej zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 20.6. Rozkład wyników w obszarze *reagowanie językowe* (GA-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Stopień opanowania umiejętności z obszaru *reagowanie językowe* sprawdzano za pomocą pięciu zadań zamkniętych (typy zadań – dobieranie, prawda/fałsz, wyboru wielokrotnego).

W obszarze *reagowanie językowe* zestaw egzaminacyjny sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

- właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy;
- rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji;
- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażanie ich w języku obcym.

(III.1.) Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy

Stopień opanowania tej umiejętności sprawdzany był za pomocą zadań 4 i 5. Pierwsze z nich oparto na technice wyboru wielokrotnego. Rozwiązując je, piszący musieli wysłuchać czterech krótkich wypowiedzi i do każdej z nich dobrać właściwą reakcję spośród trzech podanych możliwości. W zadaniu 5 wykorzystano technikę dobierania. Uczniowie przystępujący do egzaminu musieli przyporządkować do każdego z czterech pytań zamieszczonych w tabeli poprawną odpowiedź spośród podanych pięciu możliwości.

Średni wynik procentowy uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego za zadania, których rozwiązanie wymagało wykorzystania tej umiejętności – to 63% punktów możliwych do uzyskania. Gimnazjaliści z województwa warmińsko-mazurskiego otrzymali średnio 59% punktów. Zadania, w których sprawdzano ten standard, okazały się umiarkowanie trudne.

Najłatwiejsze wśród zadań, wymagających wykorzystania wskazanej wyżej umiejętności, okazało się zadanie cząstkowe 5.1 (87% poprawnych odpowiedzi w województwie podlaskim oraz 85% w województwie warmińsko-mazurskim). Uczniowie mieli w nim dobrać do pytania: *How old is your brother?* odpowiedź: *One year younger than me.*

Natomiast najtrudniejszym zadaniem cząstkowym, wymagającym wykorzystania umiejętności z tego obszaru, było zadanie 4.2, które zostało rozwiązane poprawnie przez 33% piszących w województwie podlaskim i 29% w województwie warmińsko-mazurskim. W tym zadaniu cząstkowym właściwą reakcją na pytanie *Are you ready to order?* była odpowiedź: *Yes, I'll have*

chicken with rice. Jednakże aż 51% uczniów rozwiązujących to zadanie wskazało odpowiedź *Yes, I'll take your order*. Prawdopodobnie piszący po raz kolejny zasugerowali się obecnością wyrazu *order* w pytaniu i jednej z opcji odpowiedzi, i dokonali wyboru wyłącznie na tej podstawie.

(III.2.) Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji

Stopień opanowania umiejętności opisanej tym standardem sprawdzany był za pomocą zadania 7, w którym wykorzystano technikę wyboru wielokrotnego. Uczniowie gimnazjum musieli uzupełnić podanymi wyrazami cztery luki w liście z wakacji, wybierając poprawną odpowiedź spośród trzech opcji. W obszarze *reagowanie językowe* powyższy standard został opanowany najslabiej.

Średni wynik procentowy uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego za zadanie, którego rozwiązanie wymagało wykorzystania tej umiejętności – to 51% punktów. Zadanie okazało się dla piszących umiarkowanie trudne.

Gimnazjaliści z województwa warmińsko-mazurskiego za zadanie, w którym sprawdzano tę umiejętność, uzyskali średnio 49% możliwych do przyznania punktów. Zadanie okazało się dla tej grupy uczniów trudne.

Najmniej trudności przysporzyły uczniom zadania cząstkowe 7.3 (63% poprawnych odpowiedzi w województwie podlaskim i 60% w województwie warmińsko-mazurskim) oraz 7.2 (61% poprawnych odpowiedzi w województwie podlaskim i 58% w województwie warmińsko-mazurskim). W zadaniu 7.3 sprawdzano znajomość elementu leksykalnego (zwrot *stay AT a hotel*), a w zadaniu 7.2 znajomość struktury stopnia wyższego przymiotnika.

Natomiast najtrudniejszym zadaniem cząstkowym z zakresu standardu III.2. było zadanie 7.4, które zostało rozwiązane poprawnie przez 30% piszących w województwie podlaskim oraz 29% w warmińsko-mazurskim. W zadaniu tym sprawdzano znajomość związku wyrazowego *do some sightseeing*. Aż 45% piszących w obydwu województwach wybrało słowo *watch* jako uzupełnienie luki. Uczniowie ci prawdopodobnie próbowali poradzić sobie z nieznaną formą sprawdzanego związku wyrazowego za pomocą skojarzenia semantycznego wyrazów *watch* i *see*.

(III.3.) Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym

Stopień opanowania umiejętności określonych tym standardem sprawdzono za pomocą zadań 6i 8. Pierwsze z nich oparte było na technice wyboru wielokrotnego. Piszący musieli odczytać opis czterech sytuacji w języku polskim (przedstawionych w punktach 6.1 do 6.4) i do każdej z nich dobrać właściwą reakcję spośród trzech podanych możliwości. W zadaniu 8 również wykorzystano technikę wyboru wielokrotnego. Uczniowie przystępujący do egzaminu musieli przeczytać opis ilustracji dołączonej do zadania i do każdej z czterech luk w tekście dobrać właściwy spośród trzech podanych wyrazów.

Średni wynik procentowy uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego za zadania, których rozwiązanie wymagało wykorzystania wspomnianych wyżej umiejętności – to 63% punktów możliwych do uzyskania. Gimnazjaliści z województwa warmińsko-mazurskiego otrzymali średnio 60% punktów. Zadania okazały się umiarkowanie trudne dla piszących.

Najłatwiejsze wśród zadań z zakresu tego standardu okazało się zadanie cząstkowe 8.4 (83% poprawnych odpowiedzi w województwie podlaskim i 81% w województwie warmińsko-mazurskim). W zadaniu tym gimnazjalista musiał wykazać się głównie znajomością nazw produktów spożywczych (*soup, bread, juice*) i wskazać, który z tych produktów podaje kelner. Właściwą odpowiedzią był tu wyraz *bread*. Jak wskazują wyniki, to zadanie cząstkowe okazało się łatwe – duża liczba piszących nie miała problemów z jego poprawnym rozwiązaniem.

Z kolei najtrudniejszym zadaniem cząstkowym, w którym sprawdzano standard III.3., było zadanie 8.2, które zostało rozwiązane poprawnie przez 53% osób przystępujących do egzaminu w województwie podlaskim oraz 51% w województwie warmińsko-mazurskim. W zadaniu tym sprawdzana była znajomość zaimków osobowych i dzierżawczych oraz określników dzierżawczych – uczniowie musieli zdecydować, którą z podanych form (*theirs, their, they*) zastosować w podanym kontekście: *They are eating 8.2. ____ meal*. Poprawnym uzupełnieniem luki było słowo *their*, jednak aż 30% uczniów błędnie wskazała zaimek dzierżawczy *theirs*. Zadanie to okazało się dla piszących umiarkowanie trudne, jednak wspomnieć należy, iż odsetek prawidłowych odpowiedzi w pozostałych zadaniach cząstkowych z zakresu tego standardu (z wyjątkiem wspomnianego wcześniej 8.4) mieści się w niezbyt szerokim przedziale od 54% do 63%. Można więc wysnuć wniosek, iż umiejętności objęte tym standardem wymagań nie należą do najlepiej opanowanych przez piszących tegoroczny egzamin gimnazjalistów.

W tabeli nr 20.2. zestawiono wyniki uczniów z gimnazjum województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, którzy w kwietniu 2011 roku przystąpili do egzaminu z języka angielskiego.

Tabela 20.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych zestawem zadań z zakresu języka angielskiego (GA-1-112)

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia Uczeń	Możliwa do uzyskania liczba punktów	Procent uzyskanych punktów		
			woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie	OKE Łomża
I Odbiór tekstu słuchanego					
1.1	I.1. określa główną myśl tekstu	1	46	40	43
1.2	I.2. określa kontekst sytuacyjny	1	75	75	75
1.3, 1.4, 2, 3	I.3. stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	8	58	56	57
II Odbiór tekstu czytanego					
10	II.2. określa główną myśl poszczególnych części tekstu	4	60	56	58
9.3, 9.4, 12, 13.1, 13.2, 13.3, 13.4	II.3. stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	10	45	43	44
9.2	II.4. określa intencje nadawcy tekstu	1	58	56	57
9.1, 13.5	II.5. określa kontekst sytuacyjny	2	71	71	71
11	II.6. rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	3	61	59	60
III Reagowanie językowe					
4, 5	III.1. właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy	8	63	59	61
7	III.2. rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji	4	51	49	50
6, 8	III.3. przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym	8	63	60	62

21. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY – JĘZYK NIEMIECKI

Na terenie województwa podlaskiego statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum uzyskał na egzaminie gimnazjalnym z języka niemieckiego 27,7 pkt., w województwie warmińsko-mazurskim 26,8 pkt. Wyniki są porównywalne ze średnim wynikiem w kraju, który wyniósł 27,63 pkt.

Maksymalną liczbę punktów zdobyło 43 trzecioklasistów. Najniższą liczbę punktów (6 pkt) otrzymał 1 uczeń. Odchylenie standardowe miało wartość 9,25 pkt. Dla województwa podlaskiego i 8,67pkt. dla województwa warmińsko-mazurskiego. Współczynnik zmienności wskazuje na umiarkowane zróżnicowanie osiągnięć uczniów na egzaminie gimnazjalnym z języka niemieckiego.

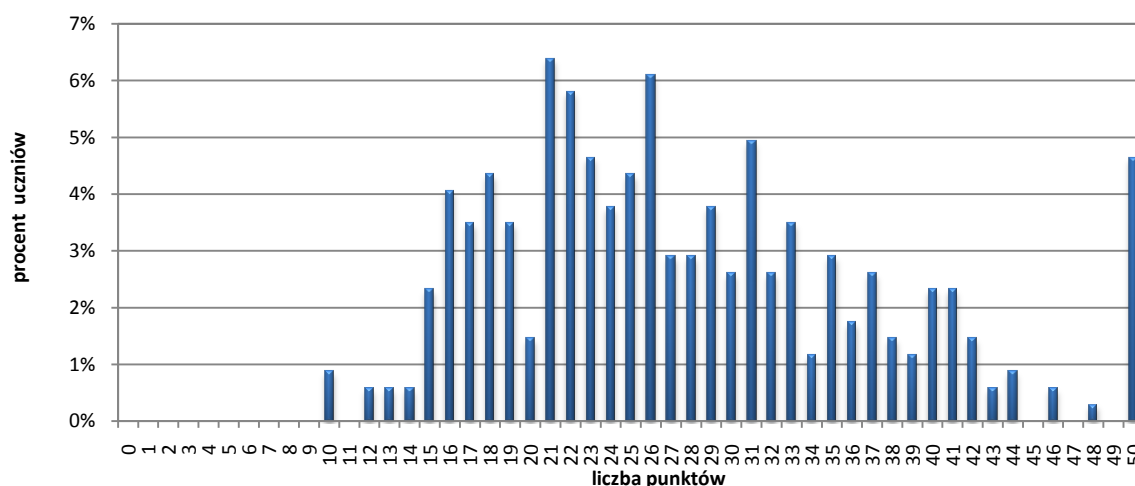
Wyniki uczniów z poszczególnych województw przedstawiono w tabeli 21.1. oraz na wykresach 21.1.-21.4.

21.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO – ARKUSZ STANDARDOWY

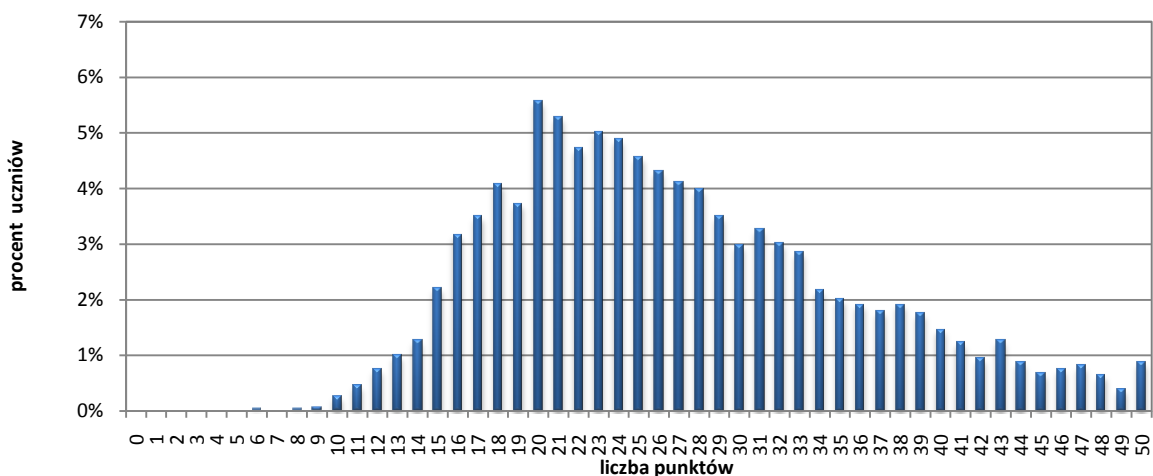
Tabela 21.1. Miary opisujące wyniki egzaminu z języka niemieckiego (arkusz standardowy GN-1-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika	
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie
Liczebność	345	3 089
Wynik średni	27,7 pkt	26,8 pkt
Procent uzyskanych punktów	55	54
Wynik najniższy	10 pkt	6 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt
Mediana	26,0 pkt	25,0 pkt
Odchylenie standardowe	9,25 pkt	8,67 pkt
Współczynnik zmienności	0,33	0,32

Wykres 21.1. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego (arkusz standardowy GN-1-112) – województwo podlaskie

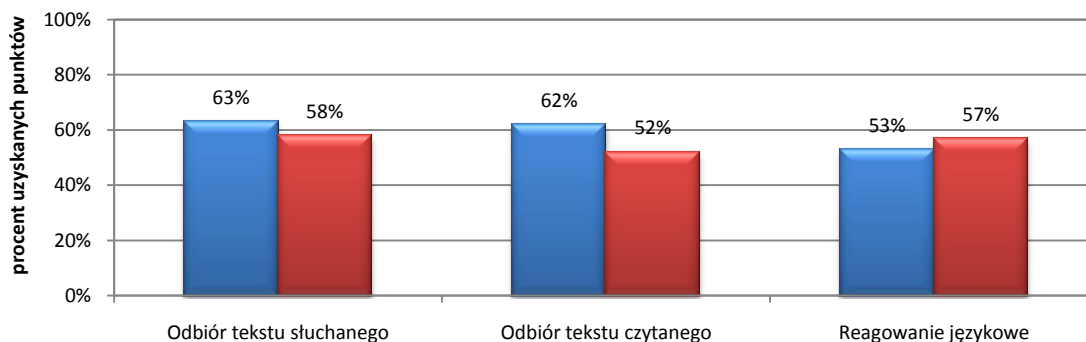

Wykres 21.2. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego (arkusz standardowy GN-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

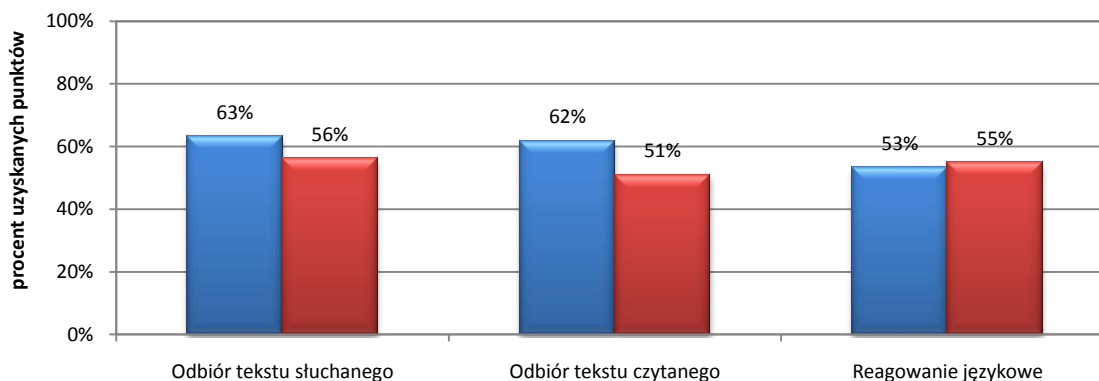

21.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY

Wykres 21.3. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka niemieckiego (arkusz standardowy GN-1-112) – województwo podlaskie

Wykres 21.4. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka niemieckiego (arkusz standardowy GN-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Wszystkie badane umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka niemieckiego zostały opanowane w stopniu koniecznym.

21.3. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM

Do egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego przystąpiło na terenie OKE w Łomży 157 uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Wynik średni dla tej grupy wyniósł 27,6 pkt.

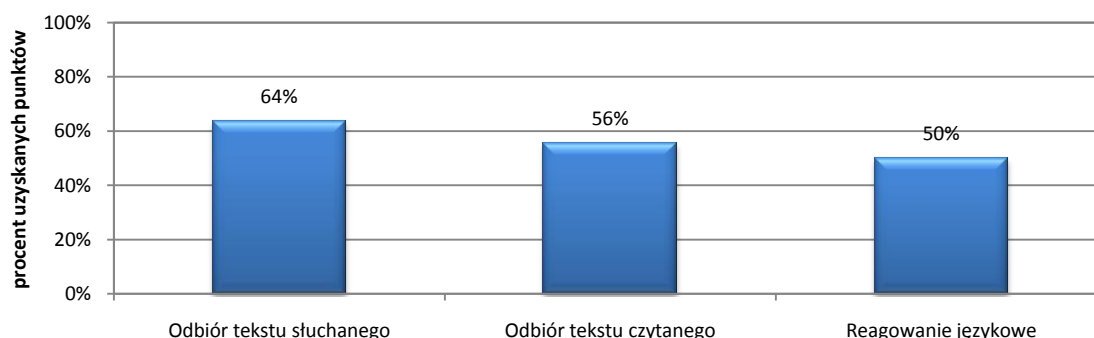
Przygotowano dla nich dostosowany zestaw testowy oznaczony symbolem GN-8-102. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł zdobyć 50 pkt.

Wyniki uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną przedstawiono w tabeli 21.2. oraz na wykresach 21.5. i 21.6.

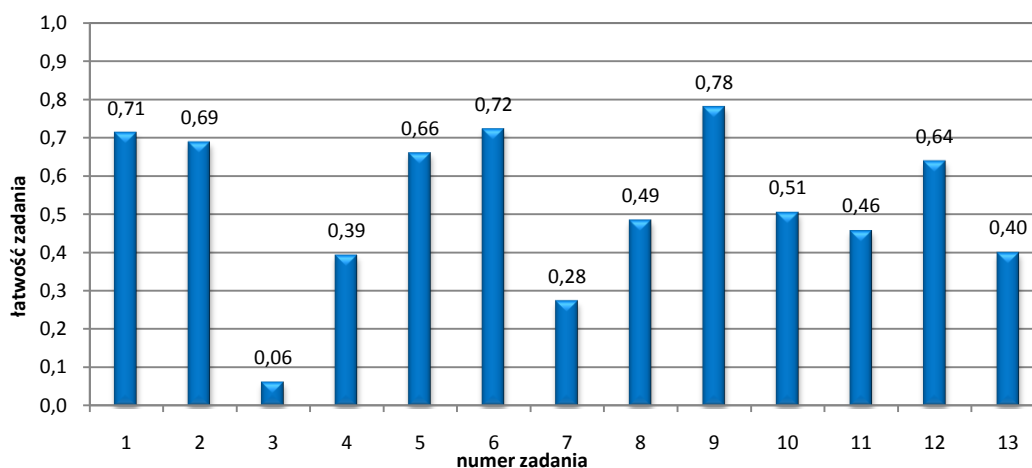
Tabela 21.2. Wyniki egzaminu z języka niemieckiego (arkusz niestandardowy GN-8-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczebność	157
Wynik średni	27,6 pkt
Procent uzyskanych punktów	55
Wynik najniższy	9 pkt
Wynik najwyższy	43 pkt
Mediana	27,0 pkt
Odchylenie standardowe	6,0 pkt
Współczynnik zmienności	0,22

Wykres 21.5. Osiągnięcia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych obszarach umiejętności z języka niemieckiego (arkusz niestandardowy GN-8-112)

Wykres 21.6. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GN-8-112)

22. JĘZYK NIEMIECKI – OPIS UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W OBSZARACH STANDARDÓW WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH – ARKUSZ STANDARDOWY

Egzamin z zakresu języka obcego nowożytnego przeprowadzono 14 kwietnia 2011 roku. Do egzaminu z języka niemieckiego przystąpiło 345 uczniów z województwa podlaskiego i 3089 uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego.

Zestaw z języka niemieckiego składał się z 13 zadań zamkniętych typu: wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz na dobieranie. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań piszący mógł otrzymać 50 punktów.

Przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych przedstawia poniższa tabela.

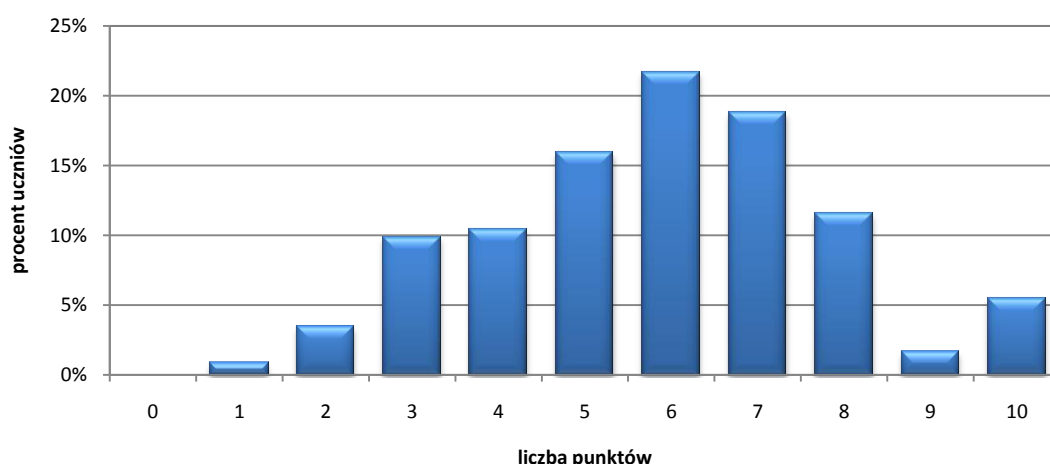
Tabela 22.1. Plan arkusza z egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego (GN-1-112)

Nr obszaru standardów	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
I	Odbiór tekstu słuchanego	10	20	1, 2, 3
II	Odbiór tekstu czytanego	20	40	9, 10, 11, 12, 13
III	Reagowanie językowe	20	40	4, 5, 6, 7, 8
	Razem	50	100	

22.1. ODBIÓR TEKSTU SŁUCHANEGO

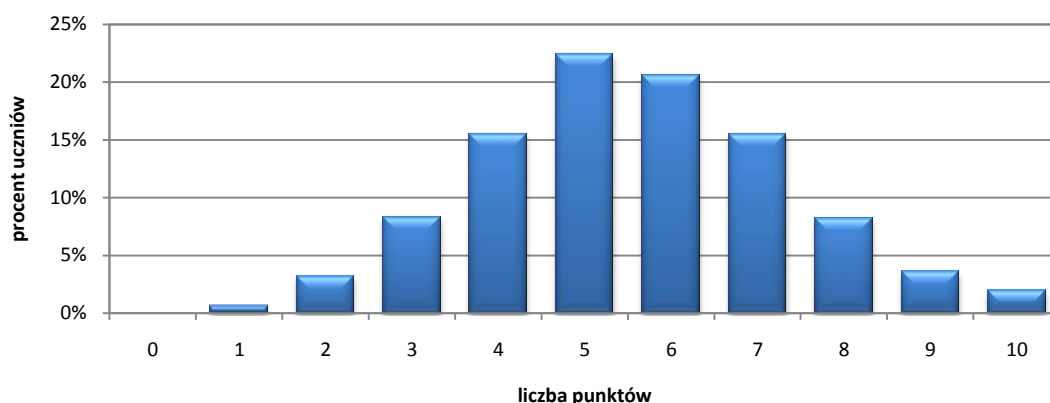
Średni wynik uczniów gimnazjów województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności to 5,8 pkt, czyli 58% punktów możliwych do uzyskania. Gimnazjaliści opanowali umiejętność odbioru tekstu słuchanego w stopniu niżej zadowalającym. Zadania z tego obszaru były dla nich umiarkowanie trudne. Najliczniejszą grupę stanowili gimnazjaliści, którzy uzyskali 6 punktów. Taką liczbę punktów uzyskał co piąty zdający. Rozkład wyników za zadania z tego obszaru przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 22.1. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu słuchanego* (GN-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów gimnazjów województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności to 5,6 pkt, czyli 56% punktów możliwych do uzyskania. Gimnazjaliści opanowali umiejętność odbioru tekstu słuchanego w stopniu niżej zadowalającym. Zadania z tego obszaru były dla nich umiarkowanie trudne. Najliczniejszą grupę stanowili gimnazjaliści, którzy uzyskali 5 punktów. Taką liczbę punktów uzyskało 692 piszących. Rozkład wyników w tym obszarze przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 22.2. Rozkład wyników w obszarze odbiór tekstu słuchanego (GN-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Umiejętności z obszaru odbiór tekstu słuchanego sprawdzano trzema zadaniami zamkniętymi (typy zadań: wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz i na dobieranie). Teksty do wszystkich trzech zadań dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

W obszarze odbiór tekstu słuchanego sprawdzano następujące umiejętności i wiadomości:

- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- określanie głównej myśli tekstu.

(I.1.) Uczeń określa główną myśl tekstu słuchanego

Umiejętność tę sprawdzano zadaniem cząstkowym 1.4, które opierało się na technice wyboru wielokrotnego. Zadanie cząstkowe 1.4 polegało na dwukrotnym wysłuchaniu jednego z czterech tekstów występujących w zadaniu 1 i wybraniu właściwej odpowiedzi z trzech podanych opcji.

Umiejętność określania głównej myśli tekstu słuchanego została opanowana w stopniu niskim. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 29% piszących z województwa podlaskiego i 25% z województwa warmińsko-mazurskiego.

Dla 44% piszących atrakcyjniejsza była niepoprawna odpowiedź *Über ihr Spielzeug*. Prawdopodobnie słowo *spielen* i występujące w dalszej części tekstu słowo *Ball* utwierdziły uczniów w wyborze tej niewłaściwej odpowiedzi, chociaż w tekście wystąpiły zwroty wykluczające niepoprawne odpowiedzi, a potwierdzające tę poprawną, np. *hat einen schönen Bernhardiner, mit meinem geliebten Vierbeiner spazieren gehen, den Hund nicht nach Hause mitnehmen dürfen*. W czterech z sześciu tworzących tekst zdań wystąpiły słowa określające ulubione zwierzątko: *Bernhardiner*, dwa razy *den Hund*, *Vierbeiner*.

(I.2.) Uczeń określa kontekst sytuacyjny

Umiejętność tę sprawdzano zadaniem cząstkowym 1.2, które opierało się na technice wyboru wielokrotnego. W trakcie dwukrotnego słuchania tekstu do tego zadania należało wybrać przedstawione w materiale ikonograficznym miejsce, w którym właśnie przebywa młodzież.

Poprawnie zadanie rozwiązało 91% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 90% z województwa warmińsko-mazurskiego.

Umiejętność określania kontekstu sytuacyjnego została przez gimnazjalistów opanowana w stopniu bardzo dobrym. Zadanie cząstkowe 1.2 okazało się najłatwiejsze w całym arkuszu.

(I.3.) Uczeń stwierdza, czy tekst słuchany zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Powyższa umiejętność sprawdzana była zadaniami cząstkowymi 1.1, 1.3 oraz zadaniami 2 i 3, i została opanowana w stopniu niżej zadowalającym. Średni wynik w województwie podlaskim to 58%, a w województwie warmińsko-mazurskim 55%.

W zadaniach cząstkowych 1.1 i 1.3 należało wybrać właściwą odpowiedź z materiału ikonograficznego na podstawie informacji zawartych w nagraniu. Treść pierwszego nagrania obejmowała zakres tematyczny *Zakupy i usługi*, drugiego *Świat przyrody*. Było to zadanie wyboru wielokrotnego.

W zadaniu 2, po dwukrotnym wysłuchaniu nagrania, zdający powinien stwierdzić, czy treści podane w zadaniu są z nim zgodne, czy niezgodne. Rozmowa pomiędzy babcią i wnuczką obejmowała zakres tematyczny *Zdrowie*. Było to zadanie typu prawda/fałsz.

Zadanie 3 było zadaniem na dobieranie i składało się z trzech zadań cząstkowych. Gimnazjaliści dwa razy wysłuchali trzech wypowiedzi na temat piłki nożnej. Na podstawie zawartych w nagraniu informacji należało do każdej wypowiedzi dopasować odpowiadające jej zdanie. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej wypowiedzi.

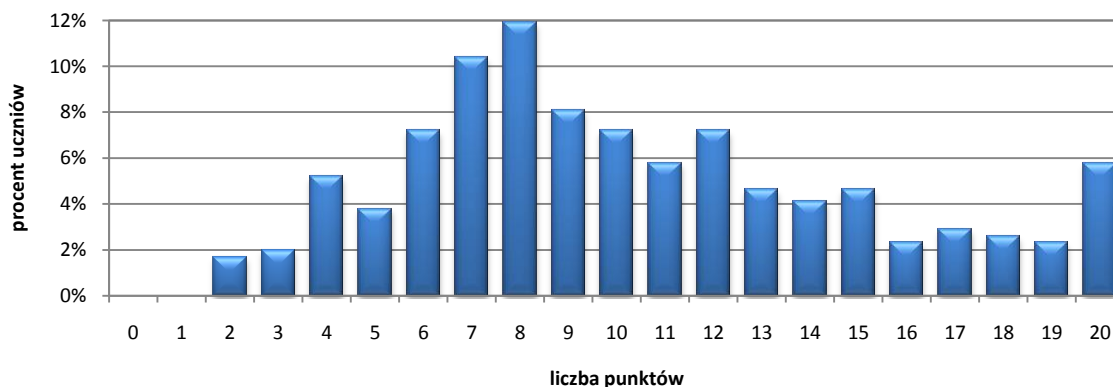
Najłatwiejsze było zadanie cząstkowe 3.3 z zakresu tematycznego *Sport*. 77% wszystkich piszących udzieliło prawidłowej odpowiedzi, dopasowując do wypowiedzi odpowiednie zdanie: *Dank meinem Vater kann ich Fußball spielen*.

Najtrudniejsze było zadanie cząstkowe 1.1 sformułowane na podstawie tekstu o zakupach Luizy. 63% gimnazjalistów z obu województw wskazywało nieprawidłową odpowiedź, sugerując się występującym w tekście wyrażeniem *Die roten Pullis*.

22.2. ODBIÓR TEKSTU CZYTANEGO

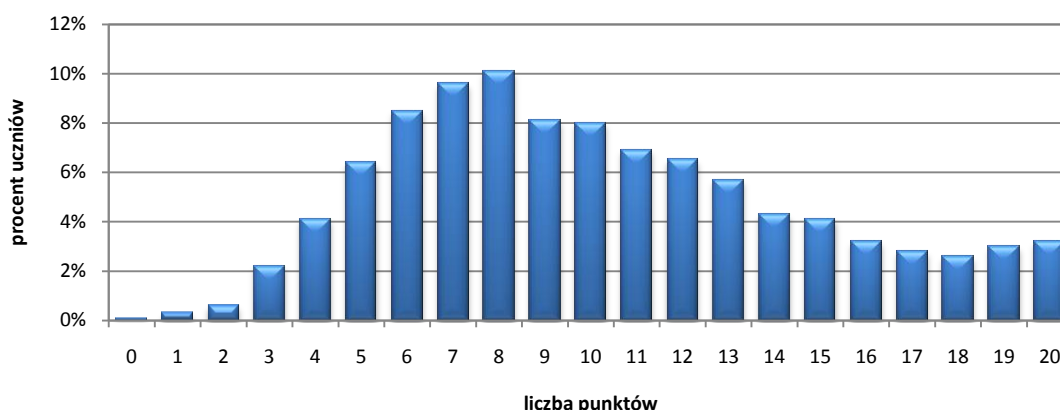
Średni wynik uczniów gimnazjów województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności – to 10,4 pkt, co stanowiło 52% punktów możliwych do uzyskania. Umiejętność odbioru tekstu czytanego opanowana została w stopniu niżej zadowalającym. Zadania z tego obszaru były dla gimnazjalistów umiarkowanie trudne. Najliczniejszą grupę stanowili gimnazjaliści, którzy uzyskali 8 punktów. Taką liczbę punktów uzyskało 41 piszących. Rozkład wyników za zadania z tego obszaru przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 22.3. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu czytanego* (GN-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów gimnazjów województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności – to 10,2 pkt, czyli 51% punktów możliwych do uzyskania. Gimnazjaliści opanowali umiejętność odbioru tekstu czytanego w stopniu niżej zadowalającym. Zadania z tego obszaru były dla nich umiarkowanie trudne. Najliczniejszą grupę stanowili gimnazjaliści, którzy uzyskali 8 punktów. Taką liczbę punktów uzyskał co dziesiąty zdający. Rozkład wyników za zadania z tego obszaru przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 22.4. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu czytanego* (GN-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Umiejętności z obszaru *odbiór tekstu czytanego* sprawdzano pięcioma zadaniami zamkniętymi (typy zadań: dobieranie i wyboru wielokrotnego).

W obszarze *odbiór tekstu czytanego* sprawdzano następujące umiejętności i wiadomości:

- określanie głównej myśli tekstu;
- określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji;
- określanie intencji nadawcy tekstu;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- rozpoznawanie związku między poszczególnymi częściami tekstu.

(II.1.) Uczeń określa główną myśl tekstu czytanego

Umiejętność tę badano zadaniem cząstkowym 13.5 opierającym się na technice wyboru wielokrotnego. Zadanie polegało na udzieleniu odpowiedzi na pytanie dotyczące treści całego tekstu: *Worüber schreibt Monika?* Składający się z czterech części tekst dotyczył zakresu tematycznego *Podróżowanie i turystyka*. Umiejętność badana tym zadaniem została opanowana w stopniu niskim: 49% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 45% gimnazjalistów z województwa warmińsko-mazurskiego poprawnie określiło główną myśl tego tekstu.

(II.2.) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu czytanego

Umiejętność ta sprawdzana była zadaniem 10 i została opanowana w stopniu niskim. Z zadaniem 10 poradziło sobie 45% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 43% z województwa warmińsko-mazurskiego. W zadaniu składającym się z czterech zadań cząstkowych zastosowano technikę na dobieranie. Zadanie polegało na odczytaniu tekstu składającego się z czterech akapitów i dobraniu właściwego pytania do każdego z nich. Jedno pytanie zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnego akapitu. Tylko zadanie cząstkowe 10.3 było dla piszących umiarkowanie trudne (50% gimnazjalistów udzieliło poprawnej odpowiedzi). Pozostałe trzy zadania cząstkowe okazały się trudne dla piszących.

Najwięcej trudności przysporzyło piszącym zadanie cząstkowe 10.2 – poprawnej odpowiedzi udzieliło w nim 41% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 38% gimnazjalistów z województwa warmińsko-mazurskiego. Dla pozostałych, którzy wychycili w tekście wyrażenie *2 Euro*, atrakcyjniejsze było pytanie *Wie viel kostet der Eintritt auf den Weihnachtsmarkt?*

Podczas rozwiązywania zadań polegających na określaniu głównej myśli poszczególnych części tekstu trzeba skoncentrować się na całym akapicie. Nie należy skupiać się na pojedynczym, wyrwanym z kontekstu wyrazie, zwrocie czy nawet zdaniu. Wybierając pytanie do akapitu, trzeba uwzględniać znaczenie całego pytania. Być może uczniowie skoncentrowali się na samym zaimku pytającym czy początku pytania.

(II.3.) Uczeń stwierdza, czy tekst czytany zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Umiejętność tę badano zadaniami cząstkowymi 9.1, 9.3, 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 i zadaniem 12. Została ona opanowana w stopniu niżej zadowalającym. Średni wynik za zadania z tego standardu w woj. podlaskim to 53%, a w województwie warmińsko-mazurskim to 52%.

Zadania cząstkowe 9.1 i 9.3 były trudne dla piszących. Należało przeczytać krótkie teksty i z podanych odpowiedzi wybrać te, które są zgodne z treścią tekstu. W zadaniu cząstkowym 9.1 piszący wybierali piętro, na którym mogą kupić suknię wieczorową, a w zadaniu 9.3 decydowali, co wolno robić w parku.

Zadanie 12 okazało się dla gimnazjalistów umiarkowanie trudne i oparte było na tekście z zakresu tematycznego *Kultura*. Wykorzystywało ono technikę dobierania. Zadanie zawierało informacje o czterech osobach oraz o pięciu czasopismach. Do każdej osoby należało dobrać czasopismo, które by jej najbardziej odpowiadało. Jedno czasopismo zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej osoby.

Zadanie 13 było zadaniem wyboru wielokrotnego. Na podstawie przeczytanego tekstu należało wybrać jedną z trzech wypowiedzi, zgodną z treścią tekstu z zakresu tematycznego *Podróżowanie i turystyka*.

Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 13.1. w którym należało odpowiedzieć na pytanie, z kim Monika pojechała do Anglii. Niepoprawną odpowiedź *Mit ihren Eltern* wybrało 56% gimnazjalistów. Piszący zasugerowali się prawdopodobnie tym, że w tekście wystąpiło słowo *Eltern*, pomijając jednocześnie przyimek *ohne*.

(II.4.) Uczeń określa intencję nadawcy tekstu czytanego

Umiejętność tę badano zadaniem cząstkowym 9.4 opartym na tekście z zakresu tematycznego *Życie rodzinne i towarzyskie*. Treścią zadania był sms, w którym Ben usprawiedliwiał swoją nieobecność na przyjęciu urodzinowym u Moni. Z trzech podanych odpowiedzi należało wybrać jedną, odpowiadającą na pytanie *Warum hat Ben diese Nachricht geschrieben?* 45% wszystkich gimnazjalistów potrafiło poprawnie określić intencję nadawcy tego tekstu, umiejętność badana tym zadaniem została opanowana w stopniu niskim.

(II.5.) Uczeń określa kontekst sytuacyjny

Umiejętność tę sprawdzano za pomocą zadania cząstkowego 9.2, w którym należało, na podstawie tablicy informacyjnej, odpowiedzieć na pytanie *Wo kann man diese Informationen finden?* 67% gimnazjalistów z województwa podlaskiego rozwiązało to zadanie, co pozwala stwierdzić, że umiejętność określania kontekstu sytuacyjnego została opanowana w stopniu niżej zadowalającym. Natomiast w województwie warmińsko-mazurskim 72% gimnazjalistów udzieliło właściwej odpowiedzi. Gimnazjaliści ci opanowali w stopniu zadowalającym umiejętność określania kontekstu sytuacyjnego.

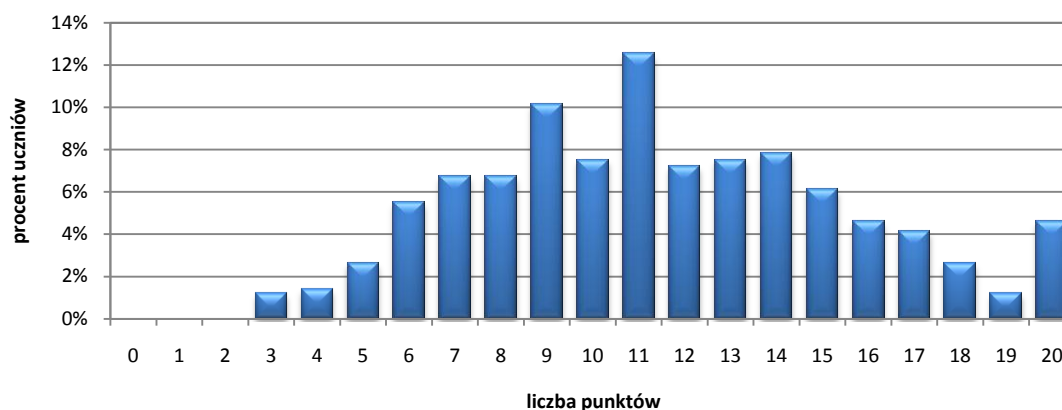
(II.6.) Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu czytanego

Umiejętność sprawdzana w zadaniu 11 została opanowana w stopniu niżej zadowalającym. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 56% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 58% z województwa warmińsko-mazurskiego. Zadanie zostało oparte na tekście z zakresu tematycznego *Dom*. Zastosowano w nim technikę na dobieranie. Podstawą zadania był list, z którego usunięto trzy zdania. W luki należało wpisać brakujące zdania, tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasowało do żadnej z luk.

22.3. REAGOWANIE JĘZYKOWE

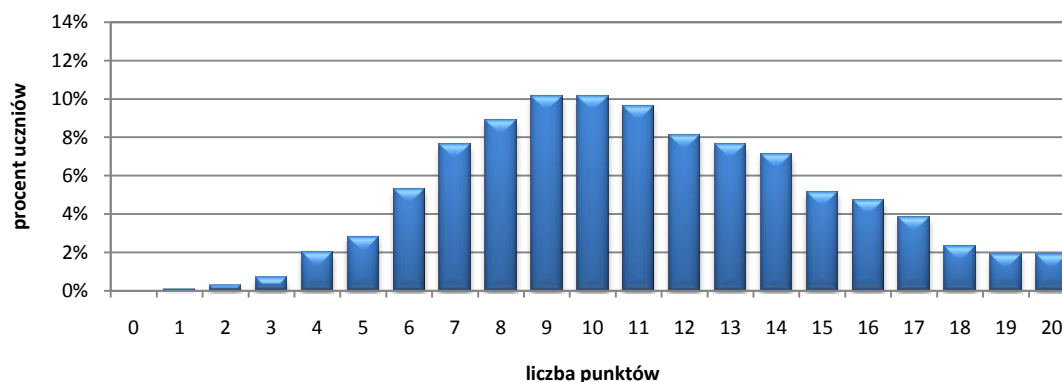
Średni wynik uczniów gimnazjów województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności to 11,5 pkt, czyli 57% punktów możliwych do uzyskania. Umiejętności z obszaru *reagowanie językowe* zostały opanowane przez gimnazjalistów w stopniu niżej zadowalającym. Zadania z tego obszaru były dla nich umiarkowanie trudne. Najliczniejszą grupę stanowili gimnazjaliści, którzy uzyskali 11 punktów. Taką liczbę punktów uzyskało 43 piszących. Rozkład wyników za zadania z tego obszaru przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 22.5. Rozkład wyników obszarze *reagowanie językowe* (GN-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów gimnazjów województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności to 11 pkt, czyli 55% punktów możliwych do uzyskania. Gimnazjaliści opanowali umiejętności z obszaru *reagowanie językowe* w stopniu niżej zadowalającym. Zadania z tego obszaru były dla nich umiarkowanie trudne. Najliczniejszą grupę stanowili gimnazjaliści, którzy uzyskali 9 i 10 punktów. Taką liczbę punktów uzyskał co dziesiąty zdający. Rozkład wyników za zadania z tego obszaru przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 22.6. Rozkład wyników obszarze *reagowanie językowe* (GN-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Umiejętności z obszaru *reagowanie językowe* sprawdzono pięcioma zadaniami zamkniętymi (typy zadań: dobieranie i wyboru wielokrotnego). Wypowiedzi do pierwszego zadania z tego obszaru dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

W obszarze *reagowanie językowe* sprawdzano następujące umiejętności i wiadomości:

- właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy;
- rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji;
- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażanie ich w języku obcym.

(III.1.) Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy

Umiejętności z tego standardu sprawdzane były za pomocą zadań nr 4 i 5. Badane umiejętności zostały przez gimnazjalistów z woj. podlaskiego opanowane w stopniu niższym, a przez gimnazjalistów z woj. warmińsko-mazurskiego w stopniu niskim.

W zadaniu 4 odpowiedzi należało udzielić po dwukrotnym wysłuchaniu pytań czytanych przez lektora. Było to zadanie na dobieranie i składało się z czterech zadań częściowych.

Zadanie 5 składające się z czterech zadań częściowych było zadaniem na dobieranie. Do podanych pytań z różnych zakresów tematycznych (*Człowiek, Podróżowanie i turystyka, Szkoła i Dom*) należało dobrać właściwą reakcję, wpisując rozwiązanie do tabeli. Jedna reakcja została podana dodatkowo i nie pasowała do żadnego pytania.

Najłatwiejsze było zadanie częściowe 5.2: 69% zdających z woj. podlaskiego i 66% z woj. warmińsko-mazurskiego udzieliło poprawnej odpowiedzi na pytanie *Wie komme ich zur Post?*

Zadanie 4.2 było najtrudniejszym zadaniem w całym arkuszu egzaminacyjnym: 21% gimnazjalistów z obu województw udzieliło prawidłowej odpowiedzi na pytanie *Womit fährst du in die Ferien?* Prawdopodobnie nie zrozumieli oni zaimka pytającego *womit*, dlatego dla 51% uczniów atrakcyjniejsza była reakcja *Nach Paris*. Dodatkowo w udzieleniu nieprawidłowej odpowiedzi zapewne utwierdził ich wyraz *fahren*, który kojarzy się z jeżdżeniem. 28% piszących wskazywało niewłaściwą reakcję *Mit meinen Freunden* najprawdopodobniej ze względu na występujące w zaimku pytającym słowo *mit*.

(III.2.) Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji

Umiejętność tę sprawdzano zadaniem 7, które wykorzystywało technikę wyboru wielokrotnego. Zadanie to składało się z czterech zadań częściowych i jego podstawą był tekst z zakresu tematycznego *Kultura*. Zadanie polegało na wybraniu właściwej, poprawnej pod względem gramatycznym i leksykalnym, odpowiedzi i uzupełnieniu luk w liście Bena.

Umiejętności badane tym zadaniem opanowane zostały przez gimnazjalistów w stopniu niższym, a w obydwu województwach 56% piszących prawidłowo rozwiązało zadanie.

(III.3.) Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym

Umiejętność tę sprawdzano zadaniami 6 i 8. Badana umiejętność została opanowana w stopniu niższym, a średni wynik za zadania z tego standardu wynosi 66% w województwie podlaskim i 62% w województwie warmińsko-mazurskim.

Zadanie 6 było zadaniem wyboru wielokrotnego i składało się z czterech zadań częściowych. W zadaniu tym należało wyrazić w języku obcym reakcję na sytuację opisaną w języku polskim.

Zadanie 8 było zadaniem wyboru wielokrotnego i składało się z czterech zadań cząstkowych. Polegało na uzupełnieniu luk jedną z podanych pod tekstem odpowiedzi, tak aby otrzymać poprawny i logiczny tekst, zgodny z opisywaną ilustracją. Na fotografii została przedstawiona rodzina kąpiąca psa w wannie stojącej w ogrodzie. Tekst dotyczył zakresu tematycznego *Życie rodzinne i towarzyskie*.

Najłatwiejsze było zadanie cząstkowe 8.1 dotyczące określenia miejsca kąpieli psa.

Najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 6.2 – swoje odmienne zdanie na temat skrytykowanej przez koleżankę wycieczki klasowej potrafiło wyrazić 42% piszących z województwa podlaskiego i 41% z województwa warmińsko-mazurskiego. Pozostałe dwie opcje odpowiedzi były jednakowo często wybierane. Jedną z nich brzmiała *Ich sitmme dir zu*, druga *Das weiß ich nicht*. Obie nie dotyczyły tej konkretnej wycieczki klasowej.

W tabeli nr 22.2. zestawiono wyniki gimnazjalistów, którzy w kwietniu 2011 przystąpili do egzaminu z języka niemieckiego.

Tabela 22.2. Stopień opanowania umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka niemieckiego (GN-1-112)

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia Uczeń:	Możliwa do uzyskania liczba punktów	Procent uzyskanych punktów		
			podlaskie	warmińsko-mazurskie	OKE Łomża
I Odbiór tekstu słuchanego					
1.4	określa główną myśl tekstu	1	29	25	25
1.2	określa kontekst sytuacyjny	1	91	90	90
1.1, 1.3, 2, 3	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	8	58	55	56
II Odbiór tekstu czytanego					
13.5	określa główną myśl tekstu	1	49	45	46
10	określa główną myśl poszczególnych części tekstu	4	45	43	43
9.1, 9.3, 12, 13.1, 13.2, 13.3, 13.4	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	10	53	52	52
9.4	określa intencje nadawcy tekstu	1	45	45	45
9.2	określa kontekst sytuacyjny	1	67	72	71
11	Rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	3	56	58	57
III Reagowanie językowe					
4, 5	właściwie reaguje językowo w określonych	8	50	48	48

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia Uczeń:	Możliwa do uzyskania liczba punktów	Procent uzyskanych punktów		
			podlaskie	warmińsko-mazurskie	OKE Łomża
	kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielania, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy				
7	rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji	4	56	56	56
6, 8	przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym	8	66	62	62

23. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY – JĘZYK ROSYJSKI

Na terenie OKE w Łomży do egzaminu z języka rosyjskiego przystąpiło 642 uczniów. Egzamin przeprowadzono w 28 gimnazjach.

Maksymalną liczbę punktów otrzymało 13 trzecioklasistów (w tym 11 to laureaci konkursu przedmiotowego). Nikt nie uzyskał wyniku 0 punktów. Najniższą liczbę punktów (8 pkt) otrzymał 1 uczeń. Wyniki z egzaminu z języka rosyjskiego w województwie warmińsko-mazurskim są zbliżone do wyników uczniów w kraju, a w województwie podlaskim są znacząco wyższe. Średni wynik w kraju, wyniósł 26,81 pkt., a statystyczny uczeń klasy trzeciej gimnazjum w województwie podlaskim uzyskał 34,1 pkt., zaś w województwie warmińsko-mazurskim 27,7 pkt. Najczęściej występujący wynik (modalna) to w województwie podlaskim 46 pkt., a w województwie warmińsko-mazurskim 24 pkt.

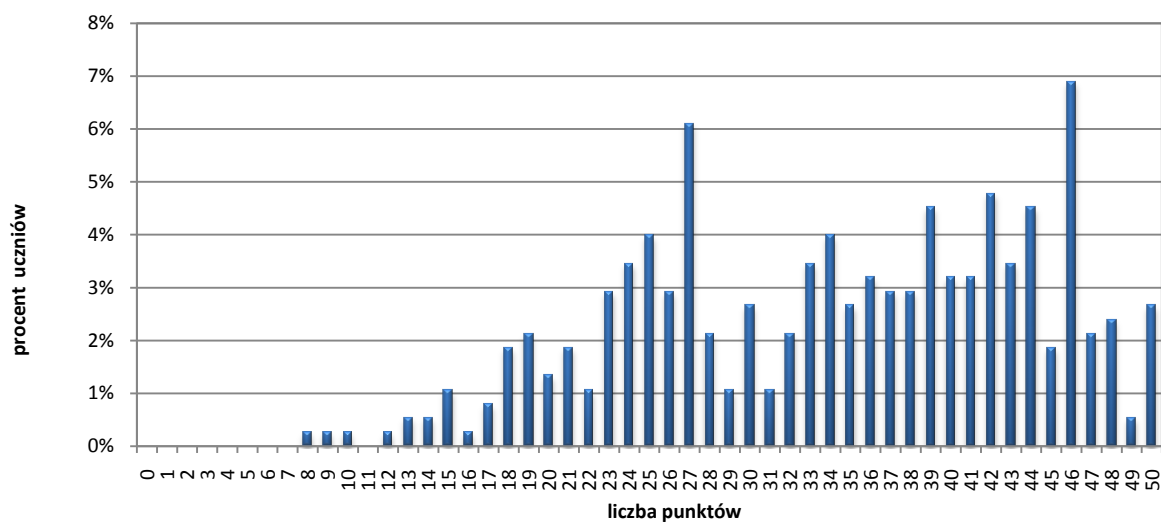
Współczynnik zmienności wskazuje na umiarkowane zróżnicowanie osiągnięć uczniów na egzaminie gimnazjalnym z języka rosyjskiego.

23.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO – ARKUSZ STANDARDOWY

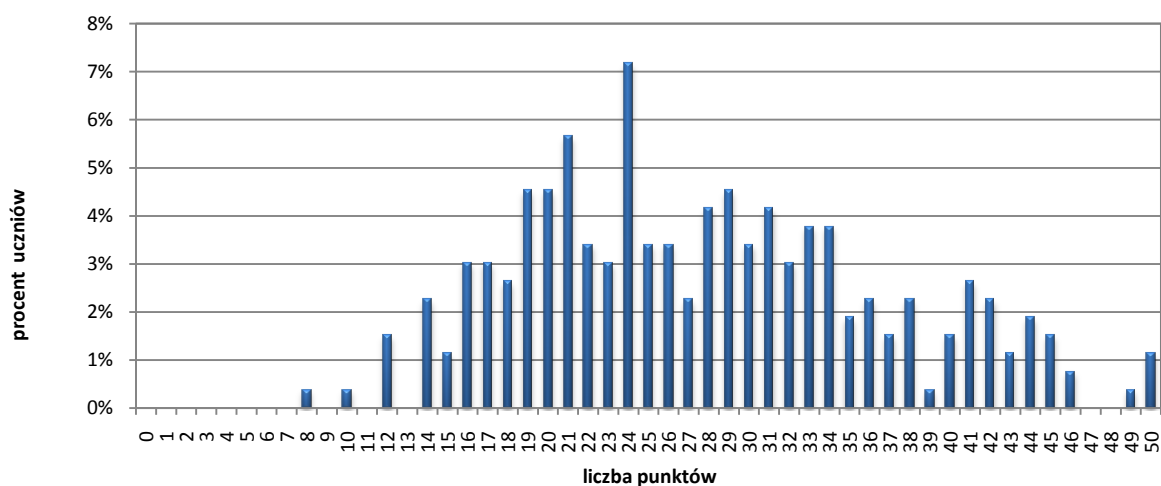
Tabela 23.1. Miary opisujące wyniki egzaminu z języka rosyjskiego (arkusz standardowy GR-1-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika	
	woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie
Liczebność	377	265
Wynik średni	34,1 pkt	27,7 pkt
Procent uzyskanych punktów	68	55
Wynik najniższy	8 pkt	8 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt	50 pkt
Mediana	35,0 pkt	27,0 pkt
Odchylenie standardowe	9,75 pkt	8,88 pkt
Współczynnik zmienności	0,29	0,32

Wykres 23.1. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego (arkusz standardowy GR-1-112) – województwo podlaskie

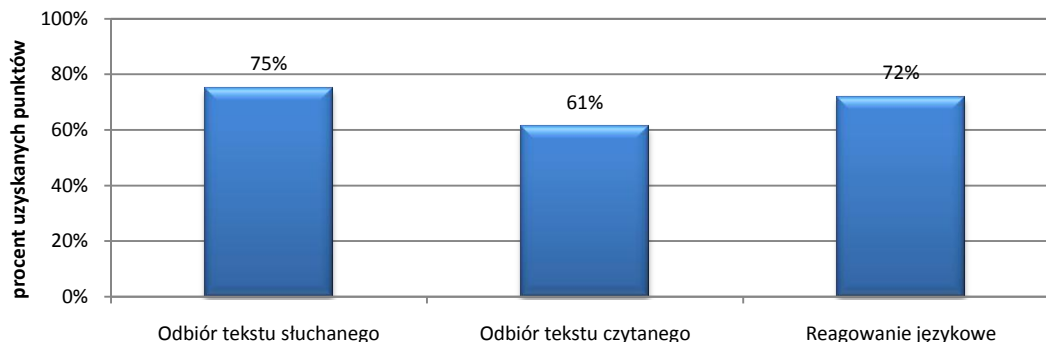

Wykres 23.2. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego (arkusz standardowy GR-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

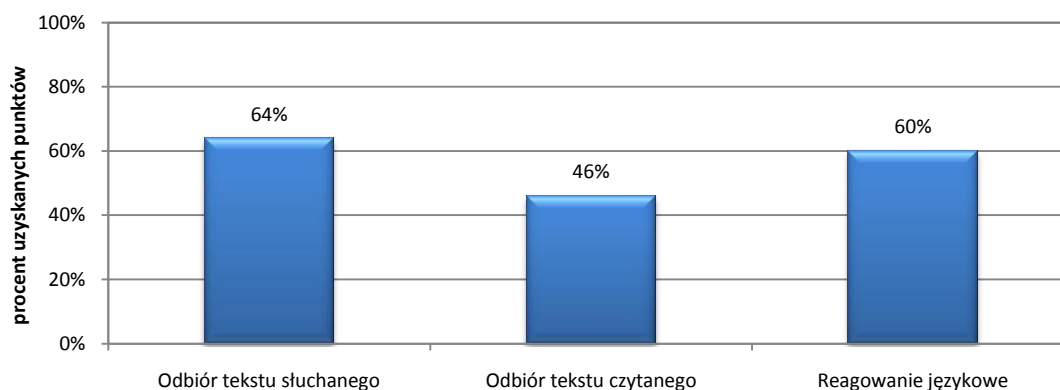

23.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY

Wykres 23.3. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka rosyjskiego (arkusz standardowy GR-1-112) – województwo podlaskie

Wykres 23.4. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka rosyjskiego (arkusz standardowy GR-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Wszystkie badane umiejętności na egzaminie gimnazjalnym z języka rosyjskiego zostały opanowane na poziomie koniecznym w obydwóch województwach. W województwie podlaskim umiejętności *odbiór tekstu słuchanego* oraz *reagowanie językowe* zostały opanowane na poziomie zadowalającym (powyżej 70%).

23.3. WYNIKI UCZNIÓW Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU LEKKIM

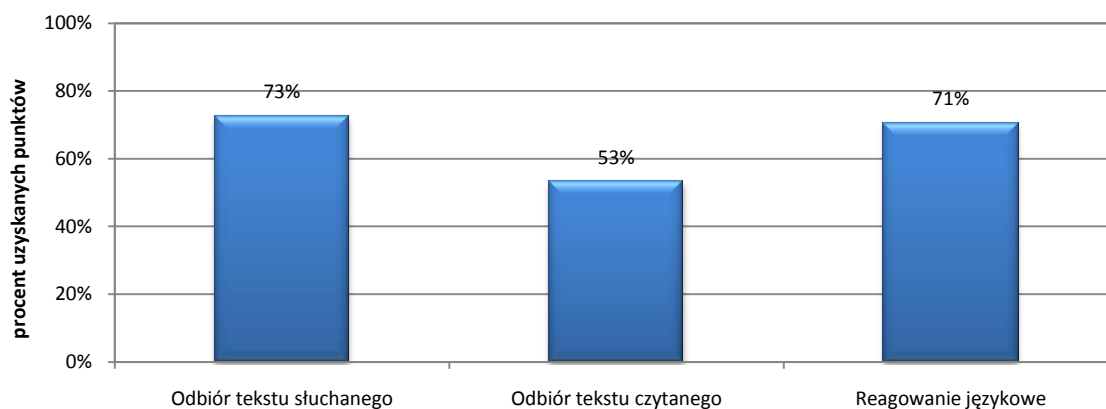
Do egzaminu z języka rosyjskiego przystąpiło na terenie OKE w Łomży 30 uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną. Przygotowano dla nich dostosowany zestaw testowy oznaczony symbolem GR-8-102. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł zdobyć 50 punktów.

Wyniki uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną przedstawiono w tabeli 23.2. oraz na wykresach 23.5. i 23.6.

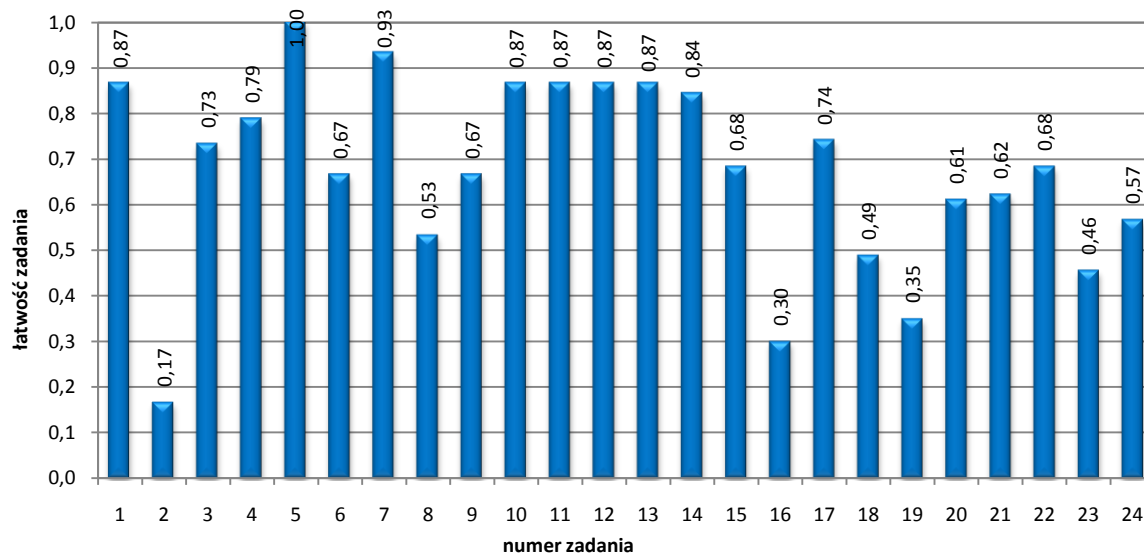
Tabela 23.2. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego (arkusz niestandardowy GR-8-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczebność	30
Wynik średni	32,1 pkt
Procent uzyskanych punktów	64
Wynik najniższy	19 pkt
Wynik najwyższy	45 pkt
Mediana	29,0 pkt
Odchylenie standardowe	7,2 pkt
Współczynnik zmienności	0,22

Wykres 23.5. Osiągnięcia uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w poszczególnych obszarach umiejętności z języka rosyjskiego (arkusz niestandardowy GR-8-112)

Wykres 23.6. Wykonanie zadań (arkusz niestandardowy GR-8-112)

24. JĘZYK ROSYJSKI –OPIS UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW W OBSZARACH STANDARDÓW WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH – ARKUSZ STANDARDOWY

Egzamin z zakresu języka obcego nowożytnego przeprowadzono 14 kwietnia 2011 roku. Do egzaminu z języka rosyjskiego w województwie podlaskim przystąpiło 377 uczniów, w województwie warmińsko-mazurskim 265 osób.

Zestaw z języka rosyjskiego składał się z 13 zadań zamkniętych. Były to: zadania wyboru wielokrotnego, typu prawda/fałsz oraz na dobieranie. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań piszący mógł otrzymać 50 punktów.

Przyporządkowanie zadań i punktów do obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych przedstawia poniższa tabela.

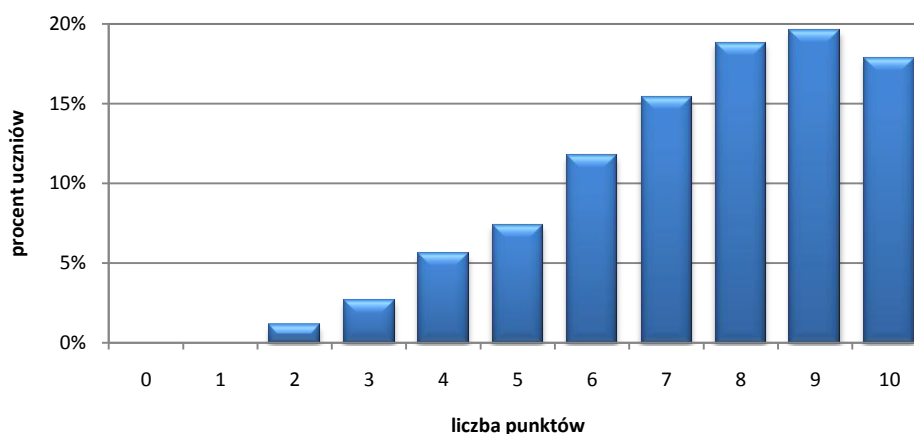
Tabela 24.1. Plan arkusza z egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego (GR-1-112)

Nr obszaru standardów	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
I	Odbiór tekstu słuchanego	10	20	1, 2, 3
II	Odbiór tekstu czytanego	20	40	9, 10, 11, 12, 13
III	Reagowanie językowe	20	40	4, 5, 6, 7, 8
	Razem	50	100	

24.1. ODBIÓR TEKSTU SŁUCHANEGO

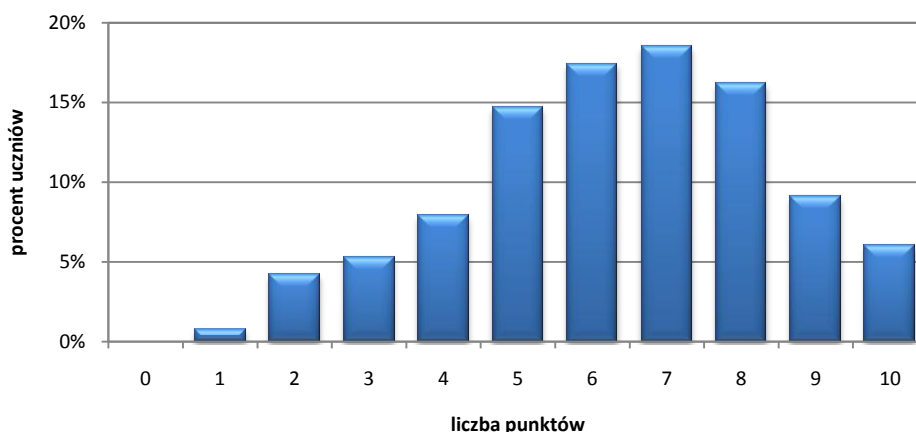
Średni wynik uczniów z gimnazjów województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności to 7,5 pkt, czyli 75% punktów możliwych do uzyskania. Zadania na *odbiór tekstu słuchanego* okazały się łatwe dla piszących. Najczęstszym wynikiem uczniów w tej części egzaminu było 9 punktów. Taką liczbę punktów otrzymał co piąty uczeń. Gimnazjaliści z województwa podlaskiego opanowali umiejętność odbioru tekstu słuchanego w stopniu zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie 24.1.

Wykres 24.1. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu słuchanego* (GR-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów gimnazjów województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności to 6,4 pkt, czyli 64% punktów możliwych do uzyskania. Zadania na *odbiór tekstu słuchanego* okazały się umiarkowanie trudne dla piszących, a najczęstszym wynikiem w tej części egzaminu było 7 punktów, tę liczbę punktów otrzymało 18,5% uczniów. Umiejętność odbioru tekstu słuchanego gimnazjaliści z województwa warmińsko-mazurskiego opanowali w stopniu niższym zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 24.2. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu słuchanego* (GR-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Umiejętności z obszaru *odbiór tekstu słuchanego* sprawdzano trzema zadaniami zamkniętymi (typy zadań: dobieranie, wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz). Teksty do wszystkich trzech zadań dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

W obszarze *odbiór tekstu słuchanego* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie głównej myśli tekstu;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji.

(I.1.) Uczeń określa główną myśl tekstu słuchanego

Umiejętność tę sprawdzano zadaniem cząstkowym 1.1, które opierało się na technice wyboru wielokrotnego. Polegało na dwukrotnym wysłuchaniu ogłoszenia i określeniu, czego ono dotyczy.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadanie sprawdzające ten standard umiejętności to 80% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się łatwe dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu zadowalającym.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego za zadanie sprawdzające ten standard umiejętności to 68% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

W obszarze *odbiór tekstu słuchanego* umiejętność określania głównej myśli tekstu słuchanego została najslabiej opanowana przez uczniów kończących gimnazjum.

(I.2.) Uczeń określa kontekst sytuacyjny

Umiejętność tę sprawdzano zadaniem cząstkowym 1.2. Zadanie polegało na dwukrotnym wysłuchaniu dialogu i wybraniu obrazka przedstawiającego miejsce, w którym ta rozmowa się odbyła.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadanie sprawdzające ten standard umiejętności to 83% punktów możliwych do uzyskania, a uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego to 71%. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się łatwe dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu zadowalającym.

Uczniowie prawidłowo dostrzegli w słuchanym tekście słowa kluczowe: *спектакль, куплю программы, прозвенел второй звонок*, które umożliwiały wybranie prawidłowej odpowiedzi.

(I.3.) Uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje, wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Umiejętność tę sprawdzano zadaniami cząstkowymi 1.3, 1.4 oraz zadaniami 2 i 3. Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadania sprawdzające tę umiejętność to 74% punktów możliwych do uzyskania. Zadania sprawdzające ten standard okazały się łatwe dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu zadowalającym.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego za zadania sprawdzające tę umiejętność to 63% punktów możliwych do uzyskania. Zadania te okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

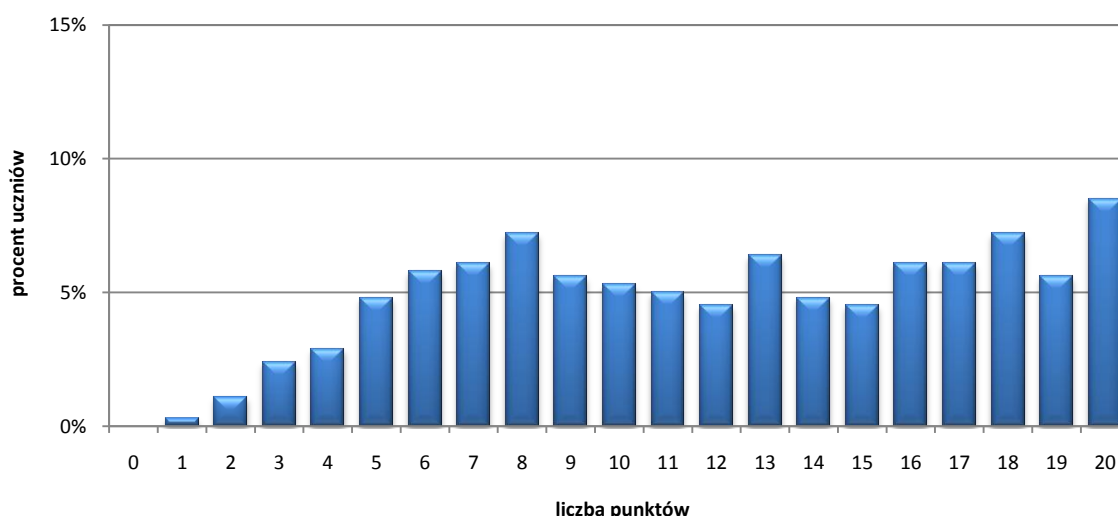
Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 1.4. Zadanie polegało na dwukrotnym wysłuchaniu dialogu i wskazaniu obrazka przedstawiającego, który środek transportu wybrali rozmówcy. Zadanie okazało się łatwe dla gimnazjalistów w obydwu województwach. Zadanie to poprawnie rozwiązało 88% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 80% z województwa warmińsko-mazurskiego.

Najtrudniejsze dla uczniów okazało się zadanie 2. Zadanie to opierało się na technice prawda/fałsz i polegało na dwukrotnym wysłuchaniu dialogu klienta z pracownikiem muzeum i określeniu, które informacje są zgodne z tekstem, a które nie. Całe zadanie okazało się umiarkowanie trudne dla gimnazjalistów w obydwu województwach. Zadanie to rozwiązało poprawnie 62% uczniów z województwa podlaskiego i 51% z województwa warmińsko-mazurskiego.

24.2. ODBIÓR TEKSTU CZYTANEGO

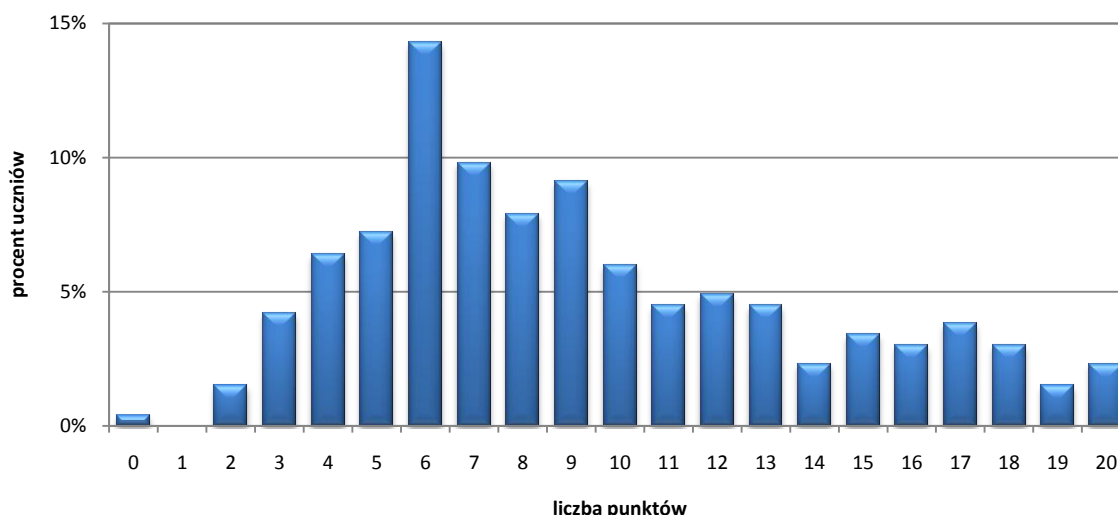
Średni wynik uczniów gimnazjów z województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności to 12,2 pkt, czyli 61% punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru okazały się umiarkowanie trudne dla zdających. Za ich rozwiązanie uczniowie mogli otrzymać 20 punktów i był to najczęstszy wynik, uzyskało go 8,5% gimnazjalistów. Zdający opanowali umiejętność odbioru tekstu czytanego w stopniu niżej zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 24.3. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu czytanego* (GR-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów gimnazjów z województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności to 9,3 pkt, czyli 46% punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru okazały się trudne dla piszących. Najczęstszy wynik to 6 punktów, uzyskało go 14,3% zdających. Zdający opanowali umiejętność odbioru tekstu czytanego w stopniu niskim. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 24.4. Rozkład wyników w obszarze *odbiór tekstu czytanego* (GR-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Część testu sprawdzająca umiejętności z obszaru *odbiór tekstu czytanego* obejmowała 5 zadań zamkniętych: trzy zadania na dobieranie i dwa zadania wyboru wielokrotnego.

W obszarze *odbiór tekstu czytanego* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie głównej myśli tekstu;
- określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji;
- określanie intencji nadawcy tekstu;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu.

(II.1.) Uczeń określa główną myśl tekstu czytanego

Umiejętność tę sprawdzano zadaniem cząstkowym 13.5, które opierało się na technice wyboru wielokrotnego. Zadaniem ucznia było przeczytanie tekstu i określenie głównej myśli tego tekstu.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 63% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 40% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niskim.

(II.2.) Uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu czytanego

Umiejętność tę sprawdzało zadanie 10, które opierało się na technice dobierania. Uczniowie rozwiązujący to zadanie musieli przeczytać cztery akapity tekstu dotyczącego zawierania znajomości internetowych i dopasować do każdego akapitu odpowiedni nagłówek.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadanie sprawdzające ten standard umiejętności to 48% punktów możliwych do uzyskania, a uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego to 32%. Zadanie to okazało się trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niskim.

Zadanie to okazało się najtrudniejsze w całym arkuszu – łatwość 0,41. Prawidłowe rozwiązanie zadania wymagało od uczniów pełnego zrozumienia zarówno nagłówków, jak i tekstów. Aby znaleźć w nich słowa-klucze potrzebne do prawidłowego rozwiązania, gimnazjalista musiał uważnie przeczytać i przeanalizować fragmenty tekstu.

(II.3.) Uczeń stwierdza, czy tekst czytany zawiera określone informacje, wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Umiejętność tę sprawdzano zadaniami cząstkowymi 9.1, 9.3, 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 oraz zadaniem numer 12. Zadania 9.1 i 9.3 oparto na technice wyboru wielokrotnego. Po przeczytaniu dwóch krótkich tekstów (ogłoszenie, sms) należało wybrać poprawną odpowiedź spośród trzech podanych opcji. Zadania cząstkowe 13.1, 13.2, 13.3, 13.4 to również zadania oparte na technice wyboru wielokrotnego. Zadania dotyczyły jednego dłuższego testu, po przeczytaniu którego uczniowie wybierali poprawną odpowiedź spośród trzech podanych opcji. Zadanie 12, to zadanie oparte na technice dobierania. Zadaniem ucznia było przeczytanie informacji o czterech osobach i pięciu ofertach sklepów. Do każdej osoby należało dobrać ofertę, która by jej najbardziej odpowiadała.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadania sprawdzające tę umiejętność to 64% punktów możliwych do uzyskania, a uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego to 51%. Zadania sprawdzające ten standard okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 9.1 – 87% piszących w województwie podlaskim i 76% w województwie warmińsko-mazurskim udzieliło prawidłowej odpowiedzi. Uczniowie prawidłowo skojarzyli informację w tekście *звоните после 19.00* z prawidłową odpowiedzią *вечером*.

Najtrudniejsze okazało się zadanie 12. Poprawnie rozwiązało je 53% uczniów z województwa podlaskiego i 42% uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego. Było to drugie pod względem trudności zadanie w arkuszu – łatwość 0,48. Analizowanie informacji o osobach i przedstawionych ofertach oraz prawidłowe ich połączenie wymaga od uczniów dobrej umiejętności czytania ze zrozumieniem. Jak wskazują wyniki egzaminu, stanowi to dość istotny problem, szczególnie przy obszerniejszych tekstach.

(II.4.) Uczeń określa intencje nadawcy tekstu czytanego

Umiejętność tę sprawdzało zadanie cząstkowe 9.4, które opierało się na technice wyboru wielokrotnego. Zadaniem ucznia było zapoznanie się z treścią plakatu i wybranie jednej poprawnej odpowiedzi spośród trzech podanych opcji.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 81% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się łatwe dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu zadowalającym.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 67% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

Bardzo czytelny okazał się dla uczniów materiał ikonograficzny (afisz teatralny), na podstawie którego prawidłowo określili oni, że intencja autora została przedstawiona w zdaniu *приглашает в театр*.

(II.5.) Uczeń określa kontekst sytuacyjny

Umiejętność ta została sprawdzona za pomocą zadania cząstkowego 9.2, które opierało się na technice wyboru wielokrotnego. Po zapoznaniu się z treścią komunikatu zadaniem ucznia było określenie miejsca, w którym taką informację można przeczytać.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 56% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie okazało się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 44% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie okazało się trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niskim.

Analizując wyniki tego zadania, można wnioskować, że prawidłowe rozwiązanie utrudniała sama treść komunikatu *правила поведения, на льду запрещается*, jak również treść właściwej odpowiedzi *на открытом катке*. Same formy gramatyczne *на льду, на катке* są trudne

i mogą zakłócać zrozumienie, a słowo *каток* rzadko pojawia się w podręcznikach. Częściej uczniowie spotykają się z formą *кататься на коньках* czyli *на чём*, niż *на катке* czyli *где*.

(II.6.) Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu czytanego

Umiejętność tę sprawdzało zadanie 11, które opierało się na technice dobierania. Z tekstu usunięto cztery zdania, a zadaniem uczniów gimnazjum było uzupełnienie luk zdaniami dobranymi spośród podanych pod tekstem.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 63% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 48% pkt możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niskim.

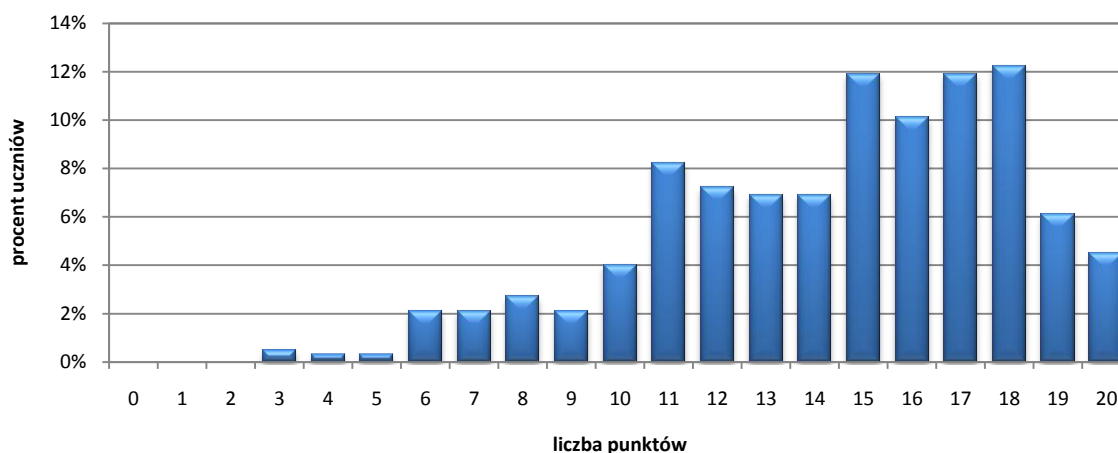
Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie cząstkowe 11.1, które poprawnie rozwiązało 73% gimnazjalistów z województwa podlaskiego i 58% z województwa warmińsko-mazurskiego. Uczniowie zauważyli słowo *плеер* i prawidłowo połączyli je ze zdaniem, w którym występował zwrot *я слушал музыку*.

Najwięcej problemów gimnazjalistom sprawiło zadanie cząstkowe 11.2, które poprawnie rozwiązało 55% piszących z województwa podlaskiego i 42% z województwa warmińsko-mazurskiego. Prawidłowe zdanie, które należało wstawić, zaczynało się od spójnika *I* i żadne słowo występujące w nim nie podpowiadało uczniom związku ze zdaniami obok. Uczniowie musieli wykazać się pełnym zrozumieniem tej części tekstu, by prawidłowo rozwiązać zadanie.

24.3. REAGOWANIE JĘZYKOWE

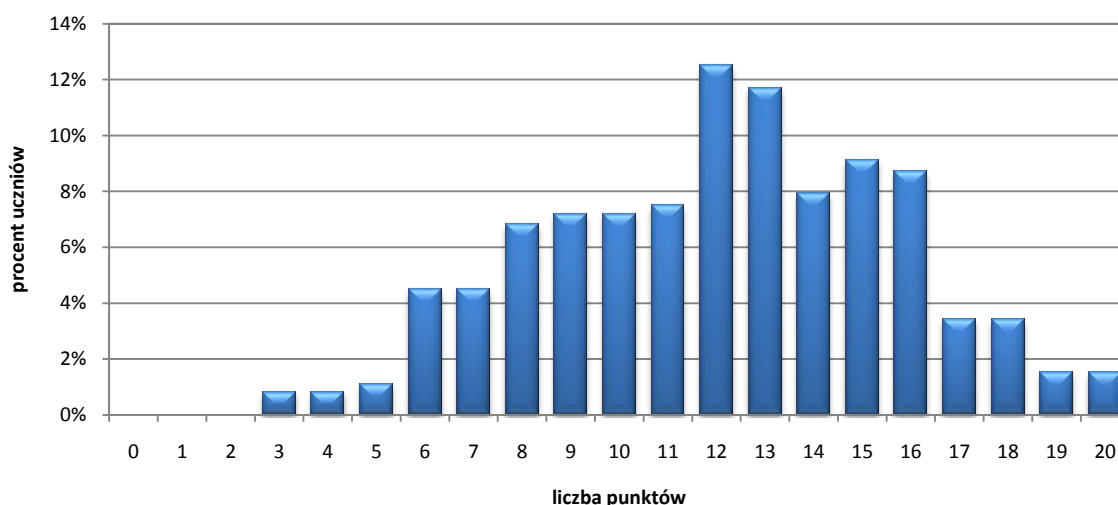
Średni wynik uczniów gimnazjów z województwa podlaskiego w tym obszarze umiejętności to 14,4 pkt, czyli 72% punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru okazały się łatwe dla zdających. Za ich rozwiązanie uczniowie mogli otrzymać 20 punktów. Najczęstszy wynik to 18 punktów i uzyskało go 12,2% gimnazjalistów. Zdający opanowali umiejętność reagowania językowego w stopniu zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 24.5. Rozkład wyników w obszarze *reagowanie językowe* (GR-1-112) – województwo podlaskie

Średni wynik uczniów gimnazjów z województwa warmińsko-mazurskiego w tym obszarze umiejętności to 12,1 pkt, czyli 60% punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Najczęstszy wynik to 12 punktów, uzyskało go 12,5% zdających. Zdający opanowali umiejętność reagowania językowego w stopniu niżej zadowalającym. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 24.6. Rozkład wyników w obszarze *reagowanie językowe* (GR-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Umiejętności z obszaru *reagowanie językowe* sprawdzano pięcioma zadaniami zamkniętymi (typy zadań – dobieranie, wyboru wielokrotnego).

W obszarze *reagowanie językowe* zestaw egzaminacyjny sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

- właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych; w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy;
- rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji;
- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażanie ich w języku obcym.

(III.1.) Uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy

Umiejętność ta sprawdzana była za pomocą zadań 4 i 5. Rozwiązując zadanie 4, zdający musieli wysłuchać czterech wypowiedzi i do każdej z nich dobrać właściwą reakcję spośród trzech opcji wyboru. Zadanie oparto na technice wyboru wielokrotnego. W zadaniu 5 piszący musieli przyporządkować do każdego pytania w tabeli poprawną odpowiedź spośród pięciu możliwości. W zadaniu wykorzystano technikę dobierania.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadania sprawdzające tę umiejętność to 72% punktów możliwych do uzyskania. Zadania te okazały się łatwe dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu zadowalającym.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego za zadania sprawdzające tę umiejętność to 56% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazały się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

Najłatwiejsze okazały się zadania częściowe 5.2 (83% poprawnych odpowiedzi w województwie podlaskim i 71% w województwie warmińsko-mazurskim) i 5.4 (91% poprawnych odpowiedzi w województwie podlaskim i 82% w województwie warmińsko-mazurskim). Było to typowe pytanie o zainteresowania *Чем он увлекается?* i prawidłowa odpowiedź to *Плаванием и компьютерной графикой*. Materiał z zakresu „Człowiek – zainteresowania” jest często powtarzany na lekcjach języka w gimnazjum i, jak wskazują wyniki tego zadania, został dobrze opanowany przez uczniów.

Natomiast spośród wszystkich zadań sprawdzających umiejętności opisane powyższym standardem najtrudniejsze okazało się zadanie częściowe 4.1, które poprawnie rozwiązało 42% piszących w województwie podlaskim i 32% piszących w województwie warmińsko-mazurskim. W zadaniu tym uczniowie musieli do pytania *Дайте, пожалуйста, открытку. dopasować odpowiedź Вам какую?* Większość uczniów wybierała błędną odpowiedź *В каком окошке?* lub *Посылки принимаем?* Prawidłowa odpowiedź, wzięta z potocznego języka, mogła utrudnić zrozumienie. Zdecydowanie częściej podczas nauki uczniowie spotykają się z wariantem *Какую хотите?*

(III.2.) Uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji

Umiejętność ta sprawdzana była za pomocą zadania 7. Uczniowie musieli uzupełnić brakującymi wyrazami luki w liście, wybierając poprawną odpowiedź spośród trzech opcji. Zadanie oparto na technice wyboru wielokrotnego.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 63% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard

okazało się umiarkowanie trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niżej zadowalającym.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego za zadanie sprawdzające tę umiejętność to 49% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie sprawdzające ten standard okazało się trudne dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu niskim.

Zadanie cząstkowe 7.1 zostało poprawnie rozwiązane przez 70% uczniów gimnazjów w województwie podlaskim i 52% w województwie warmińsko-mazurskim – okazało się najłatwiejsze. Uczniowie wykazali się znajomością czasowników *порадовать, огорчить, расстроить*.

Natomiast najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 7.2, które poprawnie rozwiązało 56% piszących w województwie podlaskim i 42% piszących w województwie warmińsko-mazurskim. W nim problemem okazało się użycie formy przymiotnika, przysłówka i ich stopień wyższy *важно, важнее, важный*.

(III.3.) Uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym

Umiejętność ta sprawdzana była za pomocą zadań 6 i 8. W pierwszym z nich uczniowie musieli odczytać opis czterech sytuacji w języku polskim (przedstawionych w punktach od 6.1. do 6.4.) i do każdej z nich dobrać właściwą reakcję spośród trzech podanych możliwości. Natomiast w zadaniu 8 gimnazjaliści musieli przeczytać opis obrazka dołączonego do zadania i do każdej luki w tekście dobrać odpowiedni wyraz spośród trzech podanych opcji. Oba zadania oparte były na technice wyboru wielokrotnego.

Średni wynik procentowy uczniów z województwa podlaskiego za zadania sprawdzające ten standard umiejętności to 77% punktów możliwych do uzyskania, a uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego to 70%. Zadania okazały się łatwe dla piszących. Gimnazjaliści opanowali tę umiejętność w stopniu zadowalającym.

Najłatwiejsze okazało się dla piszących zadanie cząstkowe 6.2 (95% poprawnych odpowiedzi w województwie podlaskim i 91% w województwie warmińsko-mazurskim). Jak wskazują wyniki, uczniowie nie mieli problemu z wyborem prawidłowej odpowiedzi, opisującej odrzucenie propozycji kolegi zagrania w koszykówkę.

Najtrudniejsze okazało się dla gimnazjalistów zadanie cząstkowe 6.1 (38% prawidłowych odpowiedzi w województwie podlaskim i 22% w warmińsko-mazurskim). W zadaniu tym należało pogratulować koledze, który zdał egzamin. Okazało się, że dużą trudność sprawiło uczniom rozróżnienie znaczenia czasowników: *поздравляю, приветствую, благодарю*. W poniższej tabeli zestawiono wyniki uczniów z gimnazjów województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, którzy w kwietniu 2011 roku przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego. Tabela 24.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych zestawem zadań z zakresu języka rosyjskiego (GR-1-112)

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia (z numerem standardu) Uczeń	Możliwa do uzyskania liczba punktów	Procent uzyskanych punktów		
			woj. podlaskie	woj. warmińsko-mazurskie	OKE Łomża
I Odbiór tekstu słuchanego					
1.1	określa główną myśl tekstu	1	74	61	69
1.2	określa kontekst sytuacyjny	1	83	71	78

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

1.3, 1.4, 2, 3	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	8	74	63	70
II Odbiór tekstu czytanego					
13.5	określa główną myśl tekstu	1	63	40	53
10	określa główną myśl poszczególnych części tekstu	4	48	32	41
9.1, 9.3, 12, 13.1, 13.2, 13.3, 13.4	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	10	64	51	58
9.4	określa intencje nadawcy tekstu	1	81	67	74
9.2	określa kontekst sytuacyjny	1	56	44	51
11	rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	3	63	48	57
III Reagowanie językowe					
4, 5	właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy	8	72	56	66
7	rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji	4	63	49	57
6, 8	przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym	8	77	70	74

25. JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY – JĘZYK FRANCUSKI

25.1. WYNIKI UZYSKANE PRZEZ UCZNIÓW Z WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO – ARKUSZ STANDARDOWY

Do egzaminu z języka francuskiego przystąpiło na terenie OKE w Łomży 80 uczniów. Egzamin przeprowadzono w 6 gimnazjach (3 - województwo podlaskie, 3 - województwo warmińsko-mazurskie). Ze względu na mało liczną grupę gimnazjalistów piszących egzamin z języka francuskiego analizie poddano wyniki uzyskane przez uczniów z obu województw łącznie. Należy również pamiętać, że wnioskowanie o osiągnięciach populacji na podstawie wyników stosunkowo wąskiej grupy uczniów powinno być ostrożne.

Test z języka francuskiego okazał się dla gimnazjalistów łatwy. Średni wynik w OKE w Łomży wyniósł 36 pkt., a w kraju 33,37 pkt. Wynik minimalny to 13 punktów, uzyskało go 2 uczniów. 26 uczniów uzyskało wynik maksymalny, czyli 50 punktów, wszyscy byli laureatami konkursów przedmiotowych.

Wszystkie badane na egzaminie umiejętności zostały opanowane na poziomie zadowalającym (powyżej 70%).

Wyniki uczniów z języka francuskiego znajdują się na wykresach 25.1. i 25.2. oraz w tabeli 25.1.

Wykres 25.1 Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka francuskiego (arkusz standardowy GF-1-112)

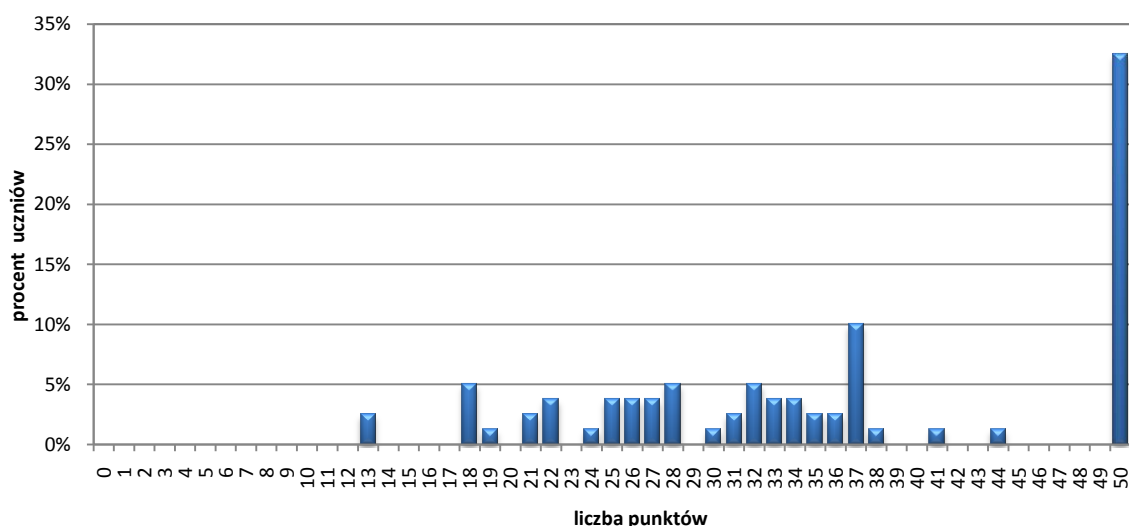
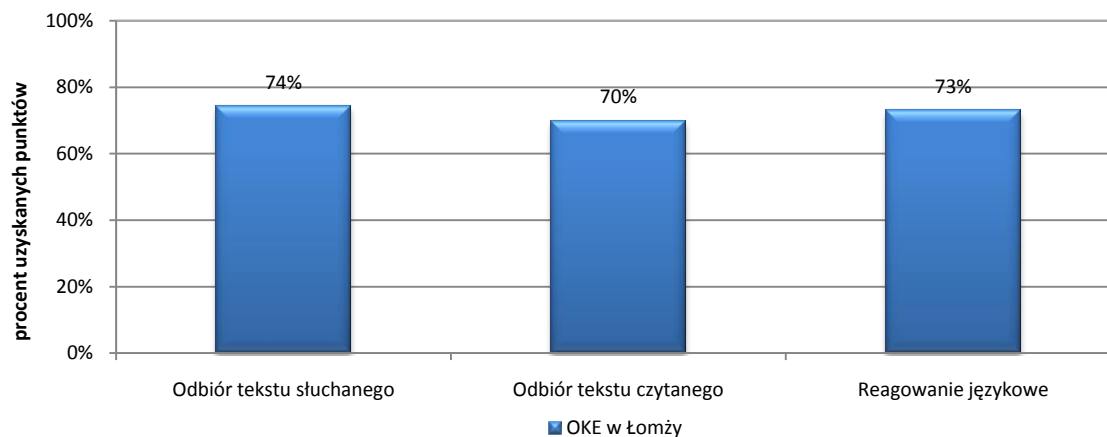

Tabela 25.1. Wyniki egzaminu z języka francuskiego (arkusz standardowy GF-1-112)

Rodzaj wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczebność	80
Wynik średni	36,0 pkt
Procent uzyskanych punktów	72
Wynik najniższy	13 pkt
Wynik najwyższy	50 pkt
Mediana	35,0 pkt
Odchylenie standardowe	11,46 pkt
Współczynnik zmienności	0,32

25.2. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY

Wykres 25.2. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności z języka francuskiego (arkusz standardowy GF-1-112)

Wszystkie badane umiejętności zostały opanowane na poziomie zadowalającym (powyżej 70%). Najniższy wynik to 13 punktów i otrzymało go dwóch uczniów. Maksymalną liczbę punktów otrzymało 26 z 80 przystępujących do tego egzaminu.

26. ŚREDNIE WYNIKI SZKÓŁ (ARKUSZE STANDARDOWE GH-1-112 I GM-1-112)

Średni wynik szkoły z części humanistycznej z terenu OKE w Łomży wyniósł 23,52 pkt, czyli 47,04% pkt możliwych do uzyskania za arkusz. Najwyższy średni wynik – 38,66 pkt – uzyskało Gimnazjum Publiczne nr 6 im. T. Kościuszki w Łomży, gdzie do egzaminu przystąpiło 68 uczniów. Rozstęp między średnimi wynikami poszczególnych szkół w rejonie OKE wyniósł 31,66 pkt.

Średni wynik z części matematyczno-przyrodniczej na terenie OKE w Łomży wyniósł 22,84 pkt, czyli 45,68% pkt możliwych do uzyskania za zestaw egzaminacyjny. Najwyższy średni wynik, 39,88 pkt, uzyskało Gimnazjum Publiczne nr 6 im. T. Kościuszki w Łomży, gdzie do egzaminu przystąpiło 68 uczniów. Rozstęp między średnimi wynikami poszczególnych szkół w rejonie OKE wyniósł 30,88 pkt.

Tabela 26.1. Miary opisujące średnie wyniki szkół na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem ich lokalizacji – województwo podlaskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika						
	Liczba szkół	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	92	24,2	48	14,0	34,6	3,21	0,13
Miasto do 20 tys.	41	23,1	46	8,9	29,0	4,05	0,18
Miasto od 20 do 100 tys.	38	23,7	48	8,5	38,7	7,06	0,30
Miasto powyżej 100 tys.	39	25,8	52	7,0	38,5	7,71	0,30

Tabela 26.2. Miary opisujące średnie wyniki szkół na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) z uwzględnieniem ich lokalizacji – województwo warmińsko-mazurskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika						
	Liczba szkół	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	123	22,9	46	13,5	31,2	2,95	0,13
Miasto do 20 tys.	61	22,5	45	7,6	36,4	5,92	0,26
Miasto od 20 do 100 tys.	39	23,3	47	8,7	34,1	6,18	0,27
Miasto powyżej 100 tys.	36	23,9	48	9,7	37,7	7,48	0,31

Tabela 26.3. Miary opisujące średnie wyniki szkół na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem ich lokalizacji – województwo podlaskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika						
	Liczba szkół	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	92	23,6	47	16,3	35,1	2,93	0,12
Miasto do 20 tys.	41	22,3	45	11,4	27,3	3,59	0,16
Miasto od 20 do 100 tys.	38	23,4	47	9,7	39,9	7,11	0,30
Miasto powyżej 100 tys.	38	25,9	52	11,0	35,8	6,67	0,26

Tabela 26.4. Miary opisujące średnie wyniki szkół na egzaminie gimnazjalnym w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) z uwzględnieniem ich lokalizacji – województwo warmińsko-mazurskie

Lokalizacja	Rodzaj wskaźnika						
	Liczba szkół	Wynik średni (pkt)	Procent uzyskanych punktów	Wynik najniższy (pkt)	Wynik najwyższy (pkt)	Odchylenie standardowe (pkt)	Współczynnik zmienności
Wieś	123	21,8	44	12,8	29,7	2,75	0,13
Miasto do 20 tys.	61	21,7	43	9,0	35,8	5,23	0,24
Miasto od 20 do 100 tys.	39	22,8	46	11,5	39,1	5,86	0,26
Miasto powyżej 100 tys.	36	23,6	47	10,6	38,6	7,85	0,33

Na podstawie wyników egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku Centralna Komisja Egzaminacyjna ustaliła przedziały wyników w dziewięciostopniowej skali staninowej¹⁵ w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej.

Przy obliczaniu przedziałów wyników w skali staninowej nie brano pod uwagę szkół, w których do egzaminu gimnazjalnego przystępowało od 1 do 4 uczniów.

Zamieszczone niżej tabele przedstawiają normalizację średnich wyników szkół z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego znajdujących się w poszczególnych przedziałach skali staninowej.

Tabela 26.5. Skala staninowa średnich wyników szkół dla egzaminu gimnazjalnego 2011 w części humanistycznej

¹⁵ Skala staninowa (z j. angielskiego standard nine), zwana jest także standardową dziewiątką. Rozciąga się ona od -2 do +2 odchyłeń standardowych wyników w rozkładzie normalnym. Średnia dla tej skali wynosi 5, a odchylenie standardowe 2. Opracowano ją poprzez uporządkowanie wyników surowych (średnich wyników wszystkich szkół w kraju) od wyniku najniższego do najwyższego i podzielono na 9 przedziałów, które kolejno zawierają: 4% wyników najniższych, 7% wyników bardzo niskich, 12% wyników niskich, 17% wyników niżej średnich, 20% wyników średnich, 17% wyników wyżej średnich, 12% wyników wysokich, 7% wyników bardzo wysokich i 4% wyników najwyższych. Następnie dla kolejnych staninów wyznacza się przedziały punktowe. Polega to na ustaleniu średniej liczby punktów uzyskanych przez szkoły w danym roku, które uzyskały wynik mieszczący się w danym przedziale. Pozwala to szkołom zorientować się, jaką pozycję zajmują ze swymi wynikami wśród wyników wszystkich szkół na sprawdzianie/egzaminie w danym roku, za: *Teoria i praktyka egzaminowania. Analiza i interpretacja wyników oceniania i egzaminowania, Biuletyn CKE, 2007.*

Nr przedziału	Opis wyniku/poziom/	Przedziały punktowe	Procent szkół w województwie	
			podlaskim	warmińsko-mazurskim
1	najniższy	6,7-13,3	5,3	6,3
2	bardzo niski	13,4-19,9	4,3	11,3
3	niski	20,0-22,1	13,9	21,1
4	niżej średni	22,2-24,0	22,1	20,7
5	średni	24,1-25,8	21,	18,4
6	wyżej średni	25,9-27,6	15,4	10,9
7	wysoki	27,7-30,1	7,7	5,1
8	bardzo wysoki	30,2-34,0	5,3	3,5
9	najwyższy	34,1-43,8	4,3	2,7

Tabela 26.6. Skala staninowa średnich wyników szkół dla egzaminu gimnazjalnego 2011 w części matematyczno-przyrodniczej

Nr przedziału	Opis wyniku/poziom/	Przedziały punktowe	Procent szkół w województwie	
			podlaskim	warmińsko-mazurskim
1	najniższy	6,9-13,2	4,8	6,3
2	bardzo niski	13,3-18,7	2,9	8,6
3	niski	18,8-20,6	9,1	16,4
4	niżej średni	20,7-22,2	14,4	22,7
5	średni	22,3-23,9	22,6	18,4
6	wyżej średni	24,02-25,5	19,7	12,9
7	wysoki	25,6-27,9	11,1	4,3
8	bardzo wysoki	28,0-32,9	9,6	6,6
9	najwyższy	33,0-46,9	5,8	3,9

Tabela 26.7. Skale staninowe średnich wyników szkół w latach 2002-2011 – część humanistyczna

Nr przedziału	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Opis wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy	
% szkół	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%	
Przedział punktów w roku	2011	6,7-13,3	13,4-19,9	20,0-22,1	22,2-24,0	24,1-25,8	25,9-27,6	27,7-30,1	30,2-34,0	34,1-43,8
	2010	10,6-20,3	20,4-25,8	25,9-27,7	27,8-29,2	29,3-30,6	30,7-32,3	32,4-34,3	34,4-37,3	37,4-44,2
	2009	10,6-20,7	20,8-27,2	27,3-29,1	29,2-30,6	30,7-32,1	32,2-33,6	33,7-35,8	35,9-39,2	39,3-45,3
	2008	4,0-18,4	18,5-25,2	25,3-27,6	27,7-29,5	29,6-31,3	31,4-33,1	33,2-35,3	35,4-39,2	39,3-46,8
	2007	6,0-19,4	19,5-26,4	26,5-28,4	28,5-30,1	30,2-31,9	32,0-33,7	33,8 - 35,9	36,0 - 39,0	40,0-48,0
	2006	0,0-22,0	22,1-26,8	26,9-28,7	28,8 - 30,2	30,3-31,7	31,8-33,3	33,4-35,3	35,4 - 38,2	38,3-45,7
	2005	11,1-24,4	24,5-28,7	28,8-30,5	30,6-32,0	32,1-33,5	33,6-35,1	35,2 - 37,2	37,3-40,4	40,5-46,8
	2004	10,2-21,6	21,7-23,8	23,9-25,2	25,19-26,5	26,6 - 28,0	28,1-29,4	29,5-31,1	31,2-33,5	33,6-40,7
	2003	12,9-26,6	26,7-28,8	28,9 - 30,3	30,4-31,4	31,5-32,7	32,8-34,0	34,1-35,5	35,0-37,8	37,9-45,0
2002	11,6-24,6	24,7-26,5	26,6 - 28,1	28,2-29,5	29,6-30,9	31,0-32,6	32,7-34,4	34,5-38,3	38,4-47,9	

Tabela 26.8. Skale staninowe średnich wyników szkół w latach 2002-2010 – część matematyczno-przyrodnicza

Nr przedziału	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Opis wyniku	najniższy	bardzo niski	niski	niżej średni	średni	wyżej średni	wysoki	bardzo wysoki	najwyższy	
% szkół	4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%	
Przedział punktów w roku	2011	6,9-13,2	13,3-18,7	18,8-20,6	20,7-22,2	22,3-23,9	24,02-25,5	25,6-27,9	28,0-32,9	33,0-46,9
	2010	8,4-13,4	13,5-19,0	19,1-20,9	21,0-22,4	22,5-24,0	24,1-25,7	25,8-28,2	28,3-33,7	33,8-46,3
	2009	8,8-14,3	14,4-20,3	20,4-22,6	22,7-24,4	24,5-26,2	26,3-28,2	28,3-31,0	31,1-37,1	37,2-46,5
	2008	7,0-15,2	15,3-21,8	21,9-23,8	23,9-25,5	25,6-27,3	27,4-29,2	29,3-32,0	32,1-37,9	38,0-47,9
	2007	9,3-15,6	15,7-20,4	20,5-22,2	22,3-23,8	23,9-25,4	25,5-27,3	27,4 - 30,0	30,1 - 35,4	35,5-48,0
	2006	0,0-13,6	13,7-18,9	19,0-20,7	20,8-22,2	22,3-23,9	24,0-25,8	25,9-28,4	28,5-33,7	33,8-46,9
	2005	5,0-14,5	14,6-19,3	19,4-21,2	21,3-22,8	22,9-24,4	24,5-26,3	26,4-29,0	29,1-34,3	34,4-45,9
	2004	8,0-17,3	17,4-19,8	19,9-21,5	21,6-23,0	23,1-24,7	24,8-26,6	26,7-29,1	29,2-32,8	32,9-43,6
	2003	7,5-18,2	18,3-20,8	20,9-22,8	22,9-24,5	24,6-26,6	26,7-29,1	29,2-32,4	32,5-36,6	36,7-45,0
2002	12,0-22,6	22,7-24,2	24,3-26,0	26,1-28,0	28,1 - 30,6	30,7-33,5	33,6-36,8	36,9-40,3	40,4 - 48,0	

Skala staninowa (jako skala znormalizowana) może służyć nie tylko do porównania średniego wyniku szkoły w danym roku do średnich wyników innych szkół, ale przede wszystkim umożliwia porównywanie wyników szkół w poszczególnych latach. Zestawienie pozycji szkoły w kolejnych latach może pomóc ocenić efektywność nauczania i skuteczność programów naprawczych. Przy interpretowaniu średnich wyników małej szkoły (takiej, w której do egzaminu przystępuje mniej niż 10 uczniów) należy zachować szczególną ostrożność, ponieważ bardzo wysoki lub bardzo niski wynik pojedynczego ucznia znacząco wpływa na średni wynik szkoły.

27. ŚREDNIE WYNIKI W POWIATACH I GMINACH – ARKUSZ STANDARDOWY

W tabelach 27.1.-27.10. przedstawiono wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego (arkusze standardowe) w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego.

W tabelach 27.11.-27.12. zamieszczono średnie wyniki poszczególnych gmin z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego uzyskane na egzaminie gimnazjalnym w części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i z języka angielskiego (arkusze standardowe).

Średnie wyniki zamieszczone w tabelach 26.1.-26.12. liczone są jako średnie wyniki wszystkich uczniów z danej gminy/powiatu.

Tabela 27.1. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
augustowski	15	746	26,1	52	8,82
białostocki	22	1 402	23,1	46	9,06
bielski	11	637	23,6	47	8,39
grajewski	8	564	23,8	48	9,43
hajnowski	12	475	22,9	46	8,90
kolneński	7	533	24,3	49	9,13
łomżyński	9	699	23,4	47	8,81
moniecki	9	531	22,9	46	9,38
sejneński	6	241	24,0	48	8,50
siemiatycki	10	548	24,7	49	8,58
sokólski	14	872	24,3	49	9,49
suwalski	12	455	26,2	52	8,83
wysokomazowiecki	12	722	25,8	52	8,76
zambrowski	6	527	23,5	47	8,74
m. Białystok	39	2 867	27,0	54	9,59
m. Łomża	8	721	26,7	53	9,65
m. Suwałki	10	939	24,4	49	8,97

Tabela 27.2. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
bartoszycki	11	696	23,3	47	9,44
braniewski	8	480	23,5	47	8,23
działdowski	12	823	22,9	46	8,93
elbląski	13	715	22,3	45	8,77
ełcki	15	985	23,7	47	8,96
giżycki	11	665	24,4	49	9,33
iławski	16	1 124	24,5	49	8,74
kętrzyński	13	740	25,2	50	9,03
lidzbarski	10	489	22,3	45	8,45
mragowski	12	594	23,7	47	9,01
nidzicki	12	445	23,3	47	9,23
nowomiejski	8	549	22,8	46	8,71
olecki	11	428	23,0	46	8,54
olsztyński	21	1 116	22,3	45	9,11
ostródzki	17	1 212	23,2	46	8,33
piski	10	721	22,8	46	9,53
szczygieński	13	916	23,9	48	8,61
gołdapski	5	357	21,6	43	9,41
węgorzewski	4	257	23,9	48	9,19
m. Elbląg	14	1 337	24,6	49	9,48
m. Olsztyn	23	1 730	26,5	53	8,95

Tabela 27.3. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
augustowski	15	746	25,9	52	9,79
białostocki	22	1 402	23,1	46	9,39
bielski	11	636	23,1	46	8,63
grajewski	8	565	23,4	47	10,04
hajnowski	12	475	22,6	45	9,29
kolneński	7	533	24,1	48	9,58
łomżyński	9	699	21,5	43	8,81
moniecki	9	531	22,7	45	9,64
sejneński	6	241	23,3	47	9,42
siemiatycki	10	549	24,5	49	9,43
sokólski	14	873	23,0	46	9,04
suwalski	12	455	24,3	49	9,19
wysokomazowiecki	12	722	23,6	47	9,47
zambrowski	6	527	22,4	45	8,71
m. Białystok	38	2 864	26,2	52	9,92
m. Łomża	8	718	26,3	53	10,28
m. Suwałki	10	939	23,6	47	9,66

Tabela 27.4. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
bartoszycki	11	697	22,5	45	9,32
braniewski	8	481	22,3	45	8,49
działdowski	12	823	22,1	44	9,09
elbląski	13	716	21,0	42	8,62
ełcki	15	985	22,8	46	9,24
giżycki	11	668	23,3	47	9,11
iławski	16	1 123	22,9	46	8,71
kętrzyński	13	739	22,3	45	9,42
lidzbarski	10	489	21,9	44	8,30
mragowski	12	595	22,5	45	8,95
nidzicki	12	444	21,0	42	8,82
nowomiejski	8	549	22,7	45	9,04
olecki	11	429	21,8	44	8,81
olsztyński	21	1 116	21,2	42	8,43
ostródzki	17	1 213	22,3	45	8,77
piski	10	720	22,3	45	9,39
szczygieński	13	916	22,7	45	8,45
gołdapski	5	356	20,8	42	9,12
węgorzewski	4	257	23,0	46	9,06
m. Elbląg	14	1 339	23,8	48	10,10
m. Olsztyn	23	1 729	26,0	52	9,96

Tabela 27.5. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
augustowski	14	697	28,9	58	11,66
białostocki	22	1 401	26,7	53	11,82
bielski	11	556	27,0	54	11,72
grajewski	8	493	27,6	55	12,13
hajnowski	9	363	26,5	53	11,71
kolneński	6	440	25,7	51	11,55
łomżyński	8	615	24,9	50	11,20
moniecki	9	530	24,6	49	11,35
sejneński	6	241	26,1	52	11,75
siemiatycki	9	530	28,5	57	11,87
sokólski	14	873	26,9	54	11,76
suwalski	12	454	26,2	52	11,34
wysokomazowiecki	12	693	26,5	53	12,09
zambrowski	6	435	28,5	57	11,91
m. Białystok	39	2 717	33,2	66	12,65
m. Łomża	8	718	32,0	64	12,31
m. Suwałki	10	937	30,5	61	12,00

Tabela 27.6. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
bartoszycki	10	500	25,4	51	11,56
braniewski	7	404	26,5	53	12,16
działdowski	12	703	25,6	51	11,33
elbląski	10	449	25,0	50	10,86
etcki	14	846	28,0	56	12,22
giżycki	10	520	27,8	56	12,40
iławski	16	842	25,8	52	12,17
kętrzyński	10	647	25,2	50	12,22
lidzbarski	7	372	26,6	53	11,70
mrągowski	9	418	28,2	56	12,59
niedzicki	9	336	25,0	50	11,60
nowomiejski	8	406	23,9	48	10,36
olecki	8	340	27,5	55	12,57
olsztyński	19	903	24,7	49	11,80
ostródzki	17	1 035	25,8	52	11,67
piski	10	565	26,5	53	12,49
szczygieński	10	557	25,6	51	11,92
gołdapski	4	290	24,5	49	12,05
węgorzewski	3	213	29,8	60	12,32
m. Elbląg	14	1 181	29,7	59	12,81
m. Olsztyn	23	1 473	34,3	69	12,84

Tabela 27.7. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego (arkusz standardowy GN-1-112) w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
augustowski	-	-	-	-	-
białostocki	-	-	-	-	-
bielski	-	-	-	-	-
grajewski	3	56	30,7	61	8,72
hajnowski	1	2	17,5	35	-
kolneński	2	93	28,2	56	8,37
łomżyński	2	83	24,1	48	7,79
moniecki	-	-	-	-	-
sejneński	-	-	-	-	-
siemiatycki	-	-	-	-	-
sokólski	-	-	-	-	-
suwalski	-	-	-	-	-
wysokomazowiecki	1	18	22,6	45	6,07
zambrowski	-	-	-	-	-
m. Białystok	5	92	29,6	59	10,62
m. Łomża	1	1	46,0	92	.
m. Suwałki	-	-	-	-	-

Tabela 27.8. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego (arkusz standardowy GN-1-112) w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
bartoszycki	4	106	26,0	52	7,94
braniewski	5	77	25,6	51	7,00
działdowski	5	120	26,2	52	8,65
elbląski	6	267	23,5	47	8,54
ełcki	4	139	28,6	57	10,33
giżycki	6	145	28,4	57	8,04
iławski	7	281	28,0	56	8,58
kętrzyński	2	20	26,0	52	7,91
lidzbarski	3	37	25,5	51	7,31
mragowski	5	177	26,4	53	8,39
nidzicki	6	89	27,9	56	8,42
nowomiejski	3	143	26,3	53	8,46
olecki	3	72	23,6	47	7,04
olsztyński	11	213	26,5	53	8,83
ostródzki	8	177	28,5	57	9,00
piski	5	155	26,7	53	8,48
szczygieński	7	359	26,5	53	7,81
gołdapski	3	65	25,4	51	7,19
węgorzewski	2	44	22,9	46	5,42
m. Elbląg	6	156	25,5	51	7,83
m. Olsztyn	11	247	31,2	62	9,82

Tabela 27.9. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego (arkusz standardowy GR-1-112) w poszczególnych powiatach województwa podlaskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
augustowski	1	49	32,1	64	8,70
białostocki	-	-	-	-	-
bielski	2	81	36,7	73	9,01
grajewski	1	16	17,1	34	4,11
hajnowski	4	110	38,4	77	8,60
kolneński	-	-	-	-	-
łomżyński	-	-	-	-	-
moniecki	-	-	-	-	-
sejneński	-	-	-	-	-
siemiatycki	1	19	38,0	76	7,48
sokólski	-	-	-	-	-
suwalski	-	-	-	-	-
wysokomazowiecki	1	10	38,6	77	8,24
zambrowski	2	91	29,6	59	7,82
m. Białystok	-	-	-	-	-
m. Łomża	-	-	-	-	-
m. Suwałki	1	1	16,0	32	.

Tabela 27.10. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego (arkusz standardowy GR-1-112) w poszczególnych powiatach województwa warmińsko-mazurskiego

Powiat	Liczba szkół	Liczba zdających	Średni wynik (pkt)	Procent punktów	Odchylenie standardowe (pkt)
bartoszycki	2	91	26,9	54	8,12
braniewski	-	-	-	-	-
działdowski	-	-	-	-	-
elbląski	-	-	-	-	-
ełcki	-	-	-	-	-
giżycki	-	-	-	-	-
iławski	-	-	-	-	-
kętrzyński	2	71	31,8	64	8,67
lidzbarski	5	80	27,9	56	8,01
mragowski	-	-	-	-	-
nidzicki	-	-	-	-	-
nowomiejski	-	-	-	-	-
olecki	1	12	16,3	33	5,05
olsztyński	-	-	-	-	-
ostródzki	-	-	-	-	-
piski	-	-	-	-	-
szczygieński	-	-	-	-	-
gołdapski	1	1	38,0	76	.
węgorzewski	-	-	-	-	-
m. Elbląg	-	-	-	-	-
m. Olsztyn	4	10	17,0	34	4,88

Tabela 27.11. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych gminach/miastach województwa podlaskiego

Powiat	Gmina	Część humanistyczna		Część matematyczno- -przyrodnicza		Język angielski	
		średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział
augustowski	Augustów - miasto	26,0	4	25,6	4	31,0	4
	Augustów - gmina	25,2	4	25,9	4	30,1	4
	Bargłów Kościelny	27,7	4	25,1	4	26,7	3
	Lipsk	25,1	3	25,3	4	24,6	3
	Nowinka	24,3	3	24,2	3	28,1	3
	Płaska	30,2	5	28,2	5	27,5	3
	Sztabin	26,7	4	28,3	5	25,4	3
białostocki	Choroszcz	23,2	3	22,5	3	27,8	3
	Czarna Białostocka	23,4	3	22,7	3	23,4	2
	Dobrzyniewo Duże	25,8	4	25,5	4	29,0	4
	Gródek	20,9	2	22,0	2	22,9	2
	Juchnowiec Kościelny	25,9	4	26,8	5	30,5	4
	Łapy	22,8	2	22,1	2	25,2	3
	Michałow	24,4	3	23,6	3	31,7	5
	Poświętne	20,0	1	20,4	2	22,3	2
	Supraśl	21,8	2	21,0	2	28,3	4
	Suraż	20,9	2	21,6	2	22,0	2
	Turośń Kościelna	22,9	2	25,7	4	27,4	3
	Tykocin	22,3	2	23,0	3	27,8	3
	Wasilków	21,6	2	22,6	3	28,3	4
	Zabłudów	23,1	3	23,0	3	22,9	2
Zawady	21,3	2	20,7	2	21,4	2	
bielski	Bielsk Podlaski - miasto	23,7	3	23,0	3	29,6	4
	Brańsk - miasto	25,2	3	24,0	3	28,2	3
	Bielsk Podlaski - gmina	21,9	2	25,9	4	30,9	4
	Boćki	20,0	1	18,7	1	22,2	2
	Brańsk - gmina	23,5	3	22,8	3	22,3	2
	Orla	20,2	1	21,6	2	23,1	2
	Rudka	28,5	5	26,1	4	28,3	4
	Wyszki	24,9	3	23,7	3	24,2	3
grajewski	Grajewo - miasto	24,6	3	23,9	3	32,4	5
	Grajewo - gmina	22,2	2	23,5	3	24,2	3
	Radziłów	26,0	4	26,0	4	23,1	2
	Rajgród	22,3	2	21,0	2	20,5	1
	Szczuczyn	21,6	2	22,5	3	27,2	3
	Wąsosz	25,2	3	22,1	2	26,3	3

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

Powiat	Gmina	Część humanistyczna		Część matematyczno- -przyrodnicza		Język angielski	
		średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział
hajnowski	Hajnówka - miasto	22,6	2	21,9	2	26,0	3
	Białowieża	24,5	3	20,0	1	29,4	4
	Czeremcha	23,6	3	24,2	3	30,3	4
	Czyże	19,4	1	19,1	1	brak zdających j. angielski	
	Dubicze Cerkiewne	25,0	3	28,9	5	29,2	4
	Hajnówka - gmina	21,8	2	20,3	2	22,0	2
	Kleszczele	26,3	4	26,1	4	40,8	5
	Narew	22,4	2	23,6	3	brak zdających j. angielski	
	Narewka	23,2	3	24,1	3	brak zdających j. angielski	
kolneński	Kolno - miasto	26,7	4	24,9	4	33,9	5
	Grabowo	22,1	2	23,8	3	29,5	4
	Kolno - gmina	18,7	1	20,3	1	19,4	1
	Mały Płock	24,2	3	23,5	3	21,4	2
	Stawiski	26,4	4	26,0	4	25,2	3
	Turośl	24,2	3	25,2	4	21,4	1
łomżyński	Jedwabne	23,3	3	21,3	2	24,8	3
	Łomża - gmina	22,0	2	21,6	2	23,0	2
	Miastkowo	23,2	3	19,6	1	brak zdających j. angielski	
	Nowogród	22,0	2	20,9	2	26,2	3
	Piątnica	24,4	3	22,8	3	27,4	3
	Przytuły	29,0	5	21,6	2	21,5	2
	Śniadowo	24,9	3	22,4	3	25,4	3
	Wizna	20,2	1	20,6	2	22,9	2
moniecki	Zbójna	24,5	3	20,4	2	23,4	2
	Goniądz	20,9	2	19,4	1	20,1	1
	Jasionówka	25,2	4	23,1	3	27,0	3
	Jaświły	24,1	3	23,6	3	27,2	3
	Knyszyn	20,8	2	22,4	3	23,1	2
	Krypno	20,9	2	21,2	2	20,9	1
	Mońki	24,2	3	24,6	4	27,4	3
Trzcianne	22,0	2	21,9	2	22,1	2	
sejneński	Sejny - miasto	27,6	4	26,6	5	31,5	4
	Giby	21,8	2	21,7	2	23,3	2
	Krasnopol	23,0	2	22,0	2	20,4	1
	Puńsk	23,6	3	22,8	3	33,6	5
	Sejny - gmina	23,8	3	23,0	3	23,4	2

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

Powiat	Gmina	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		Język angielski	
		średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział
siemiatycki	Siemiatycze - miasto	25,4	4	25,4	4	31,7	4
	Drohiczyn	23,5	3	23,4	3	25,6	3
	Dziadkowice	20,5	1	20,0	1	23,8	2
	Grodzisk	25,9	4	25,6	4	30,7	4
	Mielnik	26,4	4	29,1	5	33,9	5
	Milejczyce	24,4	3	21,1	2	brak zdających j. angielski	
	Nurzec-Stacja	30,1	5	27,7	5	30,7	4
	Perlejewo	23,9	3	24,0	3	21,6	2
	Siemiatycze - gmina	22,7	2	23,2	3	26,8	3
sokólski	Dąbrowa Białostocka	21,3	2	19,7	1	25,1	3
	Janów	20,3	1	21,9	2	22,9	2
	Korycin	25,7	4	25,8	4	29,4	4
	Krynki	26,8	4	26,8	5	29,7	4
	Kuźnica	26,8	4	24,4	4	25,0	3
	Nowy Dwór	24,6	3	24,3	4	28,7	4
	Sidra	24,0	3	25,1	4	28,4	4
	Sokółka	26,1	4	23,8	3	28,0	3
	Suchowola	24,4	3	22,4	2	27,7	3
	Szudziałowo	24,8	3	22,6	3	24,7	3
suwalski	Bakałarzewo	27,2	4	24,3	4	26,6	3
	Filipów	23,3	3	22,7	3	24,9	3
	Jeleniewo	21,1	2	23,5	3	24,6	3
	Przerośl	27,7	5	24,2	3	22,4	2
	Raczki	27,0	4	24,8	4	26,7	3
	Rutka-Tartak	30,6	5	25,0	4	29,4	4
	Suwałki- gmina	26,1	4	24,2	3	25,6	3
	Szypliszki	26,6	4	25,0	4	30,3	4
	Wiżajny	27,1	4	25,0	4	22,8	2
wysoko-mazowiecki	Wysokie Mazowieckie - miasto	26,8	4	23,9	3	30,8	4
	Ciechanowiec	24,5	3	23,2	3	29,7	4
	Czyżew-Osada	23,3	3	23,9	3	27,3	3
	Klukowo	26,5	4	23,3	3	21,9	2
	Kobylin-Borzymy	24,1	3	21,3	2	25,7	3
	Kulesze Kościelne	24,8	3	22,4	2	19,4	1
	Nowe Piekuty	28,7	5	26,0	4	25,6	3
	Sokoły	24,0	3	23,4	3	23,8	3
	Szepietowo	29,0	5	24,0	3	26,1	3
	Wysokie Mazowieckie gmina	24,0	3	24,0	3	22,7	2
zambrowski	Zambrów - miasto	23,6	3	22,5	3	30,5	4
	Kołaki Kościelne	22,0	2	21,8	2	21,3	1
	Rutki	23,6	3	21,6	2	24,4	3
	Szumowo	23,1	3	22,6	3	25,3	3
	Zambrów - gmina	brak szkół gimnazjalnych w gminie					
m. Białystok	Białystok	27,0	4	26,2	4	33,2	5
m. Łomża	Łomża	26,7	4	26,3	4	32,0	5
m. Suwałki	Suwałki	24,4	3	23,6	3	30,5	4

Tabela 27.12. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w poszczególnych gminach/miastach województwa warmińsko-mazurskiego

Powiat	Gmina	Część humanistyczna		Część matematyczno- -przyrodnicza		Język angielski	
		średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział
bartoszycki	Bartoszyce - miasto	25,6	4	24,9	5	27,2	4
	Górowo Iławeckie - miasto	24,7	4	22,7	3	26,7	3
	Bartoszyce	20,4	2	18,4	1	19,2	1
	Biszynek	20,9	2	21,0	2	brak zdających j. angielski	
	Górowo Iławeckie	18,4	1	19,2	2	32,6	5
	Sępól	18,6	1	21,2	3	20,0	2
braniewski	Braniewo - miasto	23,7	3	22,4	3	27,6	4
	Braniewo - gmina	20,7	2	20,2	2	23,9	3
	Frombork	25,0	4	22,9	3	24,9	3
	Lelkowo	21,7	2	19,1	2	brak zdających j. angielski	
	Pieniężno	23,6	3	21,7	3	24,1	3
	Płoskinia	20,6	2	21,0	2	20,4	2
	Wilczęta	27,0	5	29,7	5	32,1	5
działdowski	Działdowo - miasto	24,8	4	24,1	4	29,6	4
	Działdowo	19,5	1	19,7	2	18,0	1
	Iłowo-Osada	23,1	3	23,2	4	24,6	3
	Lidzbark	21,3	2	20,4	2	23,5	3
	Płośnica	21,5	2	22,7	3	23,4	3
	Rybno	25,9	4	21,7	3	28,6	4
elbląski	Elbląg - gmina	22,4	3	22,9	3	25,9	3
	Godkowo	24,9	4	20,6	2	21,7	2
	Gronowo Elbląskie	19,9	1	21,2	3	25,5	3
	Markusy	25,4	4	22,8	3	22,6	2
	Milejewo	25,3	4	22,7	3	24,3	3
	Młynary	23,9	3	21,2	3	brak zdających j. angielski	
	Pasłęk	22,1	3	20,7	2	27,5	4
	Rychliki	19,4	1	17,2	1	23,2	2
	Tolkmicko	20,4	2	19,1	2	24,6	3
etcki	Etł - miasto	23,9	3	22,8	3	29,7	4
	Etł - gmina	22,7	3	23,0	3	24,8	3
	Kalinowo	22,9	3	22,3	3	23,0	2
	Prostki	25,5	4	23,9	4	25,7	3
	Stare Juchy	21,9	2	21,9	3	23,9	3
giżycki	Giżycko - miasto	24,2	3	22,8	3	29,3	4
	Giżycko - gmina	25,9	4	23,1	4	26,5	3
	Kruklanki	20,9	2	21,7	3	27,0	4
	Miłki	25,4	4	24,4	4	brak zdających j. angielski	
	Ryn	25,5	4	25,8	5	24,3	3
	Wydminy	23,7	3	23,7	4	20,8	2

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

Powiat	Gmina	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		Język angielski	
		średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział
iławski	Iława - miasto	25,8	4	23,1	4	28,9	4
	Lubawa - miasto	25,2	4	23,3	4	28,1	4
	Iława	23,0	3	22,4	3	21,0	2
	Kisielice	25,9	4	23,1	4	19,4	1
	Lubawa	24,2	3	24,3	4	26,8	3
	Susz	21,3	2	21,6	3	23,3	3
	Zalewo	24,0	3	22,2	3	24,2	3
kętrzyński	Kętrzyn - miasto	26,7	5	24,8	4	29,5	4
	Barciany	22,7	3	17,9	1	19,2	1
	Kętrzyn	22,1	3	19,8	2	20,6	2
	Korsze	24,9	4	21,2	3	19,7	1
	Reszel	23,1	3	21,4	3	25,0	3
	Srokowo	28,0	5	22,0	3	brak zdających j. angielski	
lidzbarski	Lidzbark Warmiński - miasto	22,7	3	21,8	3	28,4	4
	Kiwity	21,8	2	22,5	3	21,0	2
	Lidzbark Warmiński	22,0	3	21,6	3	brak zdających j. angielski	
	Lubomino	23,3	3	22,2	3	25,0	3
	Orneta	21,4	2	21,8	3	25,9	3
mragowski	Mragowo - miasto	24,3	3	23,6	4	29,5	4
	Mikołajki	23,3	3	23,2	4	27,8	4
	Mragowo	25,0	4	23,0	3	20,6	2
	Piecki	20,9	2	19,6	2	23,1	2
	Sorkwity	24,6	3	20,2	2	22,9	2
nidzicki	Janowiec Kościelny	23,3	3	21,2	3	20,7	2
	Janowo	22,6	3	20,2	2	23,2	3
	Kozłowo	21,9	3	20,5	2	20,4	2
	Nidzica	23,7	3	21,2	3	27,0	4
nowomiejski	Nowe Miasto Lubawskie - miasto	25,0	4	24,2	4	29,4	4
	Biskupiec (n)	20,7	2	20,0	2	23,5	3
	Grodziczno	20,6	2	20,7	2	19,4	1
	Kurzętnik	23,7	3	25,6	5	24,5	3
	Nowe Miasto Lubawskie	23,4	3	23,0	3	21,6	2
olecki	Kowale Oleckie	22,6	3	20,2	2	25,1	3
	Olecko	21,9	2	22,0	3	27,9	4
	Świątajno	25,4	4	21,4	3	26,3	3
	Wieliczki	26,3	4	23,7	4	28,1	4

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

Powiat	Gmina	Część humanistyczna		Część matematyczno- -przyrodnicza		Język angielski	
		średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział	średni wynik (pkt)	przedział
olsztyński	Barczewo	17,5	1	19,0	1	19,9	2
	Biskupiec (o)	22,4	3	21,1	2	24,3	3
	Dobre Miasto	24,6	4	22,2	3	27,2	4
	Dywity	24,1	3	23,7	4	30,8	5
	Gietrzwałd	23,8	3	21,2	3	23,4	3
	Jeziorany	21,6	2	20,0	2	22,3	2
	Jonkowo	19,8	1	18,5	1	21,2	2
	Kolno	27,2	5	23,9	4	24,9	3
	Olsztynek	22,6	3	22,1	3	27,9	4
	Purda	20,2	2	18,7	1	21,0	2
	Stawiguda	28,4	5	22,5	3	33,5	5
	Świątki	21,8	2	24,3	4	25,7	3
ostródzki	Ostróda - miasto	23,8	3	23,8	4	30,8	5
	Dąbrówno	24,1	3	19,6	2	23,4	3
	Grunwald	21,1	2	21,5	3	20,4	2
	Łukta	21,2	2	22,3	3	22,9	2
	Małdyty	21,2	2	19,6	2	23,2	3
	Miłakowo	25,0	4	24,9	5	25,4	3
	Miłomłyn	21,5	2	18,1	1	25,0	3
	Morąg	25,1	4	23,5	4	26,2	3
	Ostróda	21,0	2	19,5	2	19,9	2
piski	Biała Piska	24,2	3	21,3	3	24,3	3
	Orzysz	24,4	3	22,5	3	26,8	4
	Pisz	22,5	3	23,4	4	29,4	4
	Ruciane-Nida	19,4	1	19,1	2	22,2	2
szczycieński	Szczytno - miasto	24,3	3	23,8	4	33,1	5
	Dźwierzuty	23,3	3	20,6	2	24,0	3
	Jedwabno	26,4	4	25,0	5	27,5	4
	Pasym	21,1	2	18,7	1	26,3	3
	Rozogi	20,5	2	20,8	2	21,7	2
	Szczytno	26,6	5	23,2	4	19,6	1
	Świątajno	25,1	4	22,3	3	brak zdających j. angielski	
	Wielbark	24,8	4	24,4	4	22,5	2
gołdapski	Banie Mazurskie	29,5	5	28,1	5	brak zdających j. angielski	
	Dubeninki	23,5	3	23,5	4	30,7	4
	Gołdap	20,5	2	19,6	2	24,1	3
węgorzewski	Budry	22,0	3	21,2	3	brak zdających j. angielski	
	Pozezdrze	21,3	2	20,7	2	25,9	3
	Węgorzewo	24,9	4	24,0	4	30,7	4
m. Elbląg	m. Elbląg	24,6	4	23,8	4	29,7	4
m. Olsztyn	m. Olsztyn	26,5	5	26,0	5	34,3	5

28. O UMIEJĘTNOŚCIACH ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W ŚWIELE WYNIKÓW SPRAWDZIANU

Przedstawione w tym rozdziale wyniki sprawdzianu można traktować jako diagnozę osiągnięć uczniów na progu gimnazjum.

Szczegółowa analiza wyników sprawdzianu powinna uruchamiać w szkole gimnazjalnej mechanizmy dostosowania nauczania do potrzeb ucznia. Aby ułatwić dyrektorom i nauczycielom gimnazjów takie wykorzystanie wyników sprawdzianu, w rozdziale 28 prezentowane są umiejętności szóstoklasistów z uwzględnieniem trzech obszarów osiągnięć:

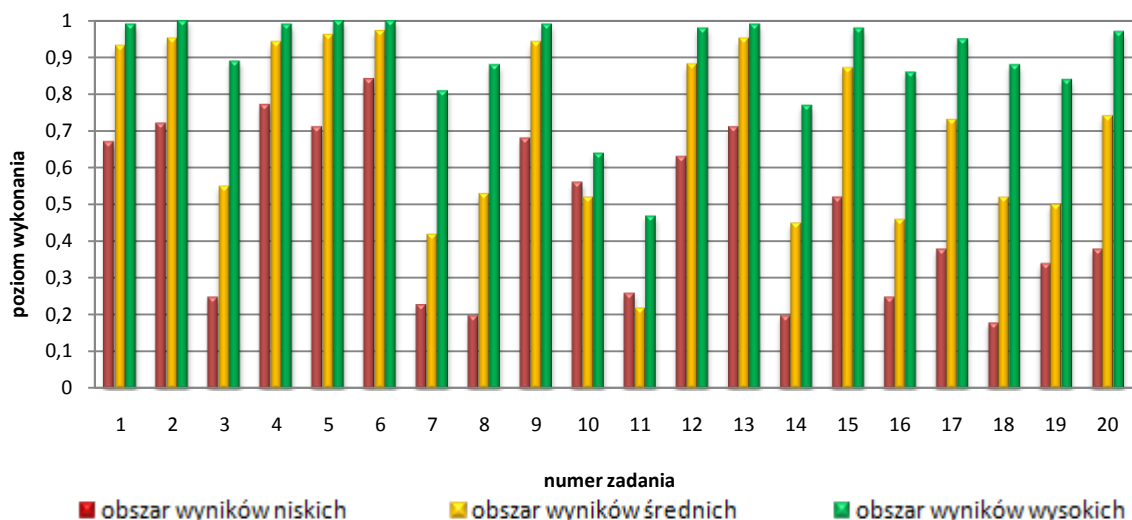
- obszar wyników niskich: 0-18 pkt (zagrożenie niskimi osiągnięciami w gimnazjum);
- obszar wyników średnich: 19-31 pkt;
- obszar wyników wysokich: 32-40 pkt (znaczny potencjał edukacyjny).

Prezentowane wyniki ze sprawdzianu mogą być wykorzystane przez dyrektorów i nauczyciele gimnazjów, w których we wrześniu rozpoczną naukę absolwenci szkół podstawowych, by za trzy lata osiągnięcia uczniów w zakresie sprawdzanych wiadomości i umiejętności były jak najwyższe. Szczególnym wsparciem trzeba objąć uczniów o wynikach mieszczących się w staniach 1., 2., i 3. Tabele 28.1. i 28.2. pomogą zidentyfikować umiejętności, których ci uczniowie nie opanowali i tak zaplanować pracę, by w gimnazjum nie pogłębiały się ich niepowodzenia dydaktyczne. Należy też wykorzystać duży potencjał edukacyjny uczniów, których wyniki mieszczą się w obszarze wyników wysokich.

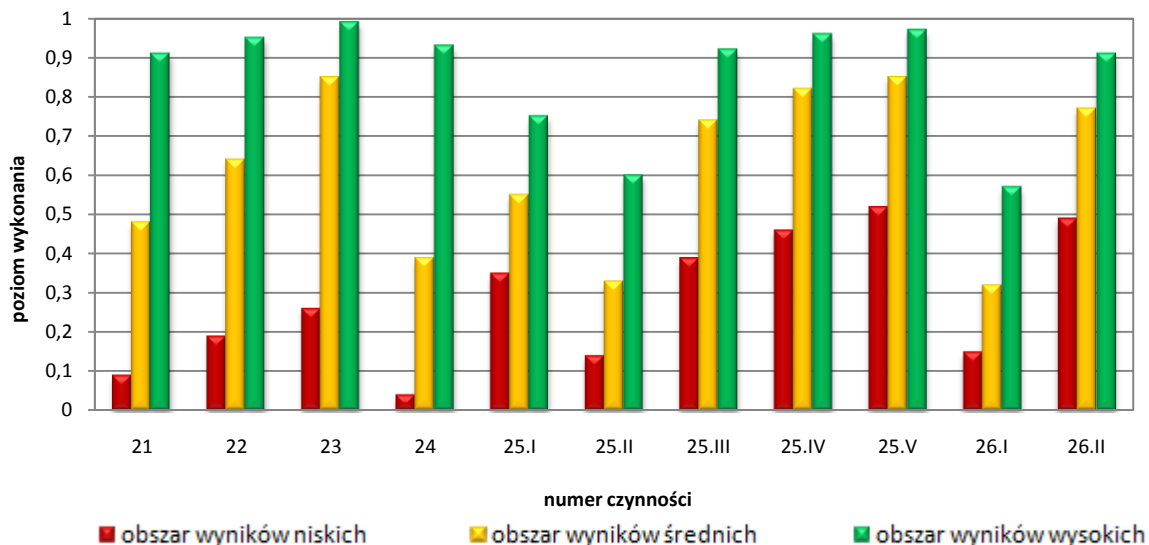
28.1. UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW, KTÓRYCH WYNIKI ZNAJDUJĄ SIĘ W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH WYNIKÓW

Na wykresach 28.3.-28.6. przedstawiono wyniki uczniów z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego uzyskane za poszczególne czynności sprawdzane zadaniami arkusza S-1-112 z uwzględnieniem obszarów wyników.

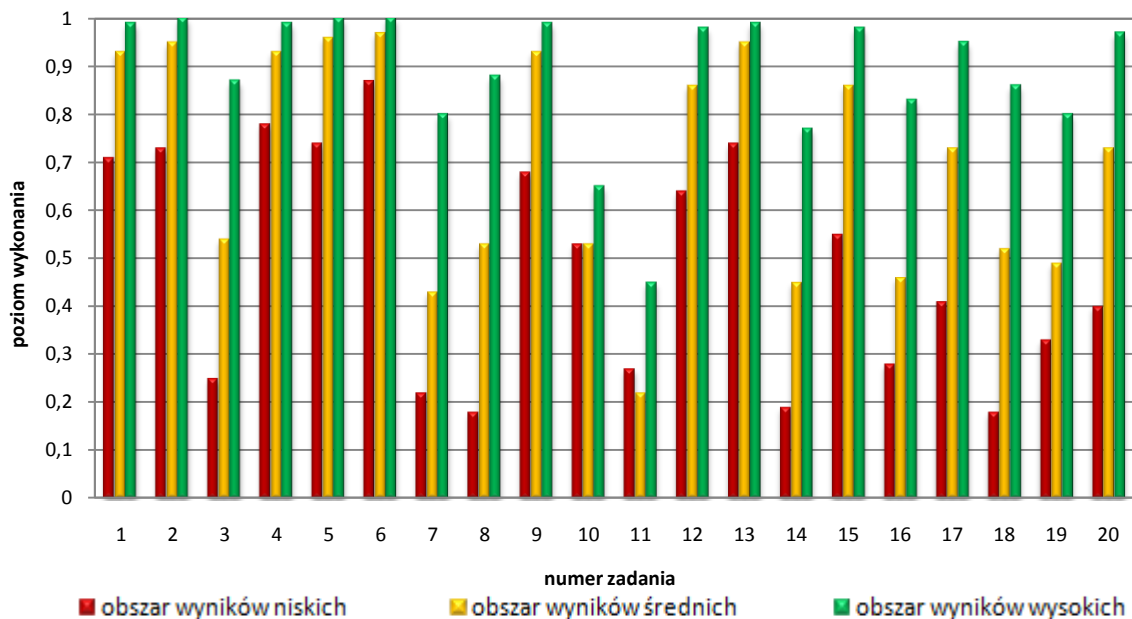
Wykres 28.1. Poziom wykonania zadań zamkniętych (arkusz standardowy S-1-112) przez uczniów z województwa podlaskiego z uwzględnieniem obszarów wyników

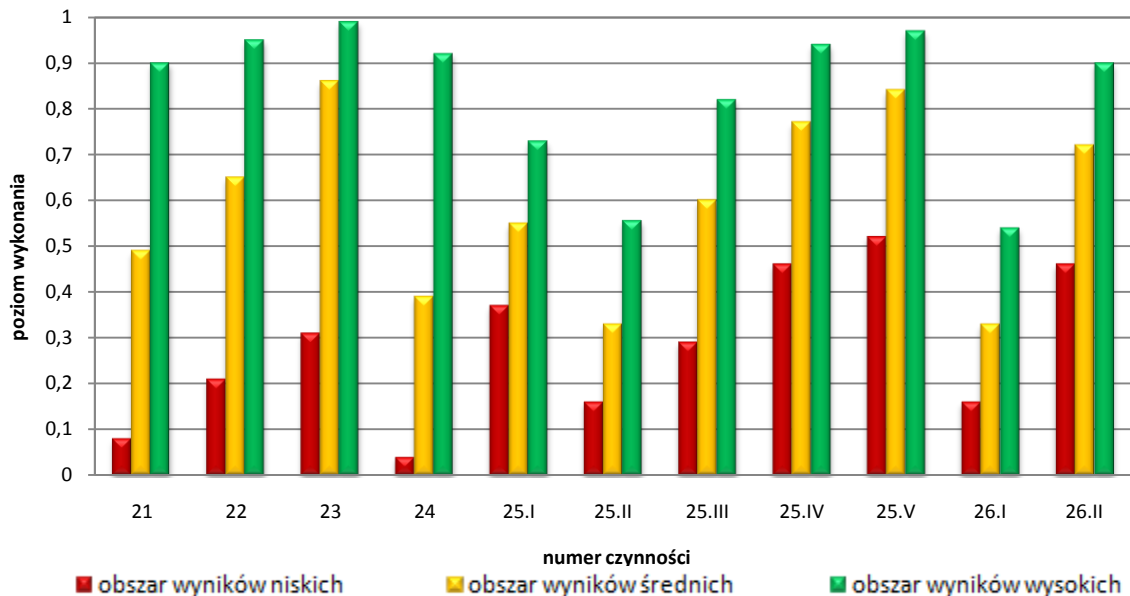
Wykres 28.2. Poziom wykonania czynności w zadaniach otwartych (arkusz standardowy S-1-112) przez uczniów z województwa podlaskiego z uwzględnieniem obszarów wyników

Wykres 28.3. Poziom wykonania zadań zamkniętych (arkusz standardowy S-1-112) przez uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem obszarów wyników

Wykres 28.4. Poziom wykonania czynności w zadaniach otwartych (arkusz standardowy S-1-112) przez uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem obszarów wyników

Uczniowie, którzy na sprawdzianie otrzymali **0-18 punktów** (obszar wyników niskich), uzyskali powyżej 70% punktów jedynie za niektóre zadania sprawdzające umiejętność *czytania*: wyszukanie informacji w tekście (zadanie 2), wyszukanie informacji podanych wprost (zadanie 4), zrozumienie puenty tekstu (zadanie 5), wnioskowanie na podstawie przesłanek zawartych w tekście (zadanie 6), a uczniowie z województwa warmińsko-mazurskiego także za odczytanie ogólnego sensu tekstu (zadanie 1).

Bardzo trudne dla tych uczniów (poziom wykonania poniżej 20%) było obliczenie ceny jednostkowej towaru, obliczenie długości zgodnie z warunkami zadania oraz wyznaczenie kwoty i podzielenie jej na równe części (odpowiednio zadania 18, 21 i 24 z zakresu *wykorzystywania wiedzy w praktyce*).

Uczniowie, którzy na sprawdzianie otrzymali **19-31 punktów** (obszar wyników średnich), na poziomie co najmniej 70% wykonali następujące czynności:

- odczytanie ogólnego sensu tekstu (zadanie 1),
- wyszukanie informacji w tekście (zadanie 2),
- wyszukanie informacji podanych wprost (zadanie 4),
- zrozumienie puenty tekstu (zadanie 5),
- wnioskowanie na podstawie przesłanek zawartych w tekście (zadanie 6),
- skorzystanie z informacji zawartych w tabeli (zadanie 9),
- wnioskowanie na podstawie przesłanek zawartych w tekście (zadanie 12),
- określenie intencji bohatera (zadanie 13),
- dostrzeżenie charakterystycznej cechy języka utworu (zadanie 15),
- wyznaczenie wielokrotności liczby (zadanie 17),
- ustalenie sposobu obliczenia pola trójkąta (zadanie 20),
- wyznaczenie czynnika iloczynu (zadanie 23),
- zastosowanie funkcjonalnego stylu z dbałością o dobór słownictwa (czynność 25.II) – uczniowie z województwa podlaskiego,
- napisanie tekstu poprawnego pod względem ortograficznym (czynności 25.IV i 26.II),
- napisanie tekstu poprawnego pod względem interpunkcyjnym (czynność 25.V).

Trudne (poziom wykonania poniżej 50%) było dla nich:

- umieszczenie daty w przedziale czasowym (zadanie 7),

- skorzystanie z informacji zawartych w tabeli (zadanie 11),
- zrozumienie głównej myśli tekstu (zadanie 14),
- wyznaczenie długości krawędzi sześciianu (zadanie 16),
- wskazanie praktycznego sposobu zrównania dwóch wielkości (zadanie 19) – dla uczniów z województwa warmińsko-mazurskiego,
- obliczenie długości zgodnie z warunkami zadania (zadanie 21),
- wyznaczenie kwoty i podzielenie jej na równe części (zadanie 24),
- zastosowanie funkcjonalnego stylu z dbałością o dobór słownictwa (czynność 25.II)
- napisanie zaproszenia (czynność 26.I).

Dla uczniów, którzy uzyskali **32-40 punktów** (obszar wyników wysokich), trudne było skorzystanie z informacji zawartych w tabeli (zadanie 10); umiarkowanie trudne było skorzystanie z informacji zawartych w tabeli (zadanie 11), zastosowanie funkcjonalnego stylu z dbałością o dobór słownictwa (czynność 25.II) oraz napisanie zaproszenia (czynność 26.I).

Pozostałe zadania i czynności uczniowie ci wykonali na poziomie przekraczającym 70% – były one dla nich łatwe i bardzo łatwe.

28.2. TREŚCIOWE ZNACZENIE WYNIKU UCZNIĄ

W tabelach 28.1. i 28.2. zestawiono wszystkie sprawdzane czynności uporządkowane od najłatwiejszej do najtrudniejszej. Przy czynnościach wykonanych na tym samym poziomie zachowano kolejność numeracji z arkusza.

Tabele można wykorzystać do interpretacji punktowego wyniku ucznia – określenia (z dużym prawdopodobieństwem) czynności poprawnie wykonanych przez niego.

Na przykład uczeń, który uzyskał 6 punktów (kolumna 6), czyli pozycję 1 na skali staninowej (kolumna 7), najprawdopodobniej poprawnie wykonał sześć czynności wypisanych w początkowych wierszach (kolumna 3):

- wywnioskował na podstawie przesłanek zawartych w tekście (zadanie 6),
- wyszukał informacje w tekście (zadanie 2),
- wyszukał informacje podane wprost (zadanie 4),
- zrozumiał puentę tekstu (zadanie 5),
- określił intencję bohatera (zadanie 13),
- opisał dzieło sztuki użytkowej (uzyskał 1 punkt za treść w zadaniu 25).

Z kolei najprawdopodobniej nie poradził sobie ze skorzystaniem z informacji zawartych w tabeli (zadanie 9), z odczytaniem ogólnego sensu tekstu (zadanie 1), z wnioskowaniem na podstawie przesłanek zawartych w tekście (zadanie 12) itd.

Tabela 28.1. Zadania/czynności uporządkowane według stopnia ich wykonania (arkusz standardowy S-1-112) – województwo podlaskie

Numer zadania (czynności)	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	Wykonanie zadania (czynności)	Liczba pkt do uzyskania	Skumulowana liczba punktów ¹⁶	Stanin
1	2	3	4	5	6	7
6	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wnioskuje na podstawie przesłanek zawartych w tekście	95%	1	1	1
2	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wyszukuje informacje w tekście	92%	1	2	
4	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wyszukuje informacje podane wprost	92%	1	3	

¹⁶ Jest to suma punktów przyznawanych za czynności wypisane w kolejnych wierszach tabeli.

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

5	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	rozumie puentę tekstu	92%	1	4	1
13	odczytuje tekst poetycki (1.1)	określa intencję bohatera	92%	1	5	
25.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	opisuje dzieło sztuki użytkowej (uzyskał co najmniej 1 p.)	92%	1	6	
9	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zawartych w tabeli	90%	1	7	
1	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje ogólny sens tekstu	89%	1	8	
12	odczytuje tekst poetycki (1.1)	wnioskuje na podstawie przesłanek zawartych w tekście	86%	1	9	
15	odczytuje tekst poetycki (1.1)	dostrzega charakterystyczną cechę języka utworu	83%	1	10	2
25.V	przestrzega norm interpunkcyjnych (2.3)	pisze poprawnie pod względem interpunkcyjnym	82%	1	11	
23	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza czynnik iloczynu (uzyskał co najmniej 1 p.)	81%	1	12	
25.IV	przestrzega norm ortograficznych (2.3)	pisze ortograficznie	79%	1	13	
22	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza iloraz i zaokrągla wynik na potrzeby sytuacji praktycznej (uzyskał co najmniej 1 p.)	75%	1	14	
26.II	przestrzega norm ortograficznych (2.3)	pisze ortograficznie	75%	1	15	
23	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza czynnik iloczynu (uzyskał 2 p.)	74%	1	16	3
20	opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą wyrażenia arytmetycznego (3.8)	ustala sposób obliczenia pola trójkąta	73%	1	17	
17	wnioskuje o przebiegu zjawiska, mającego charakter prawidłowości, na podstawie jego opisu (3.7)	wyznacza wielokrotność liczby	72%	1	18	
25.III	przestrzega norm gramatycznych (2.3)	pisze poprawnie pod względem gramatycznym	72%	1	19	
24	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części (uzyskał co najmniej 1 p.)	62%	1	20	4
3	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	określa funkcję elementów tekstu	58%	1	21	
8	posługuje się źródłem informacji (4.1)	ustala datę na podstawie informacji zawartych w przypisie	56%	1	22	
10	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zawartych w tabeli	56%	1	23	5
19	wykorzystuje w sytuacji praktycznej własności liczb (5.5)	wskazuje praktyczny sposób zrównania dwóch wielkości	56%	1	24	
18	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	oblicza cenę jednostkową towaru	55%	1	25	
21	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza długość zgodnie z warunkami zadania (uzyskał co najmniej 1 p.)	55%	1	26	
25.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	opisuje dzieło sztuki użytkowej (uzyskał co najmniej 2 p.)	54%	1	27	6
16	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności figur (3.6)	wyznacza długość krawędzi sześcianu	52%	1	28	

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

22	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza iloraz i zaokrągla wynik na potrzeby sytuacji praktycznej (uzyskał 2 p.)	52%	1	29	6
7	posługuje się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	umieszcza datę w przedziale czasowym	49%	1	30	
14	odczytuje tekst poetycki (1.1)	rozumie główną myśl tekstu	49%	1	31	
21	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza długość zgodnie z warunkami zadania (uzyskał 2 p.)	49%	1	32	7
26.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	pisze zaproszenie (uzyskał co najmniej 1 p.)	49%	1	33	
24	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części (uzyskał co najmniej 2 p.)	48%	1	34	
24	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części (uzyskał co najmniej 3 p.)	43%	1	35	8
25.II	celowo stosuje środki językowe (2.3)	pisze funkcjonalnym stylem z dbałością o dobór słownictwa	36%	1	36	
24	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części (uzyskał 4 p.)	33%	1	37	
11	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zawartych w tabeli	30%	1	38	9
25.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	opisuje dzieło sztuki użytkowej (uzyskał 3 p.)	23%	1	39	
26.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	pisze zaproszenie (uzyskał 2 p.)	21%	1	40	

Tabela 28.2. Zadania/czynności uporządkowane według stopnia ich wykonania (arkusz standardowy S-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Numer zadania (czynności)	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	Wykonanie zadania (czynności)	Liczba pkt do uzyskania	Skumulowana liczba punktów ¹⁷	Stanin
1	2	3	4	5	6	7
6	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wnioskuje na podstawie przesłanek zawartych w tekście	96%	1	1	1
5	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	rozumie puentę tekstu	92%	1	2	
13	odczytuje tekst poetycki (1.1)	określa intencję bohatera	92%	1	3	
25.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	opisuje dzieło sztuki użytkowej (uzyskał co najmniej 1 p.)	92%	1	4	
2	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wyszukuje informacje w tekście	91%	1	5	
4	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	wyszukuje informacje podane wprost	91%	1	6	
1	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	odczytuje ogólny sens tekstu	89%	1	7	
9	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zawartych w tabeli	89%	1	8	
12	odczytuje tekst poetycki (1.1)	wnioskuje na podstawie przesłanek zawartych w tekście	84%	1	9	
15	odczytuje tekst poetycki (1.1)	dostrzega charakterystyczną cechę języka utworu	82%	1	10	

¹⁷ Jest to suma punktów przyznawanych za czynności wypisane w kolejnych wierszach tabeli.

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

Numer zadania (czynności)	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	Wykonanie zadania (czynności)	Liczba pkt do uzyskania	Skumulowana liczba punktów ¹⁷	Stanin
23	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza czynnik iloczynu (uzyskał co najmniej 1 p.)	80%	1	11	2
25.V	przestrzega norm interpunkcyjnych (2.3)	pisze poprawnie pod względem interpunkcyjnym	80%	1	12	
22	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza iloraz i zaokrągla wynik na potrzeby sytuacji praktycznej (uzyskał co najmniej 1 p.)	74%	1	13	
23	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza czynnik iloczynu (uzyskał 2 p.)	74%	1	14	
25.IV	przestrzega norm ortograficznych (2.3)	pisze ortograficznie	74%	1	15	3
17	wnioskuje o przebiegu zjawiska, mającego charakter prawidłowości, na podstawie jego opisu (3.7)	wyznacza wielokrotność liczby	71%	1	16	
20	opisuje sytuację przedstawioną w zadaniu za pomocą wyrażenia arytmetycznego (3.8)	ustala sposób obliczenia pola trójkąta	71%	1	17	
26.II	przestrzega norm ortograficznych (2.3)	pisze ortograficznie	70%	1	18	
24	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części (uzyskał co najmniej 1 p.)	60%	1	19	4
25.III	przestrzega norm gramatycznych (2.3)	pisze poprawnie pod względem gramatycznym	58%	1	20	
10	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zawartych w tabeli	56%	1	21	
3	odczytuje tekst popularnonaukowy (1.1)	określa funkcję elementów tekstu	55%	1	22	
8	posługuje się źródłem informacji (4.1)	ustala datę na podstawie informacji zawartych w przypisie	53%	1	23	5
19	wykorzystuje w sytuacji praktycznej własności liczb (5.5)	wskazuje praktyczny sposób zrównania dwóch wielkości	53%	1	24	
25.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	opisuje dzieło sztuki użytkowej (uzyskał co najmniej 2 p.)	53%	1	25	
18	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	oblicza cenę jednostkową towaru	52%	1	26	
21	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza długość zgodnie z warunkami zadania (uzyskał co najmniej 1 p.)	52%	1	27	6
22	ustala sposób rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania (3.8)	wyznacza iloraz i zaokrągla wynik na potrzeby sytuacji praktycznej (uzyskał 2 p.)	51%	1	28	
16	rozpoznaje charakterystyczne cechy i własności figur (3.6)	wyznacza długość krawędzi sześcianu	50%	1	29	
26.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	pisze zaproszenie (uzyskał co najmniej 1 p.)	50%	1	30	
7	posługuje się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń (3.1)	umieszcza datę w przedziale czasowym	47%	1	31	7
14	odczytuje tekst poetycki (1.1)	rozumie główną myśl tekstu	47%	1	32	
21	wykonuje obliczenia dotyczące długości (5.3)	oblicza długość zgodnie z warunkami zadania (uzyskał 2 p.)	46%	1	33	

Numer zadania (czynności)	Sprawdzana umiejętność (z numerem standardu) Uczeń:	Sprawdzana czynność ucznia Uczeń:	Wykonanie zadania (czynności)	Liczba pkt do uzyskania	Skumulowana liczba punktów ¹⁷	Stanin
24	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części (uzyskał co najmniej 2 p.)	44%	1	34	8
24	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części (uzyskał co najmniej 3 p.)	39%	1	35	
25.II	celowo stosuje środki językowe (2.3)	pisze funkcjonalnym stylem z dbałością o dobór słownictwa	34%	1	36	
24	wykonuje obliczenia dotyczące pieniędzy (5.3)	wyznacza kwotę i dzieli ją na równe części (uzyskał 4 p.)	30%	1	37	
11	posługuje się źródłem informacji (4.1)	korzysta z informacji zawartych w tabeli	28%	1	38	9
25.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	opisuje dzieło sztuki użytkowej (uzyskał 3 p.)	21%	1	39	
26.I	pisze na temat i zgodnie z celem (2.1)	pisze zaproszenie (uzyskał 2 p.)	18%	1	40	

28.3 WYNIKI W OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI – ARKUSZ STANDARDOWY

Zestawem testowym zastosowanym 5 kwietnia br. sprawdzono umiejętności szóstoklasistów w zakresie pięciu obszarów standardów wymagań: czytanie (I), pisanie (II), rozumowanie (III), korzystanie z informacji (IV) i wykorzystywanie wiedzy w praktyce (V).

Uczniowie z województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego za zadania z zakresu *czytania* zdobyli średnio ponad 80% punktów możliwych do uzyskania. Umiejętności z tego obszaru okazały się łatwe. Umiarkowanie trudne były umiejętności z zakresu *pisania, rozumowania, korzystania z informacji i wykorzystywania wiedzy w praktyce*. Dla szóstoklasistów z województwa warmińsko-mazurskiego umiejętności z obszaru *wykorzystywania wiedzy w praktyce* były trudne.

W zakresie *czytania* uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami, w których należało wyszukać informacje podane w tekście (uzyskali powyżej 90% punktów), najtrudniejsze było dla nich określenie głównej myśli wiersza Jana Brzechwy pt. *Sum* (48%).

W zakresie *pisania* uczniowie dobrze poradzili sobie z przestrzeganiem norm interpunkcyjnych (81%) i ortograficznych (75%). Trudność sprawiło im posługiwanie się funkcjonalnym stylem z dbałością o dobór słownictwa przy opisie dzieła sztuki użytkowej (35%) oraz napisanie zaproszenia zawierającego niezbędne informacje (34%).

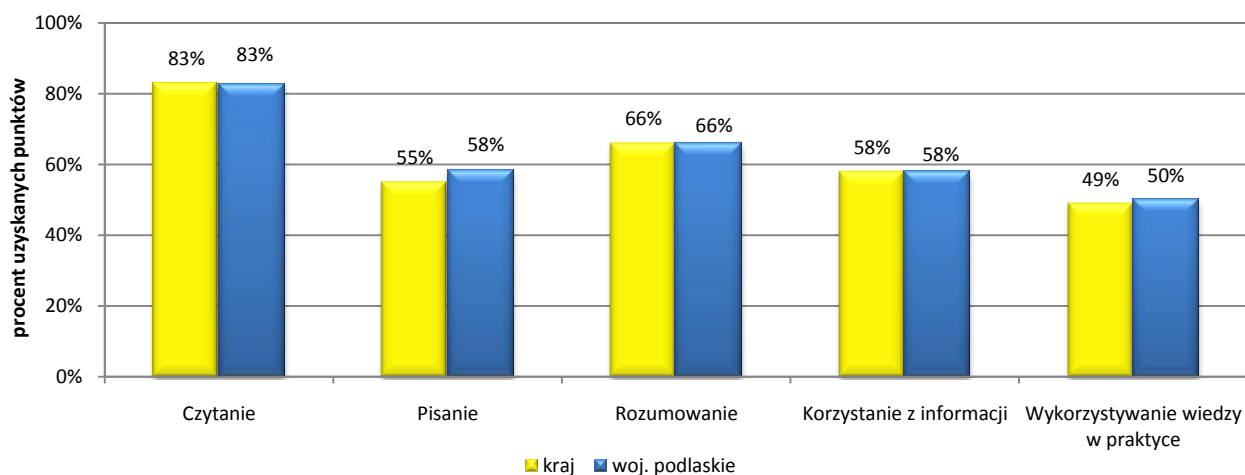
W zakresie *rozumowania* uczniowie najlepiej poradzili sobie z ustaleniem sposobu rozwiązania zadania matematycznego dotyczącego sytuacji bliskiej doświadczeniom uczniów (77%), najtrudniejsze było dla nich umieszczenie daty w przedziale czasowym (47%).

W zakresie *korzystania z informacji* uczniowie najlepiej poradzili sobie z wyszukaniem w tabeli informacji podanej wprost (89%), najtrudniejsze było dla nich przetworzenie i porównanie danych zawartych w tabeli (29%).

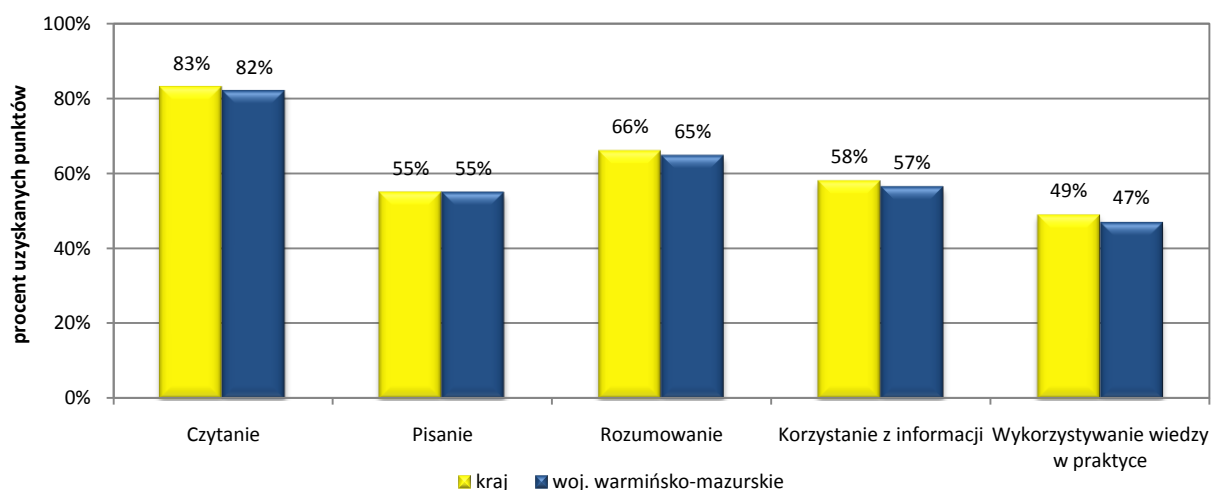
W zakresie *wykorzystywania wiedzy w praktyce* uczniowie najlepiej poradzili sobie ze wskazaniem praktycznego sposobu zrównania dwóch wielkości (54%), najtrudniejsze było dla nich zadanie rozszerzonej odpowiedzi – wyznaczenie kwoty oszczędności i podzielenie jej na równe części (45%).

28.4. OGÓLNE WYNIKI UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH UMIEJĘTNOŚCI

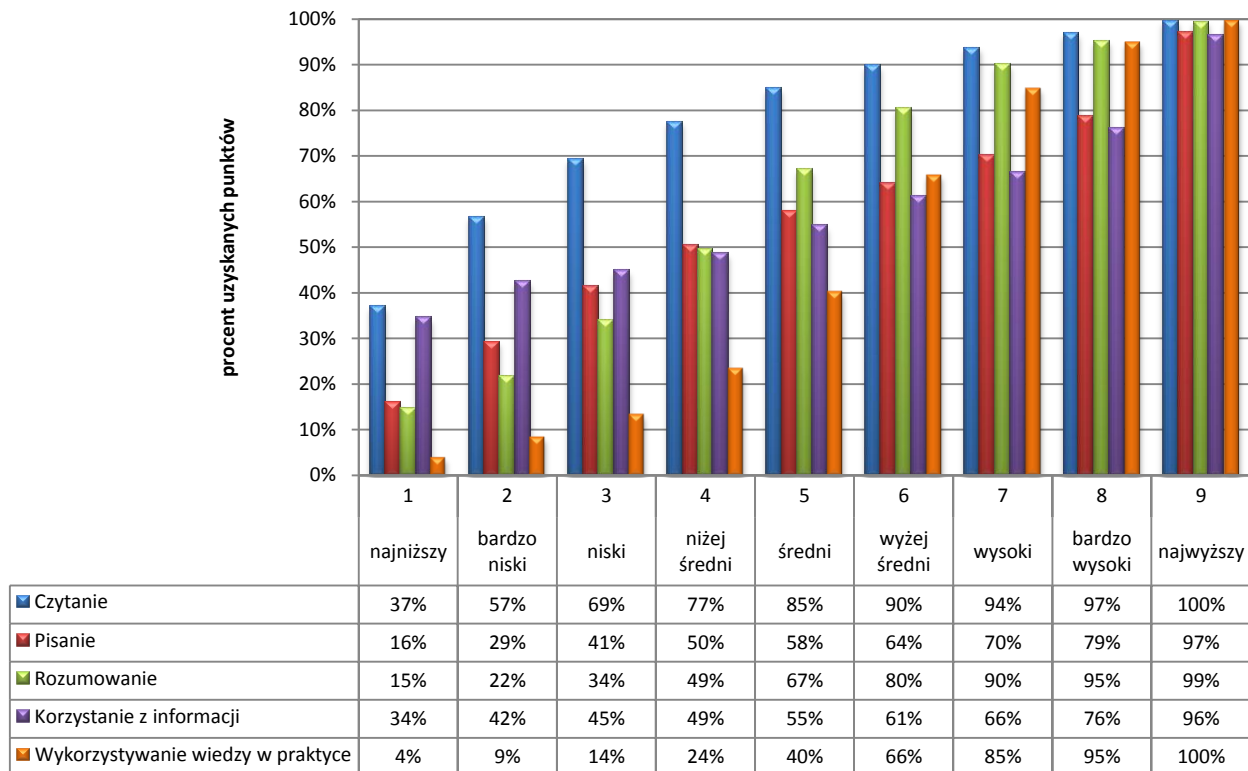
Wykres 28.5. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz standardowy S-1-112) – województwo podlaskie

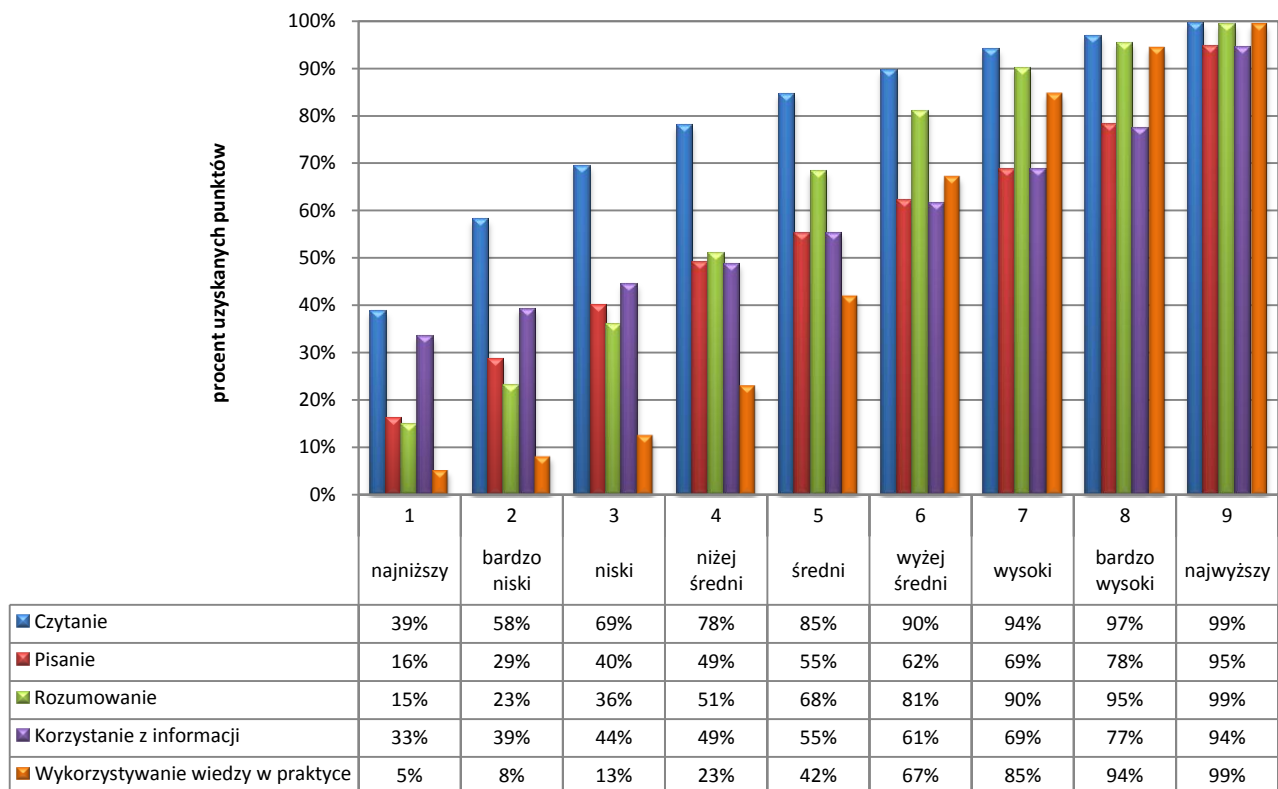
Wykres 28.6. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności (arkusz standardowy S-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

Wykres 28.7. Stopień opanowania badanych umiejętności uczniów, których wyniki znajdują się w poszczególnych przedziałach staninowych (arkusz standardowy S-1-112) – województwo podlaskie

Wykres 28.8. Stopień opanowania badanych umiejętności uczniów, których wyniki znajdują się w poszczególnych przedziałach staninowych (arkusz standardowy S-1-112) – województwo warmińsko-mazurskie

ANEKS

ZRÓŻNICOWANIE WYNIKÓW Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO A LOKALIZACJA GIMNAZJUM – ANALIZA NA PODSTAWIE WYNIKÓW EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM I WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Opracowała: dr Agnieszka Barbara Muzyk

Wstęp

Reforma systemu oświaty z 1999 roku wprowadziła gimnazja, które stanowią etap pośredni pomiędzy szkołą podstawową, a ponadgimnazjalną. Uczęszczenie do szkoły podstawowej i gimnazjum jest dla uczniów obowiązkowe. W większych ośrodkach miejskich uczeń ma możliwość (pomimo tzw. rejonizacji) wyboru gimnazjum, do którego chce uczęszczać. Na terenach wiejskich taka możliwość właściwie nie istnieje.

Wydaje się, że egzamin gimnazjalny zamykający obowiązkowy etap kształcenia jest dobrym momentem na analizę czynników wpływających na końcowe osiągnięcia uczniów. Można wymieniać wiele zmiennych, które mogą mieć wpływ na efekty kształcenia: potencjał intelektualny ucznia, potencjał kulturowy i ekonomiczny rodziny ucznia czy też zasoby materialne i niematerialne szkoły. Ażeby w sposób uprawniony mówić o wpływie któregośkolwiek z wymienionych czynników, należałoby przeprowadzić badania, których celem byłoby ustalenie siły wpływu poszczególnych zmiennych. Istnieją jednak źródła wtórne, które mogą być zastosowane do tego rodzaju analizy. W przypadku tej analizy są to wyniki egzaminów gimnazjalnych oraz posiadane przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łomży informacje dotyczące lokalizacji szkół. Lokalizacja gimnazjów to tylko jedna ze zmiennych niezależnych w obrębie środowiskowych uwarunkowań, która może wpływać na wyniki osiągnięte przez uczniów podczas egzaminów zewnętrznych.

Ogłoszeniu i komunikowaniu wyników egzaminów zewnętrznych towarzyszy zawsze wiele pytań. Pojawiają się takie jak: co wpływa na średnią szkoły, od czego zależy wynik indywidualny ucznia? Rodzą się również pytania o wpływ środowiska społecznego, domu rodzinnego na osiągnięte wyniki. Poniższa analiza jest próbą poszukiwania odpowiedzi na jedno z wielu pytań, które są od dawna obecne zarówno w edukacji jak i w analizach dotyczących poszukiwania źródeł nierówności społecznych. Wiele badań i opracowań wskazuje bowiem, że istnieje korelacja między wynikami w nauce, poziomem umiejętności, a pochodzeniem społecznym ucznia (siłą rzeczy wpływa na to zjawisko również lokalizacja szkoły). Wspomnieć tu można chociażby badania PISA, które wskazują, że największy wpływ na osiągnięte wyniki mają charakterystyki środowiska domowego, szczególnie te, które odnoszą się do kultury rodziny, ale również do zasobów szkół czy też grup rówieśniczych.

Jak wspomniano wcześniej ciekawym zagadnieniem w perspektywie poruszanej problematyki są również relacje między lokalizacją szkoły, a uzyskiwanymi wynikami egzaminacyjnymi. Interesujące tym bardziej, że o ile nie ma istotniejszych różnic pomiędzy średnimi wynikami egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej pomiędzy gimnazjami wiejskimi i miejskimi (bez miast powyżej 100 tys. mieszkańców), o tyle w przypadku egzaminu z języka angielskiego różnice te są istotne statystycznie i uwidoczniają się już pomiędzy gimnazjami wiejskimi, a gimnazjami zlokalizowanymi w miastach do 20 tys. mieszkańców.

W związku z tym powstaje wiele pytań dotyczących szans edukacyjnych uczniów z terenów wiejskich. Problem ten staje się istotny z dwóch powodów. Po pierwsze analiza wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w latach 2009-2011 wskazuje, że wyniki uczniów wiejskich co roku są niższe niż w większych środowiskach. Po drugie od roku

szkolnego 2011/12 wynik egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego będzie brany pod uwagę przy rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych, a w konsekwencji będzie stanowił barierę do dostania się do lepszych szkół dla wielu uczniów z małych środowisk. „Wprawdzie przeprowadzone w ostatnim czasie analizy wskazują, że powoli, ale systematycznie wzrasta poziom wykształcenia mieszkańców terenów wiejskich. W ciągu ostatnich 10 lata odsetek osób z wyższym wykształceniem wzrósł z 3,8% do 8,6%.”¹⁸ Rosną również oczekiwania mieszkańców terenów wiejskich dotyczące wykształcenia własnych dzieci. Jednak tylko co czwarty (24%) mieszkaniec terenów wiejskich, a co jedenasty (9%) rolnik deklaruje wolę dodatkowego finansowania własnych dzieci.¹⁹ „Wprowadzenie samego egzaminu na koniec podstawówki i elementu przejścia z jednego szczebla edukacji do drugiego spowodowało, że gimnazja zaczęto postrzegać jako trampolinę do dalszego sukcesu edukacyjnego, ułatwiającą bądź ograniczającą dalszą karierę szkolną”²⁰. Powstaje więc pytanie dla których dzieci będzie to trampolina, a dla których niemożliwa do pokonania przeszkoda.

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego pozwala badać poziom i dynamikę różnic w osiągnięciach szkolnych związanych ze stopniem urbanizacji miejscowości, w której zlokalizowana jest szkoła. Zmienna niezależna jak wspomniano wcześniej ma cztery wartości: szkoły zlokalizowane na wsi, w miejscowościach do 20 tys. mieszkańców, w miastach od 20-100 tys. mieszkańców oraz miasta ponad 100 tys. mieszkańców. Zmienna zależna to coroczny wynik egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego.

1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży w latach 2009-2011

Poddano analizie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w latach 2009- 2011 roku, w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.

Tabela 1.1. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w latach 2009-2010 (kraj)²¹

Rok szkolny	Średnie wyniki uzyskane w szkołach			Różnica pomiędzy szkołami wiejskimi i miejskimi			
	wieś	miasta do 20 tys. mieszkańców	miasta od 20 do 100 tys. mieszkańców	miasta pow. 100 tys. mieszkańców	miasta do 20 tys. mieszkańców	miasta od 20 do 100 tys. mieszkańców	miasta pow. 100 tys. mieszkańców
2009	27,89	29,74	32,02	33,90	1,85	4,13	6,01
2010	26,87	28,91	31,50	33,38	2,04	4,63	6,51

Z danych zamieszczonych powyżej wynika, że zarówno w roku 2009, jak i w roku 2010 wyniki uzyskane przez młodzież uczącą się w gimnazjach zlokalizowanych na wsi (z kraju) są niższe od wyników ich rówieśników z obszarów miejskich. W przypadku kolejnego porównania – pomiędzy gimnazjami wiejskimi i gimnazjami zlokalizowanymi w miastach od 20 do 100 tys. mieszkańców różnica ta jest jeszcze większa i wynosi ponad 4 punkty, a w przypadku miast powyżej 100 tys. mieszkańców ponad 6 punktów.

¹⁸ Na podstawie: „Polska wieś 2010. Raport o stanie wsi”, J. Wilkin, I. Nurzyńska (red. naukowa), Wydawnictwo Scholar, Warszawa 2010.

¹⁹ Na podstawie CBOS, BS/161/2007, *Wydatki rodziców uczniów na edukację w latach 1997-2007*.

²⁰ E. Tarkowska, *Czy dziedziczenie biedy? Bariery i szanse edukacyjne młodzieży wiejskiej z gminy Kościelec*, w: K. Korzeniowska, E. Tarkowska (red.), *Lata tłuste, lata chude. Spojrzenie na biedę w społecznościach lokalnych*, IFiS PAN, Warszawa 2002, s. 39.

²¹ M. Zagórski (opieka merytoryczna), ANGIELSKI – czyja szansa?, Program Fundacji Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, s. 11, (dane dostępne w raportach CKE).

Tabela 1.2. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w latach 2009-2011 na terenie działania OKE w Łomży)

Rok szkolny	Średnie wyniki uzyskane w szkołach				Różnica pomiędzy szkołami wiejskimi i miejskimi		
	wieś	miasta do 20 tys. mieszkańców	miasta od 20 do 100 tys. mieszkańców	miasta pow. 100 tys. mieszkańców	do 20 tys. mieszkańców	od 20 do 100 tys. mieszkańców	pow. 100 tys. mieszkańców
2009	27,10	29,55	31,69	34,14	2,45	4,59	7,04
2010	25,79	28,35	31,32	34,06	1,56	4,53	7,27
2011	24,31	26,57	30,03	32,78	2,26	5,72	8,47

Tabela 1.3. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w latach 2009-2011 w województwie podlaskim)

Rok szkolny	Średnie wyniki uzyskane w szkołach				Różnica pomiędzy szkołami wiejskimi i miejskimi		
	wieś	miasta do 20 tys. mieszkańców	miasta od 20 do 100 tys. mieszkańców	miasta pow. 100 tys. mieszkańców	do 20 tys. mieszkańców	od 20 do 100 tys. mieszkańców	pow. 100 tys. mieszkańców
2009	28,27	30,76	31,51	34,55	2,49	3,24	6,28
2010	26,79	29,12	31,42	34,42	2,33	4,63	7,63
2011	25,53	26,97	30,55	33,20	1,44	5,02	7,67

Tabela 1.4. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w latach 2009-2011 (województwo warmińsko-mazurskie)

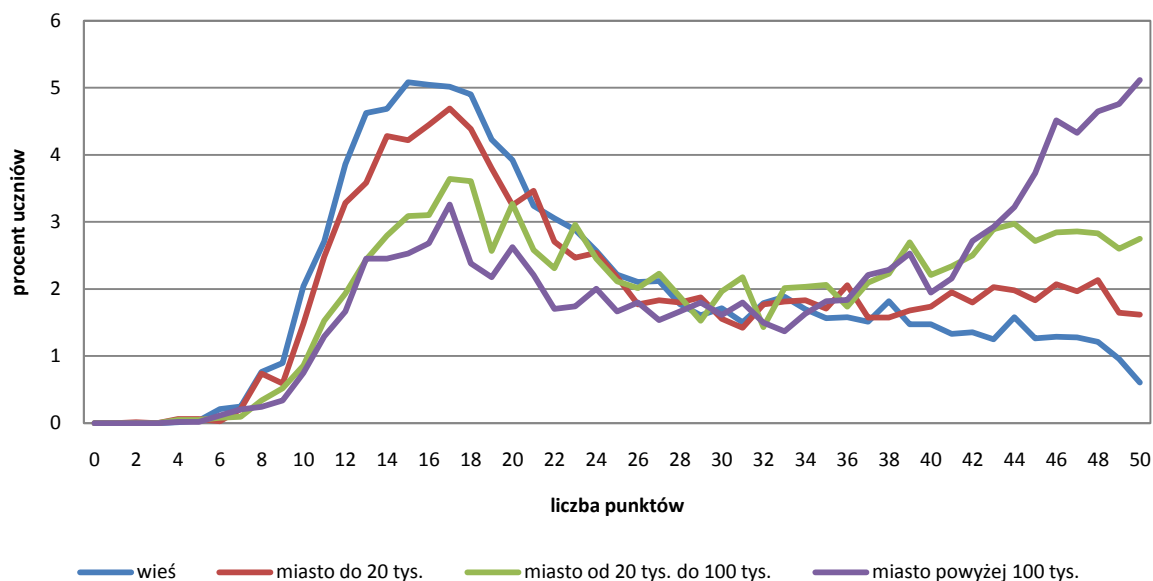
Rok szkolny	Średnie wyniki uzyskane w szkołach				Różnica pomiędzy szkołami wiejskimi i miejskimi		
	wieś	miasta do 20 tys. mieszkańców	miasta od 20 do 100 tys. mieszkańców	miasta pow. 100 tys. mieszkańców	do 20 tys. mieszkańców	od 20 do 100 tys. mieszkańców	pow. 100 tys. mieszkańc w
2009	25,82	28,65	31,92	33,70	2,83	6,10	7,88
2010	24,66	27,77	31,20	33,68	3,11	6,54	9,02
2011	23,07	26,23	29,50	32,34	3,16	6,43	9,27

Zróznicowanie wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego potwierdza również analiza wyników Okręgowej Komisji egzaminacyjnej w Łomży, z której niezbiacie wynika, że zarówno w roku 2009, 2010, 2011 wyniki uzyskane przez młodzież ze szkół działających na wsi są niższe od wyników ich rówieśników z obszarów miejskich. O ile różnica pomiędzy wsią, miastem do 20 tys. mieszkańców jest najmniejsza, to wraz ze wzrostem współczynnika urbanizacji różnice te się pogłębiają, dochodząc w 2011 roku aż do prawie 9 punktów (w przypadku województwa warmińsko-mazurskiego ponad 9 punktów).

Należy zwrócić uwagę, że zróznicowanie to widać również w opanowaniu umiejętności na egzaminie z języka angielskiego: reagowanie językowe, odbiór tekstu czytanego, odbiór tekstu słuchanego (patrz: sprawozdania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży).

Jeżeli kierunek trendu się utrzyma, to okres trzech lat, w którym wyniku egzaminu z języka obcego nie bierze się pod uwagę przy klasyfikacji uczniów do szkół ponadgimnazjalnych okazuje się za krótki na wyrównanie widocznych istniejących dysproporcji.

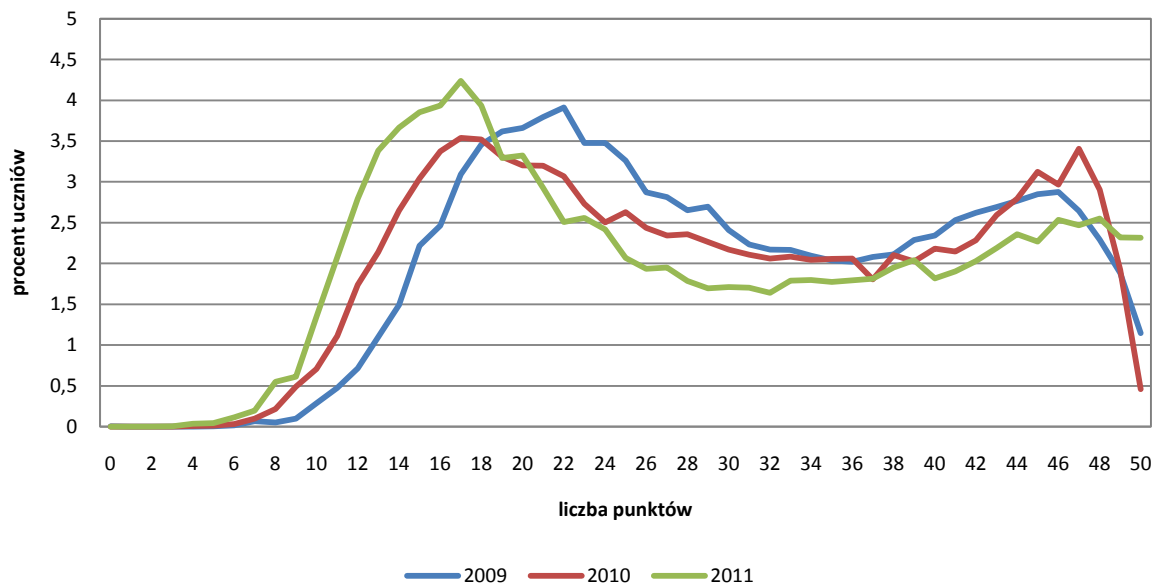
Wykres 1.1. Rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem lokalizacji gimnazjum (OKE w Łomży).

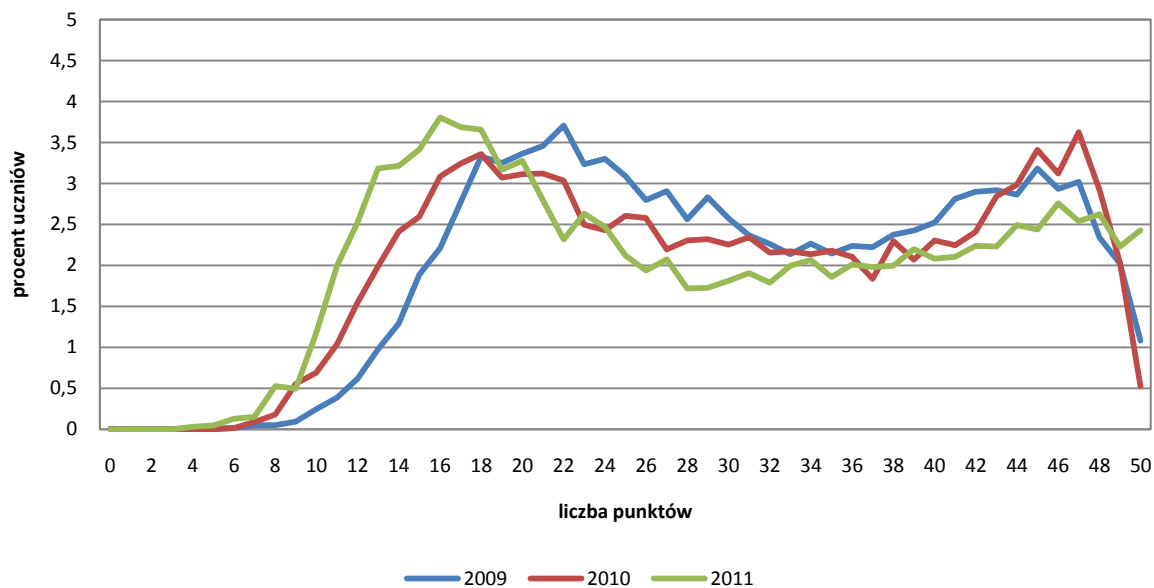
Świadczy o tym również rozkład wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego z uwzględnieniem lokalizacji gimnazjum. W przypadku każdej z miejscowości rozkład jest dwumodalny, ale wyraźnie widać, że wyniki na wsiach są niższe niż w środowiskach miejskich. Najbardziej zbliżone są do wyników uczniów gimnazjów zlokalizowanych w miastach do 20 tys. mieszkańców. Na wykresach 1.2. i 1.3. w obu województwach rozkład jest dwumodalny. Świadczy to o wyraźnym zróżnicowaniu gimnazjalistów na dwie grupy. Czynnikiem, który różnicuje najsilniej w przypadku egzaminu z języka obcego (języka angielskiego), jest lokalizacja szkoły. Można powiedzieć, że istnieją dwa rozkłady wyników, jeden dla większych środowisk ze swoją modalną, a drugi dla środowisk wiejskich i małych miast ze swoją modalną. Można zaryzykować twierdzenie, że są to jakby „dwa światy”, jeśli chodzi o poziom osiągniętych wyników w tej części egzaminu gimnazjalnego. Wydaje się, że nauczanie języka angielskiego i poziom osiągniętych umiejętności w tym zakresie jest czynnikiem pogłębiającym nierówności. Jak wiadomo nierówność pogłębia również zjawisko „uzupełniania szkolnej edukacji działaniami pozaszkolnymi, których koszty ponoszą rodzice”²². Mowa tu o korepetycjach, kursach i innych formach nauczania języka obcego, z których korzystają uczniowie w miastach, a do których dostęp dla uczniów gimnazjów wiejskich jest niezwykle mocno ograniczony.

²² M. Czerepaniak-Walczak, *Świadomość podmiotów edukacji gimnazjalnej – perspektywa empiryczna*, Hogben, Szczecin 2002, s. 55.

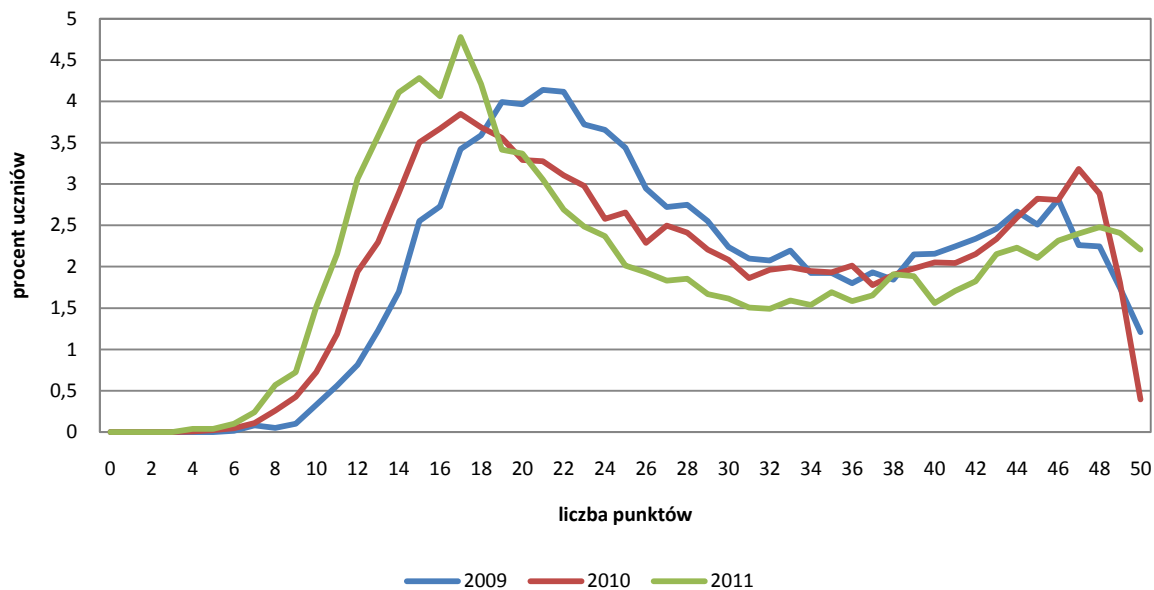
Wykres 1.2. Rozkłady wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży w latach 2009-2011

Wykres 1.3. Rozkłady wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w województwie podlaskim w latach 2009-2011

Wykres 1.4. Rozkłady wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2009-2011

Jeśli weźmiemy pod uwagę wyniki w latach 2009-2011, to potwierdzenie znajduje teza o wpływie lokalizacji gimnazjum na wyniki osiągane na egzaminie gimnazjalnym. W 2009 statystyczny uczeń szkoły wiejskiej w rejonie OKE w Łomży uzyskał na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego 28,3punktów, co stanowi 57% punktów możliwych do zdobycia. Średni wynik ucznia w mieście powyżej 100 tysięcy mieszkańców był wyższy od wyniku średniego ucznia na wsi o 6.2 punktu. Korelacja Spearmana dla tego typu egzaminu i lokalizacji wyniosła 0,241. Odchylenie standardowe dla wyników uczniów gimnazjów wiejskich wynosiło 9,97 pkt. W miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców wyniosło 10,80. Dla egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w 2009 r. korelacja Pearsona wyniosła 0,244. Można stwierdzić, że lokalizacja miała w przypadku tego egzaminu wpływ na wyniki osiągnięte przez uczniów, na niekorzyść uczniów pobierających naukę w gimnazjach wiejskich.

W 2010 uczeń gimnazjum wiejskiego w rejonie OKE w Łomży uzyskał na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego 25,8 punktów, co stanowiło 52% punktów możliwych do zdobycia. Średni wynik ucznia w mieście powyżej 100 tysięcy mieszkańców był wyższy od wyniku średniego ucznia na wsi o 8,2 punktu czyli o 16%. Korelacja Spearmana dla tego typu egzaminu i lokalizacji wyniosła 0,263. Odchylenie standardowe dla wyników uczniów wiejskich w województwie podlaskim wynosiło 10,97 pkt., dla uczniów w województwie warmińsko-mazurskim 10,19. W miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców w województwie podlaskim odchylenie standardowe wyniosło 11,46, w województwie warmińsko-mazurskim 11,63. Dla egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w 2010 r. korelacja Pearsona wyniosła 0,265. Można stwierdzić, że lokalizacja miała w przypadku tego egzaminu istotny wpływ na wyniki osiągnięte przez uczniów, na niekorzyść uczniów pobierających naukę w gimnazjach wiejskich.

W 2011 w obydwóch województwach obserwujemy się pogłębiające się różnice w wynikach uczniów w zależności od lokalizacji szkoły. Osiągnięcia gimnazjalistów ze szkół miejskich są wyższe od osiągnięć ich rówieśników uczących się na wsi. Statystyczny uczeń szkoły wiejskiej w rejonie OKE w Łomży uzyskał na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego 23,1 pkt, co stanowi 46% pkt możliwych do uzyskania, podczas gdy w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców wynik średni wyniósł 32,2, co stanowi 65% punktów możliwych do zdobycia. Odchylenie standardowe wskazuje na duże rozproszenie wyników, najwyższe (12,84 w OKE) w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. Istnieje korelacja

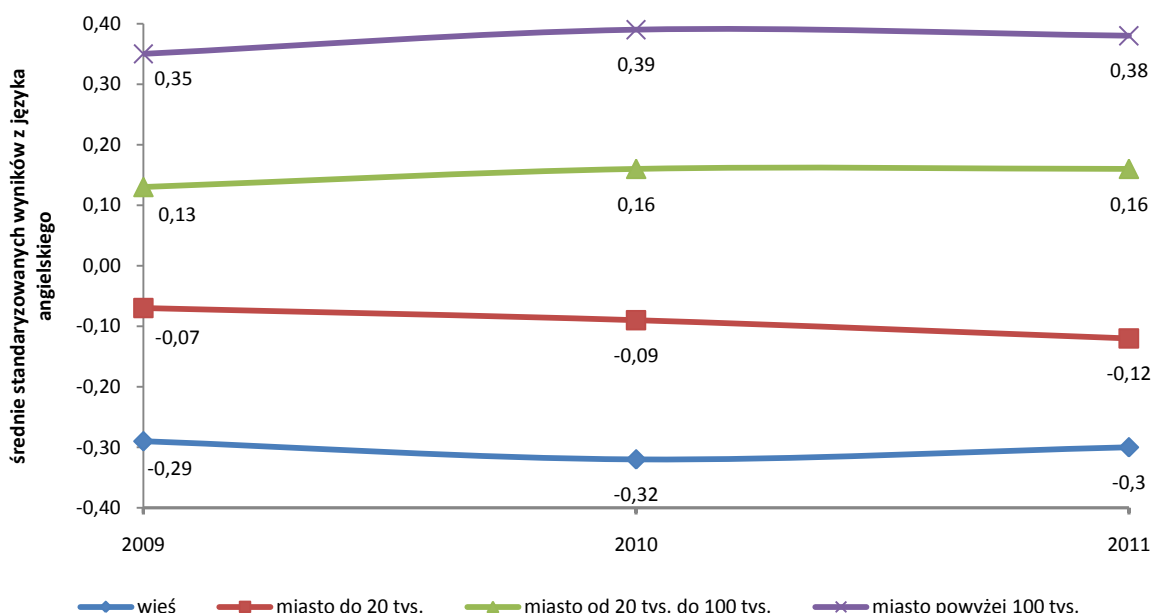
między miejscem pobierania nauki a wynikami na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego. Współczynnik korelacji Pearsona wynosi 0,258, współczynnik korelacji Spearmana 0,252. Obie wartości świadczą o tym, że jest to związek istotny statystycznie.

Analiza wskazuje, że przeciętne wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego są powiązane z poziomem urbanizacji. Mimo obserwowanych niewielkich corocznych wahań różnica (szczególnie pomiędzy grupami skrajnymi wieś – miasto ponad 100 tys. mieszkańców utrzymuje się na poziomie 0,6 odchylenia standardowego wyników. Jest to znacząca i istotna różnica. Powstaje pytanie co na nią wpływa poza wspomnianymi wcześniej uwarunkowaniami. „Gimnazja wiejskie są – średnio rzecz biorąc – mniejsze niż gimnazja miejskie, ale dysproporcja ta jest znacznie mniejsza niż w wypadku szkół niższego szczebla”.²³ „Gimnazja wiejskie niewiele lub wcale nie ustępują miejskim pod względem wyposażenia, wykształcenia nauczycieli i oferty zajęć pozalekcyjnych. Reforma ustrojowa wprowadzona w 1999 roku zaowocowała selektywną – bo dotyczącą tylko gimnazjów – poprawą warunków nauczania.”²⁴ „Taki układ wskazuje na to, że poprawę warunków w wiejskich gimnazjach osiągnięto dzięki drenażowi zasobów i kosztem warunków w wiejskich szkołach podstawowych. Innymi słowy, gimnazja wiejskie tworzą wybierając to, co najlepsze, z gminnych zasobów oświatowych. Tworzenie gimnazjów miejskich nie odbywało się kosztem szkół podstawowych, a nawet możemy zaryzykować hipotezę, że w wielu wypadkach, to gimnazjum tworzą w relatywnie gorszych warunkach.”²⁵

2. Procesy różnicowania się szkół w zależności od lokalizacji gimnazjum

Dynamika procesu różnicowania się szkół zależy od lokalizacji gimnazjum. Na wsi nie notujemy znaczących zmian, ale im wyższy poziom urbanizacji, tym silniejsza dynamika wzrostowa różnicowania się szkół. Procesy polaryzacji gimnazjów zlokalizowanych w dużych miastach mają znaczącą dynamikę.

Wykres 1.5. Wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w latach 2009-2011 w zależności od lokalizacji gimnazjum (OKE w Łomży)

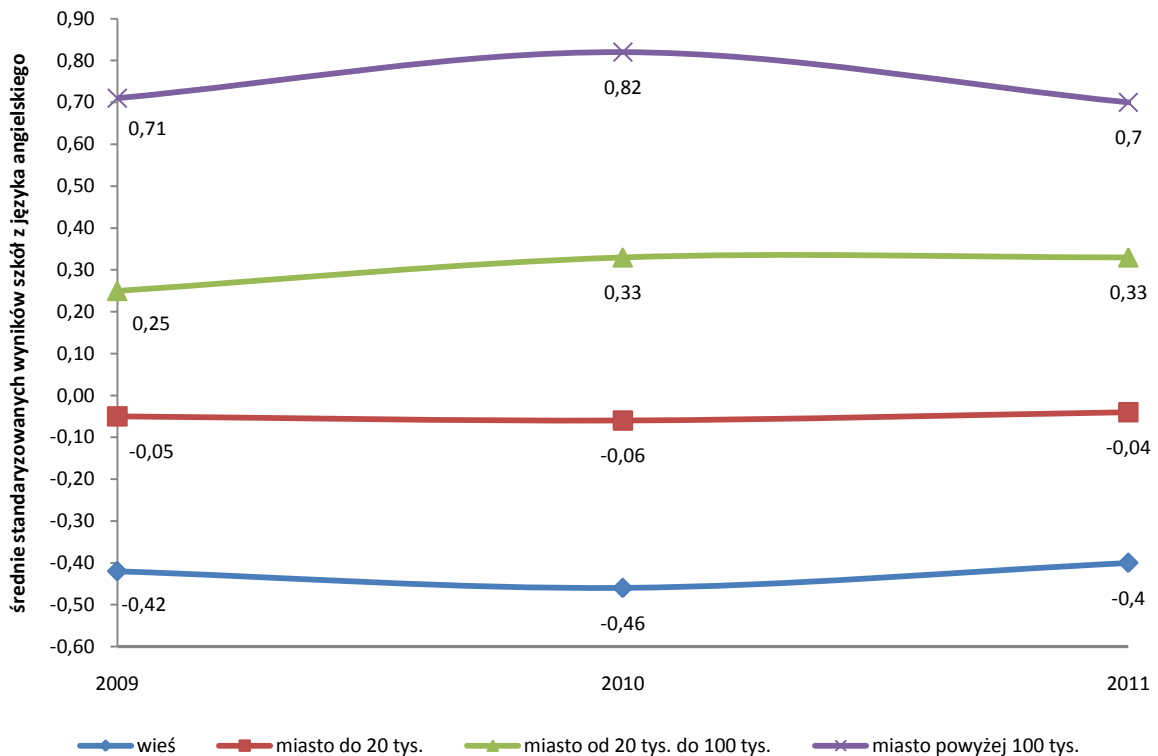

²³ R. Dolata, *Szkola-segregacje-nierówności*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 2008, s. 89.

²⁴ Tamże, s. 89.

²⁵ Tamże, s. 89.

Wykres 1.6. Wyniki szkół na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego w latach 2009-2011 w zależności od lokalizacji szkoły gimnazjalnej (OKE w Łomży).

Z pewnością jak wspomniano wyżej różnice w osiągniętych wynikach na egzaminie gimnazjalnym z języka angielskiego wynikają z lokalizacji szkoły. Nierówności związane z poziomem urbanizacji są specyficzną konsekwencją nierówności edukacyjnych ze względu na status rodzin uczniów. Jednakże powszechny stereotyp może prowadzić do stereotypowych wniosków i zwracać uwagę na różnice pomiędzy kategoriami, podczas gdy bardzo istotne wydaje się również zróżnicowanie w obrębie kategorii. Nie oznacza to oczywiście, że nierówności w osiągniętych wynikach nie są związane z poziomem urbanizacji. Wyniki egzaminu gimnazjalnego różnią się pomiędzy sobą. Istotne natomiast jest, że jak wskazuje analiza wyników, że „w dużych miastach mamy do czynienia z silną polaryzacją szkół i zjawisko to ma silną, wzrostową dynamikę. Dotyczy to szczególnie gimnazjów. Proces różnicowania się gimnazjów wielkomiejskich ma prawdopodobnie związek zarówno z niezależnymi od edukacji procesami segregacji ekonomicznych w dużych miastach, jak i z uruchomieniem quasi rynkowych mechanizmów w samej oświacie. Interesujące jest jakie procesy, zjawiska, uwarunkowania są odpowiedzialne za różnicowanie się gimnazjów w dużych miastach. Brak jest danych, które by pozwoliły ilościowo wymierzyć wpływ potencjalnych czynników. Prawdopodobnie procesy polaryzacji szkół wiążą się z następującymi zjawiskami²⁶.

Procesy segregacji społecznej i ekonomicznej – mają charakter ogólny ale pomimo tego, że z oświatą wiążą się pośrednio, to na wiele zjawisk w oświacie mają wpływ. Osoby o różnych statusach ekonomiczno-społecznych są coraz mniej równomiernie rozlokowane w przestrzeni. W miastach tworzą się strefy bogactwa ubóstwa. Te procesy znajdują swoje odbicie w coraz bardziej zróżnicowanym składzie społecznym szkół, szczególnie w miastach, co znajduje również odzwierciedlenie analizach na terenie OKE w Łomży.

²⁶ Za R. Dolata, *Szkoła-segregacje-nierówności*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 2008, s. 89-95

Istotne zjawisko, które wpływa na różnicowanie się szkół, to efekt mechanizmów rynkowych w oświacie. Osłabienie rygorów rejonizacji wraz z niżem demograficznym uruchomiło zjawisko konkurencji pomiędzy szkołami. O ile w środowiskach wiejskich, gdzie jest najczęściej jedno, dwa gimnazja w gminie trudno o tym mówić, o tyle w dużych miastach jest to powszechna praktyka. Narzędziem w walce konkurencyjnej stała się selekcja na wejściu do szkoły. Szkoły, które cieszą się dobrą opinią mają więcej chętnych, niż miejsc. Wskutek tego mogą wybierać wśród kandydatów. Wybierają więc tak, by zapewnić sobie sukces na starcie, a w konsekwencji również na mecie.

Wybór szkoły przez rodziców uruchamia też inny jeszcze proces mogący odpowiadać za różnicowanie się szkół. Nie wszyscy rodzice są jednakowo aktywni i kompetentni w wyborze szkoły. Nieadekwatność kapitału kulturowego rodziców może prowadzić do procesów autoselekcji. Z prawa wyboru częściej i skuteczniej korzystają rodzice o wyższym statusie społecznym i ekonomicznym. Sprawia, że szkoły renomowane przyciągają uczniów o wyższym kapitale kulturowym i ekonomicznym. Szkoły o słabszej opinii zmuszone są zadowolić się „pasywnymi” klientami z rejonu. W sposób oczywisty można stwierdzić, że rodziców bardziej aktywnych i o wyższym statusie więcej jest w dużych i bardzo dużych miastach.

Kolejny istotny proces odpowiedzialny za różnicowanie wyników gimnazjów w bardzo dużych miastach wielkomiejskich ze względu na wyniki egzaminów, to zmiany w efektywności nauczania w poszczególnych szkołach. Konkurencja pomiędzy szkołami uruchamia procesy selekcji i autoselekcji po stronie uczniów, ale również po stronie nauczycieli. Gimnazja modne, popularne (bo efektywne) zaczynają coraz skuteczniej przyciągać lepszych nauczycieli, a już pracujące osoby są silniej motywowane do dobrej pracy. Również wypracowany wizerunek i marka szkoły przyciąga również tych najlepszych. Procesy te widoczne są również na terenie działania OKE w Łomży na co wskazują wykresy 1.5. i 1.6.

Podsumowanie

Egzamin gimnazjalny jest pierwszym egzaminem, którego wyniki pełnią funkcję nie tylko diagnostyczną, ale również selekcyjną. To od wyników osiągniętych na egzaminie gimnazjalnym zależy, czy uczniowie dostaną się do upragnionych szkół ponadgimnazjalnych. W dobie debat o wyrównywaniu szans edukacyjnych, a co za tym idzie życiowych dzieci i młodzieży, powstaje pytanie, czy jest to w ogóle możliwe do zrealizowania. Kapitał ekonomiczny da się względnie łatwo przekształcić w kapitał kulturowy, jakiego szkoły i uniwersytety oczekują od swoich uczniów oraz który cenią i popierają. Dlatego łatwo przewidzieć, że osoby, którym brakuje kapitału kulturowego wymaganego przez szkołę i niedysponujące zasobami ani kapitałem społecznym (kontakty), aby go zdobyć, są zdane na edukacyjną porażkę. Istnienie tego zjawiska stwierdzono dawno w wielu krajach i opisano w literaturze. Okazuje się bowiem, że nadal miejsce zamieszkania, środowisko rodzinne są czynnikami, które wpływają na zróżnicowanie osiąganych wyników. A przecież to wykształcenie stanowi swoisty „posąg” młodych ludzi. Podnosi ich szansę na kontynuowanie nauki i w przyszłości zwiększa szanse nie tylko na pozyskanie pracy, ale również na swobodniejsze poruszanie się na rynku pracy. To wykształcenie daje możliwość sprostania nowym wymaganiom, wpływa na wyższą jakość kapitału ludzkiego, a w konsekwencji na jakość życia. Wykształcenie w tym rozumieniu staje się zasobem, który można skapitalizować w sytuacji gdy znane są zasady, jakie kierują danym obszarem życia społecznego czy gospodarczego.

Powyższy artykuł wskazuje tylko na jedną (lokalizacja szkoły) z licznych zmiennych środowiskowych, które mają wpływ na wyniki osiągane przez uczniów. W świetle przeprowadzonych analiz wydaje się, że lokalizacja szkoły wpływa na wyniki egzaminu gimnazjalnego. Szczególnie istotna zależność, jak wskazano, ma miejsce w przypadku egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego.

William I. Thomas: „kiedy ludzie definiują sytuację jako realną, staje się ona realna poprzez swoje konsekwencje”²⁷. „Każda wspólnota stwarza ramy określające podobieństwo reguł postrzegania świata jako uporządkowanej całości - umieszcza społeczną rzeczywistość. Wspólnota wyposaża człowieka w wiedzę potoczną, która umożliwi każdemu funkcjonowanie w codzienności. Dzięki czemu ludzkie zachowania są podobne, ale nie takie same”²⁸. Zawiera się to z pewnością w określeniu kapitału kulturowego, który Pierre Bourdieu definiuje wymieniając dwa elementy tj.: wiedza, wykształcenie, umiejętności, przygotowanie zawodowe jednostki oraz drugi element, na który składa się poziom i typ wyposażenia kulturowego, nazywany habitusem. Antonina Kłoskowska pisała, że habitus nadaje działaniu pozory racjonalności, jakkolwiek postępowanie nie jest w istocie kierowane racjonalną motywacją. „Wpojenie reguł gry jest tak silne, że niepostrzegalne jako czynnik z zewnątrz narzucony i tak skuteczne, że zapewnia niemal automatyczne dostosowanie do sytuacji rozpoznawanej jako sytuacja objęta danymi regułami”²⁹.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wyników egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim można stwierdzić, że istnieje korelacja pomiędzy lokalizacją szkoły, a wynikami osiąganymi przez uczniów. Okazuje się, że korzystanie z zasobów edukacyjnych połączone jest nie tylko z aspiracjami w tym zakresie, ale również z usytuowaniem w strukturze społecznej i przestrzennej. Łączy się również bardzo często z zasobami materialnymi jednostek (możliwość korzystania z zajęć dodatkowych, korepetycji itp.), jak też z dostępem do zasobów kulturowych (świadomość, że takie zajęcia są niezbędne aby aspiracje edukacyjne zrealizować).

Reasumując, w warunkach szybkich przemian bardzo ważne jest wykształcenie jak również umiejętność szybkiego uczenia się i adaptacji. Nie sposób też pominąć innych czynników, na przykład kulturowego, którego zasadniczym trzonem staje się kapitał edukacyjny. Jest to „najpewniejsza forma kapitału, którego nie można stracić, bo nie można go przegrać na giełdzie, nikt nam go nie może ukraść, bo chowamy go we własnej głowie, jest na całe życie. To jest inwestycja długoterminowa o największej – mówiąc językiem giełdy – stopie zwrotu” stwierdza Piotr Sztompka. A proces nabywania tego kapitału rozpoczyna się już w przedszkolu, poprzez szkołę podstawową, gimnazjum.

Jeśli więc wykazane w niniejszym opracowaniu dysproporcje w efektach nauczania języka angielskiego będą się utrzymywały lub pogłębiały w kolejnych latach, to nieuniknionym skutkiem dla znaczącej części młodzieży z terenów wiejskich będzie pojawienie się bariery w dostępie do kolejnego etapu edukacji. Tą barierą może stać się język angielski. Szczególnie jeśli chodzi o możliwość dostania się do dobrych szkół. Wydaje się, że nawet fakt iż przy rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych będzie brany wyłącznie wynik części podstawowej egzaminu z języka obcego. Bowiernie to, że z chwilą wprowadzenia łatwiejszego w założeniach egzaminu w części podstawowej nie wpłynie to na znaczące zmniejszenie dysproporcji (wynik części podstawowej będzie brany po uwagę przy rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych od 2012 roku).

Wydaje się, że przyczyn takiego stanu rzeczy może być kilka. Ważna jest polityka samorządu gminnego. „To gmina – zgodnie z Ustawą o systemie oświaty – jest odpowiedzialna za zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki w szkołach gimnazjalnych. Do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie oświaty.”³⁰ Drugą znaczącą grupę problemów może stanowić wskazany wcześniej kapitał kulturowy, a w nim niewystarczająca motywacja uczniów do nauki, brak zainteresowania rodziców edukacją dzieci, brak chęci a czasami i możliwości partycypowania w kosztach

²⁷ P. Sztompka: *Trauma wielkiej zmiany. Społeczne skutki transformacji*. Warszawa 2000, s. 24.

²⁸ A. Schultz, *Potoczna i naukowa interpretacja ludzkiego działania*, w: B. Mokrzycki (red.), *Kryzys czy schizma*. Warszawa 1984, s. 99.

²⁹ A. Kłoskowska, *Teoria socjologiczna Pierre'a Bourdieu*, Warszawa 1990, s. 10.

³⁰ M. Zagórski (opieka merytoryczna), *ANGIELSKI – czyja szansa?*, Program Fundacji Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, s. 16.

dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, kursów itp. „Nauczyciele wskazują też na poczucie apatii wśród uczniów, brak perspektyw na przyszłość co niewątpliwie przekłada się na ich motywację do nauki.”³¹ Może stanowić to również sygnał, że nauczyciele nie mają wystarczających umiejętności i narzędzi, aby motywować uczniów do nauki. Być może nie radzą sobie z tym problemem i związku z tym konieczne może być niezbędne jest dla nich w tym zakresie dodatkowe wsparcie.

Niezwykle istotne w perspektywie powyższej analizy wydają się również procedury szkół „poprawiających” sobie skład społeczny uczniów poprzez pozyskiwanie uczniów spoza rejonu, co wpływa w sposób istotny na segregacje międzyszkolne i wewnątrzszkolne.

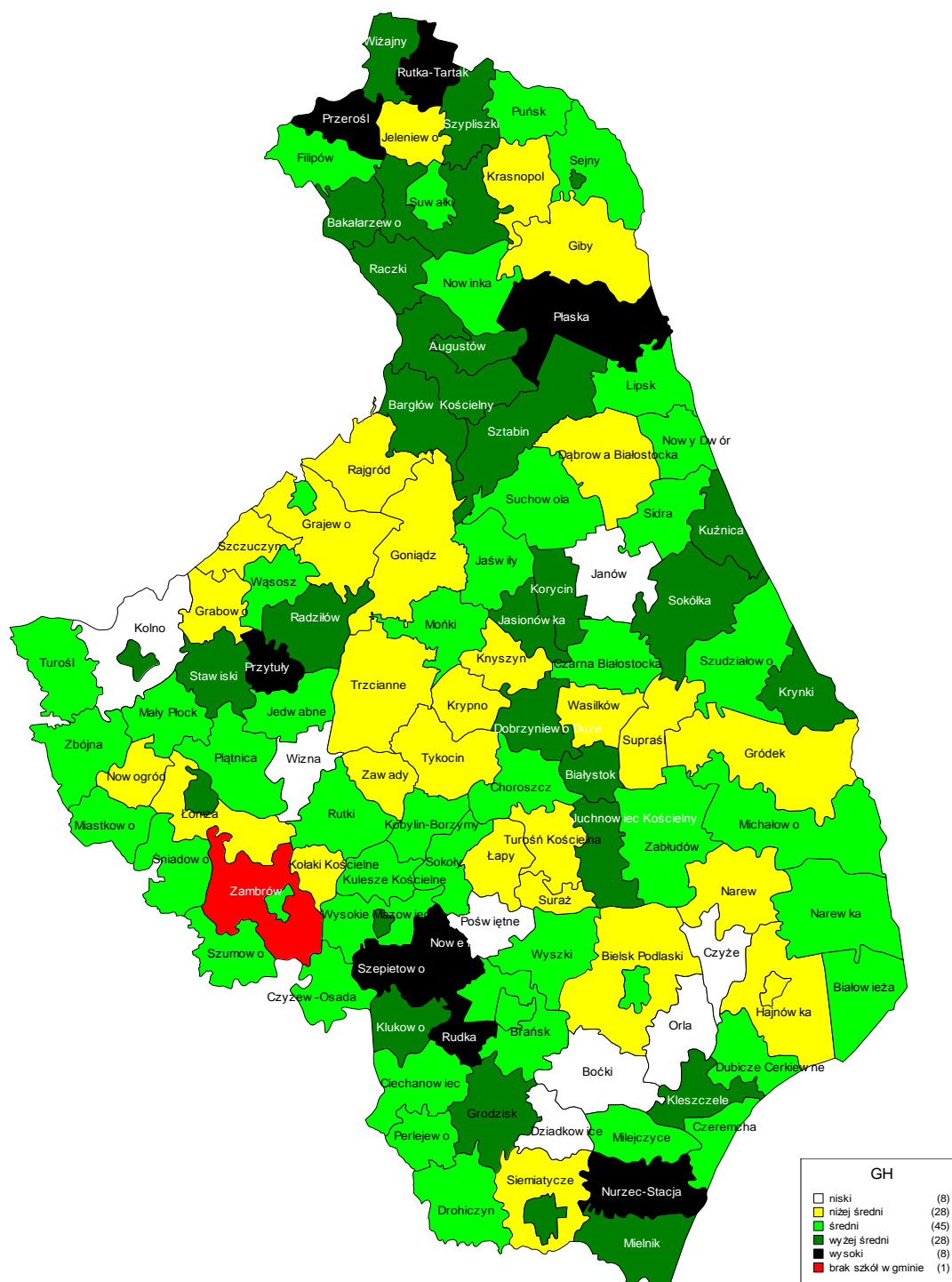
Bibliografia

1. Czerepaniak-Walczak M., *Świadomość podmiotów edukacji gimnazjalnej – perspektywa empiryczna*, Hogben, Szczecin 2002.
2. Dolata R., *Szkoła-segregacje-nierówności*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego 2008.
3. Kłoskowska A., *Teoria socjologiczna Pierre’a Bourdieu*, Warszawa 1990.
4. Korzeniowska K., Tarkowska E. (red.), *Lata tłuste, lata chude. Spojrzenie na biedę w społecznościach lokalnych*, IFiS PAN, Warszawa 2002.
5. Sztompka P., *Trauma wielkiej zmiany. Społeczne skutki transformacji*, Warszawa 2000.
6. Schultz A., *Potoczna i naukowa interpretacja ludzkiego działania*, [w:] B. Mokrzycki (red.), *Kryzys czy schizma*, Warszawa 1984.
7. Zagórski M. (opieka merytoryczna), *ANGIELSKI – czyja szansa?*, Program Fundacji Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej.

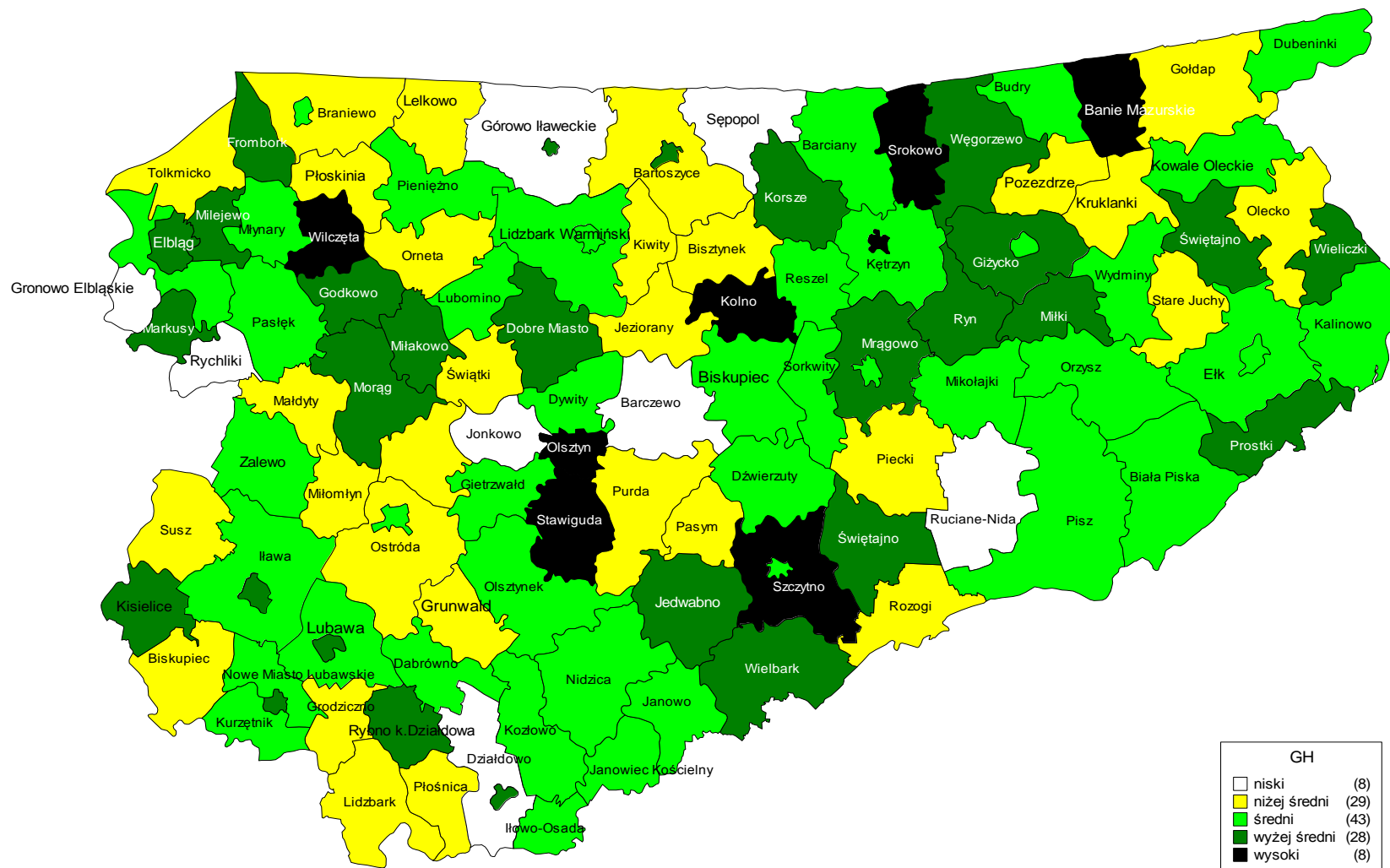
³¹ Tamże, s. 16.

MAPY – ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W GMINACH WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO I WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

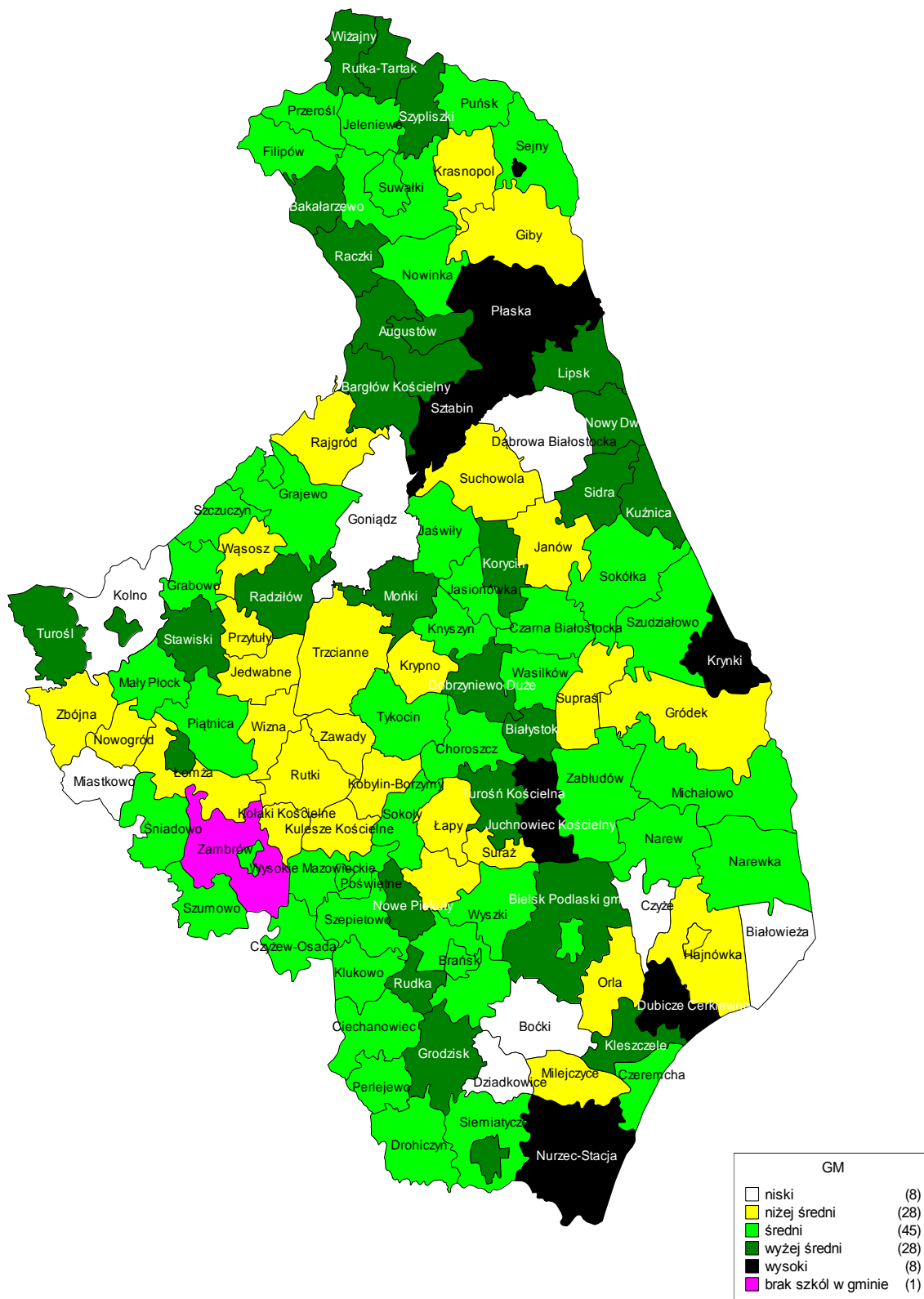
Mapa 1. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w gminach w skali pięciostopniowej ustalonej na podstawie średnich wyników gmin województwa podlaskiego

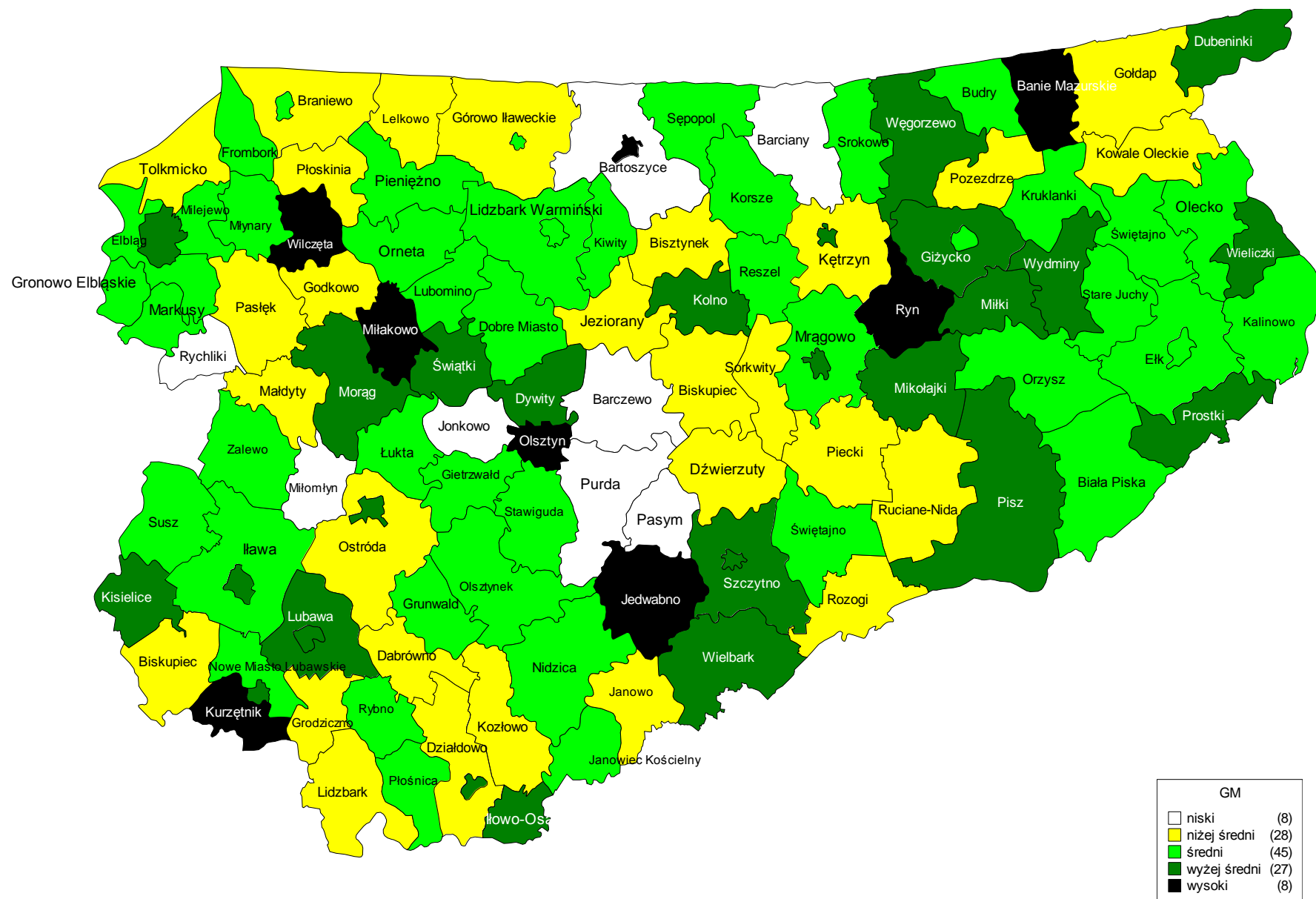
Mapa 2. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej (arkusz standardowy GH-1-112) w gminach w skali pięciostopniowej ustalonej na podstawie średnich wyników gmin województwa warmińsko-mazurskiego

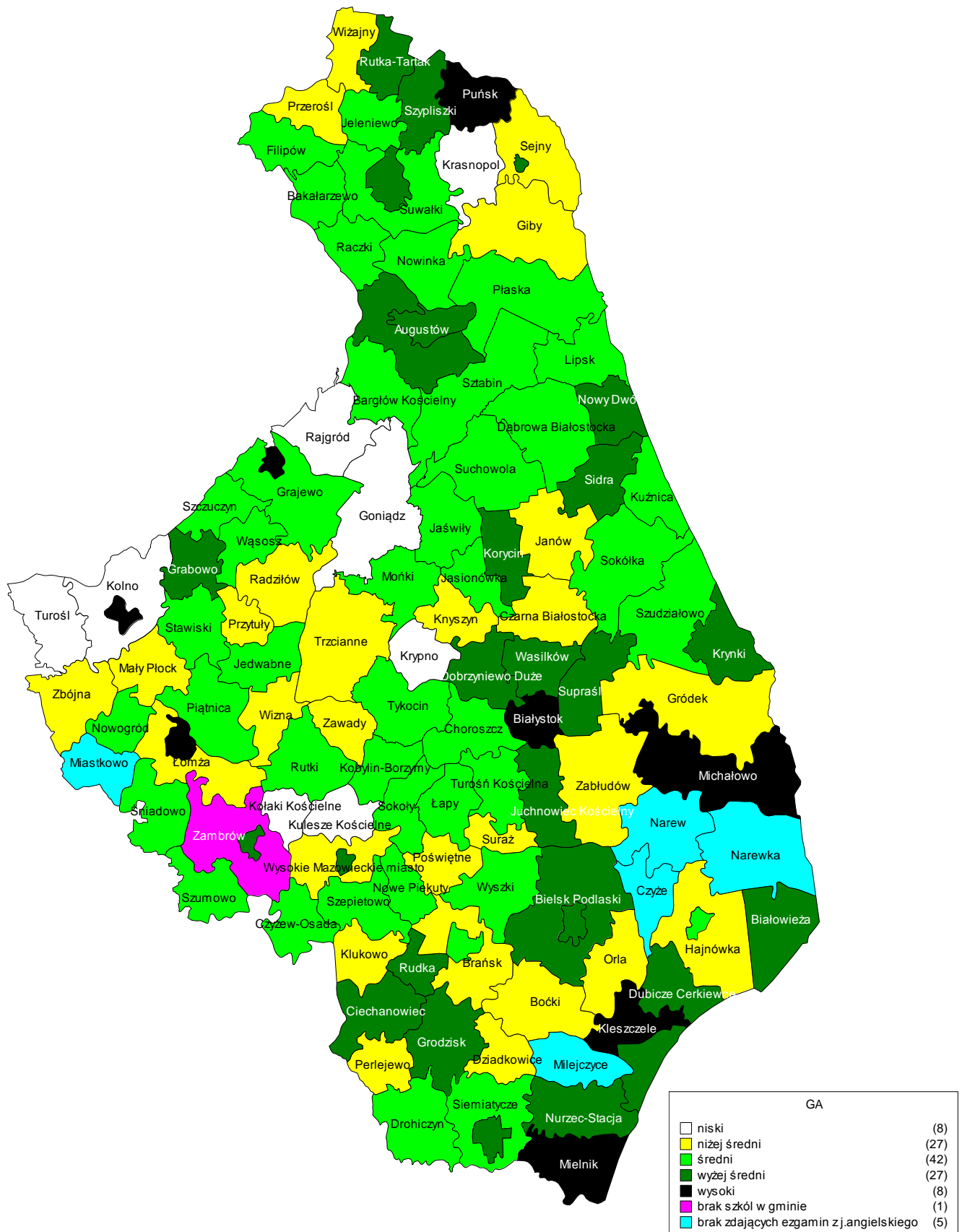
Mapa 3. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w gminach w skali pięciostopniowej ustalonej na podstawie średnich wyników gmin województwa podlaskiego

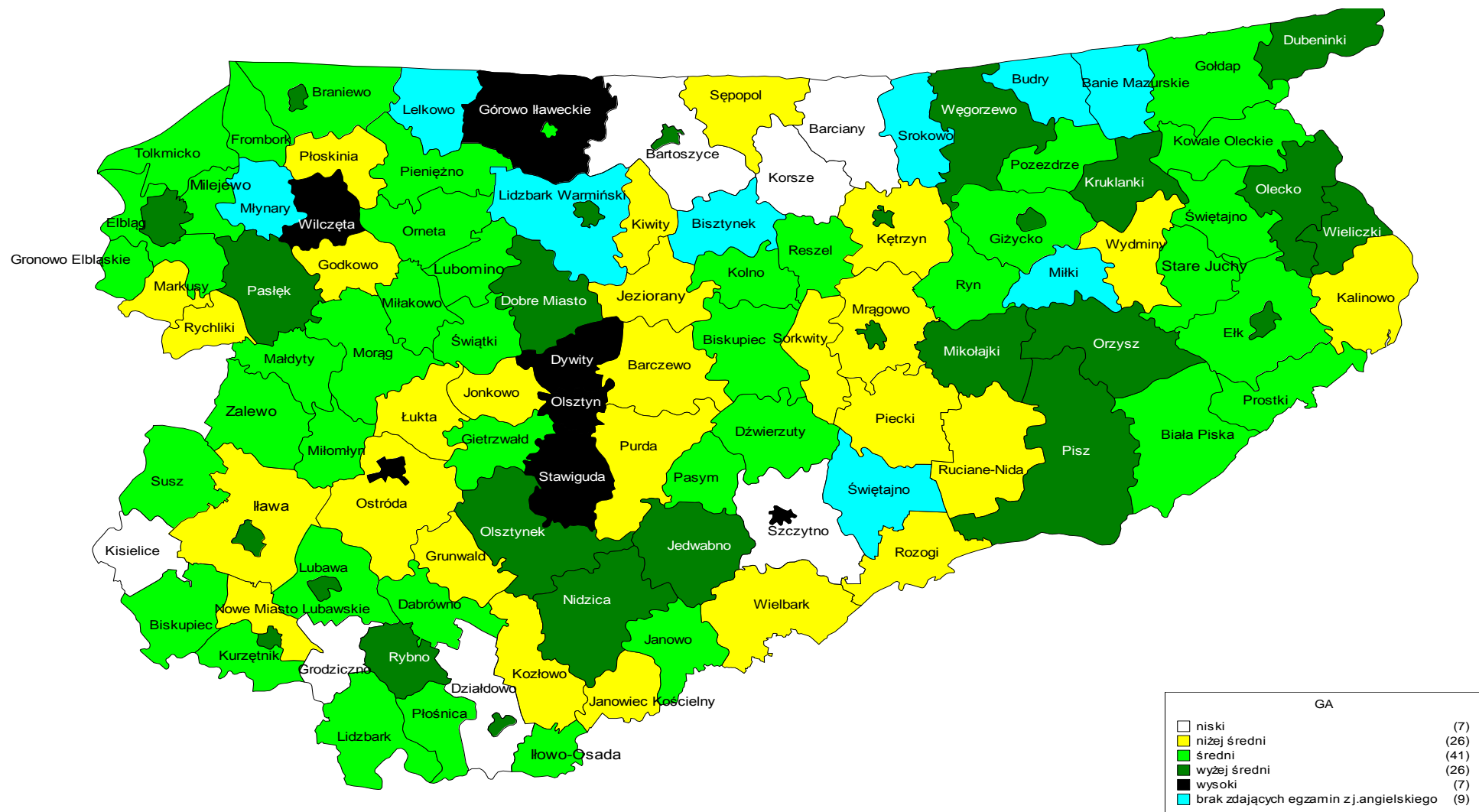
Mapa 4. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej (arkusz standardowy GM-1-112) w gminach w skali pięciostopniowej ustalonej na podstawie średnich wyników gmin województwa warmińsko-mazurskiego

Mapa 5. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) w gminach w skali pięciostopniowej ustalonej na podstawie średnich wyników gmin województwa podlaskiego

Mapa 6. Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego (arkusz standardowy GA-1-112) w gminach w skali pięciostopniowej ustalonej na podstawie średnich wyników gmin województwa podlaskiego

KARTOTEKI ARKUSZY

Kartoteka testu GH-1(4,5,6)-112

Nr zad.	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu) Uczeń:	Nazwa sprawdzanej czynności Uczeń:	Forma zadania	Liczba punktów
1.	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy (I/2)	rozpoznaje związek między elementami opisywanej przestrzeni a podaną wartością	WW	1
2.	dostrzega wartości wpisane w tekst kultury (I/7)	wskazuje wartość łączącą bohaterów tekstu	WW	1
3.	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury (I/6)	wskazuje czas wydarzeń	WW	1
4.	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury (I/6)	rozpoznaje właściwy ciąg chronologiczny	WW	1
5.	dostrzega w odczytywanym tekście środki wyrazu i określa ich funkcje (I/4)	wskazuje środek stylistyczny zastosowany w tekście w określonym celu	WW	1
6.	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury (I/6)	rozpoznaje znany tekst ikoniczny	WW	1
7.	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstu (I/6)	wskazuje autora podanego tekstu	WW	1
8.	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy (I/2)	odczytuje intencję autora tekstu	WW	1
9.	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy (I/2)	odczytuje intencję autora tekstu	WW	1
10.	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury (I/6)	wskazuje szereg wyrazów o znaczeniu bliskoznacznym	WW	1
11.	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy (I/2)	interpretuje wyrażenie użyte w tekście	WW	1
12.	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy (I/2)	odczytuje intencję autora tekstu	WW	1
13.	dostrzega w odczytywanym tekście środki wyrazu i określa ich funkcje (I/4)	rozpoznaje miarę rytmiczną mazura	WW	1
14.	czyta tekst na poziomie dosłownym (I/1)	wskazuje różnice między tekstem współczesnym a tekstem pierwotnym	WW	1
15.	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury (I/6)	wskazuje postaci historyczne spełniające warunki wskazane w poleceniu	WW	1
16.	dostrzega związki przyczynowo-skutkowe (I/5)	dostrzega zależności między wydarzeniami historycznymi i ich konsekwencjami	WW	1
17.	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury (I/6)	rozpoznaje miejsce podanego wydarzenia	WW	1
18.	czyta tekst na poziomie symbolicznym (I/1)	rozpoznaje symboliczne znaczenie określonego elementu architektonicznego	WW	1
19.	wyszukuje informacje w tekście (I/3)	wskazuje analogie między wydarzeniami historycznymi	WW	1
20.	wyszukuje informacje w tekście (I/3)	wskazuje wspólny element artykułów hasłowych	WW	1
21.	dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury (I/6)	definiuje pojęcie	KO	1
22.	formułuje argumenty uzasadniające podane stanowisko (II/5)	uzasadnia trafność opinii	KO	3
23.	wyszukuje informacje w tekście (I/3)	wskazuje czynniki wymienione przez autora wypowiedzi	KO	1
24.	interpretuje teksty kultury, uwzględniając intencje nadawcy (I/2)	wskazuje różnice w rozumieniu patriotyzmu przez autorów wypowiedzi	KO	2
25.	wyszukuje informacje w tekście (I/3)	definiuje pojęcie – wyszukuje cechy wspólne wskazanych wypowiedzi	KO	1

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

26.	formułuje argumenty uzasadniające podane stanowisko (II/5)	formułuje argumenty	KO	1
27.	dokonuje celowych operacji na tekście, przekształca stylistycznie (II/7)	dokonuje przekształcenia zdania pojedynczego w zdanie złożone	KO	2
28.	tworzy tekst o charakterze perswazyjnym, dostosowany do sytuacji komunikacyjnej (II/3)	pisze podanie: formułuje i uzasadnia swoją prośbę, celowo dobierając informacje; zachowuje formalne wyróżniki podania (miejscowość i datę, nadawcę i adresata, podpis)	RO	3
	buduje wypowiedzi poprawne pod względem stylistycznym (II/1)	pisze poprawnie pod względem językowym i stylistycznym		2
		przestrzega zasad ortografii i interpunkcji		1
29.	tworzy tekst na zadany temat (II/4)	pisze rozprawkę: formułuje tezę adekwatną do tematu, przywołuje przykłady z literatury, historii i z własnych obserwacji, wykorzystując je do zilustrowania swojej wypowiedzi	RO	5
		przestrzega graficznej segmentacji tekstu		1
	buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym (II/1)	pisze poprawnie pod względem językowym i stylistycznym		4
przestrzega zasad ortografii i interpunkcji		3		

**Kartoteka arkusza z zakresu przedmiotów humanistycznych egzaminu gimnazjalnego w 2011 roku –
arkusz GH-7-112**

Nr zad.	Numer obszaru i standardu oraz nazwa sprawdzanej umiejętności Uczeń:	Nazwa sprawdzanej czynności Uczeń:	Forma zadania	Liczba punktów
1.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	określa temat tekstu	WW	1
2.	II/6 analizuje, porównuje, porządkuje i syntetyzuje informacje zawarte w tekstach kultury	wskazuje na osi czasu podane daty wydarzeń	KO	2
3.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury	wyszukuje w tekście informacje określone poleceniem	KO	2
4.	II/6 analizuje, porównuje, porządkuje i syntetyzuje informacje zawarte w tekstach kultury	porządkuje chronologicznie informacje przedstawione w tekście	KO	1
5.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	ocenia prawdziwość zadań na podstawie tekstu	PF	2
6.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury	wskazuje tytuły powieści autorstwa Henryka Sienkiewicza	WW	1
7.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury	wyszukuje w tekście informację o miejscu akcji powieści Władysława Reymonta	WW	1
8.	I/1 analizuje, porównuje, porządkuje i syntetyzuje informacje zawarte w tekstach kultury	wnioskuje na podstawie informacji zawartych w tekście	WW	1
9.	II/2 posługuje się kategoriami i pojęciami swoistymi dla przedmiotów humanistycznych	rozpoznaje i nazywa rymy	KO	1
10.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	ocenia prawdziwość zadań na podstawie tekstu	PF	2
11.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	rozpoznaje różne znaczenia wyrazu droga	KO	2
12.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury	uzupełnia zdania informacjami z tekstu	KO	2
13.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury	odpowiada na pytanie na podstawie tekstu	KO	1
14.	II/6 analizuje, porównuje, porządkuje i syntetyzuje informacje zawarte w tekstach kultury	charakteryzuje bohatera na podstawie tekstu	KO	1
15.	I/5 dostrzega związki przyczynowo-skutkowe	wskazuje przyczynę zachowania bohaterki tekstu	WW	1
16.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	ocenia prawdziwość zdań na podstawie tekstu	PF	2
17.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury	wyszukuje w tekście informację podaną wprost	WW	1
18.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury	wyszukuje w tekście informację o twórczości pisarskiej poetki w czasie wojny	WW	1
19.	I/6 dostrzega kontekst niezbędny do interpretacji tekstów kultury	wskazuje właściwy przedział czasowy	WW	1

Kartoteka zestawu egzaminacyjnego GH-8-112 ŚWIAT FILMU

Nr zad.	Nazwa obszaru i standardu oraz nazwa sprawdzanej umiejętności <i>Uczeń:</i>	Nazwa sprawdzanej czynności <i>Uczeń:</i>	Forma zadania	Liczba punktów
1.	I/2 interpretuje teksty kultury	interpretuje tekst, odczytując intencje nadawcy	WW	1
2.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie przenośnym	odczytuje przenośne znaczenie tekstu	PF	2
	I/4 dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu typowe dla tekstów kultury	dostrzega parę rymujących się wyrazów		
3.	I/4 dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu typowe dla tekstów kultury	rozpoznaje porównanie i epitet	L	2
4.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	odczytuje dosłowne znaczenie tekstu wskazuje datę powstania filmu	WW	1
5.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w tekstach kultury	wyszukuje w tekście informacje o twórcy pierwszego filmu lalkowego	D	1
6.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	odczytuje dosłowne znaczenie tekstu – wskazuje miejsce akcji pierwszego polskiego filmu fabularnego	KO	3
	I/3 wyszukuje informacje zawarte w tekstach kultury	wyszukuje w tekście informacje na temat najstarszego polskiego filmu, który przetrwał do dziś oraz pierwszego polskiego filmu dźwiękowego		
7.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w tekstach kultury	wyszukuje w tekście potrzebne informacje – definiuje rzeczywistość artystyczną	D	1
8.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	odczytuje dosłowne znaczenie tekstu – wyjaśnia wskazane wyrażenie	KO	1
9.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w tekstach kultury	wyszukuje w tekście informacje potrzebne dla dokończenia zdania	L	1
10.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie przenośnym	odczytuje przenośne znaczenie podanego zwrotu	D	1
11.	I/2 interpretuje teksty kultury	interpretuje podane treści – wypowiada się na temat technik filmowych	PF	2
	I/4 dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu i określa ich funkcje	określa rodzaj planu		
12.	redaguje charakterystykę, w tym:		RO	7
	II/4 buduje wypowiedź na zadany temat	przedstawia charakteryzowaną osobę, opisuje wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, usposobienie, zainteresowania, ulubione zajęcia, uzasadnia swój wybór		
	II/4 zna i stosuje zasady organizacji tekstu, tworzy tekst spójny pod względem logicznym i składniowym	tworzy tekst spójny, logicznie uporządkowany		
	II/1 buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym	przestrzega poprawności językowej i stylistycznej		
przestrzega poprawności ortograficznej		2		
przestrzega poprawności interpunkcyjnej		2		
13.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	odczytuje dosłowne znaczenie tekstu	PF	3
	I/2 interpretuje teksty kultury	interpretuje podane treści		
14.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w tekstach kultury	wyszukuje w tekście potrzebne informacje – charakteryzuje postać	WW	1
15.	I/2 interpretuje teksty kultury	odróżnia fakt od opinii	D	1
16.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	określa temat podanego tekstu	WW	1
17.	I/3 wyszukuje informacje zawarte w tekstach kultury	wyszukuje w tekście potrzebne informacje	L	1
				1

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

18.	I/2 interpretuje teksty kultury	odróżnia fakt od opinii	D	1
19.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie przenośnym	odczytuje przenośne znaczenie podanego zwrotu	D	1
20.	redaguje zaproszenie, w tym:			
	II/3 tworzy tekst o charakterze perswazyjnym, dostosowany do sytuacji komunikacyjnej	wskazuje nadawcę i odbiorcę zaproszenia, informuje o terminie i temacie spotkania	RO	2
		stosuje środki wyrazu o charakterze perswazyjnym		1
	II/4 tworzy tekst spójny pod względem logicznym i składniowym	zachowuje spójność wypowiedzi		1
II/1 buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym	przestrzega poprawności językowej i stylistycznej, ortograficznej i interpunkcyjnej	1		
21.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	rozpoznaje plakat filmowy	PF	1
	I/4 dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu i określa ich funkcje	dostrzega funkcję reklamową plakatu		1
22.	I/1 czyta teksty kultury na poziomie dosłownym	odczytuje dosłowne znaczenie treści plakatu	D	1
23.	I/4 dostrzega w odczytywanych tekstach środki wyrazu i określa ich funkcje	określa funkcję światła na plakacie	WW	1

Kartoteka zestawów zadań GM-1-112, GM-4-112, GM-5-112, GM-6-112

Nr zad.	Numer obszaru i standardu oraz nazwa sprawdzanej umiejętności Uczeń:	Nazwa sprawdzanej czynności Uczeń:	Forma zadania	Liczba punktów
1.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza liczbę na podstawie jej procentu	WW	1
2.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza procent danej liczby wyrażonej w procentach	WW	1
3.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby jest druga liczba	WW	1
4.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	wskazuje wyrażenie odpowiadające treści zadania	WW	1
5.	IV/1 stosuje techniki twórczego rozwiązywania problemów	wnioskuje na podstawie warunków zadania	WW	1
6.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza średnią arytmetyczną liczb	WW	1
7.	II/2 operuje informacją	przetwarza informacje z mapy	WW	1
8.	II/2 operuje informacją	interpretuje informacje na podstawie mapy	WW	1
9.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wskazuje konsekwencję ruchu obiegowego Ziemi	WW	1
10.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza czas obrotu Ziemi wokół własnej osi o podany kąt	WW	1
11.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wskazuje miejsce występowania zjawiska przyrodniczego	WW	1
12.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wykorzystuje zasadę zachowania ładunku elektrycznego do objaśnienia zjawiska	WW	1
13.	II/2 operuje informacją	przetwarza informacje ze schematu	WW	1
14.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	określa kierunek przepływu krwi w aorcie	WW	1
15.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wskazuje, w jakim celu wykonuje się badanie EKG	WW	1
16.	IV/2 analizuje sytuację problemową	określa problem badawczy	WW	1
17.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	wskazuje różnicę w budowie komórek bakterii i organizmów jądrowych	WW	1
18.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza masę cząsteczkową związku chemicznego	WW	1
19.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza stosunek masowy pierwiastków w związku chemicznym	WW	1
20.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	nazywa proces rozpadu kwasów, zasad i soli na jony pod wpływem wody	WW	1
21.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	ustala liczbę jonów w roztworach kwasów	WW	1
22.	II/2 operuje informacją	interpretuje informacje z tekstu i tabeli	WW	1
23.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	określa odczyn roztworu	WW	1
24.	II/1 odczytuje informacje	wskazuje figurę, która ma jedną oś symetrii	WW	1
25.	I/3 posługuje się własnościami figur	oblicza pole figury płaskiej	WW	1
26.	II/2 operuje informacją	nazywa procesy w obiegu węgla w przyrodzie	KO	2

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

27.	II/2 operuje informacją	wskazuje odpowiednie grupy organizmów	KO	1
28.	II/2 operuje informacją	ustala wysokość rachunku telefonicznego	KO	2
29.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza kwotę rachunku dla określonej liczby połączeń w taryfach C i D oraz wskazuje taryfę korzystniejszą	KO	2
30.	IV/4 tworzy i realizuje plan rozwiązania	wyznacza optymalne warunki korzystania z taryfy A w porównaniu z taryfą B	KO	2
31.	III/4 stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśnienia zjawisk przyrodniczych	wskazuje zależności między działalnością człowieka a przyrodniczymi uwarunkowaniami tej działalności	KO	3
32.	II/2 operuje informacją	uzupełnia schemat obwodu elektrycznego podaje wielkości fizyczne mierzone odpowiednimi przyrządami	L	2
33.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wykorzystuje zasady i prawa do objaśniania zjawisk	L	3
34.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	podaje nazwy wielkości fizycznych i ich jednostki w układzie SI	KO	2
35.	IV/4 tworzy i realizuje plan rozwiązania	rozwiązuje zadanie opisujące sytuację problemową	RO	4
		stosuje wzór na obliczanie objętości walca		1
		stosuje wzór na obliczanie objętości kuli		1
		ustala sposób obliczenia liczby koralików		1
	IV/5 opracowuje wyniki	wykonuje obliczenia		1
36.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	podaje nazwy produktów reakcji chemicznej	KO	2
		zapisuje równanie reakcji chemicznej		

**Kartoteka zestawu zadań z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych na egzamin
gimnazjalny w 2011 r. GM-6-112**

Nr zad.	Numer obszaru i standardu oraz nazwa sprawdzanej umiejętności Uczeń	Nazwa sprawdzanej czynności Uczeń	Forma zadania	Liczba punktów
1.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza liczbę na podstawie jej procentu	WW	1
2.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza procent danej liczby wyrażonej w procentach	WW	1
3.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby jest druga liczba	WW	1
4.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	wskazuje wyrażenie odpowiadające treści zadania	WW	1
5.	IV/1 stosuje techniki twórczego rozwiązywania problemów	wnioskuje na podstawie warunków zadania	WW	1
6.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza średnią arytmetyczną liczb	WW	1
7.	II/2 operuje informacją	przetwarza informacje z mapy	WW	1
8.	II/2 operuje informacją	interpretuje informacje na podstawie mapy	WW	1
9.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wskazuje konsekwencję ruchu obiegowego Ziemi	WW	1
10.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza czas obrotu Ziemi wokół własnej osi o podany kąt	WW	1
11.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wskazuje miejsce występowania zjawiska przyrodniczego	WW	1
12.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wykorzystuje zasadę zachowania ładunku elektrycznego do objaśnienia zjawiska	WW	1
13.	II/2 operuje informacją	określa kierunek przepływu krwi w małym obiegu	WW	1
14.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	określa kierunek przepływu krwi w aorcie	WW	1
15.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wskazuje, w jakim celu wykonuje się badanie EKG	WW	1
16.	IV/2 analizuje sytuację problemową	określa problem badawczy	WW	1
17.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	wskazuje różnicę w budowie komórek bakterii i organizmów jądrowych	WW	1
18.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza masę cząsteczkową związku chemicznego	WW	1
19.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza stosunek masowy pierwiastków w związku chemicznym	WW	1
20.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	nazywa proces rozpadu kwasów, zasad i soli na jony pod wpływem wody	WW	1
21.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	ustala liczbę jonów w roztworach kwasów	WW	1
22.	II/2 operuje informacją	wnioskuje na podstawie podanych informacji	WW	1
23.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	określa odczyn roztworu	WW	1
24.	II/1 odczytuje informacje	wskazuje liczbę osi symetrii figury	WW	1
25.	I/3 posługuje się własnościami figur	oblicza pole figury płaskiej	WW	1

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

26.	II/2 operuje informacją	nazywa procesy w obiegu węgla w przyrodzie	KO	2
27.	II/2 operuje informacją	wskazuje odpowiednie grupy organizmów	KO	1
28.	II/2 operuje informacją	ustala wysokość rachunku telefonicznego	KO	2
29.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza kwotę rachunku dla określonej liczby połączeń w taryfach C i D oraz wskazuje taryfę korzystniejszą	KO	2
30.	IV/4 tworzy i realizuje plan rozwiązania	wyznacza optymalne warunki korzystania z taryfy A w porównaniu z taryfą B	KO	2
31.	III/4 stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśnienia zjawisk przyrodniczych	wskazuje zależności między działalnością człowieka a przyrodniczymi uwarunkowaniami tej działalności	KO	3
32.	II/2 operuje informacją	uzupełnia schemat obwodu elektrycznego podaje wielkości fizyczne mierzone odpowiednimi przyrządami	L	2
33.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wykorzystuje zasady i prawa do objaśniania zjawisk	L	3
34.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	podaje nazwy wielkości fizycznych i ich jednostki w układzie SI	KO	2
35.	IV/4 tworzy i realizuje plan rozwiązania	rozwiązuje zadanie opisujące sytuację problemową	RO	4
		stosuje wzór na obliczanie objętości walca		1
		stosuje wzór na obliczanie objętości kuli		1
		ustala sposób obliczenia liczby koralików		1
	IV/5 opracowuje wyniki	wykonuje obliczenia		1
36.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	podaje nazwy produktów reakcji chemicznej	KO	2
		zapisuje równanie reakcji chemicznej		

**Kartoteka arkusza z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych egzaminu
gimnazjalnego w 2011 roku – arkusz GM-7-112**

Nr zad.	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu) Uczeń:	Nazwa sprawdzanej czynności Uczeń:	Forma zadania	Liczba punktów
1.	II/2 operuje informacją	interpretuje informacje przedstawione na mapie	WW	1
2.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	wykonuje obliczenia procentowe	WW	1
3.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach...	porównuje odporność drzew liściastych i iglastych na zanieczyszczenia	WW	1
4.	III/4 stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych	przewiduje konsekwencje ingerencji człowieka w środowisko	WW	1
5.	III/4 stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych	zna odpady najbardziej niebezpieczne dla środowiska	WW	1
6.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza procent liczby	WW	1
7.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	wykonuje obliczenia na ułamkach	WW	1
8.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza skalę mapy	WW	1
9.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	rozpoznaje substraty reakcji	WW	1
10.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	wskazuje wzór kwasu mrówkowego	WW	1
11.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	zna gady jadowite występujące w Polsce	WW	1
12.	II/2 operuje informacją	na podstawie opisu identyfikuje pasożyty przenoszące choroby	WW	1
13.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	identyfikuje organizmy rozkładające materię organiczną w glebie	WW	1
14.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	identyfikuje wzór jonu na podstawie jego nazwy	WW	1
15.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach...	wskazuje skutek wycinania lasów	WW	1
16.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	opisuje pole figury za pomocą wyrażenia algebraicznego	WW	1
17.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	opisuje funkcję za pomocą wzoru	WW	1
18.	I/3 posługuje się własnościami figur	oblicza średnicę koła	WW	1
19.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	zna rośliny zapylane przez owady	WW	1
20.	II/1 odczytuje informacje	odczytuje informacje z wykresu	WW	1
21.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach...	wykorzystuje związek objętości z gęstością dla danej masy substancji	WW	1
22.	II/2 operuje informacją	przetwarza informacje z tabeli	WW	1
23.	III/2 posługuje się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych	identyfikuje równanie reakcji chemicznej na podstawie modelu	WW	1
24.	II/2 operuje informacją	interpretuje informacje	WW	1
25.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	stosuje zasadę kolejności działań arytmetycznych	WW	1
26.	III/4 stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych	rozpoznaje przyczyny i skutki zjawisk występujących w środowisku	RO	2
27.	II/2 operuje informacją	przetwarza informacje	RO	3
28.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	stosuje terminy do opisu zjawiska	KO	3
29.	II/2 operuje informacją	odczytuje i przetwarza informacje przedstawione na wykresie	KO	4
30.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach...	stosuje wzór do obliczenia pracy	KO	2

*Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego przeprowadzonego w 2011 roku
w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim*

31.	IV/2/3/4 stosuje zintegrowaną wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów	analizuje sytuację problemową tworzy model sytuacji problemowej w postaci równania rozwiązuje równanie stanowiące model problemu	RO	4
32.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza pole powierzchni figury	KO	3
33.	IV/2/3/4/5 stosuje zintegrowaną wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów	analizuje sytuację problemową tworzy model sytuacji problemowej rozwiązuje układ równań (równanie) stanowiący model problemu interpretuje wynik	RO	4

**Kartoteka arkusza z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych egzaminu
gimnazjalnego w 2011 roku – arkusz GM-8-102**

Nr zad.	Nazwa sprawdzanej umiejętności (z numerem standardu)	Nazwa sprawdzanej czynności	Forma zadania	Liczba punktów
	Uczeń	Uczeń		
1.	II/1 odczytuje informacje	określa kierunki geograficzne	L	2
2.	II/2 operuje informacją	porównuje odległości na mapie	L	2
3.	II/1 odczytuje informacje	odczytuje informacje z tabeli	PF	2
4.	II/2 operuje informacją	porównuje informacje przedstawione w tabeli	L	3
5.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza liczbę pasażerów odprawionych w jednym porcie lotniczym	WW	1
6.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza liczbę pasażerów	KO	2
7.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	identyfikuje rodzaj ruchu na podstawie prędkości	L	2
8.	III/1 wskazuje prawidłowości w procesach, w funkcjonowaniu układów i systemów	wskazuje nazwę siły pokonywanej przez samolot w czasie startu	WW	1
9.	IV/2 analizuje sytuację problemową	określa rolę pasów bezpieczeństwa w samolocie	WW	1
10.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza średnią prędkość samolotu	KO	2
11.	IV/1 stosuje techniki twórczego rozwiązywania problemów	określa sytuacje, w których należy skorzystać z Lotniczego Pogotowia Ratunkowego	KO	2
12.	II/2 operuje informacją	porównuje informacje z wykresu	PF	3
13.	III/4 stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych	wskazuje możliwe przyczyny katastrof lotniczych	L	3
14.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	określa liczbę osi symetrii figury	D	3
15.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza liczbę miejsc pasażerskich	RO	6
16.	II/2 operuje informacją	przetwarza informacje przedstawione w tabeli	L	1
17.	II/2 operuje informacją	porównuje informacje przedstawione w tabeli	PF	2
18.	IV/1 stosuje techniki twórczego rozwiązywania problemów	podaje powody korzystania z komunikacji lotniczej	KO	2
19.	I/2 wykonuje obliczenia w różnych sytuacjach praktycznych	oblicza różnicę temperatur	KO	2
20.	I/3 posługuje się własnościami figur	rysuje figurę symetryczną	KO	2
21.	I/1 stosuje terminy i pojęcia matematyczno-przyrodnicze	rozpoznaje stan skupienia substancji i zjawisko	PF	2
22.	III/4 stosuje zintegrowaną wiedzę do objaśniania zjawisk przyrodniczych	ocenia informacje dotyczące hałasu	PF	3
23.	IV/2 analizuje sytuację problemową	wskazuje sposób postępowania człowieka po pracy w hałasie	L	1

